

THKP-C/HDÖ

**THKP-C/HDÖ
VE
15 YIL**

ERİŞ YAYINLARI

ÜÇÜNCÜ BASKI

THKP-C/HDÖ
VE 15 YIL

“*THKP-C/HDÖ ve 15 Yılı*”, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Halkın Devrimci Öncüleri'nin 1972-1987 yılları arasındaki faaliyetlerini, ülkemizin tarihsel koşullarıyla birlikte bir bütün olarak ele alan bir değerlendirme yazısıdır. Yazı, ilk kez 1987 yılında yayınlanmıştır.

Eriş Yayınları-2003 (Birinci Baskı-Eylül 1989, İkinci baskı, Ocak 1995)

İÇİNDEKİLER

- 9 İkinci Baskıya Önsöz
- 15 Giriş
- 17 Birinci Bölüm – Kızıldere'den Beylerderesi'ne
- 18 I. Dağınıklık ve İlk Oluşum Dönemi
- 31 II. THKP-C'nin Birliği İçin Girişimler ve Bağımsız Örgüt Yapılanışının Kurulması
- 43 İkinci Bölüm – Beylerderesi'nden Öncü Savaşına
- 47 I. Öncü Savaş'ın Son Hazırlıkları ve Halkın Devrimci Öncüleri
- 53 II. Sağ-sapma ve Aralık 76 Kararı
- 77 Üçüncü Bölüm – Öncü Savaşının Başlatılması
- 78 I. 26 Ocak Harekâtı ve Sonuçları
- 89 II. Ağustos Darbesi ve Tasfiyeciliğin İlk Girişimi
- 99 Dördüncü Bölüm – Öncü Savaşının Gelişimi
- 99 I. CHP Hükümeti ve Halkın Kendiliğinden-Gelme Silahlanması
- 109 II. II. Sağ-sapma ve Tasfiyecilik
- 117 Beşinci Bölüm – Öncü Savaşının Geliştirilmesi ve Pragmatizm
- 151 Altıncı Bölüm – Gizli Faşizmden Açık İcraya
- 163 Yedinci Bölüm – Oligarşinin 12 Eylül Darbesi ve Pasifikasyon
- 177 *Ekler*
- 179 THKP I No'lu Bildirisi - İhtilâlin Yolu
- 184 THKC I No'lu Bülteni
- 188 THKP/HDÖ I No'lu Bildirisi
- 193 THKC/HDÖ I No'lu Bildirisi
- 198 THKP-C/HDÖ ve Tarihsel Gelişim
- 198 Birinci Dönem [1972-74]
- 201 İkinci Dönem [1975] – Mevcut Yapının Bağımsız Siyasi Bir Örgüte Dönüşmesi
- 213 Üçüncü Dönem – Malatya Olayı Sonrası
- 218 Sonuç
- 222 THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesinin 11. 1. 1981 Tarihli Kararı

THKP-C/HDÖ
VE 15 YIL

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

“*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*” yazısı, 30 Mart 1972 yılında Kızılderre’de THKP-C’nin önder ve yönetici kadrolarının oligarşinin zor güçlerince imha edilmesinden sonra dağılan örgütsel yapının, onun ideolojik-politik çizgisini sürdürmek amacıyla yeni bir örgütlenmenin, yani Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Halkın Devrimci Öncüleri’nin yaratılmasının tarihsel gelişimini ve örgütümüzün 1972-1987 yılları arasındaki mücadelesini anlatmaktadır.

Yazı, devrimci bir savaş örgütünün en elverişsiz koşullarda nasıl oluşturulduğunu, gerek oluşum sürecinde, gerekse Öncü Savaşına başlama ve sürdürme koşullarında, içten ve dıştan ne tür engellerle, saptırmalarla yüz yüze kaldığını, mümkün olduğunca net ve açık biçimde ortaya koymaktadır.

Bir örgütün tarihsel gelişiminin ortaya konulması, sanıldığı kadar kolay değildir. Kimi durumlar vardır ki, devrim sürecinin belli bir evresine gelmediği sürece ayrıntılı bir biçimde ortaya konulamaz. Çünkü durumlar ve olaylar, içerdikleri somutluk nedeniyle (ki bireyleri de içerir) ayrıntılı olarak ifade edilemez. Aksi halde süren savaş süreci, bu ifadelerden olumsuz biçimde etkilenecektir. Çoğu durumda örgüt saflarında ortaya çıkan sapmalar, oportünizm, **illegalitenin** ve **gizliliğin** gerektirdiği bu **sınırlamalardan** yararlanarak bir kısım unsurları etkileyebilmiştir. Aynı şekilde, devrimci mücadele sürecinde ağır hatalar yapan ya da örgütün ilkele-

rine, stratejisine, devrim programına ve örgüt tüzüğüne aykırı davranışta buldukları için, örgütten ihraç edilen kişiler de, aynı sınırlamadan yararlanarak, kendilerini sol çevrelerde ya da örgütlerde “devrimci”ymiş, gibi sunabilmişlerdir. Hatta bu kişiler, kimi zaman değişik örgüt ya da yapılarla ilişki içine girmişler ve bu kesimlere kendilerini “ideolojik farklılaşma” nedeniyle örgütten “ayrıldıklarını” “kabul” ettirebilmişlerdir. Bazı durumlarda ise, örgütün adını kullanarak, örgütün tarihinden gelen prestijini, kendi kişisel çıkarları için kullanmaya yeltenmişlerdir.

Bunlar da tarihsel gelişim içinde aşılmasıyla birlikte, bazı devrimci ilkelerin ya da değerlerin aşındırılmasını beraberinde getirmiştir. Ülkemiz solunun bir dizi zaafıyla birlikte biçimlenen bu olgular, sonal olarak soldaki iç şiddet uygulamalarının maddi temellerini hazırlamıştır. Bir örgütün, yıllar boyu verdiği mücadeleyle, yoldaşlarının kanı ve canıyla elde ettiği değerlerin hiçe sayılması ya da örgütle hiçbir ilişkisi kalmamış kişilerin “aynı örgüt” gibi kendilerini sunarak, bu değerleri bozmaları karşısında, devrimci örgütün sessiz kalmasını hiç kimse bekleyemez. Ama bu tür davranışların sahiplerinin devrimci tarzda etkisizleştirilmesi ya da cezalandırılması ise, düşmana pek çok avantaj yarattığı da bilinen bir gerçektir.

Biz, THKP-C/HDÖ olarak, bu durumlar karşısında, tüm solu uyardık ve onların devrimci sorumluluğa uygun davranmalarını istedik. Ne yazık ki, bu uyanlarımız hiçbir karşılık bulmadı. Kimileri, bu durumlarda örgütten ihraç edilenleri, örgütümüzün temsilcileriymiş gibi kabul ederek “ittifaklar” bile oluşturabildiler. Kimileri ise, bu kişilerin örgütün “bölünmesi”nin ürünü olduğunu ileri sürerek, onların örgütümüzün adını kullanmalarına özel destek verdiler.

Örneğin PKK, II. sağ-sapma ile uzun yıllar resmi ilişki içinde olduğunu beyan etmiş ve kamuoyunda “**Acilciler**” olarak bilinen örgütümüzle, örgütümüzün ideolojik-politik çizgisıyla hiçbir ilişkililerinin olmadığını bildikleri halde bu ilişkilerini –üstelik THKP-C bağlamında– sürdürmüşlerdir.

Aynı şekilde DS, 1980 yılında ortaya çıkan ve 1981 başlarında örgütten ihraç edilen unsurları “başka bir HDÖ” olarak tanımış ve onların örgütümüzün adıyla değişik platformlarda imza atmalarına olanak sağlamıştır. Bunu yaparken, aynı zamanda örgütümüzün

temsilcilerini, kimi zaman bu platformlardan dışlamak için bu unsurları kullanmaktan geri kalmamıştır. Kendilerine, bu unsurların, örgütün ilkelerine, stratejisine ve tüzüğüne aykırı davranışta buldukları, dördü Genel Komite üyesi olmak üzere, altı yoldaşımızın şehit düşmesine ve yüzün üzerinde kadronun tutsak edilmesine neden oldukları bildirilmesine rağmen, tutumlarını son yıllara kadar sürdürmüşlerdir.

Tüm bu tutumlara rağmen örgütümüz, devrimci şiddetin örgütsel ilişkilerde sadece karşı-devrimci konumlar için geçerli olduğunu; örgüt tüzüğüne göre, örgüt üyelerinin devrime ve örgüte karşı açık ve net bir ihanet durumu dışında “ölüm cezası”na çarpıtılmalarının söz konusu olmadığını söylemiş ve buna uygun davranmıştır. Oysa, bu unsurlar, “devrimci şiddet” kapsamında küçük bir “cezalandırma” eylemiyle etkisizleştirilebilecek durumdaydılar. Bu yola sapılmamışsa, bu sadece örgütümüzün devrim ilkelerine ve kendi tüzüğüne bağlı kalmayı sürdürmesinden kaynaklanmıştır. Kadroların bu olaylar karşısında gösterdikleri tepkiler, ancak bu yolla devrimci bir zeminde tutulmuştur. (Oysa bugün DS, benzer koşullar altında bulunmaktadır ve örgüt içi şiddet kullanımında hiç bir sınır kalmamıştır.)

Örgütümüzün tarihsel gelişimi, Öncü Savaşını yürüten bir örgütün, değişik evrelerde karşılaştığı sorunların sadece aşılmasını değil, aynı zamanda nasıl aşıldığını da ortaya koymaktadır. Her durumda, askeri savaş koşullarının yaratmış olduğu iç sürtünme ile revizyonizmin ve oportünizmin ülkemiz solundaki ideolojik egemenliği iç içe geçmiştir. Güçsüzlüğe düşen kadrolar ya da pratik örgütsel sorunları çözmede yetersiz kalan bölge yöneticilerinin, her durumda çıkış noktası olarak revizyonizme yönelmeleri en sık görülen durum olmuştur. Revizyonizmin legal sendika ve dernekler etrafında örgütlenmesi, çoğu durumda bir çekim noktası oluşturmuştur. 1980 yılına kadar, DY'nin de aynı temelde faaliyet göstermesi, şehirlerde yürütülen silahlı propagandanın yer yer bozulmasına ve kadroların aynı yolla örgütlenmeye yönelmelerine neden olmuştur.

Şehirlerin ideolojik etkisi (ki buna revizyonizm ve oportünizmin ülkemiz solundaki ideolojik egemenliği de denilebilir), Öncü Savaşının sürdürülmesinde önemli engeller ortaya çıkarmıştır. Kır gerrilla savaşının hazırlıklarının tamamlanması ve bu savaşın başla-

tilması yönündeki stratejik mevzilenmeyi birincil dereceden etkileyen bu olgu, aynı zamanda örgütün uzun yıllar aşmaya çalıştığı sorunların en önemlisi olmuştur. Kır gerilla savaşına yönelik faaliyetlerin nasıl duraksamalara uğratıldığını, yazımızda yeterince açık biçimde ortaya koyduğumuz için burada yinelemeyeceğiz. Ancak bu sürecin, örgütümüze zengin bir deneyim kazandırdığı da bir gerçektir. Kır gerilla savaşı, hareketli gerilla birliği perspektifinde ve düşmanla kuşatılmış bir arazide sürdürme durumunda olan örgütümüzün, bu yöndeki faaliyetleri, yine de sürekli kılınmıştır.

Her koşul altında örgütümüz, devrimci savaşı, Marksist-Leninist ilkeler temelinde yürütme gayreti içinde olmuştur. Marksist-Leninist ilkelere yönelik tahrifatlara, saldırılara karşı ideolojik mücadele, aynı zamanda, örgütsel faaliyetin en önemli konularından birisi olmuştur. Oportünizme ve revizyonizme karşı sürdürülen ideolojik mücadele, ülkemiz solunda egemen olan pragmatizm koşullarında çok daha karmaşık bir süreç izlemiştir. Bu süreçte, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin değerden düşürülmeye çalışılması, bozulması ya da bu stratejiyle uzaktan yakından ilgisi olmayan kavrayışların, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi adı altında sunulması, birincisi kadar önemli bir ideolojik mücadele konusu olmuştur. Okuyucu, "*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*" yazısında, bu ideolojik mücadeleye ilişkin pek çok olgu ve değerlendirme bulacaktır.

"*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*"ın yayınlanmasının üzerinden altı yıl geçti. Bu dönemde örgütümüz 1980 sonrasında meydana gelen sorunları aşmış ve Öncü Savaşının sürdürülmesi için gerekli hazırlıkları tamamlamıştır. 1991 Mart ayında düzenlenen harekâtla savaş kaldığı yerden sürdürülmeye başlanılmıştır.

Örgütümüz, THKP-C/HDÖ, Mart 1991-Mart 1993 arasında dört büyük harekât düzenlemiş ve bu harekâtlarda, emperyalistlere ve oligarşiye yönelik olarak 73 devrimci silahlı eylem gerçekleştirilmiştir.

Örgütümüzün, son iki yıl boyunca, şehir gerilla savaşı taktikleriyle ülke çapında yürüttüğü savaş, onlarca kenti kapsamına almış ve bu kapsamı genişletmeye yönelmiştir. Pek çok kent de, savaşın bugünkü evresinde, bilinçli olarak savaş alanı dışında tutulmuştur. Öte yandan, kır gerilla savaşına yönelik çalışmalar, şehir gerillasındaki gelişmelere paralel olarak gelişmiş ve savaşın, şe-

hirlerde ve kırlarda birleşik olarak sürdürülmesi için yeterli düzeye ulaşmıştır.

Kır gerilla savaşını, kendi stratejik rotasına uygun olarak belirlenmiş askeri tirmanma politikası çerçevesinde sürdürmek durumunda olan örgütümüz, suni dengenin durumu ile milli krizin gelişme dinamiklerini her zaman gözönünde tutmaya devam etmektedir. Devrimci savaş, sadece, savaşıldığını göstermeye yarayan bir araç değildir. Devrimci savaş, iktidarın devrimci tarzda ele geçirilmesinin temel aracıdır. Bu nedenle, kır gerilla savaşı, savaşın zafere doğru yürüyüşünde belirleyici bir aşamadır ve sonuçları stratejik nitelikte olacaktır.

THKP-C'nin kuruluşunun üzerinden 23 yıl geçmiştir. Örgütümüz faaliyet yürüttüğü 21 yıl boyunca, her zaman savaşı kurtuluşa kadar sürdürme kararlılığını ortaya koymuştur. Bizler, bu savaşta şehit düşen yoldaşlarımızın teslim ettiği bayrağı, en yükseklerde tutmaya kararlıyız. Onlar, sadece anılarıyla değil, devrimci savaştaki kararlılıklarıyla, yaratıcı faaliyetleriyle, derin teorik çözümlenmelerle, savaşımızın yol göstericileri olmuşlardır. Böyle bir örgütün üyeleri olmanın onuru ile savaş, halkımızın kurtuluşuna kadar sürdürülecektir.

“*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*” yazımızın ikinci baskısına Önsözü, Lenin'in şu sözleriyle noktalayalım:

“(Marksizmin) muhaliflerine son bir söz daha. Onlar, bizim tartışmalarımıza şeytanca alkış tutmakta ve sinisce gülmektedirler; kuşkusuz, onlar, bizim broşürümüzden yalnız Partimizin başarısızlık ve kusurları ile ilgili bölümleri seçip, kendi amaçları için kullanmayı deneyeceklerdir. Rus Marksistleri, daha şimdiden böylesine ufak tefek şeylerden tedirgin olmayacak kadar ve bunlara karşın özeleştirici görevini sürdürerek, işçi sınıfı hareketi büyüdükçe, kuşkusuz ve kaçınılmaz olarak üstesinden gelecekleri kendi yanlışlarını inatla sergileyecek kadar çelikleşmişlerdir.”

**YAŞASIN ÖNCÜ SAVAŞI
YAŞASIN HALK SAVAŞI
KURTULUŞA KADAR SAVAŞ**

**TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ-CEPHESİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
1993**

GİRİŞ

“Sınıflar savaşının giderek keskinleşmesi ülkemizdeki ekonomik, politik ve sosyal krizi iyice şiddetlendirdi. Öyle ki, bugün toplumun bütün kesimleri, eskisi gibi yaşamak istememeleri bir yana, patlamaya hazır bir volkan gibi, bir kıvılcım beklemektedirler.

Toplumun bütün kesimlerini sarsmaya başlayan bu devrimci kasırga, genç militanlara devrim arenasında sadece kendilerinin kaldığını gösterdi. Bu esen kasırga, devrimci kavganın çeşitli kesimlerinde fedakârca dövüşen genç militanların benliğinde, bilincinde ve kalbinde derin değişiklikler yaptı; her çeşit feodal ve ataerkil ilişkileri parçaladı. Hayat, devrimci pratiğin içindeki işçi, köylü, öğrenci militanları bir araya getirdi. Böylece, Leninizm temelleri üzerinde, devrimci yoldaşlığın oluşturduğu, kelimenin tam anlamıyla proleter devrimci bir örgüt doğdu.

Bu örgüt, Türkiye’deki karşı-devrim cephesinin bütün baskı, şiddet ve cebrini göğüsleyerek kırsal alanlardan fabrikalara, üniversitelere kadar, bütün kesimlerdeki dev-

rimci mücadeleyi yönlendirme gayretleri içinde olanların örgütüdür.”

İşte bu örgüt, **Türkiye Halk Kurtuluş Partisi** ve **Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi**'dir.

Mahir Çayan yoldaşın 1 Mart 1971'de söylediği bu sözlerin üzerinden 16 yıl geçti ve bu yıllar içinde savaş, iniş-çıkışlarıyla, kayıplarıyla, kazanımlarıyla sürdü. 30 Mart 1972 yılında Kızıldere' de THKP-C'nin önder ve yönetici kadrolarının, oligarşinin zor güçlerince imha edilmesinden sonra dağılan örgütsel yapının içinden, onun ideolojik-politik çizgisini sürdürmek amacıyla yeni bir oluşum ortaya çıkıyordu. İşte bu yazı, bu oluşumun ve bir süre sonra THKP-C/HDÖ adını alacak olan örgütün tarihsel gelişimini anlatmaktadır.

Bu tarihsel gelişim, mümkün olduğu kadar açık, nesnel ve ayrıntılı olarak ortaya konulurken yenilgilerin ve hataların nedenleri üzerine gidilmiş, başarılar üzerinde fazlaca durulmamıştır. Özellikle ideolojik, politik çizginin yetkinleşmesi-derinleşmesi ile bu çizgiden meydana gelen sapmalar ayrıntılı biçimde ele alınırken, amaç hiçbir biçimde hataları, yanlışları, eksiklikleri haklı göstermek olmamıştır. Örgütsel hatalar ve zaafılar ortaya konulurken, oportünistlerin ve pasifist-lerin bunları nasıl tahrif edebileceği ya da kullanacağı gibi, bir kaygı içi-ne girilmemiştir. Onlar, her zaman ve her yerde devrimci mücadeleye zarar vermek için hazır ve nazırdırlar. Onların sinsî emellerine, hiçbir biçimde devrimcilerin geçeceği bulma yönündeki faaliyetlerine engel olmasına izin verilemez.

Bu yazı, devrimci bir örgütün, silahlı propagandayı temel alan bir savaş örgütünün karşılaştığı zorlukları sergilemektedir. Bu içsel zorluklara ve oligarşinin sayısız darbelerine rağmen varlığını sürdüren bir örgütün, gerektiğinde kendi hatalarına karşı ne kadar acımasız olması gerektiği, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak biçimde bu yazıda ortaya konulmuştur. Ancak tüm yazı boyunca Mahir yoldaşın şu sözleri hiç unutulmamalıdır:

“Bu hareket, revizyonizmin uzun yıllar etkin olduğu bir ortamda yeşermiş, gelişmiş ve güçlenmiştir. O yüzden işler ne kadar sıkı tutulursa tutulsun, başlangıçta şu veya bu şekilde, bu ortamın izlerini içinde taşıyacaktır. Tersini düşünmek idealizmdir. Bu kalıntılar savaş için, savaşıla savaşıla atılacaktır.”

BİRİNCİ BÖLÜM KIZILDERE'DEN BEYLERDERESİ'NE

Yıl: 1972, Yer: Kızılder. Günler 30 Mart'ı gösteriyordu. THKP-C'nin yönetici ve önder kadroları, yanlarında THKO'lu iki militanla birlikte savaşarak ölüyorlardı. İşte o gün, ülkenin tarihinde önemli bir dönüm noktası olmuştu. 50 yıllık bir geçmişe sahip olan proleter devrimci hareket, ilk kez gerçekleştirdikleriyle “1965 sonrası” olarak düşünölmeye, işte bu dönüm noktasıyla başlanılmıştır. 50 yıllık geçmişin aşıldığı 1965-72 dönemi, bu kısa 7 yıllık mücadele, herşeye karşı geçmişin zaafalarını da içinde barındırmaktaydı. Ama 1972, bunların giderilmesinin koşullarının nasıl olgunlaştığını da gösteriyordu.

Artık Türkiye devrimci mücadelesinin politikleşmiş bir askeri savaş olması gerektiği ve olduğu başka hiçbir mücadele biçiminin onsuz bir şeye yaramayacağı kesinleşmişti. Artık oportünistlerin, pasifistlerin aldatmacaları, tahrifatları, o güne dek kullandıkları biçimleriyle kitleleri ve ileri unsurları etkileyememekteydi. Artık düzen içinde, düzenin koyduğu kurallarla, yani tek boyutlu legal mücadeleyle, ekonomik-demokratik kitle örgütleri aracılığıyla devrimci mücadelenin yürütölemeyeceği ve muzaffer olamayacağı açığa çıkmıştı. Artık Marksist-Leninist teoriyi tekellerinde tutarak “herşeyi biz biliriz” diyenlerin anti-proleter niteliği herkesçe biliniyordu.

I. DAĞINIKLIK VE İLK OLUŞUM DÖNEMİ

Ama 1972 Nisan ayında, genç ve samimi unsurların tek bir strateji etrafında ve bunun partisinde toplanmaları için nesnel koşullar olgun olmasına rağmen, bunu gerçekleştirecek öncüler, örgütleyiciler mevcut değildi. THKP-C'nin yönetici ve önder kadrolarının yitirilmesi tam bir örgütsüzlük ve dağınıklık ortamına yol açmıştı. Herkes birbirine “ne yapmalı?”, “nasıl yapmalı?” sorularını soruyordu. Az da olsa örgüt ve mücadele deneyimine ve teorik birikime sahip kadrolar tümüyle enterne edilmişti. Elde sadece 7 yıllık mücadelenin teorik birikimi vardı. İlk kez ülke somutundan çıkartılan, pratikte sınanan bir devrim teorisi, bir devrim stratejisi mevcuttu. O güne kadar Marksizm-Leninizmin teorik bilgisinden uzak kalmış ve yeni yeni bu teoriyle tanışan genç ve samimi unsurlar için bu teorik birikim yaşamsal değerdediydi. Ve yapılacak ilk iş bu birikime sahip çıkmak, onu anlamak, kavramak ve kavratmaktı. Ama bu nasıl yapılacaktı?

Özellikle 1971-72 yıllarında yapılanların tarihsel bir değere sahip olduğu bilinmeliydi. Bu ise, eldeki teorik birikimin ve Marksizm-Leninizmin ustalarının tahlillerinin kavranılmasıyla mümkündü. Ama bu değerlendirmenin kitlelerden kopuk ve toplumun en ileri unsurlarının dışında yapılması, entellektüel ve akademik bir çabadan öte bir değeri olmayacağı da açıktı. Öyle ise yapılması gereken, bir yandan teorik birikimin ve deneyimin kavranılması öte yandan kitlelerle ilişkiyi sürdürerek en ileri unsurların örgütlenmesiyle politikleşmiş askeri savaşı sürdürmektir.

Böyle bir çözümleme, mevcut teorik birikimle yetinilmesi, yani onun pratiğe geçirilmesi için atılmış önemli bir adım olmakla beraber, pek az pratik değere sahipti. Bir parti yapılanmasının gerçekleştirilmesi ve bu yapının politikleşmiş askeri savaşla birleştirilmesi için gerekli örgütsel pratik deneyim mevcut değildi. Daha tam deyişle, geçmiş deneyimler yeni unsurlar tarafından hiç bilinmiyordu. Ve elde sadece bir tüzük vardı. Bu durumda atılacak pra-

tik adımların en az hatalı ve en çok deneyim kazandırıcı olması gerekiyordu. Ama bu da yeterli değildi. Ayrıca atılacak her adım, stratejik çizgiye **uygun** olmak zorundaydı.

Geçmişin zaafı, oportünizmin ve revizyonizmin ideolojik etkisinin büyüklüğü, oligarşinin yoğun baskısı ve Kızıldere'nin getirdiği dağınıklık ortamında yapılabilecekler sınırlıydı. Ama iki yol netleşmişti: Ya 50 yıllık geçmişin oluşturduğu ve 12 Mart'ın güç verdiği pasifist ve revizyonist **çalışma tarzı** izlenecekti, ya da özsel olarak 1971-72'nin proleter devrimci hareketinin oluşturduğu –ama yetkinleşememiş– **ça-lışma tarzı** izlenecekti. Birincinin yerleşmiş özellikleri, ikincinin kon-jonktürel durumunun önemli sapmalara yol açacağı da görülebilini-yordu.

Dağınıklığın, örgütsüzlüğün ve heterojenliğin başat unsur olduğu bir ortamda, **alışlagelen** ve **kendiliğindenci** çalışma tarzının yaygınlık kazanması kaçınılmaz bir olguydu. Yöneticilerini ve kadrolarını hemen hemen hiç yitirmemiş olan oportünizm ve revizyonizmin, böyle bir ortamda, yitirdikleri prestiji yeniden kazanmamaları olanaksızdı. Doğru devrimci çizgiyi benimsemiş olanların bile, kendiliğinden-ciliğe kaymaları ve bunu devrimci çizgiyle birleştirmeye kalkışmaları işte bu ortamın sonucuydu. Bu dönemde atılacak her farklı adım, herhangi bir nüans ayrılığı, tüm geleceği belirleyebilecekti.

Oportünizm ve revizyonizm, 1971-72 döneminde kayıp vermemiş olmasının –teslimiyetçiliğinin– ürünlerini almakta gecikmedi. Oligarşi için uzun dönemde teslimiyetçiliği kesinleşmiş ve kısa dönemde devrimci hareketin toparlanmasının önünde engel oluşturacak unsurların legal olanaklardan yararlanmaları kaçınılmazdı. İlk günlerde 1971'den beri koalisyon oluşturmuş olan revizyonistler, bu durumlarına uygun olarak sanat-edebiyat dergileri ve günlük ya da haftalık haber yayınları etrafında toplanmışlardı. 1973 Ekim'inde Genel Seçim'in yapılmasıyla bir adım öteye geçerek politik yayın organları çıkarma olanağına sahip oldular. O güne dek her ilerici, demokrat ya da “sol” kişiye ve yayına, oligarşinin gösterdiği tepkiye karşılık olarak devrimci unsurların bir dayanışma göstermesi ve bu nedenle de yayınlara ilgi duyması, revizyonistler tarafından ideolojik etki için kullanılmaya başlanıyordu. Oportünizm ve revizyonizm için, kitlelerin ve en ileri unsurların silahlı devrimci mücadeleye sempati ve güven duymaları hiç de önemli değildi.

Onun bütün amacı sağlanmış olan devrimci potansiyeli dağıtmak ve etkisizleştirmektir. Bu amaca ulaşmak için tüm araçlar kullanılabilir. Ve bu amaçları gizlemek için dergilerinin ilk sayılarında silahlı devrimci mücadele hakkında söz söylememeye özen gösterdiler.

Öte yandan politikleşmiş askeri savaşın sürdürülmesini düşünenler, ilkin dağınkılığın giderilmesi ve az da olsa bir örgütlülüğün oluşması gerektiğinin bilincindeydiler. Bu ise **en ileri unsurların örgütlenmesi**, daha tam deyişle **kadrolaştırılması** demektir. Bu unsurların bulunması, bunlar üzerindeki kendiliğindencilüğün etkisinin kırılması ve politikleşmiş askeri savaşa uygun olarak eğitilmesi o günün temel görevidir. Bu görev kaçınılmaz olarak bu unsurların kendiliğinden topladığı mekanlara girilmesini gerektiriyordu. Pratik faaliyetin doğru ya da yanlışlığının tek ölçütü ise, Mahir Çayan yoldaşın yazıları, özellikle de son yazısı olan *“Kesintisiz Devrim II-III”* dü. İlişkileri belirleyen kurallar da *THKP-C Tüzüğü*’nde mevcuttu.

Kendiliğindencilüğün aşılması, bilinçli bir sürecin içine girilmesi, en ileri unsurların yaşamlarında topyekün bir değişiklik yaratacağı. Bu ise onlara bir yandan doğru devrimci çizgiyi anlatıp, onun etrafında toplanmaları çağrısını yapmayı, öte yandan **pratikte** kendiliğindencilik çalışmanın yanlışlığını göstermeyi gerektiriyordu. Ayrıca kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadele ve örgütlenmesi için kılavuzluk yapmak, revizyonizmin etkisizleştirilmesi için gerekiyordu de. 1971-72 mücadelesiyle yaratılmış potansiyelin yitirilmemesinin ve etkin biçimde örgütlenip harekete geçirilmesinin temel yolu da politikleşmiş askeri savaştı.

Böylece bir ikilem ortaya çıktı: Silahlı devrimci mücadelenin sürdürülmesi zorunluluğu ve bunun sürdürülmesi için **gerekli** bir gücün bulunması. Bu ikilemden, **herşeyi**, mümkün olan **en kısa sürede**, temel mücadele biçimini yürütecek gerekli gücün (asgari örgütlenme) yaratılmasına yönelerek çıkılabileceği saptandı. Ancak, teorik olarak sorun çözümlenmekle birlikte, bunun pratiğe geçirilmesi sanıldığı kadar kolay ve kısa sürede olmamıştır. Sorun, pratikte çözümlenmesi gereken bir dizi yeni sorun yaratıyordu.

1974 başlarında soldaki durum ise şöyleydi: Bir yanda legal yayın organları etrafında toplanmış ve illegal mücadele ile silahlı

mücadeleye karşı yoğun bir ideolojik kampanya yürüten oportünist ve revizyonist koalisyon, öte yanda 1969-71 dönemine benzer bir yol izleme eğilimleri taşıyan öğrenci hareketi ve doğru devrimci çizgi etrafında 1971'in sempatisiyle en ileri unsurları örgütlemeye çalışan devrimci unsurlar.

İllegal örgütlenme konusunda hiçbir deneyime ve geleneğe sahip olmayan ve öğrenci hareketinde yoğunlaşan samimi unsurların, devrimci bir öncüye sahip olmadıkları bir ortamda legaliteye ağırlık vermeleri ve kendiliğindencilığe kaymaları kaçınılmazdı. “İlkellik” ve “amatörlük” diyerek Lenin tarafından uzun uzadıya eleştirilmiş kendiliğinden-gelmecilik, 1974 Türkiye’inde geçmişin (1969-71’in) **aynen** ve **yeniden** yaşanması biçiminde ortaya çıkmıştı. Yine de bu duruma düşülmesinde samimi unsurların ne yapacaklarını bilmemeleri etkin olduğunda, giderek belirleyici olan revizyonizmin ideolojik ve pratik tutumu olmuştur. Birbiri peşi sıra demekler kurmaya ve kurdurmaya başlayan revizyonistler, böylece samimi unsurların biraraya gelebileceği, “ne” ve “nasıl” sorularını tartışacakları bir mekan sağlamış oluyordular. Özellikle öğrenci demekleri “*İlke-Kitle*” dergileri etrafında toplanmış olan revizyonistler tarafından birbiri peşi sıra kuruldu. Kurulduktan sonra –basit bir yasal süreç– buralara mümkün olduğu kadar çok devrim sempatisini ve devrimci unsurları toplamak gerekiyordu. Bunun sağlanmasına paralel tekil ve şehirsal demeklerin tek bir çatı altında (federasyon) toplanmasına geçilecekti. Böylece dinamik unsurlara sahip olan öğrenci hareketi denetime alınacaktı. Bu oluşumun tarihsel örneği “Dev-Genç”ti. Ama revizyonist koalisyonun amacı yeni bir “Dev-Genç” yaratmak değil; kendiliğinden oluşarak kendilerine karşı bir gelişmeyi engellemektir. Bu nedenle silahlı mücadeleye sempati duyan ya da silahlı mücadeleyi benimsemiş unsurların kendi kurdukları demeklere gelmelerine göz yumdular. Yönetim ellerinde olduktan sonra, bu kişiler sorun olmayacak ve üstelik bu unsurların başka alanlara yönelmeleri (illegal alana) önlenmiş olacaktır. TÖB-DER, öğretmen kitlesinin durumuna uygun olarak büyük ölçüde revizyonistlerin elindeydi. İşçi sınıfının ekonomik örgütü olan DİSK ise yıllardır revizyonistlerin denetimi altında bulunuyordu. Geriye dinamik unsurlara sahip öğrenci kesimi kalıyordu.

Öğrenci kesiminde silahlı devrimci mücadelenin prestiji çok yüksekti. Ama öte yandan bu kesimde teorik düzey düşüktü ve

legal yayınlarla teorik bilgi edinebiliyorlardı. Legal bir parti kurma hazırlıkları yapan revizyonistler, bu durumda ilkin, militan bir öğrenci hareketinin bağımsız olamayacağı düşüncesini yaymaya giriştiler. Bu amaçla birbiri peşi sıra Dimitrov'un –ama özellikle de gençlik üzerine yazılmış– kitapları piyasaya sürüldü. Buna paralel olarak öğrenci hareketinin “bağlanacağı” odak oluşturma çalışmaları yoğunlaştırıldı. “Sosyalist Parti” kuruluş çalışmaları ve tartışmaları ile öğrenci hareketi için “federasyon” kurma çalışmaları ve tartışmaları eş zamanlı olarak gelişecekti. Ama yaşam bir kez daha kendi yolunu izledi.

“Sol sapma”, “maceracılık” diyerek silahlı devrimci mücadeleye saldırmanın zamanı geldiğini düşünen revizyonist koalisyon, “İlke-Kitle”de birbiri peşi sıra yazılar yayınlamaya başladılar. Özellikle öğrenci kesiminde bulunan en ileri unsurlara dönük bu faaliyet, duygusal nedenlerle de olsa bir tepki yarattı. Bu tepki, revizyonist koalisyonun kurduğu öğrenci demeklerinden uzak durulması şeklinde kendini dışa vurdu.

Revizyonistlerin hiç istemedikleri bu tutum, öğretim yılının yansına gelmiş olmasıyla birleşince, eş zamanlı düşündükleri sürecin bozulmasına ve böylece de planlarının işlemez hale gelmesine yol açtı. Öte yandan ise, **1972'den beri** özellikle teorik olarak yetkinleşmiş ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni benimsemiş devrimciler, kitlenin içinde ve en ileri unsurlarla temas halindeydi. Bu unsurlar, sonuçta etkin bir konuma gelmiş revizyonist planın bozulmasının getirdiği boşluğu doldurmuşlardı. Ve yasal olarak yapılması gereken ilk dernek kongrelerinde fiili yönetimi elinde tutanların yasal yönetimi ele geçirmeleri mümkün oldu. (Ankara'da AD-YÖD bazı özgün durum içeriyorsa da, son tahlilde İstanbul'daki İYÖKD'ünkü kadar kesin sonuçlu.)

Yıllar boyu, Marksizm-Leninizmi tekellerinde tutmaya alışmış oportünist ve revizyonistler, 1965-71 döneminde yetişmiş devrimcilerin yitirilmesiyle gene eski günlere kavuşmanın sevinci ve rahatlığı içindeyken karşılaştıkları bu durumla şoka girdiler. Politik olarak toy, teorik olarak zayıf olduklarını düşündükleri devrimcilerden gördükleri karşılık, üç yıldır varlığını koruyan revizyonist koalisyonun parçalanmasına yol açtı. Ülkede herşeyi kendilerinin bildiğini sananların devrimci potansiyelin kendilerine kanalize olmadığını görmeleriyle birbirine düşmeleri çok doğaldır. Revizyonist koalisyonun

parçalanmasıyla, her parça kurulacak “Sosyalist Parti”nin yönetimini eline geçirmek –ya da tek başlarına kurmak– için öğrenci hareketinin desteğine daha çok gereksinme duyuyordu. Bu da, daha düne kadar “sol sapma”, “maceracı”, “anarşist” olarak suçladıkları proleter devrimcilere “saygı” yarışı halini aldı. Mihri Belli, kıyasından girdiği koalisyonu en hızlı terk eden olarak “reel politiker” niteliğini yitirmediğini ve buna layık olduğunu kanıtladı. “Kıvılcımcılar” ise, geleneksel olarak hep aynı bulunma (tabi T“K”P’de toplaşanlardan) tavnını, önüne çıkan ilk bahaneyi kullanarak sürdürdü. T“K”P’li revizyonistler ise, 50 yıllık alışkanlık ve deneyimle, “gizliliklerini” koruyarak, TSİP’in doğumunda yer aldılar. (TSİP’in kuruluşuna yönelttikleri eleştiri ve suçlamaları bu bağlamda ele alınmalıdır.) Behice Borancı TİP’liler ise, Af’ı beklediklerinden, son ana kadar koalisyonu sürdürme yanlısıydılar, ama TSİP aftan önce kurulunca hızla koalisyonu terk ettiler.

1974 yazına girildiğinde, büyük ölçüde öğrenci çevrelerinde bulunan, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni savunanların (o günkü yaygın deyişle “**Cepheciler**”in) durumu şöyleydi: Bir yandan teorik çalışma ile ideolojik düzey yükseltilmeye çalışılıyor, öte yandan ise, özellikle öğrenci kesiminde yer alan yeni ve samimi unsurlarla bağlantı kuruluyordu. Bağlantı ve örgütlenme çalışmaları, mümkün olduğu kadar düzenli ve dar biçimde, gizlilik kurallarına bağlı olarak yürütülüyordu. Revizyonist ve oportünist saldırı ve tahrifatlara karşı takınılacak tutum bu arada gelişmeye ve olgunlaşmaya başlamıştı. Bir süredir bireysel planda sürdürülen çabalar da böylece kolektif ve sistematik hale getirilebilecekti. Yine de bağımsız bir yapılanmaya, yani **kendi kendini “Cepheci”** ilan edenlerden ayrı bir yapılanmaya yönelmek düşünülüyordu. Birer militan, bir sıra neferi olmak onlara yetiyordu. THKP-C yönetici ve önder kadrolarını yitirmiş olmasına rağmen, belli bir pratikten geçmiş kadrolarının bir kısmı cezaevinde bulunuyordu. Bunların bir kısmına karşı geçmiş mücadelelerinden gelen önemli bir saygı duyuluyordu. Özellikle THKP-C Genel Komitesi’nde yer almış olanların, örgütün merkezi yapılanmasını yeniden sağlayacaklarına olan umut sürmekteydi. Bunların THKP-C’nin stratejik çizgisine nasıl baktıklarını hiç düşünülmediği gibi, stratejiyi (Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi) aynen benimsedikleri var sayılıyordu. İşte bu hava içinde, dışarda bulunan THKP-C’liler içerdekilerin çıkmasını bekleyen ve

o güne kadar da dışarıda bir şeyleri var etmeye çabalayan kişiler durumundaydılar. Büyük ölçüde ODTÜ kökenli olanlar, çalışmalarını 1972'den beri koordineli olarak sürdürmeleri nedeniyle mevcut **tek oluşumdu**. THKP-C'nin yaşayan Genel Komite üyelerine duydukları saygı ve güven, onların 1971-72'deki gibi, THKP-C ODTÜ birimi olarak çalışmalarını sürdürmelerine neden oluyordu. Bu çalışmalar kadro niteliğinde ve profesyonel olarak çalışmaya hazır önemli sayıda unsurun ortaya çıkmasını sağlamıştı.

Yaza girilmesiyle, hemen hemen pek çok politik faaliyetin kesintiye uğraması ülkemizin bir geleneğiydi ve 1974 yazında da öyle oldu. Gerek Af'ın çıkması, gerekse de öğrenci hareketinin o günkü politik faaliyetin odağı olması 1974 yazında da geleneğin sürmesine yol açtı. Bu yaz dönemi, herkesin kesin bir "muhasabe" yapmaları için de gerekli bir ortam yaratmıştı. İçeriden çıkanlar ne yapacaklarına karar vermekle uğraşırken, o güne dek çalışmalarını "*Kesintisiz Devrim II-III*" temelinde sürdürenler nasıl yapacaklarını düşünüyorlardı. Artık beklenen af çıkmış, kuruldu kuruluyor denen parti "TSİP" olarak sahneye çıkmıştı. Kısaca geleceğe ilişkin düşüncelerin açıkça ifade edilmesinin koşulları mevcuttu artık.

1972'den beri kendi çaplarında çalışan THKP-C'li unsurlar için sorunlar şu şekilde görünüyordu:

1-) Politikleşmiş askeri savaşın ya da yaygın deyimimle Öncü Savaşının sürdürülmesi. (Bu sorun tümüyle THKP-C'nin merkezi yapılanmasının oluşturulması sorunu ile birlikte düşünülüyordu. Bu yüzden sorun, pratikte eski THKP-C'lilerin -içeriden çıkanlar- tutumunun ne olduğu şeklinde görünüyordu.)

2-) Başlatılan Öncü Savaşının, geçmişte görülmüş etkinlikleri (özellikle kır örgütlenmesinin zayıflığı nedeniyle kır gerilla savaşına geçilememiş), taşımaması gereği temel sorunu oluşturuyordu. Bu yüzden baştan itibaren, yani hazırlık aşamasından itibaren, işler sıkı biçimde ele alınmalı ve böylece kır gerillası için gerekli alt yapı, teçhizat, tecrübe, mühimmat gibi maddi ve manevi ön koşulların yaratılmasına özel bir önem verilmeliydi.

3-) Revizyonizmin etkisinden kurtarılmış olan öğrenci hareketinin belli oranda merkezileştirilerek düzenlen-

mesi ve bu hareket içinde bulunan en ileri unsurların profesyonel devrimciler haline dönüştürülmeleri.

4-) Revizyonizmin ve oportünizmin silahlı devrimci mücadeleye karşı başlattıkları ideolojik saldırı ve tahrifatlara karşı aktif bir tutum alınması. Bu tutum, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin anlatılmasına paralel yeni dönemin getirdiği yeni tahrifatlara karşı bir teorik yazının hazırlanması, yayınlanması şeklinde olacaktı.

1974 yazında oldukça ("cehennem" götürecektik kadar) **iyi niyetle** ele alınan bu sorunların çözümünde THKP-C'nin merkezi yapısının kurulup işler hale getirilmesi temel halka olarak düşünülüyordu. Ama 1974 Ekim'inde üniversitelerin açılmasıyla başlayan yeni dönem, umulanın ötesinde bir tablo oluşturuyordu.

Üç yıldır süren revizyonist koalisyonun dağıtılması, öğrenci hareketi önündeki engelin yapay olduğunu gösterdi. Öğrenci hareketi büyük ölçüde "Cepheciler" in denetimi ve yönetimi altına girmişti. Ancak Af'ın getirdiği bazı gelişmeler de ortaya çıkmakta gecikmedi. 1971 öncesinde ve 1971 yılında kısmen özerk yapılar oluşturmuş bazı çevreler Af sonrasında öğrenci kesimine geri dönerek, eski tutumlarını sürdürmek istediler. Ama bunların eklektik görüşleri kısa sürede açığa çıkarıldı. Öte yandan o güne dek şu ya da bu nedenle revizyonizmin etkisinde kalmış ve pratik tüm devrimci çalışmalardan uzak durarak salt entelektüel faaliyetlere yönelen pek çok ileri unsur geleceğin "Cepheci"likte olduğunu görmeye başlamışlardı. Özellikle teorik sorunlarda "Cepheci"lerin yetkinleşmiş durumu bu kesimi etkilemişti. Ve daha üniversitelerin açılmasından kısa bir süre sonra MHP'li faşist milislerin saldırıya geçmeleri öğrenci kesimini bir araya toplamaya zorladığı gibi, mücadelenin şiddete dayanmaksızın, silahsız olarak sürdürülmesinin olanaksız olduğunu da kanıtladı. Bu da öğrenci hareketine büyük bir ivme sağlamış ve bu harekete umulanın üzerinde hız kazandırmıştı.

Özellikle kırsal kökenli öğrencilerin yoğunluğu ve bunların kırsal alanlarda örgütlenmek için gereken potansiyeli taşımaları, uzun bir süre kentlerde öğrenci hareketi içinde kalmayı ve örgütlenme çalışmasını (temel olarak 1971'in yarattığı etkiyi örgütlemek) bu kesimle sınırlandırmayı gereksizleştiriyordu. Bir başka deyişle, 1971'in yarattığı etkiyi, şehirlerde hızla örgütleyebilmenin

ve kırsal alanlarda sürdürmenin nesnel koşulları olgunlaştırıldı. Bu da uzun dönemli eylem programının hazırlanmasını ve buna uygun olarak mevzilenmeyi gündeme getiriyordu. O gün için belli bir plana göre en ileri unsurları profesyonel kadrolar haline getirmek ve bunları temel olarak kırsal alanlara yollamak acil sorun olarak ortaya çıkmıştı. Bunun önündeki tek engel THKP-C'nin dağınık durumuydu. Bunun giderilmesi ve merkezi bir yapıya ulaşılması pratik faaliyeti belirliyordu. Engel kaldırılmadığı sürece, sistemli ve bütünsel bir çalışmanın yürütülmesi olanaksızdı.

İşte bu nedenle, ilkin içerden çıkmış “eski” THKP-C'lilerle temas kurarak yapılması gerekenleri saptamaya yönelindi. 1974 sonralarında 8 sayfalık bir yazı ile “sosyal emperyalizm”i bulmuş olan İstanbul kökenli bazı unsurların THKP-C ile hiçbir ilgilerinin olamayacağı açıkça görüldü. Yine aynı şehirdeki bazı “eski”ler de salt entellektüel bir faaliyete yönelmişlerdi. Bunlara göre 1971-72'nin en önemli dersi, devrimcilerin geri kültüre sahip olduklarıydı. Entellektüel faaliyet onları bu gerilikten (!) kurtaracaktı. Bu gelişme İstanbul'daki öğrenci hareketinde yer alan “Cepheciler” için önemli bir avantaj sağlıyordu, ama bu pratik faaliyette görece rahatlıktan öteye bir değere sahip değildi. Ve gözler bir kez daha Ankara'ya çevrildi. Artık THKP-C'nin geleceği bu kentte çizilecekti.

Ankara'da içerden çıkmış eski Dev-Genç'liler ile THKP-C'liler bireysel olarak ayrı olmalarına karşı davranış ve düşünce olarak iki bölüme ayrılmıştı. Bir kısmı günlerini teoriyi öğrenme çalışmalarına geçirirken, eskinin (yani Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi) tümüyle yanlış olduğunu ileri sürüyorlardı. Onlara göre, özellikle Öncü Savaşı yanlıştı, bu yolla Halk Savaşı başlatılamazdı. Ama buna karşıt “doğru” henüz ufukta görünmüyordu. Bu “doğru” kendi teorik çalışmaları belli bir düzeye geldiğinde, nasıl olsa bulunacaktı. Diğer kesim ise, “*Kesintisiz Devrim II-III*”de ortaya konulmuş olan THKP-C'nin çizgisini kabul ettiklerini söylüyorlardı. Ama günümüzdeki temel ve acil görevin öğrenci hareketinin denetime alınması ve merkezi bir yapıya (federasyon) kavuşturulmasıydı. Bu, yeni bir “Dev-Genç” olacak ve “Dev-Genç” sürecini başlatacaktı. Nasıl ki, 1965-71 dönemi bu yolla THKP-C'yi oluşturduysa, bu yeni süreç de, THKP-C'nin merkezi yeni yapısını yaratacaktı. Öncü Savaşı için gerekli kadrolar bu süreçte ortaya çıkacak ve “pişeceklerdi.

Bu iki tutum arasında 72'den beri çalışmalarını hep Politik-

leşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne göre yürüten grubun tavrı, THKP-C'nin geçmişine duyulan saygı ve insanlara duyulan güvenle bağlantılıydı. Açıkça Öncü Savaşını reddedenlerle ortak hiç bir yan olmadığı belirtilirken, diğer anlayışta olanların sağ bir hata içinde oldukları, ama bunun stratejik değil, **taktik** düzeyde olduğu söylenildi. Öyle ki son tahlilde temel-tali ilişkisine göre yapılması gereken bazı şeyler ayrılmıştı. Tali olarak düşünülen ve ele alınan bazı görevler ve alanlar, bu sağ anlayışın yöneldiği çalışmayı kapsıyordu. Madem ki stratejik olarak aynı olduğu söyleniyordu, öyle ise böyle bir fark olsa olsa bir "işbölümü" bağlamında ele alınabilirdi. Onlar öğrenci hareketi ve bunun sorunları ile uğraşırken, kendileri de Öncü Savaşının hazırlığına ve kırlara ağırlık verebilirlerdi. Böylece öğrenci hareketinin doğal evrimi nedeniyle şehirlerde kalan pek çok kadro kolaylıkla kırsal çalışmaya aktarılabilinecekti. Uzun dönemde aynı stratejinin (Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi) ve aynı örgütün (THKP-C) parçaları bulunduğu savlandığına göre, doğal bir iş bölümü niçin mümkün olmasındı. Bu iyi niyetli yaklaşım, yolların er ya da geç birleşeceği sanısıyla, öğrenci hareketinin genel ve merkezi yönetimini diğer unsurlara bırakarak, kendi rotasında (1972'den beri izlenen bir rotaydı) çalışmaya tüm gücün seferber edilmesini sağladı. Artık tüm çabalar en kısa sürede Öncü Savaşının başlatılmasına yönelik olacaktı. Bu ise en ileri unsurları politik ve ideolojik eğitimlerinin yapılması, örgütlenmesi ve mevzilendirilmesi demektir. İşte "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*" bu ortamda ele alındı ve yayımlandı. Broşür, o günkü koşullarda ülkemizde öne çıkmış ve devrimci hareketin kendi önüne koyduğu acil sorunlara yanıt olarak hazırlanmıştır. Broşürün giriş bölümünde bu acil sorunların iki bölümde ele alınacağı ifade edilmişti: İlk bölüm, ülkemiz solunda öne çıkmış sorunların genel düzeyde ele alınışını kapsarken, ikinci bölüm; ülkemiz somutunda Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin yürütülmesine ilişkin konuları içerecekti. Ve ilk bölüm 1975 yazında yayınlandı ve sadece 300 adet basıldı.

1975 yılı politik deneyimsizliğin, örgütlenme pratiği eksikliğinin, devrimci teoriye olan sarsılmaz güven, azami fedakârlık ve iyi niyetle aşılılmaya çalışıldığı bir yıldır. Ve bu yıl içinde her alanda yoğun bir deneyim kazanıldı. O güne kadar THKP-C'nin 1971-72'deki Genel Komitesi'nden arta kalanlara olan beklentilerle gerçek bir merkezi yapılanmaya ve çalışmaya girililmemiş olması nedeniyle

kazanılmamış deneyim yavaş yavaş elde ediliyordu. Özellikle kişilerin hiçbir kayıt altına alınmamış ve gelecekte inkâr edilebilecek beyanlarına, sözlerine verilen değer anlamsızlığı kısa sürede kendini göstermede gecikmedi.

Cehenneme giden yolun iyi niyet taşlarıyla döşenmiş olduğunu ve oportünizmin salt revizyonistlere özgü olmadığını öğrenmek fazla uzun sürmedi. Ayrıca bugün için küçük görünen ve nüansa ilişkin olduğu düşünülen farklılıkların, zaman içinde nasıl büyük farklılıklara yol açabileceği, yine yaşanarak öğrenildi. Teori ile pratik arasında, çok doğal ve masum görünen bir kopuşun, zaman içinde “yeni” teorilerin ortaya çıkmasını nasıl kaçınılmaz kıldığı görüldü.

Öte yandan 1975’in başlarından itibaren faşist milis saldırılarını yaygınlaşmış ve yoğunlaşmıştı. Temel amacı **kitle pasifikasyonu** olan bu saldırılar, İstanbul’da Kerim Yaman’ın öldürülmesiyle başlayıp TÖB-DER toplantılarına yapılan baskınlar, Erzincan, Malatya olaylarıyla gelişip, I. MC’nin kuruluşuyla bütünleşmişti. Bu gelişme, doğru devrimci çizginin pratiğe geçirilmesinin acilliğini daha da artırmıştı. Solda ise, revizyonist koalisyon tamamen parçalanmış ve kısa dönemde yeniden kurulamayacak halde atomlaşmıştı. Mayıs ayında B. Boran’ın TİP’i, Aybar’ın SP’si, M. Belli’nin TEP’i oluşurmasıyla “sol”da dört legal parti ortaya çıkmıştı.

T“K”P ise legal yayınlarla kendine özgü faaliyet yürütürken, örgütlenmede elinde tuttuğu DİSK yönetiminden yararlanıyordu. “Sovyet sosyal emperyalizmi” teorisi ise, tarihinin en parlak günlerini yaşıyordu. Öğrenci hareketi ise yaz başlarında tümüyle “Cephecilerin denetimine ve yönetimine girmişti. Diğer yandan ideolojik, politik eğitimleri tamamlanmış ve profesyonel olarak çalışmaya hazır pek çok unsur kırsal alanlarda örgütlenmek ve Öncü Savaşının buralarda hazırlığını yürütmek için çalışmaya başlamıştı. Denilebilir ki 1975 yazına girildiğinde, öğrenci hareketinin doğal evrimine tabi olarak pratikte (lafta ne derse desinler) THKP-C’nin stratejik rotasına aykırı hareket edenler bir yana bırakılırsa, 1972’den beri faaliyetlerini sürdüren ODTÜ kaynaklı hareket dışında Öncü Savaşını savunan ve onu başlatmayı hedefleyen hiç kimse yok gibiydi. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”, ideolojik, homojenlik ve politik eğitim yönünden önemli gelişme sağlamıştı. Merkezi bir liderliğe geçilmişti, ama askeri bilgi, eğitim, donatım ve deneyim eksikliği

varlığını sürdürüyordu.

1975 yazında ülkenin her yanına dağılan yeni kadrolar gittikleri yörenin ekonomik, sosyal, politik, kültürel ve askeri özelliklerini değerlendirirken, gelecekte silahlı propaganda için gerekli alt-yapıyı oluşturmaya çalışıyorlardı. Profesyonel çalışmanın gerektirdiği maddi olanakların sınırlılığına rağmen, büyük bir özveriyle yürütülen bu çalışmalar, Öncü Savaşına yeniden başlama yönünde önemli bir itici güç oluşturuyordu.

1971'in yarattığı etkiye ek olarak, gittikçe yaygınlaşan faşist milis saldırılar, silahlı devrimci mücadeleye yönelik büyük bir hareketlilik oluşturuyordu. Ülkenin hemen hemen her yerinde politikleşmiş askeri savaşa **katılma** yönünde büyük bir potansiyel mevcutken, katılımın niteliği ve kadroların niceliği önemli bir yetersizliğe yol açıyordu. Artan oranda unsurun Öncü Savaşına katılımı, ancak kır gerilla savaşının başlatılmasıyla mümkün olabileceken, kır gerilla savaşının başlatılabilmesi için de atılması gereken adımlar vardı. Profesyonel örgütçü kadroların, yoğun olarak şehir gerilla savaşının gerekli teknik ve alt-yapısal hazırlıklarına yönelmesi, potansiyelin daha çok örgütlenmesinin önünde engel oluşturuyordu.

Teorik olarak sorun, mevcut potansiyelin durumu ve ülkedeki gelişmelerin ışığında, kitlelerin politik-askeri bir mücadele için büyük birimler halinde (sovyetler) örgütlenmesini, bunu koruyacak silahlı güç bulunmadığından gerçekleştirilememesi (ki bu Halk Savaşı evresinde mümkün olacaktır) ile kitlelerin, ekonomik ve kendiliğindenci bir mücadele içinde pasifize olmaları olasılığı şeklinde ortaya çıkıyordu. Şehir gerilla savaşına bir an önce başlanması, bu nedenle de kaçınılmaz hale geliyordu. 71'in silahlı eylemlerinin yarattığı potansiyelin yitirilmemesinin ve harekete geçirilmesinin tek yolu, Öncü Savaşına şehir gerillasıyla başlamaktı. Kır gerilla savaşıyla işe başlanması ve şehir gerilla savaşıyla birlikte yürütülmesi doğru çözüm olmakla birlikte, kadroların politik, askeri ve örgütsel deneyime sahip olmamaları, **kısa dönemde hareketin sürekliliğini sağlama** konusunda önemli bir pratik engel oluşturuyordu. Bir yandan deneyimsizliğin getireceği dezavantajları giderici önlemler alınırken, öte yanda hızla savaş içinde deneyim kazanılması gerekiyordu.

Tüm bunlar, "*Kesintisiz Devrim II-III*"de formüle edilmiş ve

“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” ile genel bağlantıları ayrıntılaştırılmış Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin somut planlamasına yönelik gelişmelerdi. Yine de deneyim eksikliği kendini gösteriyordu. Bu, pratik faaliyetlerin planlanmasında teoriden yeterince yararlanamamak, yani teorinin kılavuzluğunu sağlayamamak şeklinde ortaya çıkıyordu. Öyle ki, atılan adımların kısa ve uzun vadeli sonuçlarını önceden saptamakta oldukça yetersiz kalınıyordu. Tıpkı kendilerinin farklılığını “taktik” olarak ortaya koyanların durumu konusundaki nesnellikten uzak (iyi niyetli) değerlendirme yapılması gibi. Kısacası, oportünizmin değişik biçimlerine karşı mücadelede ortaya çıkan **öznellik**, örgütlenme ve çalışma tarzında da sürmekteydi.

II. THKP-C'NİN BİRLİĞİ İÇİN GİRİŞİMLER VE BAĞIMSIZ ÖRGÜT YAPILANIŞININ KURULMASI

“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”in yayınlanmasıyla bağımsız bir örgüt yapılanmasına geçiş, belli oranda mümkün olmuştu, ama yine de “Cepheciler” bir bütün olarak kabul ediliyordu. Ve dolayısıyla bu anlamda bağımsızlık söz konusu değildi. Öyle ki, bağımsız yapı belli oranda ortaya çıkmış olmasına rağmen farklılığı belirten “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” dışında farklılığın simgesi olabilecek bir örgüt adı kullanmaktan uzak duruluyordu. Kitle açısından pratik değere sahip isim konusu, THKP-C'nin birliği ve onun saygın mücadelesine layık bir dizi harekâtın başarısına bağlı olarak ele alındığından, zamana bırakılmıştı. Bu da oportünizm tarafından kendi çıkarlarına ve karalama amaçlarına uygun olarak çeşitli sıfatların yakıştırılmasına yol açtı. “184'lükler” gibisinden ifadeler yanında “risaleciler” biçiminde dini-feodal kışkırtmacılığa atf yapan tanımlar oportünistler tarafından piyasaya sürüldü. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” yaygınlaşmasına paralel olarak da “Acilciler”, “184'lükler” sıfatı aynı çevrelerce türetildi. Devrimci bir ahlâk sorunu olarak ortaya çıkan THKP-C adının bir süre için kullanılmaması, hiçbir ilkeye bağlı olmayan oportünistlerin hiç anlayamayacağı bir şeydi.

1975 yaz sonlarına doğru yapılan değerlendirmeler, Öncü Savaşına başlamak için gerekli asgari örgütlenmenin tamamlanmak üzere olduğunu gösteriyordu. Özellikle askeri alandaki eksikliğin tamamlanmasına paralel harekete geçilebileceği ortaya çıkmıştı. Görece olarak güçlü bir kır örgütlenmesinin mevcudiyeti, Öncü Savaşına **salt şehir gerillası** ile başlanmasının aşılmasına olanak sağlıyordu. Kır ve şehirde, ama ağırlıkla kırlarda, askeri eylemlerin gerçekleştirilmesi kadrolara ve örgüte savaş deneyimi kazandıracak ve buna paralel olarak, kır gerilla savaşına geçilecekti. Böylece 1971-72'de karşılaşılan sorunlar çözümlenecek, kır-şehir diyalektik bütünlüğü kurulacaktı. Bu saptamayla büyük kentlere özgü şehir gerillası (metropol gerillası) anlayışı aşılyordu. Şehir ge-

rillası, artık salt büyük kentleri kapsamıyor, bu savaşa uygun tüm şehirler hesaba katılıyordu. Yine bu saptamayla tek boyutlu kır gerilla savaşı aşıyor ve kapsamı genişletiliyordu. Bu genişleyen kapsamıyla kır gerilla savaşı, **hareketli gerilla birliği** temelinde, tüm kırsal alanları kapsayan savaş haline dönüştürülüyordu. Bu boyutuyla kırsal örgütlenme, salt hareketli gerilla birliğine ilişkin olmamakta; bunun yerine, hareketli gerilla birliği temelinde, bölgesel ve yerel planda, tüm kırsal alanda, silahlı eylemler gerçekleştirebilecek bir yapıya ulaşmaktaydı. Bu saptamaların ışığında somut olarak 1976 baharında harekete geçirilmesi planlanan kır gerillası (hareketli gerilla birliği), o güne kadar gerçekleştirilecek kır ve şehir silahlı eylemlerinin getirdiği deney ve yeni katılımlarla güçlendirilmiş olacaktı. Ülke somutu göz önünde tutularak ve uluslararası gerilla savaşı deneyimlerinin ışığında yapılan bu saptamalar, gene de pratik deneyim eksikliği nedeniyle **tam olarak** geliştirilememişti. Bu nedenle kendi içinde bazı eksiklikleri taşıyordu. Ama bunlar pratikte aşılabilecekti.

1975 yaz sonlarında, Öncü Savaşına 3-4 ay içinde başlamayı planlayan örgüt, bunun teknik ve örgütsel hazırlıklarına yöneldiği sırada iki gelişme ortaya çıktı.

Birincisi, 1972'den bu yana sürdürülen çalışma ile oluşan yapıda, teorik faaliyetin ağır basması yüzünden, bazı bireylerin pratik-örgütsel faaliyetlerden uzak kalmasıydı. Bir başka deyişle, Merkez Yönetim'de bazı bireyler teorik konularda uzmanlaşırken, diğerleri pratik-örgütsel faaliyette bulunuyordu. Bu, giderek politik yönetim ile pratik ve askeri yönetim ayrışmasına yol açmak durumundaydı. Salt teorik konularla uğraşan bireyler, hem teori ile pratik arasındaki uyumsuzluğun artmasına yol açıyor, hem de politik ve askeri liderliğin birliği ilkesinin yaşama geçirilmesini engelliyordu. Özellikle silahlı eylem kararlarının (isterse teknik eylemler olsun) alınmasında “teorisyenlik” tavrına girilmesi, çözülmesi gereken bir sorun yaratmıştı. İdeolojik ve politik düzey yönünden önemli sayılabilecek hiç bir farklılık yokken, **salt** akademik bazı çalışmalarını yapan bireylerin “teorisyen” olarak kendilerini görmeleri, pratik faaliyeti engellemesiyle sorun haline geldi. Yapılan eleştiriler karşısında doğruyu kabul etmekten başka yolu kalmayan bu bireylerin, Öncü Savaşına başlama kararının alındığı bir ortamda “manevra” olanakları pek yoktu. Sonuçta bazıları özeleştiriyi yaparak tutumun yanlış

olduğunu açıkça kabul ederken, diğerleri iflâh olmayacaklarını sergilediklerinden örgütten ihraç edildiler. Bu ihraçlara paralel olarak, bundan böyle örgüt içinde, gerekli teorik metinlerin hazırlanması ve yazılmasında, 1972'den beri izlenen yolun özsel niteliği korunarak, hiçbir biçimde **bireysel** işbölümü yapılmayacağı karara bağlandı. Örgüt, yayınlanmış ve yayınlanacak tüm broşürlerin örgütün kolektif çabasının ürünü ve kolektif iradesinin sonucu olduğunu ve olacağını, bir kez daha vurguladı. Örgütün stratejik ve taktik görüşlerini içeren broşürlerin yayınlanmasında izlenecek rota şöyle tanımlanıyordu: Genel olarak dünyanın, özel olarak ülkemizin somutunda ve pratiğimize ilişkin olarak gereksinme duyulan bir ya da birkaç konu en geniş biçimde örgüt içinde ele alınacak ve bu süreçte ortaya çıkan genel değerlendirme bir taslak metin haline getirilecektir. Bu taslak metin, ilkin, Merkez Yönetim'de ele alınarak değerlendirilecek (varsa düzeltmeler, çıkartmalar vb. yapılarak) ve buna paralel örgüt içinde geniş bir katılımı tartışılacaktır. Bu tartışmalar ve değerlendirmeler ışığında, metin gerekirse yeniden kaleme alınacak ya da değiştirilmiş haliyle Merkez Yönetim tarafından son kez ele alınıp –oy birliğiyle– yayınlanacaktır. Eğer taslak metnin tümüyle değiştirilmesi söz konusu olursa, süreç gene aynı olacaktır. Böyle bir yolun izlenmesi (kimi durumlarda uzun bir zamanı gerektirir), hiçbir biçimde “zaman” gerekçe gösterilerek değiştirilemez.

İkinci gelişme ise, o güne kadar kişiler olarak bilinen, ama faaliyet içinde olduğu hiç bilinmeyen bir grubun varlığının ortaya çıkmasıdır. 1971'den kalma unsurların oluşturduğu “Yurt-Dışı” adı verilen grubun bulunması THKP-C'nin birliğinin tamamlanması yönünde “umut” yaratıyordu. Çünkü o gün için, Öncü Savaşının başlatılması yönünde hazırlık yapanlar ile öğrenci hareketini “taktik” nedenlerle (!) öne çıkardıklarını söyleyenler THKP-C'yi temsil ediyorlardı. Ama gelecekte doğru olmadığı açığa çıkmış olsa da, o gün için temel mücadele biçimi konusunda –genel olarak da strateji– tam birlik (lafta) mevcuttu, ama temel mücadele biçiminin yürütülmesinde böyle bir birlik yoktu ve olması gerekiyordu. Yeni grubun varlığı ile THKP-C'nin gerçek bir birliğine ulaşmak, 1972'den sonra dağılmış parçaların bir araya getirilmesini sağlamak, olanaklı hale gelebilecekti. (1975 yaz sonlarında, “*Militan Gençlik*” olarak bilinen, gelecekte “Halkın Yolu” haline dönüşen ve sonuçta da

PDA oportünistlerine katılan 1971'in İstanbul kökenli bazı unsurları ile Öncü Savaşını yanlış bulan ve doğruyu zaman içinde bulacaklarını söyleyen geleceğin "KSD"lileri gerçek anlamda THKP-C'nin dışındaki oluşumlardı. Belli bir dönemde bir örgüt içinde yer alarak, o örgütün görüşlerini kabul eden unsurların, zaman içinde görüş değiştirmeleri doğal bir şeydir. Ama bu unsurların örgüt adını, değişen durumda bile, kullanmaları bazı ön koşullar gerektirir. THKP-C, ülkede yeni bir dönemin yaratıcısı olarak, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'yle ve bu stratejinin ortaya konulduğu "*Kesintisiz Devrim II-III*"le özdeşdir. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni reddederek örgüt adına sahip çıkar görünmek sıradan bir oportünizmdir. Ama yine de bunu engelleyecek pek birşey yoktur. Sorunun tarihsel ve etik özelliği oportünizm için bir şey ifade etmez.)

Yeni grubun, dışsal bir gözlemlerle, gizli çalışma ve askeri alanda oldukça fazla deneyime sahip oldukları görülüyordu. Ayrıca "Yurt-Dışı" grubu, kurulan temaslar sonucunda, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni bütünsel ve uluslararası devrimci mücadelelerle bağlantılı olarak ele alan ve ideolojik homojenliğe yönelen "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*"i hemen hemen tümüyle benimsiyorlardı. Yöneltilikleri tek eleştirisi "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*"de emperyalist-kapitalist ülkelerdeki proletaryanın mücadelesi üzerine fazla vurgu yapılmadığıydı. Bu eleştirisi, yazının içeriği ve hacmiyle bağlantılı olarak ele alındığında ortadan kalkmış oldu. Bu durumda, **iki yapının nicelik ve niteliğine bakılmaksızın** THKP-C adı altında birleşmeleri devrimci bir sorumluluk gereği ve görevdi. Örgütsel oportünizmi önemsememe tutumu (öznel) bir kez daha nesnelliği geride bırakıyordu. Değişik yönleriyle örgütsel oportünizmi ve "*bir insan hakkındaki fikrimizin, onun kendi hakkında düşündüklerine*" dayanmaması gerektiğini, yaşayarak öğrenmek kaçınılmaz hale geldi.

İlkin, öğrenci hareketinde yer alan bazı "Cepheciler" in niyetleri ve gerçek düşünceleri açığa çıktı. O güne kadar Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni kabul ettiklerini, ama mevcut durumda taktiklerde anlamadıklarını söyleyenler, alabildiğine açık bir dedikodu kampanyasına giriştiler. ("Risaleciler" ya da "Acilciler" adları da bu kampanyanın ürünüdür.) Özellikle öğrenci kesimindeki en ileri unsurlar arasında ve gizli çalışmaya ve illegal mücadeleye karşı bir kıskırtma faaliyeti başlattılar. Bu unsurları, mesleki bir ya-

yının paketleme hizmetlerinde kullanırken, öte yandan bu unsurlara özellikle kırsal alanlarda çalışan kadroların kendilerini küçük gördükleri yalanını yayıyorlardı. Gerçekte tam bir “tasfiyecilik” anlayışının ürünü olan bu demagoji küçük-burjuva unsurlar arasında etkili olacaktı. Hiçbir ideolojik-politik gerekçe ya da düşünce ortaya konulmaksızın yürütülen bu kampanya onlara karşı takınılan iyi niyetli tavrın subjektif olduğunu anlamaya hizmet etti. Böylece, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin yaşama geçirilmesinde, bu unsurların olası yararları hesap dışı tutuldu. Bir başka deyişle, gerçek anlamda bağımsız merkezi bir yapılanma yönünde bir ileri adım daha atıldı. (Bu gelişmenin yanında ülke çapında ulaşılamayan yörelerde Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi temelinde küçük toplaşmalar da ortaya çıkmıştı.)

İkinci olarak “Yurt-Dışı” grubunun sanılanın tersine, hiç de politik, askeri, örgütsel alanlarda, az da olsa, deneyim sahibi olmadıkları ve savaşçı unsurlardan oluşmadığı pratikte görüldü. Birleşme karar alındıktan sonra, hiçbir kayıt ve şart ileri sürülmeksizin “*Kesintisiz Devrim II-III*” ve “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” temelinde (bir bütün olarak Marksist-Leninist evrensel tezler üzerinde) çalışmalar birleştirildi ve merkezi yönetim oluşturuldu. “Genel Komite” olarak adlandırılan bu yönetim, birleşme sonrası oluşan yapının tüm faaliyetlerinden sorumlu oluyordu. “Genel Komite”nin oluşturulmasında bireylerin geldikleri grup esaslı değil, bir bütün olarak oluşan yeni yapı içindeki deneyim (bir bakıma “kıdem”) ölçüt olarak alınmıştı. Bu ilk “Genel Komite” gelecekte –illegalite koşullarına bağlı olarak– toplanacak THKP ve THKC Kongrelerine kadar görevini sürdürecekti (geçici özelliği). Böylece oluşan Genel Komite’de, sayısal olarak, “Yurt-Dışı” grubundan gelen unsurlar salt çoğunluğa sahiptiler. Bunun bazı sakıncalarını dengelemek için, pratik faaliyetin izlenmesi ve yönlendirilmesi için oluşturulan komitede sayısal dağılım aksi biçimde yapıldı. (Bir çeşit koordinasyon komitesi)

“Yurt-Dışı”lı unsurların ideolojik ve politik düzeyleri zayıf, pratik-örgütlenme deneyimleri yetersiz ve ellerindeki askeri olanaklar, söylenen ve umulanın –üstelik birleşme öncesi yapının düzeyinin– altında olduğu kısa sürede görüldü. Ama bunlar aşılabilecek engellerdi ve bu nedenle daha önce alınmış karara uygun olarak çalışmalar kesintisiz sürdürüldü. Ama örgütlenme anlayışı farklı

lığı, çalışma tarzı farklılığıyla birlikte kısa sürede pratik faaliyeti ak-
satmaya başlamıştı. Marksist-Leninist bir örgüt ile küçük-burjuva
radikal örgütlenmesi arasında hiçbir fark görmeyen “Yurt-Dışı” un-
surlarının pratik faaliyeti uyumsuzluk yaratarak aksatması kaçınıl-
mazdı. (Bu da, 1975 yaz başında alınan karara uygun olarak yü-
rütülen çalışmanın aksaması ve dolayısıyla da Öncü Savaşına plan-
landığı boyutta ve biçimde başlanılmasının mümkün olmaması
demekti.)

Öncelikle büyük şehirler (metropoller olarak ifade edilebi-
lir) dışında ve kırsal alanlarda faaliyette bulunan kadrolar ile yeni
katılan unsurlar (“Yurt-Dışı”lı) arasında ayrılık belirginleşti. “Yurt-
Dışı” grubundan gelen unsurlar büyük ölçüde radikal küçük-burju-
va örgütlenme ve çalışma tarzına (özellikle Cezayir ve Filistin’de
görülen) göre yetiştirilmiş olduklarından “fedai” zihniyetine sahip
bulunuyorlardı. Bu zihniyet pratikte gizli bir merkezden gelecek
direktiflere göre hareket etme ve direktif gelene kadar da düzen
içinde tam anlamıyla erime şeklinde belirginleşiyordu. Böyle bir
anlayışın kadroları salt askeri nitelikte olması gerekiyordu ve örgü-
te körce bir bağlılık içinde olacak bu askeri kadroların, kitlelerin
bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi çalışmalarını uğraşmaları, doğru-
dan bağ kurmaları yasaklanıyordu. Silahlı eylem “timleri” olarak
belli yerlerde 2-3 kişilik gruplar halinde merkezden gelecek emir-
leri beklemek bu kadroların yaptığı tek işti. Yıllar “büyük eylemler”
için gelecek emirlerin beklenilmesiyle geçiyor ve sözcüğün tam
anlamıyla illegalitenin çarkları pasifizm adına dönüyordu. Sürekli
bekleyiş halinde bulunan unsurlar yalıtık ortamlarında, kendi iç
dünyalarında, kendi bireysellikleriyle başbaşa yaşamak durumun-
daydılar.

“Yurt-Dışı” grubunun bu örgütlenme anlayışı ve çalışma tar-
zının, açık işgal koşullarında bulunan ve tüm ulusun bu işgale
karşı olduğu ve de tepkilerini –şu ya da bu biçimde– açıkça ortaya
koydukları bir ülkede yürütülen ulusal savaş anlayışına, yani ulusal
askeri bir mücadeleye denk düştüğünü söylemek pek yanlış olma-
yacaktır. Cezayir Bağımsızlık Savaşı’nın, özellikle de Filistin müca-
delesinin 1965’den sonraki durumuna denk düşen bu anlayış, işgalci
ve yayılmacı bir güce karşı yürütülen küçük çaplı askeri operasyon-
lara özgüdür.

Özellikle küçük-burjuva Filistin örgütlerinin silahlı eylemleri

bir dönem bu biçimdeydi. Ancak açık ve kitle içinde, yani kamplarda bulunan Filistin örgütleri, gönüllü askerlik sistemiyle zorunlu askerlik görevinin özgün bir bileşimi yoluyla kitle içinden sürekli “kadro” temin ettiği için, “kadro yetiştirme” sorunu salt askeri eğitimle sınırlıdır. Siyonizme karşı geniş kitleleri (Filistin halkını) bilinçlendirme sorunu ya hiç yoktur ya da hemen hemen yoktur. Var olan ise kitlelerin bilinçlendirilerek kazandırılması değil –bu mevcuttur– var olan anti-siyonist bilinci ve “Filistinli” olma bilincini ayakta tutmakla sınırlıdır. Pek çok ülke tarafından resmi olarak kabul edilmiş düzenli bir orduya sahip olan bir halkın mücadelesinin kendine özgü niteliklere sahip olması kaçınılmazdır.¹

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin ortaya koyduğu gibi, temel mücadele biçimi silahlı propagandadır. Ve silahlı propaganda tek başına silahlı eylem demek değildir. Mahir Çayan yoldaşın deyişiyle, “**Silahlı propaganda askeri değil, politik mücadeledir; ferdi değil, kitlevi mücadele biçimidir. Yani silahlı propaganda, pasifistlerin iddia ettiği gibi kesin olarak terörizm değildir. Bireysel terörizmden amaç ve biçim olarak farklıdır.**” Bir başka biçimde söylersek, silahlı propaganda, silahlı (gerilla) eylemleri üzerinde yükselen **bilinçlendirme, siyasi eğitim, propaganda ve örgütlenme** faaliyetini içerir. Bu nedenle, kadrolar, hem askeri, hem politik kadrolardır; hem savaşçı, hem örgütçü olmak zorundadırlar. Temel mücadele biçiminin bu şekilde ele alınışı diğer politik, ekonomik ve demokratik mücadele biçimlerinin ihmal edileceği demek değildir. Ancak bu mücadele biçimlerinin kullanılması, kadroların belirtilen niteliğini değiştirmez, çünkü bu mücadele biçimleri temel mücadele biçimine **tabidir ve ona göre**

¹ Burada bir bütün olarak konumuzu ilgilendiren kısmıyla Filistin hareketine değiniriz. Yoksa Filistinlilerin mücadelesini irdelemek bu yazının kapsamı dışındadır. Burada çeşitli Filistinli örgütler arasındaki farka da değinmiyoruz, çünkü “Yurt-Dışı” grubunun yanılığını tek bir örgütten çok, tüm örgütlerin karmaşık tablosu, bir bakıma örgütsüz örgüt olan FKÖ’nün genel görünümünü yaratmıştır. Filistin mücadelesinin kendiliğinden ortaya koyduğu bu örgütlenme anlayışı, Batı Avrupa’da demokratik hakların kullanımının getirdiği havayla birleşerek “Yurt-Dışı” grubunun örgütlenme anlayışı ve çalışma tarzını belirlemiştir. Hazır bir kitle (Filistin halkı gibi) ve bu kitleyle yasal sınırlamalar olmaksızın temas kurma olanağı Batı Avrupa’da bolca mevcuttu. Öyleyse buradan sağlanan unsurlar belli bir askeri eğitimle kadrolaşırabilirdi. Sonradan ülkeye, belirlenecek hedeflere, belirlenen biçimde ve zamanda silahlı eylemler yapmak için sokulacaktır. Ve gelen unsurların ülke içindeki durumunun yukarıda ifade ettiğimiz gibi olması kaçınılmazdır. Pratikte görülen durum, işte böyle bir anlayışın kendini açığa vurduğu son noktasıdır.

biçimlenir.

1972'den beri Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne göre çalışmış kadroların, her şeyi askeri düzeyde ele alan ve örgütü salt silahlı operasyonları gerçekleştirmeye yönelik bir oluşum olarak görenlerle ters düşmesi doğaldı. Bir yanda ülkenin her yerinde ve her alanda örgütlenme çalışmasını yürüten ve Öncü Savaşına başlama hazırlığı içinde bulunan bir örgüt, öte yanda “merkez”den gelecek silahlı eylem direktifini bekleyen bir grup bulunuyordu. Böyle bir durumda “Yurt-Dışı” grubundan gelme unsurların yeniden eğitime tabi tutulmaları zorunluymuştu. Ancak Genel Komite'de yer alan “Yurt-Dışı”lı unsurlar, mevcut farklılaşmanın bir “işbölümü” bağlamında ele alınabileceğini ve böylece sorunun aşılabileceğini düşünüyorlardı. Yani askeri kadro-politik kadro ayrımı resmileştirilmeliydi. Oysa ki, son tahlilde ya askeri yan politik yana tabi olacak ya da militarist bir sapmaya düşülecekti. Bundan başka bir üçüncü yol yoktu.

Örgüt içi bu sorun, giderek Öncü Savaşının hazırlıklarının tamamlanması yönündeki faaliyetin önünde engel oluşturarak, kesintilere yol açıyordu. Öte yandan ise, ülkedeki gelişmeler, alınan kararların yaşama geçirilmesini gün be gün kaçınılmaz kılıyordu. MC'nin oluşturulması ve aynı zamanda faşist milis saldırıların yoğunlaşması karşısında kitlelere öncülük edecek ve oligarşiye karşı gerçekte bir siyasi alternatif (devrimci) olarak silahlı devrimci mücadeleyi yürütecek savaşçı bir örgütün varlığını duyurmak ve savaşmak, 1975 sonlarında acil sorun olarak varlığını yoğun biçimde ortaya koyuyordu. Özellikle, faşist milis saldırıların halk kitlelerini, özel olarak da işçi sınıfını politik faaliyetten uzak tutma (pasifikasyon) ve yıldırma amaçlarını genişleterek, kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadele ve örgütlenmelerini engellemeyi de kapsamaması; kendiliğinden-gelme çalışmalarının da önünde engel oluşturmaya başlamıştı. Böylece başlatılacak Öncü Savaş, kısa dönemde de oldukça önemli görevleri yerine getirmek zorundaydı.

Legal solda, tam anlamıyla bir iç mücadelelerin getirdiği kargaşa, keşmekeş ve gövde gösterileri ortalığı toza dumana boğuyordu. Üniversitelerin açılmasıyla birlikte öğrenci hareketini ele geçirme mücadelesi başlamıştı. “Gençliği elinde tutan geleceği de elinde tutar” mantığıyla hemen hemen herkes buralarda toplanmıştı. Birbiri peşi sıra gençlik dergileri çıkartılmaya başlandı. İlk

sayılarda gençlik üzerine yapılan değerlendirmeler –özde hiçbir farkı olmayan değerlendirmelerdir–, giderek her konuda fikir beyan etmeye yöneliyordu. Böyle bir ortamda hiç kimsenin halk kitlelerini düşünmeye zamanı olmayacağı doğaldı. “Kitlelere” gittiklerini sananlar ise, öğrenci derneklerindeki tartışmaları mahallelere taşımaktan öte bir iş yapmıyorlardı.

İşte böyle bir ortamda, örgüt içindeki sorunun yarattığı olumsuzluğa ve “Yurt-Dışı” grubunun Genel Komite’de Öncü Savaşına başlanması konusunda takındığı engelleyici ve karşı çıkıcı tutumuna rağmen, **sınırlı amaçlı bir harekâta** girişilmesine karar verildi. Karar **oybirliğiyle** alınmıştı, ama çoğunluk tamamıyla ikircikliydi. Sınırlandırılmamış bir harekât, kesintisiz olarak sürdürülmesi gereken bir Öncü Savaşı demekti, ama öte yandan sınırlandırılmış da olsa gerçekleştirilecek harekât Öncü Savaşına başlamak zorunda bırakabilirdi. Her iki durumda da, başlatılacak ya da başlamak zorunda kalınacak Öncü Savaşı için hazırlıkların yeterliliği konusunda şüpheler vardı. Asgari bir örgütlenme gerekiyordu, ama asgarinin ölçüsü neydi? Asgari örgütlenmenin gerçekleştirilip gerçekleştirilemediği sorusundaki tutum, doğrudan Öncü Savaşından, dolayısıyla Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nden ne anlaşıldığına bağlıdır. Oysa bunlar “*Kesintisiz Devrim II-III*” ve “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de net biçimde ortaya konulmuştu. Farklılık bu durumda özel nitelikte görünüyordu. Böylesine özel farklılıkların ortaya konulup tartışılması ise, yıllar önce yapılmış (ve aşılmış) olanların yinelenmesi demekti. Genel Komite çoğunluğu, sorunu bu gerçek boyutu ile ortaya koymaktan uzak durdu; aksi bir tutum, bu örgütte ne işleri olduğu sorusunun sorulmasına yol açacaktı.

Öncü Savaşına başlama konusundaki bu ikircikli tutum, her yönüyle yapılacak olan harekâtın planlanmasına yansdığı için, özel bir öneme sahipti.

Herşeyden önce bu ikirciklik ve çekingenlik, THKP-C’nin birleşik yapısının ikili durumuna denk düşüyordu. Ve onun dışı vurumuydu. Politikleşmiş askeri savaşın ne olduğunu hiç düşünmemiş “Yurt-Dışı” grubunun sorumlularının böyle bir savaşın başlatılmasıyla karşılaşacakları sorunları bireysel düzeyde ele almaları, pek çok şeyin ortaya çıkması demekti. Herşeyden önce bu unsurlar, mücadelenin olası gelişmesiyle birlikte, ortaya çıkacak zor-

luklara göğüs geremeyecek nitelikte olduklarını gösterdiler. Gerek bu unsurların, gerekse 1972'den beri süren hazırlık aşamasında, şu ya da bu nedenle örgüt saflarına katılmış bazı unsurların, silahlı devrimci mücadelenin sert, acımasız ve pek çok özveri isteyen niteliğini kavramamış ve her şeyin, her zaman hazırlık aşamasında olduğu gibi kalacağını sandıklarından, Öncü Savaşına başlamanın gündeme gelmesiyle tam bir paniğe kapıldıkları görüldü. Artık mücadele üst bir evreye geçecekti ve bu topyekün bir değişim, eski alışkanlıkların ve yetersizliklerin aşılması da demektir. Buna hazır olmayanların, devrimciliği salt entellektüel bir faaliyet, boş zamanları dolduran bir hobi olarak düşünenlerin (yada sananların) karşı çıkması doğaldı. Sözün özü, küçük-burjuvazinin uzun dönemli, kalıcı, köklü (radikal-devrimci) değişikliğe karşı duydukları korku bir kez daha devrimci saflarda ortaya çıkmıştı. (Özel mülkiyet düzeninin getirdiği konformizm.)

Küçük-burjuvazinin, bu devrimin gelişimi karşısındaki tutumunun (ki belli ölçüde karşı-devrimci yanındır) 1975 Aralığında ortaya çıkması doğaldı. Küçük-burjuva kökenli, proleter devrimci olamamış unsurların Öncü Savaşı karşısında duydukları korku, sağ bir anlayışın formüle edilmesiyle kendini netleştirdi. Bu sağ anlayışa göre: Öncü Savaşı sadece silahlı eylem ve propaganda değildir ve asıl önemli olan etkinin yaratılması değil, etkinin örgütlenmesidir. Bu da silahlı eylemlerle etkiyi yaratmak ve diğer mücadele biçimleriyle etkiyi örgütlemek demektir. Bu nedenle diğer mücadele biçimlerinin yürütülmesine ağırlık vermek gerekir. *“Etkinin yaratılması ile etkinin örgütlenmesi süreçleri”* birbirinden farklı olduğundan, etkinin yaratılmasına ağırlık vermek gerekli değildir. İkinci olarak, etkinin yaratılması sınırlı bir değere ve görece olarak kısa bir zaman dilimine sahip olduğuna göre, bunun, tüm örgüt birimlerinde, bölgelerde, kısaca ülke çapında yapılması hiç de gerekli değildir. Zaten *“tek bir bölgede yapılan eylem, diğer bölgelerdeki örgütlenmeyi hızlandırır”*. Böylece, mevcut durum nedeniyle gerekli olan silahlı eylemlerin bazı bölgelerde (bir ya da birkaç bölgede) yapılması gerekir. Bu bölgelerde, silahlı eylem yapmaya hazır ve bunun sonuçlarını kaldırabilecek durumda bölgeler olmalıdır.

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin bu tür sağ yorumu yeni olmamakla birlikte, Öncü Savaşına başlanacağı bir zamanda ortaya çıkması, zararlarının boyutunu artıracak bir nitelik taşıyordu.

Yine de sağ anlayışın planladığı biçimiyle harekete geçilmesi kararı, merkezîyetçilik gereği hayata geçirilecekti. Dönemin doğru bir değerlendirmesi ve buna bağlı olarak mevcut güçler dengesi ve devrimci taktiğin ortaya konulması, sağ anlayışın olası zararlarını aza indirici olabilirdi. “*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*” yazısında doğru devrimci taktik ortaya konmuştu. Ama yukarıda belirttiğimiz gibi, örgüt disiplini gereği, karar alındığı biçimiyle uygulanacaktı. Aksi bir tutum, örgütlenme geleneğine sahip olmayan bir ülkede örgüt anarşisini artırmadan öteye geçmeyecekti. Azınlığın (doğru bir çizgi savunsa bile) çoğunluğa, alt organların merkez organlara tabi olması, Marksist-Leninist bir örgütlenmenin sürekliliğinin ve düzenli çalışmasının güvencesidir. Hiçbir kişi ya da organ, böyle bir örgütte kişisel güvensizlik vb. şeyler ileri sürerek alınan kararlara karşı duramaz. Yapılacak olanlar, örgüt konusundaki Leninist tüzük ilkelerinde belirlenmiştir. Bu ilkeler, özel olarak yazılı ve onaylanmış bir tüzük halinde belirtilmemiş olsalar bile, yok sayılamazlardı. Çünkü Marksist-Leninist unsurlar için Bolşevik Parti Tüzüğü, ilkeleriyle evrensel nitelik taşıır. İşte bu nedenle alınan karara uyulmuş ve uygulamaya geçilmiştir.

Genel Komite’de yapılan örgütün mevcut durum değerlendirilmesi de, sağcı anlayışın etkisi altında yapılmıştı. Özellikle somutta hangi bölgelerin, yapılması kararlaştırılan eylemlere uygun yapıda olduğunu saptamak söz konusuysen, sağ anlayışın yaratacağı sonuçları önceden kestirmek kolay değildi. Sonuçlar ne olursa olsun, devrimci kararlılık ve özverili bir çalışmayla en az zararlı düzeyde tutulabileceğı düşünülüyordu. Genel Komite, yaptığı değerlendirme sonucu silahlı eylem yapmaya uygun ve yeterli alt-yapısı olan bir bölgede (Sivas-Malatya-Adıyaman) ilk silahlı eylemin yapılmasına karar verdi. Karara göre, bu bölgede eylemler yapılırken, göreceli olarak güçlü bir-iki bölgede son hazırlıklar tamamlanacak ve silahlı eyleme geçilecektir. Böylece eylemlerin sürekliliğı sağlanmış oluyordu. Gerek ilk bölgede yapılan eylemlerin propagandasının yapılması, gerekse diğer bölgelerde silahlı eylemlerin sürdürülmesi örgütün **bir bütün olarak** harekete geçmesini gerektirmekteydi. Ama Genel Komite’deki sağcı unsurların küçük-burjuva zaafı ağır basıyordu. Alınan kararın mantiki sonuçlarını ortadan kaldırmak amacıyla bu sağcı unsurlar, pratikte kararın yürütülmesini engellemeye başladılar. Kararın oluşumunu belirleyen

ve son haline getiren Genel Komite çoğunluğunun kararlarının uygulanmasını engellemeye kalkışması, küçük-burjuvazinin kaypaklığının somut ifadesiydi. İlk silahlı eylemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli askeri malzemelerin eylem bölgesine nakli söz konusu olduğunda, merkez yönetimin sağcı unsurları malzeme “yokluğu”nu öne sürerek kendi bölge imkanları ile, eylemi yapmaları gerekliliğini belirterek askeri malzeme vermeyi kabul etmediler. Alınan karar, bölgenin silahlı eyleme uygun ve yeterli alt-yapısı olduğunu ifade etmiyor muydu?

İşte sağcı unsurların böylesine oportünist tutum takınmaları, mevcut örgüt birliğinin, kendileri tarafından (fiilen) sona erdirilmesi ya da en azından belli bir bölgenin fiilen örgüt dışına çıkartılması demektir. Genel Komite’de salt çoğunluğu elinde bulunduran “Yurt-Dışı” grubunun tutumunu iki üyenin desteklemesi ilginç bir görünüm oluşturuyordu. Örgüt bölümünde ise, Genel Komite’deki çoğunluk, “Yurt-Dışı” grubundan gelen bazı unsurların oluşturduğu azınlığı temsil ediyordu. Gizlilik koşulları ve mevcut durumun Öncü Savaşına başlamayı kaçınılmaz kılması, örgüt içi sorunun çözümünün ertelenmesine (her şeye karşın devrimci sorumluluk gereği yapılacak olan ilk silahlı eylem sonrasında) yol açtı.

İKİNCİ BÖLÜM BEYLERDERESİ'NDEN ÖNCÜ SAVAŞINA

İşte bu koşullar altında örgüt, ilk silahlı eylemlerini gerçekleştirdi. Ancak Malatya'da meydana gelen olaylar sonucunda, ikisi Genel Komite üyesi olan üç yoldaşın çatışma sonucu oligarşinin zor güçlerince katledilmeleri, eylemlerin bölgede devam etmesini engelledi. Ama Malatya'nın Beylerderesi yöresinde meydana gelen bu olay, ülke çapında yarattığı sonuçlarıyla, geleceği belirleyecek boyutta önemli etkiler yarattı.

Beylerderesi'nin yarattığı ilk etki, oligarşi üzerinde oldu. Oligarşi, o ana kadar ideal gördüğü bir hükümetle (I. MC) işlerini yürütebileceğini düşünüyordu. Öğrenci hareketi, sendikal mücadele vb. gelişmeler karşısında tutumu belirgin olmasına karşın, silahlı devrimci bir örgütün mevcudiyeti ile ilk kez (1972'den sonrası) karşılaşılıyordu. MİT'in elinde hemen hemen hiç bilgi yoktu. Özellikle katledilen yoldaşlardan birinin THKO kökenli olması, 1972 Kızıldere öncesi gerçekleşen silahlı devrimci cephenin devamı olarak görünüyordu. Az bir güçle bile THKP-C ve THKO'nun neler yaptığını görmüş olan oligarşi, konunun ciddiyetini anlamakta gecikmemişti. (Beylerderesi'ndeki askeri operasyonun yürütülüşündeki gelişmeler, bunu açıkça ifade ediyordu.) Bu olaydan hızla dersler çıkararak, planlarını yeniden gözden geçirmeye başladı. İleride göreceğimiz gibi, oligarşinin yeni planları oldukça geniş boyutta olmuştur.

26 Ocak 1976 sonrasındaki ikinci gelişme, ülkedeki sol ha-

reket içinde oldu. Bugüne kadar THKP-C'nin çizgisini savunduğunu söyleyen, ama pratikte herşeye öğrenci hareketi merkezinden bakan ve bunun dışına çıkamayanlar oportünizmin etkisiyle ilk anda olayın bir rastlantı ürünü olduğunu düşündüler. Ama kısa sürede, Beylerderesi' nin gerçek niteliğini öğrenmeleri büyük bir şaşkınlık yarattı. Bu durumu gören hafta Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni benimseyen oportünistler, görünümü kurtarmak için bazı teorik yazılar yayınlayarak ne düşündüklerini az da olsa kamuoyuna açıklamak zorunda kaldılar. Öte yandan 1972'den beri silahlı devrimci mücadelenin örgütsüz olduğunu, bir daha toplanamayacağını, 1971 mücadelesinin 68 öğrenci olaylarının doğal sonucu olan "sol" maceracılık (!) olduğunu işleyen revizyonist propaganda, Beylerderesi ile birlikte anlamsızlaştı.

Beylerderesi, ülkede silahlı bir devrimci örgütün var olduğunu ve bu örgüt üyelerinin oligarşinin zor güçleri karşısında teslim olmaktansa çarpışarak ölmeyi göze alabilecek nitelikte olduğunu dosta ve düşmana gösterdi. Bu durum, samimi unsurların öğrenci hareketi içinde ve bu hareket merkezinden Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne bakmalarını engelledi. İlk şaşkınlığı üzerinden atar atmaz, öğrenci hareketi **dışında** bir dünya olduğunu kavradılar. Bunun ilk ürünü THKP-C adını sömürenlerle kendilerini ayırmaya yönelmeleri oldu. Ama oportünistler de, revizyonistler de ilk şaşkınlığı atlatmışlardı. Kendi gerçek yüzlerini daha bir ustalıklı gizleme gereksinmesiyle, slogan düzeyinde Kızıldere'ye ve poster düzeyinde Mahir Çayan yoldaşı sahiplendiler. O güne kadar zorla telaffuz ettikleri silahlı mücadele kavramını sık sık kullanır oldular. Öte yandan revizyonistler ise, Che Guevara'dan başlayıp Deniz Gezmiş'e, Mahir Çayan'a kadar giden bir dizi proleter devrimcinin "itibar"ını (!) geri verdiler. Ve onları "yurtsever", "devrimci" ilan ettiler. Beylerderesi'nin sol hareket üzerindeki en önemli etkisi, o güne kadar kendiliğinden-gelme biçimde sürdürülen kitle mücadelesinin –ilk öğrenci kesiminden başlayarak– faşist milis saldırılara karşı silahlı bir karşı çıkış ve karşı hareket haline dönüşmesi oldu. Bir başka deyişle, halk kitleleri oportünist ve revizyonistlerce faşist milislerin insafına bırakılmışlığa baş kaldırdılar ve silahlandılar. Kendiliğinden-gelme bu silahlanma, giderek tüm ülkeyi kapsayacaktı. Ya kendiliğindenci süreç bilinçli hale getirilerek Halk Savaşına doğru yöneltilecekti, ya da kendiliğindencilige boyun eğilerek sonu belir-

siz bir geleceğe yönelinecekti. Ya kitlelere öncülük yapılacaktı, ya da kitlelerin peşine takılarak denetlenemeyen bir süreç –kaos– yaşanacaktı. İşte bu olgu, Öncü Savaşının sürdürülmesinin önemini açıkça ortaya koyuyordu.

Beylerderesi'nin yarattığı bu durumda, örgüt içinde kaçınılmaz gelişmeler olmuştu. Genel Komite'de çoğunluğu oluşturan “Yurt-Dışı” grubunun –bir bütün olarak– geldikleri ve buldukları haliyle politikleşmiş askeri savaşa uygun olmadıkları, Genel Komite'de yer alan bireylerinin de tam bir korkaklık gösterdikleri açıkça görüldü. Bunun üzerine, bir yandan bu unsurların doğru devrimci çizgiye tabi olmaları çağrısı yapılırken, öte yandan da Beylerderesi'nde üç yoldaşın yitirilmesinde yaşamsal hatalar yapan, Genel Komite'nin lağvedilmesine karar verildi. (Zaten Genel Komite, iki üyesinin katledilmesi ve bir üyenin istifası ile tam olarak örgüt birliğini temsil etmekten çıkmıştı.) Buna paralel sağ görüşlere sahip ve yetersizliği açığa çıkmış kadroların örgütle ilişkisi kesildi. “Yurt-Dışı” grubu, doğru devrimci çizgiyi benimsemiş kadrolar hariç, tümüyle tasfiye edildi. Ayrıca 1972'den beri örgüt içinde yer almış olup Genel Komite üyeliğinden istifa eden kişi, örgütten ihraç edilirken, bir başka Genel Komite üyesinin özeleştirisi yeterli bulunarak örgütte kalmasına karar verildi. Yine de özeleştirisi kabul edilen kadronun, birleşme öncesinde ortaya çıkan “entelektüelizm” eğilimini taşıyanlardan olduğu gözönüne alınarak, pratik faaliyet içinde denenmesi kararlaştırıldı.²

Kendi kaderlerine terk edilen “Yurt-Dışı” grubu İstanbul ve İzmir'de kendi faaliyetlerini sürdürmeye çalışmışsa da, tabandaki samimi ve savaşıcı unsurların, Beylerderesi'nin etkisiyle, pasifist yöneticilerine karşı çıkmalarıyla tümüyle tasfiye oldu. MLSPB ve EB olarak adlarını duyuracak olan bu unsurların bu hareketi ile “Yurt-Dışı” grubu resmen tarih sahnesinden kalkmış oldu.

Yaşanılan olaylar, örgüte çok değerli deneyimler kazandırdı. Gelişmelerden yeterli ve gerekli derslerin çıkarılması, gelecek-

² Örgütte kalabilecek nitelikte bazı “Yurt-Dışı”lı unsurların, gizlilik nedeniyle o dönemde bulunmaları olanaksızdı. Özellikle İstanbul ve İzmir bölgelerinin yöneticiliğini “Yurt-Dışı”lı unsurların üstlenmiş olmaları, onlara ulaşmayı daha da olanaksız kılıyordu. Bu nedenle bu unsurlar bir bütün olarak örgüt dışına çıkartılmak durumunda kaldılar. Uzun dönemde bu unsurlara ulaşmak mümkün olmasına rağmen, Öncü Savaşını sürdürme çalışmalarının yoğunluğu bunu engelledi.

te daha az hatalı savaşılmamasını sağlayacaktı. Ama hepsinden öte, Beylerderesi, örgüt içindeki “romantik” (duygusal) ve “iyi niyetli” (idealist) pek çok düşünce ve davranışa son vererek büyük bir itme sağladı.

Beylerderesi, silahlı devrimci bir örgütün ne olup ne olmayacağını ortaya koymuş ve bazı nüans farklılıklarının ne büyük sapmalara ve sonuçlara yol açabileceğini göstermiştir. “*Kesintisiz Devrim II-III*” ve “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de yapılmış formülasyonların, mücadelenin içinde bulunduğu aşamasına ve ülkedeki mevcut duruma bağlı olarak ayrıntılaştırılması gerektiği görüldü. (Somut durumların somut tahlili esprisi.) Aksi halde formülasyonların yanlış kavranılması ve giderek de önceden görül-meyen sapmaların ortaya çıkacağı anlaşıldı. Beylerderesi ile kadroların, nicelik ve nitelik olarak, Öncü Savaşını sürdürmeye uygun oldukları açığa çıktı. Bu yönden duyulan kuşkular ortadan kalktı. Hazırlık aşamasından Öncü Savaşına geçişte karşılaşılabilecek sorunlar (teknik, taktik ve örgütsel) yaşanılarak öğrenildi. O güne kadar 1971’in etkisi örgütlenmiş ve örgütlenen unsurlar, aynı temelde örgütlenme çalışmasına yöneltilmişti. Örgütün merkezi yapısını oluşturmaya rağmen, bu kadroların kısa ve uzun dönemli –taktik ve stratejik, kentsel ve kırsal, temel ve tali mücadele biçimleri vb. alanlarda– **mevzilenmesine** kendiliğinden bir yaklaşım içinde bulunduğu görüldü. Örgütlenme çalışmalarında bile planlı bir gelişme yoktu, tersine nerede olanak bulunmuşsa oralarda faaliyet gösteriliyordu. Ülke solunda egemen olan kendiliğinden-gelmeciliğin örgüt içinde bu etkileri, kadroların niteliğine, yani onların Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni özümsemiş olmalarına duyulan güven ve sağ sapmalar nedeniyle önemsenmemişti. Beylerderesi’yle bunun önemi görüldü. Yine yaşanan birlik süreci, örgütsel birleşmelerin ne olması gerektiğini öğretti. Herşeyden önce örgüte katılımı strateji, program ve tüzük ilkelerinin kabul edilmesiyle yetinilemeyeceği anlaşıldı. Katılımların grup halinde gerçekleştirilmesi, bu grupların örgüt içinde **grup alışkanlıklarını** sürdürmelerine olanak tanıyordu. Zaman içinde, örgüt içinde bir grup (hizip) olarak, içine sızılmaz, etki yapılamaz bir oluşuma meydan verilmesine yol açtığından, katılımlar –grubun bütün üyeleri katılacak olsa da– bireysel olmalıydı. Örgüt üyeliğine alınacakların tek tek, bireysel olarak değerlendirilmesi yapılmalıydı.

I.
ÖNCÜ SAVAŞI'NIN SON HAZIRLIKLARI
VE HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

İşte Beylerderesi ile belirginleşen bu derslerin ışığında, Öncü Savaşının sürdürülmesi için hazırlık çalışmalarının kısa bir süre daha sürdürülmesi gerektiğine ve Genel Komite lağvedilerek Merkez Yönetim'in, örgütün tek yönetici ve yönlendirici organı olarak, bir süre faaliyet göstermesine karar verildi. Bundan böyle Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin somut planlanmasına ve uygulanmasına yönelik çalışmalar ağırlıkta olacaktır.

“*Kesintisiz Devrim II-III*”, “*TDAS-I*” ve “*Mevcut Durum-I*” de ortaya konulmuş tahlil ve saptamalar Öncü Savaşının somut planlanması için yeterli olmakla birlikte, oportünizmin yeni görünümü ve yaşanmış olan sağ-sapma nedeniyle Öncü Savaşı üzerine ayrıntılı bir broşürün yayınlanması gerekli hale gelmişti. Açığı ki, böyle bir broşür kadroların eğitimi yönünden ideolojik-politik homojenliği geliştirmek için özel bir değere sahip olacaktı. Öncü Savaşının sürdürülmesi teorik olarak yetkin ve pratik deneyim sahibi pek çok kadronun yitirilmesine yol açabilecekti. Savaşta yitirilmesi olan dolayısıyla Öncü Savaşının) sürekliliğinin sağlanması, kadroların her düzeydeki eğitimini tamamlamakla mümkündü. Kadroların artan oranda örgütçü ve yönetici niteliklere ulaşması yanında, ortak bir Öncü Savaşı planına ve yürütme anlayışına sahip olmaları da gerekiyordu. (Homojenliğin kapsamı)

Teorik çözümlemelerin, pratik faaliyetin yönlendirilmesinde kılavuz olduğu gerçeği, yani teorinin pratiğe genel bir yol gösterdiği unutulamaz. Teorinin ışığı altında, somut durumların somut tahliline, ortak bir bakış açısına, ortak bir savaş anlayışına, ortak bir askeri rota kavrayışına sahip olmak gereklidir.

“*Stratejide merkezileşme ile taktikte merkezden uzaklaşmayı gerektiren, yani iradede birlik, uygulamada ise çeşitli yöntemlerin kullanılması, parçaların kendilerine vücut veren bütüne bağlı olma hali*” sağlanmalıdır. Bu küçükten büyüğe, basitten karmaşığa doğru

gelişen sürecin ortak kavranışı demektir. Buna bağlı olarak da teorik düzeyin yanında pratik-örgütsel bir düzenleme yapılmalıydı ve yapıldı.

Beylerderesi'nden sonraki ilk ay içinde sağcı unsurların tasfiyesine ilişkin sorunlar çözümlendi ve hemen, görelî olarak daha deneyimli ve gelişmiş kadroların belli bir merkezi hareket içinde toplanmalarına geçildi. Eldeki olanakların, bu seçilmiş kadrolarla birlikte tek merkezde toplanmaları (bu mekansal değil, yönetseldir) tek savaş anlayışının yaygınlaşmasını sağlayacak ve belli bir politik, ideolojik, askeri, moral eğitiminin yapılmasını mümkün kılacaktı. Zamanı geldiğinde, bu kadrolar hareketlerini özel olarak denetlemeye gerek duymaksızın, bir bölge ya da bir gerilla cephesinin stratejik yönetimini rahatça üstlenebilecektir. Çünkü bunlar, aynı eğitimden ve pratik çalışmadan gelmiş oldukları için ortak bir anlayışa, ortak bir taktik ve askeri tırmanma politikasına (Öncü Savaşının rotası) sahip olacaktıdır.

Bu faaliyet, birkaç ayda 1972'den ve özellikle de 1974'den beri örgütte yer alan kadroların homojenliğinin yeterli düzeyde olduğunu gösterdi. Bu da, hızla bölge çalışmalarının taktik ve stratejik düzenlenmesine geçmeye olanak sağladı. Merkezileştirilmiş kadroların homojenlik düzeyi bölge çalışmalarının hızla koordine edilmesini sağladığı gibi, tüm kadroların örgütün stratejisini daha fazla kavramalarına da hizmet etti. Ulaşılmış olan düzeyin örgüt içinde yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak amacıyla, Öncü Savaşına ilişkin broşürün yayınlanması için yapılan çalışmalar da yoğunlaştırıldı.

Geçmişten gelen deneyimsizliğin ve eski sağ-pasifist anlayışın etkilerinin yapısal olarak aşılması, Öncü Savaşının hazırlık aşamasının hızla tamamlanması, **asgari örgütlenmenin** sağlanması demektir. Öte yandan yaygınlaşan faşist milis saldırılara karşı yerel ya da bölgesel düzeyde silahlı eylemler gerçekleştiriliyor ve teknik eylemler yürütülüyordu. Bu faaliyetler, örgütün deneyim kazanmasına yardımcı olurken, yapının darbelere karşı sağlamlaştırılması için bazı pratik dersler sağlıyordu.

1976 yaz başlarında örgütün bütün olarak taktik ve stratejik mevzilenmesi planlanmış ve uygulamaya sokulmuştu. Yaz boyunca bunların son bir denetimine geçilerek, işlerlik durumunun saptanması söz konusuydu. Ve güzle birlikte stratejik rotaya uygun

olarak Öncü Savaşının yürütülmesi kararı alındı (**Haziran 76 Kararı**). 26 Ocak sonrası oluşturulan Merkezi Yönetim, aldığı karara bağlı olarak bölge çalışmalarının yoğunlaştırılmasına yöneldi. Ama bir kez daha küçük-burjuvazinin devrimci-radikal bir değişimden nasıl korktuğu ve bu korkuyla gericileştiği ve pasifize olduğu görüldü. Haziran 76 Kararı, Beylerderesi'nin sıcaklığı ile birleşerek, örgüte sızmış küçük-burjuva unsurların paniğe kapılmasına yol açtı. O ana kadar, alt düzeyde görev yaparak kendilerini gizlemiş bu unsurlar, uzun dönemli görevler üstlenmek durumunda idiler. Ve ilk tepkileri, bölgesel çalışmaların yoğunlaştırılması ve koordinasyonun sağlanması alanında çıktı. Bunları engelleyerek, bir bütün olarak hazırlığın yapılması gerekliliğinin ortadan kalkacağını düşünüyordular.

Böylece örgüt bir bütün olarak hazır hale gelmediği için, Öncü Savaşına başlanılmayacaktı. Haziran 76 Kararı'nın bu fiili engeli yeterli etki yapmayınca, kararın yeniden gözden geçirilmesi gerektiği önerisi yapıldı. Önce 1976 güzünde başlanılmasına karar verilen Öncü Savaşının rotasının eleştirisiyle başlayan ve giderek tüm stratejinin eleştirisine ulaşan bir gelişme ortaya çıktı. Bu gelişmeyi hızlandıran etmen ise, örgütün bağımsız varlığını ilk kez kamuoyuna açıklaması oldu.

1976 Haziran'ına kadar, genel olarak THKP-C'li olmak, THKP-C adına faaliyet göstermek ve 1971-72 mücadelesinin niteliğine ulaşmayı beklemek önemli bir sorun oluşturmuyordu. Özellikle THKP-C adını kullanan başka bir kesimin olmaması, oportünistlerle olan farkı teorik metinlerle vurgulamakla yetinmeyi sağlıyordu. Teorik metinlerin altında THKP-C adının kullanılmaması salt ahlâki bir durumun ürünüydü, yani THKP-C'nin geçmişine duyulan saygı ve stratejisine uygun bir faaliyetin (bir bütün olarak) başlatılmasına inancın ürünüydü. Bir başka deyişle THKP-C'nin tarihine uygun bir mücadele ile bu isim hak edilmeliydi. Ama artık örgüt dışında THKP-C adını, şu ya da bu biçimde kullanan kesimler mevcuttu. Güzle birlikte, yani birkaç ay sonra Öncü Savaşına topyekün geçilmesiyle sorun halledilecek görünse de, gelişen olaylar örgütün THKP-C adını kullanan diğer kesimlerden farklı olduğunu belirten bir ad kullanmasını gerektiriyordu. Ayrıca yerel ya da bölgesel düzeyde yapılan silahlı eylemlerin oportünistler tarafından sahiplenilmesinin önüne de geçilmeliydi.

İşte bu nedenle, gerçekleştirilen silahlı eylem sonrasında **15 Haziran 1976**'da örgütün "**Halkın Devrimci Öncüleri**" olarak nitelenmesine karar verildi ve kamuoyuna ilan edildi. Bundan böyle örgüt açıklamaları ve broşürlerinde resmen bu ad kullanılacaktı. Ve örgütün ana sloganları olarak da "**Yaşasın Öncü Savaşı, Yaşasın Halk Savaşı, Kurtuluşa Kadar Savaş**" kabul edildi.

Bu gelişme örgüt içindeki sağ-pasifist eğilimin kendini açığa vurmasını hızlandırdı. Bu unsurların tutumunu ve tezlerini görmeden önce 76 Haziran Kararı'nı, bir bütün olarak belirtmek gerekiyor.

Haziran 1976'da alınan karara göre, HDÖ'nün stratejik rotası şöyle tanımlanıyordu:

Emperyalist hegemonya altında bulunan ülkemizde demokratik halk devriminde **Halk Savaşı zorunlu bir duraktır**. Ancak, III. bunalım döneminin özelliklerinden dolayı Halk Savaşı, I. ve II. bunalım dönemlerinde olduğu gibi bir rota izlemeyecektir. Güçlü bir merkezi otoritenin mevcudiyeti, suni dengenin olması Halk Savaşının Öncü Savaşı üzerinde yükselmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Öncü Savaşı ise, THKP ve THKC kadrolarının yürüttüğü bir savaştır. Bu savaşta temel mücadele biçimi silahlı propagandadır. Silahlı propaganda, kır ve şehir gerilla savaşı ile bunun üzerinde yükselen propaganda, siyasi eğitim, bilinçlendirme ve örgütlenmeye faaliyetini içerir. Diğer mücadele biçimleri silahlı propaganda tabidir ve ona göre biçimlenir, talidir. Öncü Savaşı aşamasında kitlelerin Sovyetler tipinde, büyük birimler halinde örgütlenmesi söz konusu olamaz. Kitle örgütlenmesi silahlı güçle; silahlı güç kitle örgütlenmesiyle birlikte büyür. "*Örgüt, gücü oranında, ekonomik ve demokratik hak ve istemler etrafında kitleleri örgütlemeye çalışır. Oligarşiye karşı her çeşit tepkiyi yönlendirmeye uğraşır. Ancak başlangıçta asla her yere koşmaz, gücünü aşan, silahla güven altına alınamayan kitle hareketlerinin içine girmez. Gücüyle orantılı olarak silahlı propagandanın dışındaki, bilinçlendirme, siyasi eğitim, propaganda ve örgütlenme işleri ile uğraşır.*"

Bu stratejik ilkelere uygun olarak Öncü Savaşı, kır ve şehirde, diyalektik bir bütünlük içinde sürdürülecekti. 1971'de görüldüğü gibi kır gerilla savaşı, sürecin gelişmesinde özel bir yere sahipti. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne göre kır gerilla savaşı ile şehir gerilla savaşı diyalektik bir bütün oluşturur, ancak 1971'de THKP-

C'nin durumu, savaşa şehir gerillasıyla başlanılmasını gerektirmişti. (Bakınız, *Kesintisiz Devrim II-III*) 1972'den beri bu zorunluluğun aşılması hedef alınmıştı. Fakat 26 Ocak olayı gelinen noktada belli bir gerilemeye yol açmıştı. Bunun yanında bir dizi etmenin kır örgütlenmesi için gerekli hedeflere ulaşmayı engellediği görülüyordu. Diğer yandan 1971'in sempatisi temelindeki en ileri unsurların örgütlenmesi, hazırlık aşamasındaki yöntemlerle sağlanamayacak durumdaydı, ama bir süre için de olsa bu unsurların örgütlenmesi için çalışılmıyordu. Bu unsurlar büyük ölçüde şehirlerde, özellikle de büyük kentlerde toplanmıştı. Üçüncü olarak, örgüt göreceli olarak uzun bir hazırlık aşaması yaşamıştı. Bu durum uzun süredir legal olanaklardan yararlanarak hemen hemen sadece propaganda faaliyetlerinde bulunulması demekti. Bunun getirdiği bazı alışkanlıklar, silahlı mücadele sürecinde, önemli zararlara yol açmak durumundaydı. Dördüncü olarak, askeri savaş alanında deneyim oldukça yetersizdi. Kır gerillasında önemli bir sorun oluşturacak bu deneyimsizlik aşılmıyordu. Son olarak da, kırsal alanlardaki örgütlenme, tali mücadele biçimleriyle yeterli düzeye getirilmesi, mevcut durumda oldukça zordu.

İşte bu nesnel ve öznel nedenlerle kamuoyuna ulaşmanın daha kolay olduğu, şehirlerde yürütülen gerilla savaşı ile işe başlanılmasına karar verildi. (O gün için kır gerilla savaşının kitlelerin yadırgamayacağı üst düzeyde bir hareket olduğu konusu üzerinde durulmamıştır, ama her zaman hesaba katılmıştır.) Diğer taraftan şu ya da bu nedenle kısa ya da uzun bir süre ekonomik ve demokratik mücadelelerde yer almış ve buna bağlı olarak legalite içinde bulunmuş kadroların **kısa sürede ve en az riskli** bir biçimde politikleşmiş askeri savaşa uyum sağlamaları oldukça zordur.

“Yoğun bir şehirleşmenin ve gerçek bir sanayileşme değilse bile az çok gelişmiş bir hafif ve orta sanayinin bulunduğu ülkelerde **gerilla grupları teşkil etmek daha zordur**. Şehirlerin ideolojik etkisi, barışçıl usullerle örgütlenmiş kitle savaşları umudunu yaratarak gerilla savaşlarını **frenler**. Bu da bir çeşit 'örgütçülük' ya da 'kurumculuk' yaratır ki, az çok 'normal' sayılabilecek olan dönemlerde, halkın geçim şartlarının başka durumlara nazaran pek o kadar çetin olmaması ile nitelenebilir.”
(Che) (abc)

Bu durum, Halkın Devrimci Öncüleri'nin şehir örgütlenmesinin kırlara dönük olmasıyla birlikte, planlamanın daha ayrıntılı ve önlemlere ağırlık verir biçimde yapılmasını gerektiriyordu. Bir başka deyişle, geçici bir zorunlulukla savaşa şehir gerillasıyla başlanılacağını belirtmek tek başına yeterli değildir.

II. SAĞ SAPMA VE ARALIK 76 KARARI

Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi böyle bir faaliyet içindeyken, “oligarşinin çok güçlü” olduğu yeniden keşfedildi. Örgüt Merkez Yönetimi’nde ortaya çıkan bu sağcı unsurlara göre: “Dev gibi” güçlü oligarşi karşısında Halkın Devrimci Öncüleri’nin gücü yetersizdir. Silahlı propagandanın örgütleyici olduğunu ileri sürerek, bu gücün sürekli artacağı düşüncesi yanlıştır, sol-militarist bir sapmadır. Çünkü, özsel olarak silahlı propaganda örgütleyici değildir ve olamaz da. Kitleleri örgütleyen, bugüne kadarki pratiğin de gösterdiği gibi, **tali mücadele biçimleridir**. Silahlı propaganda salt etkiyi yaratır ve bu etki tali mücadele biçimleri tarafından örgütlenir. Bunun “*TDAS-I*”deki ifadesi açıktır: Silahlı propaganda tali mücadele biçimlerinin yardımıyla kitleleri örgütler. Bu nedenle mevcut durumda Halkın Devrimci Öncüleri’nin Öncü Savaşını başlatma kararı yanlıştır ve kaldırılmalıdır. Yapılması gereken ise, bugüne kadar fazla ağırlık verilmeyen tali mücadele biçimlerine ağırlık vermektir. Ve bu tali mücadele biçimleriyle, oligarşinin gücüne karşı durabilecek bir güç yaratıldıktan **sonra** savaşa başlanabilir. Sonuç olarak, yetişmiş ve örgütlenme deneyimine sahip kadrolar ekonomik-demokratik mücadeleye sokulmalıdır. Kısaca, bu sağcı görüş, **önce** ekonomik-demokratik mücadelede yer alarak, kitleleri kısa vadeli somut ekonomik-demokratik talepler etrafında örgütlemeli ve **sonra** silahlı mücadeleye başlanmalıdır demektir.

Bu görüşün pratikteki ifadesi ise, kırsal alanlarda çalışan kadroların şehirlere çağınması ve şehir gerilla savaşı için mevzilenmiş kadrolarla birlikte –ki tümü örgütün en eski ve en deneyimli kadrolarıdır– ekonomik ve demokratik mücadeleye sokulması istemidir.

Bu sağ-sapmanın ileri sürdüğü görüşlerle, bir bütün olarak revizyonistlerin ve oportünistlerin görüşleri arasında pek bir fark yoktu. Özellikle o yıllarda öğrenci hareketinde toplanmış ve lafta silahlı mücadeleyi kabul ettiğini söyleyen “Devrimci” (!) Gençlik ve KSD oportünistlerinin görüşleriyle benzerlikleri çok daha fazlay-

dı. Revizyonist, pasifist görüşlerin örgüt içindeki uzantısı olan bu sağcı unsurlar tüm ikna çabalarına karşın, düşüncelerini değiştirmemekte kararlı görünüyorlardı. Ve bir yandan Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi'nde sorunun çözümü için yapılan görüşmelere katılırken, öte yandan yönetimleri altındaki bölgelerde kendi görüşlerini yaymakta ve buna uygun olarak faaliyet göstermekte idiler. Bu oportünist tutum, örgüt disiplininin açıkça ihlali ve örgüt içinde **bölücülük** yapmak demektir. Uzun süren tartışmalarda, ikna etmek için kullanılan tüm çabaya karşın yanlış düşüncelerini ve örgütün stratejik rotasına aykırı davranışlarını değiştirmemekte ısrarlı olunması, Haziran 76 Kararı'nın yeniden –ama ayrıntılı biçimde– ele alınıp oya sunulmasını gerektirdi. İlk anda sağcı görüşleri benimseyenler, Merkez Yönetim'de tam bir eşitlik sağlamış haldeyken, son anda sağ-sapma içinde olduğunu gören bir üyenin, yanlıgısını açıkça ortaya koyup özeleştirme yapması, sağcı görüşün azınlıkta kalmasına yol açmıştı ve oylama sonucunda Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi oy çokluğu ile, 1972'den beri izlenen rotanın Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin gerçek ve doğru uygulaması olduğuna, Aralık 75 ve Haziran 76 Kararları'nın bir bütün olarak doğru olduğuna karar verdi. Buna paralel olarak tartışmalarla yitirilen zamanı telafi edecek şekilde örgüt çalışmalarının hızlandırılması gerektiği belirtildi ve Ocak 1977 tarihinde Öncü Savaşına başlanacak biçimde çalışmaların yoğunlaştırılması kararlaştırıldı. Bu karar üzerine, azınlıkta kalan üyenin kararı tanımadığını ve uymayacağını beyan etmesiyle Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi, ikinci bir oturum yaparak, azınlığın (sağ-sapmanın), Merkez Yönetim'deki temsilcisi başta olmak üzere, ihracına oybirliğiyle karar verdi. Karar gereğince, sağcı unsurların yönetimi ya da sorumluluğu altında bulunan tüm kadrolara durum iletildi ve sağcı görüşleri benimsediğini söyleyenler, tek tek itirazları ayrıca ele alınmaksızın, ihraç edildiler.

Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi, örgüte yayınladığı bir bildiriyle ihraçları açıkladı. Ve Öncü Savaşına başlanması için gerekli asgari örgütlenmenin tamamlandığını bildirdi. Artık, **Aralık 76 Kararı** ile hazırlık aşaması resmen sona ermiş oluyordu.

Aralık 76 Kararı, salt Öncü Savaşına başlama ve örgüt disiplinine uymayanların ihracı kararı değildi. Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi, Aralık 76 Kararı ile örgütün, bir bütün olarak,

politik-ideolojik-örgütsel görüşlerini ortaya koydu. O güne kadar ayrıntılı biçimde ortaya konulmasına gerek duyulmamış bazı saptamaların net biçimde ifade edilmesi, Aralık 76 Kararı ile mümkün oldu. Ayrıca Öncü Savaşının aşamalarına ilişkin ayrıntılı hareket planı, bu kararla birlikte kesin hale getirildi. Bundan böyle bu görüşlere ve plana aykırı rota izleyenlere örgüt içinde yer olmayacaktı.

Aralık 76 Kararı ile bir kez daha onaylanan Halkın Devrimci Öncüleri'nin stratejik çizgisi özetle şöyledir:

Ülkemiz emperyalizmin gizli işgali altında bulunan geri-bıraktınlmış bir ülkedir. Ülkedeki kapitalizm, kendi iç dinamiğiyle değil de, emperyalizmin (dış dinamik) talep ve çıkarlarına uygun olarak geliştiğinden çarpıktır. Emperyalist hegemonya, toplumun kendi iç dinamiğiyle gelişmesine engel olduğu için, ülke alt-yapı ilişkilerinden üst-yapısına kadar sürekli bir kriz içindedir. Bu milli kriz tam anlamıyla olgun değildir, şu ya da bu ölçüde mevcuttur. Var olan bu milli krizin derinleştirilmesi, olgunlaştırılması tamamen o ülke devrimcilerine bağlıdır.

III. bunalım döneminde uygulanan yeni-sömürgecilik yöntemleri, emperyalizmin ülkeye iyice yerleşmesi (yani emperyalizmin salt dışsal bir olgu değil, aynı zamanda içsel bir olgu haline gelmesi) sonucunu doğururken, öte yandan ülkede görelî olarak (feodalizmin egemen olduğu, eski-sömürgecilik dönemine kıyasla), belli ölçüde pazarın genişlemesine paralel toplumsal üretim ve **nispi refah** artmıştır. Bunun sonucunda, ülke içindeki çelişkiler görünüşte yumuşamış (feodal döneme kıyasla), halk kitlelerinin düzene karşı tepkisi ile oligarşi arasında suni bir denge kurulmuştur. Bu boyutu ile suni denge, toplumdaki dengesizliğin düzenlenmiş (nispi refahla ve siyasal zor temelinde) bir halidir.

Ülke içinde pazarın genişlemesine paralel olarak şehirleşme, haberleşme ve ulaşım çok gelişmiş ve ülkeyi bir ağ gibi sarmıştır. Eski dönemlerde halkın üzerindeki zayıf feodal denetim –emperyalizmin fiili durumu bütün ülke çapında değil, ticari merkezlerde ve ana haberleşme merkezlerindeydi– yerini çok güçlü **oligarşik devlet otoritesine** bırakmıştır. Oligarşik devletin ordusu, polisi ve her çeşit pasifikasyon ve propaganda aygıtı ülkenin her köşesinde egemenliğini kurmuştur. Oligarşik devlet aygıtı, mevcut üretim ilişkilerini uzun bir süre koruyabilecek seviyeye gelmiş, ülkedeki halk

kitlelerinin, özellikle geniş emekçi kitlelerinin tepkileri pasifize edilerek, bu tepkiler ile oligarşi arasında suni bir denge kurulmuştur. **(Bu durum, pasifizmin, revizyonizmin maddi dayanağını teşkil eder.)**

Ülke, emperyalist hegemonya altında olduğundan, devrimin yapılabilmesi için bir kurtuluş savaşının, Halk Savaşının verilmesi **şarttır**. Bir başka deyişle, emperyalist işgal altında (açık ya da gizli) olan **ülkeler devriminde Halk Savaşı zorunlu bir duraktır**. Çünkü emperyalizm ve onun işbirlikçileri, çıkarlarından kendiliğinden vazgeçmezler. Tam anlamıyla olgun olmasa da milli krizin mevcut olduğu bir ortamda, emperyalizm sömürsünü sürdürürebilmek için zora, şiddete, silaha başvurmak durumundadır. Bu da silahlı eylemin nesnel koşullarının sürekli mevcudiyeti demektir. (Evrim-devrim aşamalarının iç içe geçme esprisi.)

Halk Savaşı, maddi ve teknik olarak güçlü düşmana karşı **“mutlak siyasal üstünlüğün”** sağlandığı koşullarda verilir. Bir başka deyişle, Halk Savaşı, maddi ve teknik olarak zayıf bir gücün, politik ve moral üstünlüğünden yararlanarak yürüttüğü uzun süreli bir savaştır.

“Uzatılmış bir savaş, tüm yönleriyle düşmana karşı **sürekli bir saldırı savaşıdır**. Düşman bu süreçte parça parça imha edilir, adım adım geri sürülür, küçük küçük vuruşlarla yere serilir ve onun stratejik planları teker teker başansızlığa uğratılır.” (Giap)

Böyle bir savaşı sürdürürebilmek için, uygun bir silahlı örgütlenme şarttır. Halk Savaşının verilebilmesi için düzenli birlikler, bölgesel birlikler ve gerilla ve halk milisi şeklinde üçlü bir silahlı örgütlenme gerekir. **(Halk Ordusu)** ³

Emperyalizmin III. bunalım döneminde, geri-bıraktırılmış ülkelerde, devrimde zorunlu bir durak olan Halk Savaşı, I. ve II. bunalım döneminde olduğu gibi başlayıp gelişemez. I. ve II. bunalım döneminde, mevcut yapı korunarak –tabii belli ölçüde feodalizm çözümlü komprador burjuvazi yaratılmıştı– feodalizmle ittifaka giren emperyalizm, sömürsünü rahatça sürdürabiliyordu. Feodalizme karşı, feodal sopa ile sömürülen halkın, özellikle hemen

³ Ayrıntılı bilgi için bakınız: Giap, “Halk Savaşının Askeri Sanatı” ve “Vietnam’da Ulusal Kurtuluş Savaşı”

hemen serf statüsünde olan köylülerin –çelişkiler çok keskin– **spontane patlamaları ve isyanlarını** örgütleyen proleter devrimciler Halk Savaşını başlatabiliyordu. Zayıf bir merkezi otorite ve yerel feodal devletçiklerin varlığı, birleşik bir karşı gücün oluşmasını engelliyordu. Bu ortamda bazı bölgeler kurtarılarak halk iktidarı (Mao'nun deyişiyle “Kızıl Siyasi İktidar”) kurulabiliyordu. Ancak, III. bunalım döneminde merkezi otoritenin güçlendirilmiş olması ve emperyalist işgalin gizlenmesi, halk kitlelerinin spontane (kendiliğinden) patlama ve isyanlarını engellemektedir. Bir başka deyişle, III. bunalım döneminde, geri-bıraktırlmış ülkelerde kitlelerin oligarşiye ve emperyalizme karşı memnuniyetsizlik ve tepkileri açık hale gelememekte, bu tepkiler ve memnuniyetsizlik ile oligarşi arasında suni bir denge bulunmaktadır.

İşte bu nedenle, III. bunalım döneminde Halk Savaşının verilebilmesi için Öncü Savaşı gereklidir. Öncü Savaşı, en kısa tanımıyla, III. bunalım dönemi geri-bıraktırlmış ülkelerinde, bu dönemin ayıncı özelliklerine göre, Halk Savaşını başlatmak amacıyla, silahlı propagandayı temel, diğere ekonomik, demokratik ve politik mücadele biçimlerini tali olarak ele alan halkın devrimci öncülerinin (Parti ve Cephe kadrolarının) yürüttüğü mücadeledir. Öncü Savaşı aşamasında kitleler, Sovyetler biçiminde (“Kızıl Siyasi İktidar”) büyük birimler halinde örgütlenemez. **Silahlı güç ile kitle örgütlenmesi, kitle örgütlenmesi ile silahlı güç birlikte büyür.**

Oligarşi ile halkın düzene karşı memnuniyetsizlik ve genellikle bilinçsiz tepkileri arasında, kurulmuş olan **sun dengeyi bozmanın, kitleleri devrim saflarına çekmenin temel metodu silahlı propagandadır.** Emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik mücadelelerinin, oligarşik diktatörlük –isterse temsili görünüm altında olsun– tarafından terör ile bastırıldığı, merkezi otoritenin ordusu, polisi ile “dev gibi” güçlü olarak halk kitlelerine gözüktüğü, gizli işgalin var olduğu bu ülkelerde **kitlelerle temas kurmanın, onları geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyası** ile devrim saflarına çekmenin **temel** mücadele yöntemi silahlı propagandadır. **“Silahlı propaganda, askeri değil politik mücadeledir. Ferdî değil, kitlevi mücadele biçimidir. Yani silahlı propaganda, pasifistlerin iddia ettiği gibi kesin olarak terörizm değildir. Bireysel terörizmden amaç ve biçim olarak farklıdır.”**

Genel olarak silahlı propaganda ikili işleve sahiptir:

Birincisi, **sunî dengeyi bozmaktır**. Yani kitlelere oligarşinin gücünün mutlak olmadığını, ona karşı savaşılabilirliğini göstermektedir. (**Kitlelerin düzene karşı olan tepkilerinin açığa çıkartılması**)

İkincisi, kitlelere politik hedef göstermek, siyasi gerçekleri açıklamak, onları bilinçlendirmek ve örgütlemektir. (**Kitlelerin tepkilerinin kanalize edilmesi**)

Bu boyutu ile **silahlı propaganda, kır ve şehir gerilla savaşıyla psikolojik ve yıpratma savaşını içerir**.

İşte, Aralık 76 Kararı ile yeniden vurgulanan bu stratejik ilkelere ışığında Öncü Savaşının kısa, orta ve uzun vadeli bir hareket planı oluşturuldu.

İlk planda, örgütlenmenin temel ve tali mücadele biçimlerini yürütebilecek halde olması gerekiyordu. Bu ise kadroların uzun dönemli (stratejik) mevzilendirilmesi demektir. Örgüt, gücünün ve olanaklarının **büyük bir kısmını** temel mücadele biçiminin yürütülmesine yöneltirken, **tali mücadele biçimlerinin yürütülmesine yönelik olarak –az da olsa– belli bir güç ve olanak ayırdı**. **Özellikle klâsik politik kitle mücadelesini yürütmeye yönelik bir mevzilendirmeydi** bu. Silahlı propagandaya tabi ve **ona göre** biçimlenecek olan bu klâsik politik kitle mücadele biçimi, ülkemizde az bilinen ve büyük ölçüde de yanlış bilinen –ve bu yüzden yürütülemeyen– bir mücadele biçimiydi. Klâsik politik kitle mücadelesinden, ekonomik ve demokratik mücadeleyi anlayan ve bu anlayışla ekonomizm sapmasına düşenlerin ideolojik etkisi oldukça büyük olan bir ülkede, **tali** mücadele biçimlerinin gerekliliğinin vurgulanması ve yürütülmesi özel bir yere sahipti.

Evrim ve devrim aşamalarının birbirinden kesin çizgilerle ayrıldığı ülkelerde (kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği ülkeler) evrim aşamasının **temel** mücadele biçimi olan klâsik politik kitle mücadelesi Lenin tarafından açık bir biçimde ortaya konulmuştur:

“Propaganda ve bilinçlendirme, bilinçlendirme ve propaganda o sırada objektif koşullar tarafından gerçekten ön plana itilmişti. **Bütün ülkeye hitap eden haftalık olarak yayınlanması ideal gibi gözükken bir siyasi gazetenin** yayınlanması için çalışma, o zaman devrim hazırlığı çalışmasının **temel taşı** olarak görünüyordu. (Ve ‘Ne Yapmalı?’ meseleyi böyle koyuyordu.) (**Silahlı aksi-**

yon yerine) yığınların bilinçlendirilmesi şiarı, (**yöresel ayaklanmalar yerine**) ayaklanmanın sosyal ve psikolojik şartlarının hazırlanması şiarı, **o sırada** devrimci sosyal-demokrasinin biricik doğru şiarıydı.⁷⁴ (abç)

Bu mücadele biçiminde, ülke çapında yayınlanan (esas olarak illegal) siyasi gazete, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir **aracıdır**. Bu araç, kitlelere siyasi bilinç iletmenin yanında, kitlelerin memnuniyetsizliklerinin ve tepkilerinin açığa vurulduğu bir **kürsü** görevi görmektedir. Bu kürsü aracılığıyla kitleler arasında yoğun ve yaygın bir siyasi gerçekleri teşhir tutkusu yaratılacaktır. Lenin'e göre kitlelerin (politik) eyleme geçmesinin ön koşulu buydu ve bu yapılır yapılmaz kitleler kendiliğinden eyleme (politik) geçeceklerdi. Bu eylem, evrim döneminde siyasi grevler, protesto mitingleri vb. şeklinde olacaktı (silahsız).

Böyle bir mücadele biçimi, salt bir gazete ya da derginin yayınlanması ve satılması düzeyine indirgenmesi onun politik mücadele biçimi olduğunun yadsınması demektir. Klâsik politik kitle mücadelesinin, tüm mücadeleler gibi, kendine özgü tekniği ve mekanizması vardır. Proletarya partisinin kitlelerle temas kurmasının, onları eğitmesinin ve örgütlemesinin aracı olarak kullanılan bir siyasi gazete, yayınından dağıtımına kadar komplike bir mekanizma oluşturarak görevini yerine getirir. Lenin'e göre, tüm Rusya'da parti örgütlerinin kurulmasında izlenecek zincirin, kavranılması gereken ilk halkası bu siyasi gazetedir. Ancak bir örgüt için her türlü mücadele biçimini ilke olarak kabul etmek –revizyonizmin tipik özelliğidir– tek başına nitelik belirleyici değildir. Sorun nesnel koşullara göre, ilke olarak kabul edilen bu mücadele biçimlerinden hangisinin **temel** olduğunu saptamaktır. Bu şekilde, nesnel koşulların temel haline getirdiği mücadele biçiminin kendine özgü mekanizmasının **ayırıcı özellikleri** (karakteristikleri) örgüt içinde daha güçlü bir biçimde ortaya çıkar ve tüm örgüt yapısını belirler.⁵

Ülkemizin nesnel koşulları (tüm geri-bıraktınlmış ülkeler gibi) klâsik politik kitle mücadele biçiminin temel mücadele biçimi olmasını engellemektedir. Çünkü ülkemiz, “*demokratik hak ve öz-*

⁴ Lenin, *İki Taktik*, s. 79, İkinci Baskı, Sol yay.

⁵ Bkz. Lenin, *The Crisis of Menshevism, Proletary*, No. 9, 7 Aralık 1906, *Collected Works*, cilt: 11, s. 354

günlüklerin kullanılmadığı –rafa kaldırıldığı– daha doğru bir deyişle oligarşi tarafından kullanılmasına ‘izin’ verilmediği, ordusu, polisi ve diğer güçleri ile emekçi kitlelere tam bir tenkil politikasının izlendiği” bir ülkedir. Bu yolu temel alanlar, düşmanın askeri üstünlüğü ve baskısı karşısında güçsüzlüğe düşecek giderek de iyice sağa kayacaklardır. Bu yol, “oligarşik diktatörlük ile halktan gelen baskı arasında kurulmuş olan suni dengeyi bozacak yerde, onu devam ettirecektir.” (Che)

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ne göre, klâsik politik kitle mücadele biçimi tali mücadele biçimidir ve temel mücadele biçimine (silahlı propaganda) göre **biçimlenir**. Örgüt içinde temel mücadele biçiminin, yani silahlı propagandanın mekanizmasının ayıncı özellikleri belirgin biçimde ortaya çıkar. Siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak (tali) **devrimci merkezi yayın organı**, Öncü Savaşının ilk aşamalarında söz konusu olmayacaktır. Bu durum, devrimci yayının terk edileceği demek değildir. Bu süre içinde kitlelere askeri eylemlerin üzerine oturtulmuş devrimci yayın yapılacaktır. Ancak bu aşamada, bu periyodik olmayacaktır. Ayrıca kadroların siyasi eğitimini amaçlayan, pratiğimize ışık tutan broşürler de çıkartılacaktır.

Aralık 76 Kararı ile, o güne kadar revizyonizm ve oportünizm tarafından karmakarışık edilmiş temel-tali mücadele biçimleri ilişkisi ve merkezi yayın organı (siyasi gazete) konusu iyice netleştirilmiştir. O zamana kadar hatta gelecekteki tüm sağ-pasifist çizgilerin temel tezi olan merkezi yayın organı çıkartmak konusu, salt **bir yayın politikası** sorunu olmadığı, tersine, asıl olarak politik mücadele biçimi sorunu olduğu ortaya konuldu. Örgütün birkaç kişiyi görevlendirerek haftalık ya da aylık bir gazeteyi ya da dergiyi çıkartması, “çok yönlü çalışılıyor” izleniminin verilmesi, hiç de zor bir iş değildi. Ama bu oportünist tutum, tüm kadroların aldatılması, hem de devrim mücadelesinin terk edilmesi sonucunu doğurur. Bu yol izlendiği takdirde, (revizyonistlerin yaptığı gibi) varılacak yer illegalitenin çarklarının pasifizm adına dönmesi olacaktır. Merkezi yayın organı, bir politik mücadele biçimine ilişkindir ve bunun mekanizmasıyla bir değeri vardır. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ne göre bu **tali** bir mücadele biçimidir. Ve bu yüzden yürütülmesi gereken bir mücadeledir. İşte bu saptamaların ışığında Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi **tali** mücadele biçiminin yürü-

tülmesi için gerekli önlemleri aldı ve buna yönelik belli bir mevzi-
lenme yapıldı. Ancak **kısa dönemde** bu mekanizma, silahlı ey-
lemler üzerine oturtulmuş, kitleye yönelik devrimci yayınların ve
kadroların siyasi eğitimleri için gerekli broşürlerin çıkartılmasına
hizmet edecek **biçimde** olacaktı. Bu yolla örgüt, illegal bir yayının
basılması ve dağıtılması vb. konularında deneyim de kazanacaktır.
Şüphesiz tali mücadele biçimine yönelik bu mekanizma –kısa dö-
nemde ek bir işleve sahip olarak– yanında, ikinci bir mekanizma
da gereklidir. Yani askeri eylemler üzerine oturtulmuş devrimci
yayına ilişkin ayrı ve salt bu işle uğraşan bir mekanizma gereklidir.
Ama bu mekanizma, bir bütün olarak silahlı propagandanın bir
aygıtı olmak durumundadır ve **doğrudan** gerilla savaşına bağlıdır.
İşte bu iki mekanizma, biçimde bir yayın işi olarak görünse de,
özde farklı olduklarından asla birbirine karıştırılmaz.

Yine tali alanlar olarak ekonomik-demokratik mücadele ko-
nusunda Halkın Devrimci Öncüleri'nin bakış açısı, Aralık 76 Kararı
ile birlikte net biçimde ortaya kondu. Örgüt, ekonomik ve demok-
ratik hak ve istemler etrafında kitleleri örgütlemeye çalışacak,
oligarşiye karşı her çeşit tepkiyi yönlendirmeye uğraşacaktır. An-
cak bu çalışmalar politik mücadeleye tabi olarak **güç oranında**
yürütülecek ve gücün pek çok alana yayılarak etkisizleşmesinin
önüne geçilecek biçimde ele alınacaktır. Örgüt, belirleyici ve ayrıncı
niteliğinin politik-askeri olduğu gerçeğiyle, yani proletaryanın ve
diğer emekçi halkın iktidar mücadelesinin öncü müfrezesi olduğu-
nun bilinciyle, ekonomik ve demokratik mücadeleyi **fiilen** yürüt-
mek ve yönetmek görevini üstlenmez. Bu mücadelelerin örgütleri,
sendikalar, köylü birlikleri (kooperatifler vb.), meslek birlikleri, de-
mokratik kitle örgütleri (dernekler) olacaktır. Bunların örgütle
işbirliği yapmaları ve denetim altında olmaları istenen bir şeydir.
Ama bu amaçla politik bir örgütün dönüştürülmesi ekonomizmdir,
trade-unionculuktur.

Ülkemizdeki ve diğer tüm geri-bıraktırılmış ülkelerdeki nes-
nel koşullar, ekonomik-demokratik mücadelenin (düzen sınırları
içinde olmasına rağmen) uzun dönemli olmasını olanaksız kılmak-
tadır. Sık sık yönetimin askerileştirilmesi, yani sömürge tipi faşizmin
açık hale gelmesi olgusu bu kesintilerin ifadesidir. “En masum”,
yani ekonomik nitelikteki bir kitle hareketinin (grev vb.) zorla yok
edilmeye çalışıldığı bir ülkede, politik-askeri bir örgütlenmenin sü-

rekliliği özel bir yere sahiptir. Devrimin demokratik niteliği, bizzat ekonomik ve demokratik mücadelenin uzun dönemli ve kalıcı olamamasının bir ürünüdür. Demokratik devrim gerekliliği ile düzen sınırları **içinde** sürdürülen demokratik mücadele birbirine karıştırılmamalıdır. Düzen sınırları içerisinde, yani yasallık çerçevesinde yürütülen ekonomik ve demokratik bir mücadele, kesintili biçimde yürütülebilir. Uygun her konjonktürde ve her türlü yasal olanaktan yararlanarak bu mücadelenin yürütülmesi mümkündür ve gereklidir. Devrimci örgüt bu alanlarda kitlelere yardımcı olur ve bu görevle kadrolarının belli bir bölümünü bu alanlara yönelir. Ancak bu mücadelenin –özellikle demokratik mücadelenin– gerçek kurtuluşa ulaşmayı sağlayamayacağı kitlelere gösterilmelidir. Ama bunun doğrudan politik mücadele biçimlerinin, (temel ya da tali) görevi olduğu unutulmamalıdır. Bu görevi bir sendikaya, bir sendika yöneticisine bırakmak, politik görevleri terketmek ve partiyi sendikaya dönüştürmek demektir. En genel deyimle, kitle içinde parti çalışması denilen olgu, kadroların niteliğini belirler. Ekonomik-demokratik alanlara, bu alanlardaki mücadeleye yardımcı olmak için gönderilen kadrolar ile bu alanlarda (fabrikalar vb.) politik faaliyette bulunmak için mevzilenen kadrolar arasında bir ayırım yapılmaktadır. Birincisi, legal çalışmayı yürütürken, ikincisi, legal olanaklardan yararlanarak politik çalışma yürüttüğü için illegaldir ve çalışmayı gizlilik esasına göre gerçekleştirir. Birincisi, ekonomik-demokratik kitle örgütleri **içinde** yer alırken, ikincisi, **doğrudan** politik örgütün yapılanması içinde yer alır. Bu görevler ve kadrolar asla birbirine karıştırılmaz. Bir ekonomik-demokratik kitle örgütünde (sendika, birlik, dernek vb.) yer alan ve hatta yönetiminde bulunan bir örgüt üyesinin, örgütün politik-askeri faaliyetlerine sokulması ya da bulunduğu kitle örgütlerinde kadro sağlaması vb. yanlış ve yanıltıcıdır. Bu görevler, o birimlerde bu amaçla yer alacak kadrolarca yerine getirilir.

Aralık 1976 Kararı, örgütün gücünün ve olanaklarının büyük bir kısmının temel mücadele biçimine ayrılmasının doğru olduğunu onaylarken, buna ilişkin ayrıntılı bir planı da ortaya koydu.

Temel mücadele biçimi olan silahlı propaganda, kendine özgü bir tekniğe ve bir mekanizmaya sahiptir. Her politik mücadele biçimi gibi bilinçlendirme, siyasi eğitim, propaganda ve örgütlenme faaliyetini içerir. En genel deyimle, politik mücadele biçimi

olarak, silahlı propaganda kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesine yöneliktir. Ayıncı özelliği (niteliği), kullandığı araçtan kaynaklanır. Kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi süreci ise, ilkin, en geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının yürütülmesiyle başlar. Bu kampanya **tek yönlü**, yani salt örgütün siyasi gerçekleri açıklaması şeklinde değil, kitlelerin içinde siyasi gerçekleri açıklama (teşhir) tutkusu ile birlikte iki yönlüdür. Buna paralel olarak politik propaganda (yani açıklanan siyasi gerçeğin ne olduğu ve neden olduğunun ortaya konulması) ve **siyasi eğitim çalışması** (yani siyasi gerçeğin tam ve bütünsel anlatımı ile mevcut düzenin yıkılması gerektiği ve nasıl yıkılacağına anlatılması) yürütülür. Sonuçta kitleye politik bilinç verilir ve böylece örgütlenmeye ulaşılır.

Silahlı propaganda, bu süreçte, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının aracı olarak gerilla savaşının kullanıldığı politik mücadele biçimidir. Bir başka deyişle, gerilla savaşının devrimci politik amaçlarla, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak yürütülmesi, yani politik kitle mücadelesi olarak ele alınması silahlı propagandadır. (Bunun temel olduğu stratejiye de Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi denir. Politikleşmiş askeri savaş deyişle, silahlı propaganda deyişi arasında muhteva olarak fark yoktur.) Temel mücadele biçiminin bu seçimi –daha önce belirtildiği gibi– emperyalizmin sömürsünün olduğu ve demokratik devrimin tamamlanmadığı geri-bıraktırılmış bir ülke olmasından kaynaklanır. Böyle bir ülkede kitlelerle temas kurma ve kitlelerin pasifize edilmiş tepkilerinin açığa çıkartılması için (suni denge espris) silahlı eylem (aksiyon) yöntemlerinin temel alınması kaçınılmazdır. (Tam anlamıyla olgun olmasa da milli krizin mevcudiyeti.) Ama gerilla savaşı tek silahlı eylem yöntemi (biçimi) değildir. Literatürde pek çok değişik eylem biçimi mevcuttur. Bunlar içinde gerilla savaş biçiminin seçilmesi, bu savaş biçiminin maddi olarak zayıf gücün zaman içinde (uzatılmış bir savaşla) güçlü düşmanı yenmeye en elverişli biçim olmasıdır.

Bu şekilde seçilen gerilla savaşı, hem siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının aracı, hem de ülkenin somut tarihsel koşullarının getirdiği suni dengesinin bozulmasının aracıdır. Ancak silahlı propaganda salt gerilla savaşı değildir, yani sağ-pasifist çizginin ileri sürdüğü gibi silahlı propaganda kesin olarak **silahlı eylemle öz-**

deş değildir. Silahlı propaganda askeri değil, politik mücadeledir. Bu nedenle gerilla savaşının temel olduğu komplike ve karmaşık bir mekanizma oluşturur. Bu mekanizmanın unsurları şöyle ifade edilebilir:

İlkin, mücadelenin yürütüldüğü alanlar özelliğine göre **kır ve şehir** şeklinde iki ana bölüme ayrılır. Bu aynı zamanda gerilla savaşının, **kır gerilla savaşı ve şehir gerilla savaşı** olarak iki bölümde ele alınması demektir. Silahlı propaganda, mücadele alanının (kır ve şehir) özelliklerine göre (özde aynı olmakla birlikte) biçimlenir.

Kırsal alanlarda yürütülen silahlı propaganda, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nde belirtilen boyuttaki silahlı propaganda biçimidir. Che'nin "silahlı propagandanın Vietnamcası" dediği ve Küba Devrimi'nde Sierra Maestra'da uygulanan boyutuyla silahlı propaganda, **kırsal alanlara en uygun mücadele biçimidir.** Gerçekte silahlı propaganda kavramını ifade eden bu durum, ülkemizdeki tüm sağ sapmaların "örgütleyici değildir" diye karşı çıktıkları şeydir. Kırsal alanlarda gerilla savaşı (kır gerillası) suni dengeyi bozmak ve siyasi gerçekleri açıklamak için yürütülür. Kır gerillasına artan oranda katılımların olmasıyla düzenli orduya (halk ordusu) dönüşür ve Halk Savaşı başlatılır. Bir başka deyişle, **kır gerillası halk ordusunun çekirdeği (nüvesi)** olmak durumundadır. Ancak Öncü Savaşının başlangıcından itibaren kır gerilla savaşı, gerilla üs bölgeleri oluşturmayı (ki istikrarlı hale gelmesiyle kurtarılmış bölge olur) ve bu bölgelerdeki halkı büyük birimler halinde örgütlemeyi hedeflemez. Bu ancak Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüştüğü evrede söz konusu olabilir. (Öncü Savaşının Halk Savaşına ne zaman ve nasıl dönüşeceği sorunu somut bir sorundur. Bu anı önceden kesin olarak saptamak mümkün değildir. Çünkü Öncü Savaşının amaçlarından biri olan suni dengeyi bozmak, kitlelerin tepkilerinin açık hale gelmesi demektir. Bu ise kitlelerin kendiliğinden gelme ayaklanmalarına yol açar ve bu da Halk Savaşının fiilen başlaması demektir.) Kitle örgütlenmesiyle silahlı güç, silahlı güç ile kitle örgütlenmesinin birlikte büyümesi böylece gerçekleşir. Bu nedenle örgüt **başlangıçta** gücünü aşan ve silahla kontrol altına alınamayan kitle hareketlerinin içine girmez.⁶

Kırsal alanlarda yürütülen gerilla savaşı, ilk dönemde **kuvvet gösterisi** niteliğini taşıyacaktır. Suni dengenin kurulmasında ve

sürdürülmesinde oligarşinin gücünün “dev gibi güçlü” gösterilmesi bunun nedenidir. Genel olarak yeni-sömürgecinin ideali, **kuvvetini kullanmamak için göstermek**; gerilla ise, **gücünü göstermek için** kullanmak zorundadır. Ve aynı nedenlere bağlı olarak, Öncü Savaşının ilk aşamalarında **savaşın psikolojik yıpratma yönü ağır basar**.⁷

Kısaca, kırsal alanda yürütülen silahlı propaganda, kır gerillasının **filen** yürüttüğü siyasi gerçekleri teşhir, propaganda, siyasi eğitim çalışmasıdır ve bu şekilde kitleleri bilinçlendirir ve örgütler. Kır gerillası **çinde** örgütlenen unsurlar yeni gerilla cephelerinin açılmasını gündeme getirir. Bu da kır gerillasının gelişmesi ve yaygınlaşması demektir.

İşte bu şekilde yürütülen silahlı propagandanın örgütleyici olmadığını söylemek, devrimcilerin hiçbir biçimde kitleleri örgütleyemeyeceğini ileri sürmek demektir. Sağ-pasifist unsurlara göre ülkemizdeki her tür revizyonist ve oportünistler de buna dahildir. Kitleleri bilinçlendirip örgütlemenin yolu kitlelerin içine girmekle mümkündür, yani kitlelerle temas kurmak ve onların içinde olmak gerekir. Kitle içinde yer alan kadrolar, her somut olaydan yola çıkarak düzeni teşhir eder, düzenin değişmesi gerektiğini anlatır ve onları ikna ederek örgütler. Sağ-pasifistlere göre, tek doğru yol budur. Ve silahlı propagandayı temel alan bir örgüt, bunu yapmadığı için “kitlelerden kopuktur”!

Gerçeklikte sağ-pasifist unsurların iddiaları bazı genel doğruları söylemekten öte bir şey ifade etmez. Kırsal alanda yürütülen

⁶ Oportünizm tarafından yapılmış tahrifatlar nedeniyle bu “kitle hareketleri”nden hep ekonomik-demokratik kitle hareketleri anlaşılmalıdır. Oysa ki bu kitle hareketi, politik nitelikte, kitlelerin kendiliğinden tepkilerini ifade eder.

⁷ Burada bazı tahrifatlara ve yanlışlara yol açmamak için kısa bir anımsatma yapalım. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin açık biçimde ifade edildiği “Kesintisiz Devrim II-III”de Mahir Çayan yoldaş devrimci rotayı dört evrede formüle ederken, ilk iki evreyi şöyle tanımlar:

“1. aşama: Şehir gerillasını yaratma

2. aşama: Şehir gerillasını geliştirme

Kır gerillasını yaratma ve **kuvvet gösterisi**.

Bu iki aşamada savaşın psikolojik yıpratma yönü ağır basacaktır.” (abç)

Bu ifadelerden anlaşılacağı gibi, psikolojik yıpratma belli bir dönem için konulmaktadır. Kır gerillasının başlatılmasını da kapsadığı anlamda, psikolojik yıpratma kır ve şehir gerilla savaşının ikisi için de geçerlidir ve giderek (3. aşama ve sonrası) maddi yıpratma öne geçer. Ve bir bütün olarak savaşın yıpratma savaşı olmasının diyalektik ifadesidir bunlar.

silahlı propaganda aynı şeyleri yapar, ama bu çalışmayı yürüten kadrolar salt politik değil, aynı zamanda askeri kadrodur. Kırsal alanda uzun dönemli bir politik çalışmayı yürütebilmenin tek yolu, oligarşinin zor güçleriyle yaptığı engellemeyi kırmakla mümkündür. Uzun dönemde kitlelerle temas kurmanın tek yolu da budur. En küçük bir kıpırdanmanın bile zorla ezilmeye çalışıldığı bir ülkede, kırsal alanlarda oligarşinin uzun süreli bir politik çalışmaya (silahsız) göz yumacağını düşünmek budalalıktır. Nitekim kırlarda, oligarşi askeri örgütlenmesini (jandarma ve yapılanışı) tümüyle buna göre düzenlemiştir. Nüfus olarak az ve dağınık kırsal yerleşim birimlerinde bir kadronun uzun süre gizliliğini koruyabilmesi olanaksızdır. (Ülkede nüfusu beşyüzden az köy sayısı 21.000'dir. Bu sayı toplam kırsal yerleşim biriminin %60'ıdır. Bu 21.000 köyde ortalama nüfus 280 civarındadır. Nüfusu binden az olan kırsal yerleşim birimlerinin sayısı ise 31.100'dür. Bu, toplam kırsal yerleşimin %87'sidir ve buradaki toplam nüfus 14 milyon olup, toplam kırsal nüfusun %55'idir.) Oligarşinin zor güçleri en kısa sürede bu çalışmayı durdurmak ve kadroları yakalamak için harekete geçecektir. Silahsız ve plansız bir çalışma, bu durumda ya çalışmayı kesmek ya da ya- kalanmak durumundadır. Kısaca bu gerçeklik, kırsal alanda politik mücadelenin silahsız olamayacağını tanıtlar. Ancak bu silahlı çalış- ma şu ya da bu biçimde değil, sistemli, planlı ve uzun erimli olmak zorundadır. Bunun yolu ise gerilla savaşıdır. Böyle bir gerilla savaşının **statik** olamayacağı açıktır. Ama kır gerilla savaşı konusunda ortaya çıkan "sabit üsler" anlayışının yol açtığı vahim hatalar göz önüne alınarak bu savaşın hareketli bir savaş olduğunu vurgulamak gerekir. (Genel olarak silahlı propagandanın, özel olarak da gerilla savaşının kırsal alanlarda yürütülmesine ilişkin, Aralık 1976 Kararı'nda yer alan program, teknik ve taktik konularını kapsadığı için burada ifade edilmeyecektir.)⁸

İkinci olarak "gizli silahlı propaganda" adı verilen diğer bir yanılığın oluşturduğu 5-10 kişilik küçük birimler halinde "propaganda" anlayışına dikkat çekmek için, kır gerilla savaşının **gerilla birliği** ya da **birliklerince** yürütüleceğini vurgulamak gereklidir.

⁸ Bu yanılış çizgiler için ayrıntılı bilgi "TDAS-I", "Eylem Kılavuzu-III'de bulunabilir. Ayrıca Che'nin "Gerilla Savaşı: Bir Yöntem", H. Bejar'ın "Peru 1965", J. Quartim'in "Brezilya'da Diktatörlük ve Silahlı Mücadele" ve R. Debray'ın "Strategy for Revolution" kitaplarında ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır.

İşte bu iki nedenden dolayı, kır gerilla savaşının bizatihi kendisinin içermesine rağmen **“hareketli gerilla birliği”** ile kır gerillasını nitелеmek gerekmiştir.

Şehirlerde yürütölen silahlı propaganda ise, buraların sosyo-ekonomik özelliği ve şehir gerilla savaşının niteliği (sınırlılığı) yüzünden kırlardan daha farklı biçimlenir. Kırlarda gerilla savaşına yardımcı olarak kullanılan bazı araçlar, şehirlerde daha fazla öneme sahip olurlar. Şehir gerillasının kır gerillası gibi kitlelerle doğrudan (araçsız) temas kurma olanağına pek sahip olmadığı için, kitlelere ulaşmada yardımcı araçlara (bildiri, broşür, duvar yazısı, pul, afiş, pankart, ses aygıtları vb.) daha fazla gereksinime duyar ve hatta bu araçların kullanılması, bir şehir gerillası eylemi olarak düşünölüp planlanmasını ve yapılmasını gerektirir. Yine silahlı eylemler üzerine oturtulmuş propagandanın yürütölmesi ve buna paralel örgütlenme faaliyetinin gerçekleştirilmesi için, kitle içinde bulunan ve gizli çalışan kadrolar çok daha fazla gereklidir. Bir bakıma, şehirlerde etkinin yaratılması ile örgütlenmesi birbirinden ayrılabilir. Bu ayrılma **etkiyi yaratan güçle (şehir gerillası), etkiyi örgütleyen gücün ayrışması** ile somutlaşır. Bu durum şehirlerde silahlı propaganda ile klâsik politik kitle mücadele biçimi arasındaki **sınırları** büyük ölçüde bulanıklaştırır. (Saflarımızdaki sağ-sapmanın bir nedeni de budur.) Klâsik politik kitle mücadelesinde çalışan kadronun (gizlilik temelinde) **illegal bir yayın organı** (siyasi gazete) dağıtması ve buna bağlı olarak, yani yayın aracılığıyla örgütlenmeye gitmesiyle, silahlı eylemler üzerine oturtulmuş bir devrimci yayının (bildiri, bülten vb.) gene gizli çalışan bir kadronun dağıtması ve buna bağlı olarak örgütlenmeye gitmesi, **pratikte** önemli bir farklılık sergilemeyecektir. Ülkemizde devrimci mücadelenin uzun süredir şehirlerde merkezileşmiş ve yoğunlaşmış olduğu ve kır gerillasına gerçek anlamda geçilmemiş olduğu düşünülecek olursa, pratikteki bu görünümün, pek çok kadro üzerinde tali mücadele biçiminin çok önemli olduğu düşüncesine yol açabileceği kolayca anlaşılabilir. İşte bu görünüm, sağ-sapma tarafından, silahlı propagandanın silahlı eylem olarak **salt** etkiyi yarattığı ve yaratılan etkinin **tali mücadele biçimleriyle** örgütlenebileceği şeklinde özel bir teori haline getirilmiştir. Bu teörinin, her türlü mücadele biçimini “ilke” olarak kabul ettiğini ilan eden modern revizyonizmin anlayışından özsel bir farklılığı yoktur.

Aralarındaki fark, birincilerin silahlı eylemin nesnel koşullarının olduğunu kabul etmesi, ikincilerin nesnel koşulların olmadığını ileri sürmeleri ve ikincilerin revizyonistlikleri, oportünistlikleri açığa çıkmış olduğundan “pasifist ve korkak”, birincilerin ise yeni olduklarından “aktif ve yiğit” (!) olduklarından öte değildir.

Sağ-sapma, şehirlerdeki mücadelenin **görüntüsünden** yararlanarak oluşturduğu bu özel teoriyle, örgütün, 1971-72’de olduğu gibi etkiyi yaratabileceği ama asla bu etkiyi örgütleyemeyeceğini ileri sürüyordu. Bu masum (!) ifadelerin arkasında ise, yukarda belirttiğimiz gibi, revizyonist devrim anlayışı yatıyordu. (Nitekim bu sağcı unsurlar, zaman içinde, ya devrimciliği bırakmışlar ya da modern revizyonizmin çizgisine gönüllü kaydolmuşlardır.)

Gerçeklikte ise, şehirlerde yürütülen silahlı propaganda, herşeyden önce **kendine özgü** biçimler oluşturmak zorunda olduğu, var gözüklenlerin **geçicilik** alanı oluşturduğudur. Oluşması gereken biçimlerin, ülkemizde bilinmiyor olması ya da uygulanmamış olması, bu gerçeği değiştirmez. Mücadelenin gelişimine paralel olarak, bugün için bilinmeyen pek çok yeni eylem türlerinin ortaya çıkması, tarihsel olarak büyük olasılıktır. Bugün için şehir gerilla savaşının dar boyutlu pratiğinin, şehirlerdeki silahlı propagandanın diğer (tali) politik mücadele biçimleriyle kanştırılmasına yol açtığı söylenebilir. Şehir gerilla savaşının, Öncü Savaşının başlangıcından itibaren yeni biçimler yaratacağı beklenemeyeceği gibi, Öncü Savaşının en üst ve en sert düzeyden başlatılması da söz konusu değildir. Herşeyden önce Öncü Savaşına şehir gerillasıyla başlanması, bu evrede eylem **çeşitliliğinin** önünde engeldir. Kır gerilla savaşının başlatılmasına paralel olarak, gelişecek olan şehir gerilla savaşı eylem alanının genişlemesi, eylem hedeflerinin çoğalması ve eylem biçimlerinin çeşitlenmesiyle yüzyüze gelir. Ama tüm evrelerde geçerliliğini koruyan, şehir gerilla savaşının kendi **sınırlılığıdır**. Bu sınırlılık, kır gerilla savaşının tersine, doğal bir evrimle kitlesel bir silahlı güç oluşturamayacağı ve bu gücün uygun savaş biçimlerine (hareketli savaş, mevzi savaş gibi) kendiliğinden dönüşmeyeceği demektir.

Şehir gerilla savaşının sınırlılığı ile belirlenen çerçevede, şehir silahlı propagandası kendine özgü bir mekanizma oluşturur. Bu mekanizma şehir gerilla savaşının gereklerine ve işlevine göre biçimlenir. Klâsik politik kitle mücadele biçiminin mekanizması hiç-

bir biçimde silahlı eylemi, silahlı eylem gruplarını dışta bırakmaz, ama bu gruplar gerilla değil, “**şok grupları**”dır. Bunlar tüm mekanizmanın **özel** bölümüdür ve önceden sınırları kesin olarak belirlenmiştir. Tutuklu ve hükümlülerin kurtarılması, ajanların cezalandırılması, para temini gibi. Askeri malzeme temini, bu özel bölüm için devrim durumuna bağlı olarak önem kazanır. (Bulgaristan örneği açıktır.) Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ne göre, şehir gerillası, özel bir bölüm değil, tüm mekanizmanın **odağıdır**. Şehir gerillası, önceden saptanmış teknik eylemleri yerine getiren bir organ olmayıp, genel politik mücadelenin aracıdır. (Suni dengeyi bozma, siyasi gerçekleri açıklama işlevleri.) Bu temelde dolaylı ya da dolaysız olarak askeri hedeflere de yönelir. Özellikle kır gerilla savaşına bağlı olarak bu durumu daha da açığa çıkar.

Sağ-sapmanın, şehir gerillasını “şok grupları”na indirgeme anlayışı, en açık biçimde Venezüella deneyimi ile çelişir. Özellikle “birleşik devrimci savaş” anlayışının formüle edildiği ve yaşama geçirildiği Venezüella deneyimi şehir mücadelesi açısından da zengin derslerle doludur. Venezüella’da FLN ve FALN’nin stratejik anlayışında şehir gerillası “taktik savaş birimi”dir. (UTC)

Bilindiği gibi, gerilla savaşının **yeni** bir biçimi olarak şehir gerilla savaşı ilk kez Venezüella’da geliştirilmiştir. Şehir nüfusunun görelî olarak en yoğun olduğu geri-bıraktırılmış ülkelerin başında gelen Venezüella’da 1962 yılında, VKP ve MİR’in oluşturduğu FLN ve FALN’in devrim anlayışı kır ve şehri birleşik olarak ele almaya dayanır (Birleşik Devrimci Savaş). FLN ve FALN’a göre, kır gerillası stratejik olarak ana güçtür ve gelecekteki halk ordusunun çekirdeğidir. Şehir gerillası ise, taktik düzeyde ve kır gerillasına bağlı olarak ele alınır. Bu nedenle şehir gerillası UTC –Taktik Savaş Birimleri– olarak adlandırılır. UTC operasyonlarının üssü ve yeni savaşçıların kaynağı gecekondular mahalleleridir. UTC’nin gerçekleştirdiği eylemler çok çeşitli olmakla beraber, oligarşinin ordusundan **askerlerin tutsak alınması, para, silah ve belgelere elkonulması**, emperyalist kuruluşlara **sabotaj** yapılması ilk bakışta görülen bazı eylemlerdir. UTC’lerin daha gelişkin (büyük de diyebiliriz) eylemleri ise, baskı güçlerini **taciz etme** (yıpratma savaşı bağlamında), **pusu kurma, orduyla çatışmaya girme ve bir semtin tümüyle işgal edilmesidir**. Bu semtler küçük bir arazide silahlı grupların –UTC’lerin– yoğunlaştırılmasıyla bir-kaç saat için kur-

tarılmış bölge haline geliyor ve savunulamaz hale gelince de geri çekiliniyordu. Bir bakıma kırlarda söz konusu olan kitleyle gerillanın doğrudan teması sağlanıyordu. UTC'lerin bu eylemlerinde, kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi genel hedefi dışında, ağır basan **amaç**, şehirlerdeki, özellikle de Karakas'taki oligarşinin ordu birliklerinin **hareket özgürlüğünü sınırlamak, onları yormak, moral bozukluğunu ve firarları artırarak onları bölmektir**. UTC'ler amaçlarına ve eylem alanlarına (şehirler) bağlı olarak belli bir yapılanma içindeydi. Her UTC 4-6 kişiden oluşuyordu. Bir takım üç UTC'den; bir müfreze üç takımdan; bir tugay üç müfrezeden; bir kol üç tugaydan meydana geliyordu. Kolların birleşmesiyle bir gerilla cephesi ortaya çıkıyordu. (Her kol ortalama 300-400 savaşıdan meydana gelir.)

Venezüella'da planlandığı ve uygulandığı haliyle böyle bir şehir mücadelesine, klâsik politik kitle mücadelesi demek kimse-nin aklına gelemeyeceği gibi, tali mücadele biçimlerinin şehirler için temel olması gerektiğini de ileri süremeyecektir. Ancak Halkın Devrimci Öncüleri için sorun bu olmamıştır. Tersine, bir ülkedeki devrimci mücadeleyi **soyut** tartışmalarda veri olarak kullanmak, hiçbir işe yaramayacaktır. Halkın Devrimci Öncüleri için, bir ülkedeki devrimci mücadelenin, uluslararası bir deneyim olarak, kendi pratiğimize ışık tutucu pek çok derslerle dolu olması önemlidir. Bu bağlamda UTC'lerin, Venezüella'daki başarısızlığı –tıpkı kır gerillasında olduğu gibi– ayrıntılı biçimde ve kendi somutluğunda ele alınıp değerlendirilmelidir. 1962' deki mücadelenin en önemli sonucu kır gerillası ile şehir gerillası arasındaki uyumsuzluktur. Bu uyumsuzluk koordinasyonun somut planda sağlanamaması sonucunda, kıra göre şehirlerde savaşın hızla tırmanmasına yol açmıştır. Bu şehir gerillasının başlatılması-gelişmesi-yayılması süreci ile kır gerillasının aynı süreci arasında uyum kurulamaması, dolayısıyla kır ile şehir arasındaki zorunlu **eşgüdümün ortadan kalkması** durumu başarısızlığın ana nedeniydi. Şehir gerillasının yaygınlaştırıldığı bir evrede kır gerillası, henüz başlangıç sorunlarıyla uğraşiyor olması, VKP ve MİR yöneticilerinin, kısa sürede zafere ulaşma düşüncesiyle, kır gerillasına cephe düzeyinde ve birden çok cephede (altı cephe: Merida, Zulia, Miranda, Trijille, Lara ve Falcon) başlama-yı planlamaları uyumsuzluğun ve eşgüdümsüzlüğün yaratıcısıydı. Özellikle VKP kır gerilla savaşını, bir süreç olarak değil, **an** olarak

ele alıyordu. Bu, yıllardır VKP'nin savunduğu sovyetik ayaklanma modeline bağlı bir kır gerillası anlayışıydı. Böylece küçükten büyüğe, basitten karmaşığa doğru gelişecek olan süreç, kır gerillasının başlatılması ve geliştirilmesi aşamalarını atlayarak, yaygınlaştırılması aşamasıyla sınırlandırılmıştı. Doğal olarak bu anlayış açısından şehir gerillası hızla geliştirilip yaygınlaştırılmıyordu. Ama oligarşinin, kırlarda askeri güçlerini tek tek gerilla cepheleri üzerinde yoğunlaştırmasıyla, Lara ve Falcon dışındaki cepheler yok edildi. Bu da, planın tümüyle işlemez hale gelmesi demekti.

1962 Venezüella deneyiminden çıkan ikinci ders ise, politik liderlik ile askeri liderliğin ayrıştırılmayacağı ve bu nedenle kır gerillasının şehirlerden yönetilemeyeceğidir. F. Castro'nun VKP'ye yönelik ünlü konuşması esas olarak bu noktayı ele alıyor ve VKP yöneticilerini ihanetle suçluyordu. (Bkz. *"Fidel Castro Konuşuyor"* Habora yayınları.)

Üçüncü ders ise, şehir gerilla savaşının kır gerilla savaşından bağımsız bir hareket oluşturamayacağıdır. Şehir gerilla savaşı **esnek ve hareketli** bir savaş olamaz ve giderek düzenli ordu savaşına dönüşemez. Onun eylemleri, belli bir dönem için **taciz ve sabotaj** eylemleri ile sınırlıdır. Sabit ya da yerleşik bir gerilla merkezi (üssü) oluşturamayacak olan şehir gerillası, belli bir dönem için kitlelerle doğrudan temas içinde olamaz ve bu yüzden sosyal ve ekonomik bir temele (üs) sahip değildir. Bu sınırlılığı nedeniyle, şehir gerillası, kır gerillasıyla eşgüdümlü olarak gelişemez ise, belli bir süre sonra **savaşçıların atomlaşmasına** (kendiliğinden savaşı terk etmeleri ya da bireysel eylemlere yönelmeleri) yol açarak yenilgiye neden olur.

Dördüncü olarak, kır gerillasıyla eşgüdüm içinde olmayan ve merkezi denetimi zayıflayan şehir gerillası, belli bir süre sonra yozlaşır, depolitizasyona uğrar ve böylece anarşik ve düzensiz eylemlere (bireysel terör) yol açar.⁹

İşte bu değerlendirmeler ve ilkeler ışığında, ülkenin somut durumu (mevcut durumu) tahlil edilerek ayrıntılı bir hareket planı yapıldı. Ve o güne kadar, genel bir rota dışında bir yönelime sahip

⁹ Venezüella konusunda ayrıntılı bilgi için "TDAS-I", "Eylem Kılavuzu-III'e ve R. Gott: "Rural Guerilla in Latin America", R. Debray: "Long March in Latin America", "F. Castro Konuşuyor", D. Bravo: "Ulusal Kurtuluş Cephesi" kitaplarına bakılabilir.

olmayan kadrolar bu plana göre mevzilendirilmeye başlandı.

Aralık 1976 Kararı alındığı dönemde ülkedeki durum ise şöyleydi:

1974'den beri kitlelerde, özellikle işçi sınıfında görülen hareketlilik ve kendiliğinden-gelme örgütlenme mevcuttu. 1974 yılında yapılan grev sayısı 45 iken, 1976'da 105'e yükselmişti. Bu grevlere katılan işçi sayısı 21.000'den 33.000'e, toplam grev süresi 470.000 saatten, 1.768.000 saate yükselmişti. Aynı tarihlerde lokavt sayısı da 5'den 30'a çıkmıştı. Ve gündemde madeni eşya iş kolunda toplu sözleşme yapılması vardı. İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin en güçlü örgütlerinden olan MESS ile DİSK çatışması başlamıştı. Öte yandan DİSK'in DGM'ye karşı yürüttüğü CHP paralelindeki hareketler, bir bütün olarak oligarşiyi önemli ölçüde tedirgin etmişti. Ülkedeki ekonomik durum hızla bozulurken, kitlelerin hızla politize olması, 1971 öncesinde olduğu gibi belli merkezlerle sınırlı olmaktan çıkmış ve ülke çapında yaygınlaşmıştı.

Böyle bir gelişme karşısında faşist milis saldırılar yoğunlaştırılmıştı. Temel olarak kitle pasifikasyonuna yönelik olan bu saldırılar, bu amaca ulaşmak için bir yandan doğrudan halk kitlelerine saldırırken, diğer yandan potansiyel olarak devrimci hareketin kadrolarının oluşum yeri olarak görülen öğrenci hareketine yönelmişti. Ancak bu dönemde en önemli gelişme, I. MC'nin "yasal" ve "sivil" görünüm altında kitle pasifikasyonunu sağlamak ve gelişen hareketi dağıtmak amacıyla demokratik kitle örgütlerine ve yerel yönetimlere yönelik uygulamalarıydı. 1 Ekim 1976'da Ankara Valiliği aracılığıyla Ankara belediye başkanı Vedat Dalokay'ın görevden alınması ve TÖB-DER Genel Merkezinin kapatılması girişimi özellikle önemliydi. Bu girişim, karşıt harekete göre planlanmış bir dizi polis operasyonu hazırlığıyla birlikte düşünülmüştü. Ancak I. MC'nin temsil ettiği hakim sınıflar koalisyonunun yapısı ve TBMM'de birinci parti durumunda olan CHP'nin mevcudiyeti, hareketin önünde bir engel –ama aşılabilir engel– oluşturuyordu. Yapılan ilk girişim, bu iki nedenle sürdürülememiş ve kararlar ortadan kalkmıştı. Ancak bu, oligarşinin gelişmeler karşısında kayıtsız kalacağı demek değildi.

Yapılan planlar, bir bütün olarak sömürücü sınıflar koalisyonunca kabul edilir biçimde çok yönlüydü, ama temelde "sivil darbe"yi, yani yönetim askerileştirilmeden, gizli faşizmden açık icraya

geçişi içeriyordu. Bu plana göre, yoğunlaştırılan faşist milis saldırıların yarattığı “anarşi” ortamında solun olası karşı hareketiyle sıkıyönetim ilan edilecekti. İlan edilen sıkıyönetim, bir yandan sıkıyönetim yasasından yararlanarak tüm yasal ekonomik ve demokratik kitle örgütlerini kapatırken (yada görüntüsel olarak faaliyetlerini “ikinci bir emre kadar” durdururken), öte yandan bu kuruluşların yöneticileri başta olmak üzere, önceden tespit edilmiş “solcular” tutuklanacaktı. Bu yolla ekonomik durumun (*stagflasyon*) gereği olan “istikrar tedbirleri” uygulamaya sokulurken, toplu sözleşmeler için bir güç oluşturan DİSK’e bağlı sendikalar etkisizleştirilmiş olacaktı.

Kısacası, işbirlikçi-tekelci burjuvazi yönetimi askerileştirmeden işini halletmek istiyordu. Uygulama, genel olarak oligarşi lehine olmakla birlikte, özellikle madeni eşya işverenlerine yarayacaktı. Ama aynı uygulama, –özellikle “istikrar tedbirleri”– küçük ve orta-burjuvazi ve toprak ağalarına da zarar verici nitelikteydi. Bu, dini ideolojiyle örgütlenmiş olan ve bu kesimlerin mecliste sözcülüğünü yapan MSP’nin karşı çıkışına yol açacaktı. “Yasal” ve “sivil” görünümünde bulunması gereği TBMM’deki milletvekili sayısının önemini artırıyor. Öte yandan, sıkıyönetim yasası yoluyla yürütmenin, yasamanın üstüne çıkmasının, en büyük parti CHP’nin direnişine yol açacağı hemen kesindi. Böyle bir durumda, Demirel yönetimindeki AP’nin kozmopolit ve çoklu yapısı –işbirlikçi tekelci burjuvazinin saf partisi olamaması– yeni bir sorun yaratıyordu. Bu durumda, işbirlikçi tekelci-burjuvazinin, özellikle madeni eşya sanayi burjuvazisinin kullanabileceği siyasal güç GP ve MHP olarak görünüyordu. Ancak “yasal” ve “sivil” görünüm –ki yönetimin askerileştirilmesi için uygun bir konjonktür yoktu–, oligarşinin Demirel yönetimindeki AP üzerinde baskısını artırmaya itti ve başta MHP olmak üzere, bazı araçlarla Demirel’e yeni bir plan önerildi.

Bu plana göre, önce faşist milis saldırılar kitlesel katliam ve kitlesel çatışma yaratmaya yönelecekti. Mezhep ayrılıklarından yola çıkarak (dinsel motifte) ya da üniversitelerde gerçekleştirilecek kitleye yönelik saldırılarla (özellikle bombalama) böyle bir durum yaratılabilirdi. Öte yandan MESS’in, DİSK’le yapacağı toplu sözleşme görüşmelerinde tavizsiz bir tutum takınarak yoğun bir grev ve lokavt ortamı sağlanacaktı. Bu yolla, enflasyon nedeniyle

meydana gelen fiyat artışlarının sorumlusu işçi sendikaları gösterilerek, küçük-burjuvazinin sol-radikal tutumunu değiştirmeye zorlanabilecekti. Ayrıca ekonomik buhran nedeniyle büyüyen stokların mevcudiyeti, grev durumunda burjuvazinin çıkarna olabilecekti. Fakat grevlerle üretimin durması, piyasada mal sıkıntısına yol açması da söz konusuydu. Özellikle gıda sektöründe bu mümkündü. Bunun ise seçmen oyu üzerinde etkisi açıktı. Her yönden bağlanan Demirel hükümetinin yapacağı tek şey olayları gerekçe göstererek, sıkıyönetim ilan etmek ve bu ilanın TBMM’de onaylanması için gereken 48 saat içinde, CHP’nin sağ kanadını (ya da genel olarak küçük-burjuvazinin sağ ve orta kanadını) yanına çekerek büyük bir “komünist komplo” ortaya çıkarmaktı. Böylece MSP’de oldu bittiye getirilecekti.

Yine de böyle bir plan, kendi içinde önemli riskler taşıyordu. Herşeyden önce “komünist komplo” için yürütülecek operasyonun gerçekten başarılı olması gerekliydi. Özellikle mevcut örgütlenme düzeyini dağıtmalıydı. Legal unsurlara 48 saat içinde ulaşılsa bile, silahlı ve illegal solun ele geçirilmesi zordu. Ve elde yeterince bilgi de bulunmuyordu. Beylerderesi olayı, bir oluşumun varlığını göstermişti ve bazı dış bilgilerle silahlı bir devrimci örgütün varlığından haberliydim, ama gücü konusunda bir bilgileri yoktu. Öte yandan alınacak ekonomik tedbirler 1973 seçimlerinde büyük oy yitirmiş AP’nin sonu da olabilirdi. İşte bu ve benzeri bazı nedenlerle oligarşi içinde tam bir uyum sağlanamadığı gibi, Demirel yönetimindeki AP’de de (siyasal temsilciler düzeyi) tereddütler vardı. Ama herşeye karşın plan belli bir oranda yürütülüyordu.

İşte bu mevcut durumda, Halkın Devrimci Öncüleri **ülke çapında** Öncü Savaşının **vakit geçirmeksizin** başlatılması gerektiğini saptadı. Böyle bir savaş, ülke çapında gerçekleştirilecek yoğun bir silahlı eylem zinciriyle başlatılarak, **ülke çapında örgütlü silahlı devrimci bir gücün mevcudiyetini** gösterecekti. Böyle bir güç karşısında oligarşinin paniğe kapılması büyük bir olasılıktı. Ve doğal olarak, ya plan daha kapsamlı bir hazırlık sonrasına ertelenecekti ya da erken doğum yapacaktı. İlk durumda, genel seçimlerin yaklaşmış olması (Ekim 1977) nedeniyle, planın seçim sonrasına bırakılması söz konusuydu. Seçim sonuçlarına göre plan yeniden gözden geçirilerek, gerekli hazırlıklar yapılarak uygulamaya sokulabilecekti. İkinci bir durumda ise, toplumda büyük bir direnç

oluşturacağı için I. Erim hükümetinin düştüğü durumdan farklı olmayacak ve sonuçta oligarşinin yok etmeğe çalıştığı küçük-burjuva kesimlerle bağı kopacaktı. Her türlü gelişme Halkın Devrimci Öncüleri için gerekli zamanı sağlayacağı için elverişliydi.

Bu durumları göz önüne alan Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi, başlatılan Öncü Savaşının hızla geliştirilmesi gerektiğini ve bunu yapabilecek olanakların ve koşulların mevcut olduğunu belirledi. Düzenli ve planlı olarak yürütülecek Öncü Savaşının sürekliliğini güvence altına alacak potansiyel güç mevcuttu. (Tam anlamıyla olgun olmasa da milli krizin sürekli mevcudiyeti bunu ifade eder.) Stratejik ilkelerin ışığında ve somut koşullara bağlı olarak, savaşın şehir gerilla savaşı ile başlatılması ve şehir gerilla savaşının geliştirilmesi ile kır gerilla savaşının başlatılması aşamaları, ayrıntılı bir biçimde Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimince belirlendi. “*Kesintisiz Devrim II-III*”deki ilk iki aşama, ayrıntılı biçimde ele alınarak kendi içinde bütünsellik taşıyan ve birbirine bağlı dört alt evre olarak formüle edildi.

Birinci aşama, ülke çapında şehir gerilla taktiklerinin (ya da yöntemlerinin) uygulanması, yani bu taktiklerle ülke çapında eylem koymak. İkinci aşama, kır gerilla savaşı taktikleriyle şehir gerillası (birinci aşamadaki eylemler sürdürülür). Üçüncü aşama, şehir gerilla taktikleriyle kır gerillası (ilk iki evrenin eylemleri buna bağlı olarak sürdürülür, ancak ikinci aşama eylemleri belli oranda sınırlandırılır). Dördüncü aşama, kır gerilla savaşının başlatılması, yani hareketli gerilla birliğinin oluşturulup harekete geçmesi. (Diğer evrelerdeki eylemler buna bağlı olarak sürdürülür, ama gerilla birliğinin operasyon alanına ilişkin özel bir planlamaya gidilir.)

Her evredeki eylemler, doğrudan Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi’nin kararı ve denetimi altında, “Merkezi Eylem Kadroları” tarafından gerçekleştirilir. Bir üst aşamaya geçildikçe, geride kalan aşamaların eylemleri tüm örgüt kadrolarının faaliyeti ve bölgelerin iç planlamasına bağlı olarak devam ettirilecektir. Ayrıca, yalnızca şehirlerde uzun süre eylem sürdürmenin olanaksızlığı ve şehir sarhoşluğunun önüne geçilmesi gereği bazı özel tedbirlerin alınmasını gerektiriyordu.

“*Kesintisiz Devrim II-III*”de ortaya konulduğu haliyle şehir gerillasının yaygınlaştırılması ve kır gerillasının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, yukarıda konulan dört alt aşamanın eylem biçimle-

riyle bağlantılı olarak düşünöldü. Bir başka deyişle, şehir gerillası, salt metropol gerillası olmaktan çıkartılarak, gerçek yerine oturtulmuştu. Şehir gerilla taktikleriyle ölkede çapında eylem koymak, doğrudan **sabotaj ve taciz** eylemlerine denk düşer.¹⁰

Kır gerilla taktikleriyle şehir gerillası ise **baskın, pusu, işgal** gibi eylemleri ifade eder. Ancak bunların boyutu ve diziliş merkezi olarak planlandığı gibi, hareketin genel askeri turmanma politikasına bağlı olarak ele alınır. Diğer iki aşama ise, kır gerillasına ilişkin olup, üçüncü aşama hareketli gerilla birliğinin operasyon alanı **dışında** ve potansiyel olarak yeni operasyon alanı olacak yerlere ilişkindir. Dördüncü aşama ise, tam anlamıyla kır gerillasıdır. Her aşamada bir biçimin **öne çıkarılması** (temel) diğerlerinin buna **tabi** (tali) olarak ele alınması, Öncü Savaşının küçükten büyüğe, basitten karmaşığa doğru gelişimine uygundur. Ve dördüncü aşamada, stratejide belirtildiği boyutuyla mücadele söz konusudur. (Kır ve şehrin, silahlı propaganda ve diğer mücadele biçimlerinin diyalektik bir bütün olarak var olması.)

Halkın Devrimci Öncüleri-Merkez Yönetimi, ölkedeki mevcut durumu göz önüne alarak, bu rotanın ilk dört alt aşamasının Ekim 1977’de yapılacak olan **genel seçimlere kadar** hayata geçirilmesine karar verdi. Meydana gelebilecek gelişmeler, hiçbir biçimde rotanın dışına çıkılmasına ve aşamaların sürelerinin uzatılmasına yol açmamalıydı. Bu anlamda Ekim 1977, salt genel seçim günü olarak değil, aşamaların uygulama tarihi olarak da belirlenmişti. (Seçimlerin yapılmaması olasılığı da göz önüne alınmıştı.) Herşeyden önce Öncü Savaşının planlandığı gibi yürütölmesi, ölkedeki dengeleri alt üst edecek nitelikteydi.

Artık ölkedeki gelişmeleri izlemek yerine, bu gelişmeleri belirlemek gündemdeydi.

¹⁰ En yaygın biçimiyle taciz, 1976’ların günlük diliyle “kurşunlama” eylemidir, ama bombalama da bu kapsamda kullanılır bir araçtır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÖNCÜ SAVAŞININ BAŞLATILMASI

1977 yılına girilirken, örgüt içindeki sağ-pasifist eğilim büyük ölçüde tasfiye edilmiş ve bu sağcı unsurların elinde bulunan il ve ilçe örgüt birimleri düzenlenmişti. Yıl başından itibaren fiilen “26 Ocak Harekâtı”nın hazırlıklarına geçildi. Bu sırada en önemli sorun, uzun süredir legal olanaklardan yararlanarak ve göreceli barışçıl yöntemler kullanılarak, büyük ölçüde en ileri unsurları örgütlemeye yönelik propaganda ve siyasi eğitim çalışması içinde bulunan örgütün, askeri savaşın koşullarına ne derece uyum sağlayabileceği idi. Askeri savaşın, özel olarak da şehir gerilla savaşının, yıpratıcı etkisine, kadroların, özel olarak da merkezi eylem kadrosunun, ne kadar katlanabileceği (ki Latin-Amerika pratiğinde bu altı ay olarak belirleniyordu); Öncü Savaşının ilk evresinde, deneyimsizlikten kaynaklanan olası hataları ne derece aza indirilebileceği, ilk evrede yitirilen kadroların yerlerinin ne kadar hızlı doldurulabileceği; kadroların, oligarşinin her türlü silahlı güçleriyle girecekleri silahlı çatışmalardaki tutumlarının ne derece istenilen düzeyde olabileceği vb. şeklinde bir dizi yanıtlanması gereken ve buna bağlı olarak önlemler alınması gereken sorular bulunuyordu.

I.
26 OCAK HAREKÂTI VE SONUÇLARI

“26 Ocak Harekâtı” örgütün tüm gücüyle savaşa girmesi demektir. Bir başka deyişle, süreç olarak stratejik bir harekât söz konusuydu. Ancak meydana gelebilecek olumsuzluğun boyutu, umulanın üstünde olduğu takdirde, “makine” zamanında durdurularak eksiklikler, aksaklıklar, yetersizlikler saptanabilmeli ve giderilebilmeliydi. Bu durum “geçiş devresi” özelliklerine uygun bir harekâtın düzenlenmesini gerektiriyordu. Buradaki yaklaşım, en özgün biçimde Mahir yoldaşın “*Kesintisiz Devrim-I*” ve “*Kesintisiz Devrim II-III*” yazılarında ifade edilmişti. Nesnel ve öznel nedenlerle stratejik olarak konulmuş boyutta bir savaşın içine hemen girilemeyeceği gerçeği, bizzat askeri savaşın niteliğinden kaynaklanan bazı yasalarla da çakışmaktadır.

Herşeyden önce, “*tüm güçlerin aynı anda mükemmel bir şekilde bir araya getirilmesi savaşın niteliğine aykırıdır*”. İkinci olarak, düşmanla **taktik** çatışmaya geçmiş, yani kısmi bir muharebeye girmiş olan kuvvetler zayıflar ve onları lüzumsuz yere harcamadığımız takdirde kayıplarımız asgari düzeyde kalır, düşmanla stratejik çatışma halindeki bütün güçlerimizi etkilemez. Üçüncü olarak, savaş, hiçbir savaşçı için, ilk kez karşılaştığında şaşırıp kalacağı ve telaşa kapılacağı gerçeklerle **ilk temas** fırsatı olmamalıdır.

İşte savaşın bu yasalarının ışığında, “**26 Ocak Harekâtı**”, öncünün şehir eylemlerini öğrendiği, dolayısıyla halk kitlelerine önderlik etmeyi becerebildiği bir **taktik saldırı** hareketiydi. Eğer planlarda yanılma durumu ortaya çıkarsa, harekât durdurulacağı gibi, bundan stratejik güçler hiçbir biçimde etkilenmeyecekti. (Stalin buna “güç denemesi” adını verir.) Ancak “26 Ocak Harekâtı” ilk harekât olması nedeniyle, tüm süreç üzerinde etki yapacak nitelikteydi. Ve savaşta “*ilk harekât ne kadar kesin olursa, sonrakiler üzerinde etkisi o kadar büyük olur.*”

“26 Ocak Harekâtı”nın diğer bir özelliği de, ülke çapında örgütlü, savaşçı bir devrimci alternatifin varlığını kitlelere duyurmaktı. Bu da, doğal olarak, ülke çapında, yani geniş bir alana yayılmış

bir harekât olması demektir. Ancak bu alan, mümkün olduğu kadar oligarşiye hedef göstermeyecek şekilde saptanmalıydı. Ama aynı zamanda, bu alan, yakın gelecekte çalışmaların yoğunlaştırılacağı bölgeler olmalıydı. Böylece örgütlenmenin görece olarak zayıf, ama potansiyel olarak güçlü olduğu bölgelerde eylem hazırlığına girildi.

“**26 Ocak Harekâtı**”nın teknik hazırlıklardan yoğunlaştırıldığında, bu faaliyetle örgütün bütün olarak denenmesi mümkün olacaktı. Zaten silahlı eylemlerin istihbarat faaliyetleri, malzeme temini ve nakli, silahlı eylemler üzerine oturmuş propaganda için hazırlık hemen hemen tüm örgütün faaliyetini gerektiriyordu. Özellikle harekât sonrası yayınlanacak “I Nolu HDÖ Bildirileri”nin basımı ve dağıtımı ile buna paralel stratejik rotaya uygun etkinin örgütlenmesi çalışması örgütün temel faaliyeti oluyordu.

Yapılan planlarda “**26 Ocak Harekâtı**” sonrasının büyük yere sahip olması çok doğaldı. Bir yandan şehir gerilla savaşının geliştirilmesi için çalışma, öte yandan tali mücadele biçimlerinin yürütülmesi için hazırlık gündemdeydi. Ama asıl ağırlık, stratejik rotaya uygun olarak başlatılacak olan **kır** gerilla savaşının hazırlık çalışmasındaydı. Örgütün yönetimine ilişkin olarak, bir yıl önce lağvedilmiş olan **Genel Komite**’nin oluşturulması ve **Parti-Cephe kadrolarının ayrıştırılması** görevi gündemdeydi. Genel Komite’nin oluşturulması, yönetim ve yürütme görevlerinin yaygınlaşmasına katkıda bulunacağı gibi, bu iki görevin tek bir organda toplanmasının getireceği sorunlar da aşılabilinecekti. Öte yandan, o gün için temel Marksist-Leninist kadrolar olmasına rağmen, kır gerilla savaşı ile birlikte somut olarak gündeme gelecek olan Cephe örgütlenmesi için tüm koşulların oluşturulması gerekiyordu. Özellikle Parti ile Cephe’nin ilişkisi ve her iki örgütün iç yapısının netleşmesi için Parti ve Cephe tüzüklerinin hazırlanması, kabulü ve uygulamaya sokulması zorunluydu. Ancak bu görev, doğrudan “**26 Ocak Harekâtı**”sonrasında toplanması planlanan Genel Komite’nin gündem maddesi olarak düşünülmüştü.

İşte bu ayrıncı özellikleri ve hedefleriyle “**26 Ocak Harekâtı**” başlatıldı.

Harekâtın ilk günü, HDÖ-Merkez Yönetimi’nden bir yoldaş yaşamını yitirdi. Üç kişilik Merkez Yönetiminin, bu kayıpla, önemli bir güç kaybettiği açıktı. Özellikle, harekât sonrasına ilişkin hede-

flere ulaşılmasında önemli görevler üstlenmiş bir yoldaş olması, bu kaybın önemini daha da artırıyordu. Bir başka deyişle, daha fazla enerji sarfedilmediği takdirde, kır gerilla savaşının stratejik hazırlığından sorumlu bu Merkez Yönetici yoldaşın ölümlü, planlanan **zamanda** saptanmış hedeflere ulaşmayı engelleyebilecekti. Yine de yapılmış planda, bu olasılıklar hesaba katıldığından zaman sorunu aşılabilinecekti. Bu nedenle harekâtın planlandığı biçimde sürdürülmesine karar verildi.

Gerçekleştirilen geniş bombalama eylemlerinde, örgüt tek bir kayıp vermedi. Ve böylece, **Öncü Savaşını sürdürebilecek güçte ve yapıda olduğunu tanıtladı.** Ama bir diğer Merkez Yönetim'den yoldaşın enterne edilmesi, harekâtın sonunu belirleyen eylemin yapılmasını önledi. Bu harekâtın uzatılmasına ve "**19 Şubat Harekâtı**" ile birleştirilmesine yol açtı. Sonuçta I Nolu HDÖ Bildirileri, 22 günlük gecikmeyle yayınlandı.

Daha önce belirtildiği gibi, örgüt, Halkın Devrimci Öncüleri adını bir süre için kullanmayı kararlaştırmıştı. Ancak bu, THKP ve THKC'nin tarihsel mücadelesine duyulan saygının bir ifadesiydi. Bu nedenle, I Nolu Bildiriler, tek bir imza ile (Halkın Devrimci Öncüleri) yayınlanmakla birlikte, biri THKP, diğer THKC Bildirisi, olmak üzere iki taneydi. Biri THKP'nin hedeflerini ortaya koyarken, ikincisi THKC'nin hedeflerini açıklıyordu. Kısa bir zaman sonra – özellikle THKP ve THKC tüzüklerinin kabulüyle– bu iki örgüt resmen ve fiilen ayrılacağı için, böyle bir uygulamaya kaçınılmazdı. (Şüphesiz böyle bir durumda HDÖ adının hemen terkedileceği ileri sürülemez. Bir süre için örgüt iki yapı olarak THKP/HDÖ ve THKC/HDÖ şeklinde bir isim kullanacaktı.)

I Nolu Bildirilerin yayınlanması sırasında karar alınmamış bir değişiklik gündeme getirilmişti. Özel ve bazı geçici nedenlerle, bildiriye bir cümle eklenmişti. O gün için çok küçük ve önemsiz olan bu değişiklik, örgütün (HDÖ) "*kamuoyunda Acilciler olarak bilindiği*" şeklindeydi. Bu küçük değişiklik, zaman içinde örgütün **resmi ve gerçek adını aşan**, bir **sıfat** oluşturdu. THKP-C/HDÖ (Acilciler) deyişi böylece ortaya çıktı.

1977 Mart ayına girildiğinde, Türkiye devrimci mücadelesinde yeni bir dönem başlamıştı. HDÖ'nün I Nolu Bildirileri, ülke çapında önemli bir yankı uyandırdı. Özellikle oligarşinin 1974'den beri derinleşen ekonomik buhran ve sosyal, politik bunalım kar-

şısındaki tutum ve planları bundan etkilendi. O ana kadar Demirel'in temsil ettiği, oligarşi içindeki bazı kesimler ile orta-sermaye sahipleri ve Anadolu ticaret burjuvazisinin "istikrar tedbirleri" karşısındaki ikircikli tutumları ortadan kalkmaya başladı. Demirel yönetimindeki AP "sivil sıkıyönetim" formülünün işe yaramaz olduğunu hükümet ortağı CGP ve MHP'ye ilettilti. Bunun üzerine, A. Türkeş, Demirel'e 25 Şubat günü bir "muhtıra" verdi. Bu "muhtıra" ya göre, MHP adına, hükümetin bir an önce "anarşinin" üstüne gitmesi ve "komünistlerin ezilmesi" için devletin silahlı güçlerinin harekete geçirilmesi isteniyordu. Aksi halde, MHP hükümetten ayrılacaktı. Demirel'in "sivil yönetim" formülünü kabul etmesi için yapılan bu son girişimin başarı şansı kalmamıştı. Ancak bu girişim, oligarşinin belli bir kesiminin, -özellikle MESS ve TİSK yönetiminde yer alanlar- seçim öncesi oligarşiyi bir bütün olarak hareket ettirmek için yaptığı girişim olmaktan öteye geçmedi. S. Sabancı'nın "erken seçim"den yana tavır alışı, oligarşi içindeki çelişkinin dışı vurumuydu. Ve 5 Mart günü (Türkeş'in verdiği sürenin son günü) Demirel, "erken seçim"i uygun bulduğunu açıkladı. 20 Mart'ta toplanan AP temsilciler meclisi "erken seçim" kararı aldı. 5 Nisan günü TBMM'den "erken seçim" kararı çıktı ve böylece genel seçimler 14 Ekim yerine 5 Haziran'da (4 ay önce) yapılacaktı.

Gelişmeler, HDÖ-Merkez Yönetimince, Öncü Savaşına başlama kararı alındığında, büyük ölçüde öngörölmüşü. Gelişmeler stratejik rotaya uygun olarak Öncü Savaşının sürdürölmesinin daha da gerekli kılıyordu. Ülke'deki milli kriz, devrimci bir mücadele olmasa bile, hızla derinleşiyordu. Derinleşen, olgunlaşan milli kriz koşullarında ise, Öncü Savaşının daha etkili olması ve bir diğer koşullara göre (göreceli olarak) Halk Savaşına dönüşmesinin daha hızlı olması demektir. Burada temel sorun, devrimci bir öncünün yeterli güçte olması, bir başka deyişle, politikleşmiş askeri savaş geniş biçimde yürütebilecek durumda olmasıydı. Bu da örgütün gündemine acil bazı sorunlar getiriyordu ve bunlar, bir bakıma alınan kararların pratiğe geçirilmesine ilişkin sorunlardı.

İşte bu koşullar altında, Şubat sonlarında Genel Komite toplandı.

Genel Komite bileşim olarak, örgütün merkezi olarak örgüt birimi olarak kabul ettiği bölgelerin sorumlularını ya da bölge komiteleri temsilcilerinden oluşuyordu. İdeolojik-politik olarak oldukça

yetkin durumda olan üyeler; ülke çapında bir faaliyet yönetme ve yürütme deneyimi yönünden oldukça zayıftı. Çünkü, Genel Komite'nin çoğunluğu yıllar boyu **bölgesel** faaliyette bulunan ve bu faaliyetlerden sorumlu kadrolardı. İçlerinden bazıları Merkezi Yönetim'de ya da merkezi eylem kadrosunda yer almıştı. Ve bu ikinciler, hemen hemen örgütün kuruluş sonrasındaki ilk örgütlenmiş kadrolar durumundaydı. Doğal olarak bilgi birikimi, deneyim vb. yönlerden daha gelişmişlerdi. Bu da onların Genel Komite toplantısında ağır basmasına ve hatta tümüyle toplantıya egemen olmalarına yol açıyordu.

Genel Komite toplantısında, “**26 Ocak Harekâtı**” sırasında merkezi yönetimin verdiği kayıpların yerleri doldurulmuştu. Yani Merkez Yönetim, yeni üyelerle varlığını koruyordu.

Genel Komite, toplantıda, örgütün kurucularına olan saygı nedeniyle **şimdilik** bir Merkez Komite seçimine gidilmesinin uygun olmadığına karar verdi. Bunun yerine, yeni haliyle Merkez Yönetim'in Genel Komite toplantıları arasındaki sürede **merkezi yürütme ve eşgüdüm** organı olarak görevi sürdürmesine karar verildi. O gün için pratik değere sahip olan bu karar, uzun dönemde ikili yönetim ve yetki uyumsuzluğu yaratacak boyuttaydı. Bir bakıma örgütün **tek resmi** organı olarak Genel Komite kabul edilirken, Merkez Yönetim **fiilen** bir Merkez Komite oluyordu. Bu durumda, HDÖ'nün 1972'den beri süregelen ve giderek yetkinleşen bir geleceğinin resmileştirilmesi demektir, ama ters bir biçimde.

Bu gelenek, HDÖ'nün THKP-C adının kullanımı konusundaki eksik anlayışının bir sonucuydu. Örgüt içinde en üst ve tek merkezi organ –bir dönem hariç– Merkez Yönetim'di, ama bunu denetleyen ve doğal denebilecek bir süreçte oluşturulan **fiili** bir organ olarak, bölge sorumlularından oluşan bir oluşum vardı (bir bakıma Genel Komite). Böylece, **resmi Merkez Yönetim ile fiili Genel Komite** arasında içten ve mücadele sürecindeki birliktelikten gelen bir güvene dayalı bir iş bölümü mevcuttu. Ancak bir partide bu tür bir güvene dayalı ilişkiler, önemli çelişkiler doğurmadan uzun süre var olamazdı. Özellikle böyle bir güvenle oluşmuş ilişkilerin kalıcılığının (görece uzun süreli) güvencesi olabilecek etmen olan bireylerin fiziki varlıklarını korumaları, politikleşmiş askeri savaşta çok zayıf bir olasılıktı.

Sözün özü, HDÖ'nün tarihinden gelen biri resmi, diğeri fiili

iki merkez organ varlığını, bu haliyle ancak ve ancak güveni sağlayan tüm bireylerin, uzun süre fiziki varlıklarını sürdürmeleri ve de pratik içinde bulunmaları ile sürdürülebilirdi. Bu da Merkez Yöneticilerin –tamamı olmasa bile önemli bir kesiminin– korunması gerekçesini yaratarak, bu yöneticilerin savaş alanının dışına çıkarılmasına yol açarak önemli bir sapmaya yol açabilirdi. En açık ifadesini Venezüella’da gösterdiği biçimiyle, bu sapma kır gerilla savaşının şehirlerden (dıştan) yönetilmeye kalkışılması ile eşdeğerdir.

Böyle bir durumda Genel Komite, aldığı kararların¹¹ geçiciliğini vurgulayarak, en kısa zamanda Parti Tüzüğü’nün (ve dolayısıyla Cephe Tüzüğü’nün de) hazırlanmasını düşünüyordu. Genel Komite’nin, örgütün kurucularına ve Öncü Savaşına başlama kararı veren Merkez Yöneticilerine duydukları saygı, tüzük konusunun somut bir takvime bağlanmadan karara bağlanmasına yol açmıştı. Tüzüklerin hazırlanması görevi tümüyle Merkez Yönetime bırakılıyordu. (Aynı tutum örgüt adına yayınlanacak politik-ideolojik yayınlar için de söz konusuydu.) Şüphesiz hazırlanacak tüzükler, var olan birşeyin daha resmi (ve kimilerince “bürokratik”) ifadesi olacaktı ve bu da ancak örgütün kuruluşundan bu yana faaliyet gösterenlerce yazılabilinirdi. Ama bazı Genel Komite üyelerinin kavrayamadıkları bir gerçek vardı: **HDÖ, kuruluşundan itibaren belli bir tüzüğe sahipti.** Bu tüzük, Bolşevik Parti Tüzüğü ile THKP’nin 1971’deki tüzüğünün bütünselliği ve her türlü işleyiş buna göre yapıyordu. Var olmayan tek şey, HDÖ adına bir tüzük yayınlanmamış olmasıydı. Bürokratizme düşmemek için, başlangıçta böyle bir şeye gerek görülmemişti. Ama artık gerekliydi ve üstelik Parti ve Cephe kadrolarının ayrıştırılması gündemdeydi.

¹¹ Bu konular üzerine, Genel Komite’nin aldığı kararlar şöyleydi:

- HDÖ-Genel Komitesi, Merkez Komite’yi oluşturma onuruna sahip ilk yoldaşların yitirilmesi ya da toplantıya katılmayacak durumda olmaları nede-niyle, Merkez Komite’nin oluşturulmasına gerek olmadığına;
- Aralık 76 Kararını alan Merkez Yönetim’den gelen yoldaşlar ile yeni atanan iki yoldaşın Merkez Yönetim’i oluşturmalarına;
- Parti ve Cephe tüzüklerinin hazırlanmasının bu Merkez Yönetim’e görev olarak verilmesine ve onların kendi içinde yapacakları görev bölümüne göre bu tüzükleri en kısa zamanda hazırlamalarına;
- Örgüt yayınlarının Merkez Yönetimce hazırlanıp, Genel Komite’de tartışıldıktan sonra –daha önceki dönemlerde olduğu gibi– Merkez Yönetim tarafından yayınlanacağına oybirliğiyle karar verilmiştir.

Genel Komite, Aralık 76 Kararı'nın ışığında, geniş kapsamlı ve yayınlanmış olan örgüt yazılarındaki stratejik ilkeleri göz önüne alarak, gündemindeki pratik konuları karara bağlayarak toplantıyı bitirdi.

Böylece tüm yürütme ve yönetme görevi, Aralık 76 Kararı'na uygun olarak Merkez Yönetime bırakılmış oluyordu. Merkez Yönetim, daha önce olduğu gibi, üç ana görev bölümü yaptı. Bu görevler: Stratejik nitelikteki kır gerillasının başlatılmasına yönelik hazırlıklar, (alt-yapının düzenlenmesi, gerekli lojistik destek hatlarının ve kontak noktalarının hazırlanması vb.); kır gerilla savaşı dahil olmak üzere, bir bütün olarak gerilla savaşının yürütülmesi ve örgütlenmesi (merkezi eylem kadrosunun oluşumu, faaliyeti vb.); ve tali mücadele biçimlerinin yürütülmesi görevleriydi. (Genel Komite'de alınan kararlara uygun olarak tüzüklerin ve o gün için gerekliliği kabul edilmiş olunan Öncü Savaşına ilişkin ayrıntılı bir yazının hazırlanması da bu görevlere eklenebilir.) Yeni oluşumuyla Merkezi Yönetim, bu görevleri kendi içinde uygun biçimde dağıttı. Özellikle ilk iki görev, "26 Ocak Harekâtı" sırasında verilen kayıplara ilişkin olduğundan bu görevleri üstlenen yoldaşların işi oldukça zordu.

Ama askeri kayıplar, bireylerin fiziki olarak yok olması demektir. Özellikle demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmadığı, oligarşinin temel olarak siyasi ve askeri zorla ayakta durduğu ülkelerde, devrimci kadroların fiziki olarak yok edilmesi söz konusudur. Tam olarak olgun olmasa da, milli krizin sürekli mevcut olduğu bir ülkede, Öncü Savaşını yürüten örgütün en önemli sorunu, kayıplarını asgariye indirmek ve yitirilenlerin yerlerini hızla doldurmaktır. Özellikle yönetim kademelerinde meydana gelen kayıpların yerlerinin nitel olarak doldurulması zorunludur. Şüphesiz buradaki nitelik, salt politik, ideolojik, teorik bilgiye sahip olmakla sınırlı değildir. HDÖ için, bu, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin yetkin bir kavranışı, bu stratejiye uygun örgüt faaliyetlerinde deneyim ve stratejik rotanın, yani stratejinin askeri tırmanma politikasının ayrıntılı bir kavranışını içerir. Bunlar özsel olarak, HDÖ'nün ayıncı özelliklerinin, yoğun biçimde ortaya konduğu ve HDÖ'yü diğer oluşumlardan ayıran görüşlerinin ifade edildiği alanlardır. Bunlar, **kadroların ideolojik-politik eğitimleriyle ve pratik örgütsel deneyimlerin özümsemesiyle** ulaşılan **homojenlikle** güvence al-

tında tutulabilir ve sapmalardan uzak kalınabilir. Örgütün yayınlamış olduğu politik, ideolojik, askeri, örgütsel vb. alanlardaki broşür, bildiri vb. yayınlar, örgütün stratejik amaçlarını ve bu amaca ulaşmada kullanılacak araç ve yöntemleri ortaya koyan teorik metinlerdir. Bu teorik metinlerin yanında, örgütün pratik faaliyetlerinden kazanılan deneyimler ve bunların oluşturduğu gelenekler, örgütün doğru devrimci çizgisinden sapmaları belirlenmesinde ve önlenmesinde temel ölçütler ve yöntemleri ifade eder.

Yine de oportünizmin tümünden ortadan kalkacağı ileri sürülemez. Hiçbir ilkeye ve kurala bağlı olmayan, yalana, riyaya dayanan oportünizme karşı mücadele sürekli olmak zorundadır ve kadrolar her zaman ve her yerde uyanık bulunmalıdırlar. Oportünizm bukalemun gibidir, kılıktan kılığa girer. Sözcük anlamında ifadesini bulduğu gibi, fırsatçıdır, her zaman en uygun anı bekler. Böyle anlar, genellikle devrimci hareketin ya da örgütün önemli darbeler yediği ya da şu ya da bu nedenle yönetim boşluğu ortaya çıktığı anlardır. Mahir yoldaşın belirttiği gibi, *“her darbe, sağ ve pasifist eğilimleri ortaya çıkarır.”* Oportünizme karşı gösterilecek en küçük zaaf, devrime karşı onmaz bir yaranın açılmasına yol açar. Bir örgütü örgüt yapan, onun devrimci eylemidir. Bu onun **ideolojik, politik ve maddi örgüt birliği** ile sağlanabilir. Bir başka deyişle, bir örgütte **irade, eylem ve disiplin birliği esastır. İrade birliği ideolojinin, eylem birliği ortak eylem alanının (strateji ve taktiklerin), disiplin birliği ise tüzüğün ürünüdür.** Bu birliğin (homojenlik de diyebiliriz) oluşmadığı yerde, devrimci eylemden söz edilemez. İşte Merkez Yönetim, bütün olarak bu birliğin ifadesidir.

1977 Mart sonuna doğru yeni bir harekâtın düzenlenmesine karar verildi. Ancak beklenmedik bir durum, HDÖ Merkez Yöneticisi ve Genel Komite üyesi bir yoldaşın ölümüne yol açtı. Bu gelişme karşısında, Merkez Yönetim’de bir şaşkınlık ve giderek de bir panik baş gösterdi. Bu da yapılması gereken harekâtın iptaliyle politik bir sonuç doğurdu. İkinci olarak, şehit düşen yoldaş, kır gerilla savaşının stratejik hazırlığından sorumlu olan bir yönetici olduğundan, bu çalışmaların aksamasına ve kısa sürede tümüyle durmasına yol açtı. Diğer yandan üst üste gelen kayıplar karşısında paniğe kapılan bazı yoldaşların, örgüte daha fazla yararlı olamayacaklarını beyan ederek ayrılmaları, örgütün politikleşmiş askeri eylem gücü-

nü büyük zaafa uğrattı. Sonuçta örgüt, sadece şehirlerde ve tali mücadele biçimleriyle uğraşan biriminin faaliyetiyle yetinir oldu. Tali mücadele biçimlerinin organizasyonu sorumlu olan ve aktif durumda bulunan tek Merkez Yöneticinin stratejik çekingenliği, giderek taktik düzeyde pasifizme yol açtı. Böylece son iki ayda verilen kayıplar bir darbe niteliği almış oluyordu.

Mayıs 1977'ye gelindiğinde HDÖ'nün Merkez Yönetiminde büyük bir boşluk oluşmuş ve bu boşluk Genel Komite'den yeni seçilen üyelerle doldurulamamıştı. Daha önce yapılmış görev bölümlü, herşey aynıymışçasına sürdürülüyordu. Böylece yapılabilen, şehirlerde tali mücadele biçimlerinin yürütülmesi ve teorik bazı metinlerin hazırlanmasından ibaretti. Stratejik rotanın temel yönleri, hemen hemen kendi kaderine terkedilmişti. Bu koşullar altında örgütün, genel seçim ortamında devrimci bir alternatif olarak üstüne düşeni yapması oldukça güçlü. 1 Mayıs katliamının doğru bir değerlendirilmesi yapılarak, halk kitlelerine doğru bir çizgide HDÖ'nün önderliğinde silahlı mücadeleye yönlendirilmesi yönünde yoğun bir faaliyete girilmesi gerekirken, legal düzeyde yapılabilecek **protestoların**, silahlı eylemlerin muhtevası haline dönüşürülmesi, mevcut durumun bir yansımasıydı. Halk kitlelerinin kendiliğinden silahlanmasını, bilinçli bir hale sokmak ve silahlı kitleyi iktidar mücadelesine yönlendirmek, ancak ve ancak stratejide ortaya konmuş bir boyutta bir mücadelenin yürütülmesiyle mümkündü. Bu ise, somutta şehir gerilla savaşının başlatılması demektir.

“Türkiye halkı, soyut propagandaya; -ceğiz, -çağız'a hiç ama hiç itibar etmez... Kitle, öncüsünü bizzat savaşın içinde görmek ister. Görecek ki, senin içtenliğine inansın. Bu da yetmez. Senin **önemli bir güç** olduğuna inanacak ki sana meyletsin. **Sempatisi güvene**, güveni de giderek **desteğe** dönüşsün.

... **Desteğin yolu, sempati ve güvenden geçer.** Kitle önce silahlı devrim cephesine sempati duyacaktır. Ama gözünde büyüttüğü merkezi devlet otoritesinden dolayı, silahlı devrim cephesinin ezileceği düşüncesi ile eylemleri tereddüt ve büyük merakla izleyecektir. **Gerilla savaşının başarı ile yürütülmesi üzerine** görecekler ki, silahlı devrim cephesi **önemli bir güçtür, yıkılmaz ve yok olmaz**, o zaman sempatisi güvene dönecektir. Bu

ikinci evredir. Güvene dönmesi çoğunluğun desteğinin kazanılması demek değildir. Ancak **gerilla savaşı devamlı ve istikrarlı kılındıktan sonra**, güven yavaş desteğe dönecektir.

Herşey bizim kararlı, inançlı ve tutarlı savaşıçılığımıza bağlıdır. Hiçbir zaman yılmamalıyız. Darbeler ve bozgunlar yılgınlık değil, tam tersine devrimci inanç ve öfkemizi bilemelidir. Daha tutarlı ve daha az hatalı savaşımamızı sağlamalıdır.”

Mahir yoldaşın ortaya koyduğu bu saptamanın ışığında, yapılması gerekenler çok açıktı. Aksi bir tutum, stratejiden ve stratejik rotadan sapmaya yol açacaktı. Görevimizi yerine getirebilmek için gerekli güç, özellikle “26 Ocak Harekâtı” sonrasındaki katılımlarla, fazlasıyla vardı. Bu bağlamda en önemli sorun, yeni örgütlenen unsurların ideolojik-politik eğitimlerinin yapılamamış olmasıydı. Şüphesiz hareketin pratik gelişimi, her zaman kadroların teorik bilinç düzeyinin düşmesine yol açar. Böyle bir durumda, teori üzerinde durmak ve kadroların, ideolojik-politik eğitimlerini tamamlamak zorunludur. Üstelik bu görev, hareketin gelişimini engellemek ve geliştirmek koşuluna bağlı olarak başarılmalıydı.

İşte bu durum göz önüne alınarak, o güne kadar devrim teorisi, çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışının genel konusuyla yetinilmemesi gerektiği, bu konuların genel olarak uluslararası devrimci pratiğin, özel olarak da ülkemiz pratiğinin ürünü olarak ayrıntılı biçimde ortaya konulduğu broşürlerin hazırlanması çalışması hızlandırıldı. Bu kapsamda bir broşürün hazırlanması belli bir süre alacak olmasına rağmen, eldeki mevcut yazıların, geçici bir süre için kadroların eğitiminde yeterli olduğuna karar verildi. Bu yazılar:

Mahir yoldaşın “*Bütün Yazılar*”ı (özellikle de “*Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*”, “*Kesintisiz Devrim-I*” ve “*Kesintisiz Devrim II-III*”),

“*Rus Devriminden Çıkan Dersler*”,
“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”,
“*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz-I*”,
“*Oligarşi*”,
“*Eleştiriler Üzerine-I*”,
“*I Nolu THKP-C/HDÖ Bildirileri*”,
“*THKP-C/HDÖ ve Tarihsel Gelişim*”,

“Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve DG Oportünizmi I-II” idi.¹²

Ancak kadroların, ideolojik-politik eğitimini yapacak kadroların sayısı çok sınırlıydı. Yönetimdeki kayıplar, daha fazla sayıdaki kadronun yönetim işleriyle uğraşmasına yol açmıştı. Genellikle leğal durumda bulunan ve yoğun olarak ekonomik ve akademik çalışma alanlarında yer alan kadroların stratejik rotaya uygun mevzilelendirilmesi, stratejik çekingenlik nedeniyle yapılamıyordu. Kırsal örgütlenme, tamamıyla kendi içine kapanık ve geçmişte belirlenmiş genel hedeflere dönük olarak faaliyet gösteriyordu. Bütün olarak stratejik nitelikte olan kırsal örgütlenme, teknik ve taktik eylem gücünü oluşturamamış ya da oluşan yerlerde yitirmişti. Örgütün taktik eylem gücü İstanbul’da yoğunlaştırılmasına rağmen, kırsal kadrolarla oluşturulduğu için etkisiz kalıyordu. Kırsal kadrolarla birlikte, kır gerillasına ait askeri malzemelerin şehirlere getirilmesi “metropol gerillası” anlayışının yerleşmesine yol açıyordu. Ancak şehirlerin ideolojik etkisi ve “metropol gerillası”nın eylemlerinin sonuçlarına katlanılamayacağı düşüncesi, çarpık bir şehir gerilla savaşı anlayışı yaratıyordu. Günlük faaliyetlerin yürütülmesi için gereken maddi olanak talebinin yükselmesi **teknik eylemlerin**, politik-askeri eylemlerin önüne geçmesine yol açtı. Böylece örgütün taktik eylemleri alabildiğine sıradanlaşırken, politik-askeri harekâtların düzenlenmesi (ülke çapında) tümüyle terkedildi.

¹² Burada adı geçen yayınlar THKP-C/HDÖ’nün 1977 Mart ayına kadar olan yazılarını içermektedir. Bu tarihten sonra şu yazılar yayınlanmıştır:

- “Mevcut Durum II”,
- “Mevcut Durum III”,
- “Mevcut Durum IV”,
- “Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur I-II-III”,
- “Gerilla Savaşı Üzerine”,
- “‘Yeni’ Oportünizm Üzerine”,
- “Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve Devrimci Taktiğimiz”,
- “THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl”,
- “THKP-C/HDÖ Devrim Programları”
- “Revizyonizmin Revizyonu”,
- “Gramsci Üzerine”,
- “Ulusal Sorun Üzerine”,
- “BDS: Bir Pragmatik Sapma”,
- “Eski Bir Gerillanın ‘Emek’i”,
- “Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve ‘Yeni Çözüm’ün Fırsatçılığı”.

II. AĞUSTOS DARBESİ VE TASFİYECİLİĞİN İLK GİRİŞİMİ

Yaz sonlarına doğru politik ve askeri olarak, daha önceki harekâtların mirasıyla yetinmek yüzünden etkisizleşmişti. Bunda sağ-pasifist bir eğilimin etkisi giderek belirginleşiyordu. Bu eğilim, etkinin yaratılması ile etkinin örgütlenmesi süreçlerinin diyalektik birliğini ortadan kaldırarak, belli bir anda yaratılan etkinin, göreceli bir hareketsizlik içinde, legalde örgütlenmesi şeklindeydi. Politikleşmiş askeri savaşın iki yönünü, yani politik ve askeri yönünü birbirinden ayırmaya denk düşen bu mekanik anlayış, illegal örgütlenmenin legalize edilmesi potansiyeline sahipti. Öte yandan, ülke çapında politikleşmiş askeri harekâtların düzenlenmemesi, ilkin kır ile şehir örgütlenmesinde, sonra bölgeler arasında ayrışmaya yol açıyordu. Gerek örgüt kavramı, gerekse devrim stratejisi (çok yönlülük) bir bölgenin ya da ilin **tek başına** bir güç olamaya çağını, **bir bütünün parçası** olarak bazı görevler üstleneceğini açıkça ifade etmekteyken, *“bir bölgede yapılan eylem, diğer bölgelerde örgütlenmeyi geliştirir”* formülasyonunun mekanik yorumu yapılabiliyordu. Bölge çalışmalarının koordine edilmesi, denetlenmesi ve düzenli olarak görevlendirilmesi, güçlü bir merkezî yönetimle mümkündü. Ama Merkezi Yönetim kayıplarının yerini dolduramadığı gibi, pratikte sağ-sapmaya kaymıştı. Bu durumda her bölgenin yapacakları sınırlıydı. Ya katıksız bir bağlılık ve güvenle her şeyin düzeleceği anı bekleyeceklerdi; ya da stratejik görevlerini (Aralık 1976 Kararıyla belirlenmiştir) terkederek bağımsız bir birim şeklinde, merkezî görevleri bölge düzeyinde yapmaya kalkacaklardı. İkinci seçenek, doğrudan, örgüt birliğini ve merkezî yönetimi reddetmek olduğundan kısa dönemde gerçekleşme olanağına sahip değildi. Doğal olarak ilk yol seçildi ve böylece merkezîleşen İstanbul’daki stratejik çekingenlik bölgesel pasifizme yol açtı.

İşte bu koşullar altında, çözülmesi acil olarak gereken sorunlar mevcutken –üstelik çözülmesi için koşullar olgundu– maddi olanak talebiyle merkezî eylem kadrosu teknik eyleme sokuldu. Sonuç örgütün tarihinin 3. büyük darbesini yemesi oldu.

Burada, darbenin nedenleri içinde bireylerin özel hataları üzerinde durmak –ki o günlerde yaygın bir eğilimdi– yanıltıcı olacaktır. Darbenin nedenleri, o güne kadar ortaya çıkan eksiklikler, zaaf lar ve hatalardır. Bu nedenle önemli dersler içeriyordu. Özellikle örgütün (bir bütün olarak) ve yönetim organlarının (Genel Komite ve Merkez Yönetim) işlevi, rolü konusunda yoğun derslerle doluydu. Asıl olan da bunları bulup çıkarmaktı. Bundan ötesi, bireysel düzeyde kadroların eleştiri-özeleştiri ilişkisi içinde yer alır. Ve bu da doğrudan örgütün merkez organlarının görev alanına girer.

Ağustos darbesinin özel bir niteliği de, **teknik eylemler için, taktik ve stratejik güçlerin kullanılmasıydı**. Daha önce örgüt adına yayınlanmış olan J. Quartim'in, R. Debray ve fokoculuk eleştirisinde bu yanlışlığın altı çizilerek vurgulanmıştı. (Yazının örgütümüz tarafından yayınlanma nedeni de, temel olarak buydu.¹³) Ağustos darbesi gösterdi ki, en doğru çizgi bile onu uygulayacak kadrolarca kavranmamışsa, kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur. Bir kez daha teoriye kulak asılmadı. Oysa ki her kadronun yapması gereken somut durumların somut tahlili, yanlışlığı gösterebilirdi.

Bir örgütün, özellikle askeri savaş içinde olan bir örgütün, savaşın gelişimine bağlı olarak artan bir maddi güce –olanağa– gereksinmesi olur. Bu gereksinmeler, profesyonel kadroların gereksinmelerini temin etmek (ki bazı durumlarda bu, onların geride bıraktığı aile bireylerinin asgari geçimini de kapsar), kır ve şehirde örgüt bannaklarının giderleri, bölgeler arası iletişim ve ulaşım giderleri, örgüt yayınları için gerekli finansman vb. gibi her zaman söz konusu olan şeylerdir. Ama stratejik düzeyde sorun daha büyüktür. Genel deyişle, Öncü Savaşının genel finansman sorunu söz konusudur. Bunlar da ağırlıklı olarak, şehir ve kır gerilla savaşının donatımı sorunudur. Sorun salt mevcut aşamaları değil, bir üst aşamayı da kapsar. (Her aşamanın, bir üst evrenin hazırlık evresi olma esprisi.) Böyle bir sorunun, klâsikleşmiş yöntemlerle (banka vb. yerlerin günlük hasılatını kamulaştırma) çözümlenmesi hemen hemen olanaksızdır. Şayet klâsikleşmiş yoldan çözmeye kalkışılacak olursa –ortalama olarak 1 milyon dolarlık bir toplamdır– 30-40 civarında teknik eylem yapılması gerekir. Teknik nitelikte de olsa, böy-

¹³ J. Quartim, *Regis Debray ve Brezilya Devrimci Hareketi*

le bir eylem gücü ülke gerçeklerini ve şehir gerillasının sınırlarını aşar. Ve teknik eylemlerin politik propaganda aracı olarak kullanılması şeklinde ortaya çıkan “şehir fokoculuğu” ya da “metropol gerillacılığı”na sapmadan; bu çapta ve sayıda eylemi yürütmek, iktidar mücadelesi yapan bir örgütün gücünü aşar. (Brezilya örneği açıktır.) Bu yüzden maddi olanak sağlanmasına, yeni bir yöntemle yaklaşılması ve kalıcı çözümler ortaya konulması kaçınılmazdır. Özellikle teçhizat ve donatım sorunu “doğrudan düşmandan temin” anlayışıyla çözümlenmelidir. Ancak bu da teknik nitelikte operasyon gerektirir ve asla stratejik güçler bundan zarar görmemelidir.

Ağustos darbesinin ikinci özelliği ise, o güne kadar etkisi hissedilmeyen, ama pratikteki edilgenliğin ve sapmaların nedeni olan Merkez Yönetimdeki boşluğu net biçimde ortaya çıkarması ve örgütün ideolojik, politik ve maddi birliğini (homojenliğini) önemli ölçüde zaafa uğratmasıdır. O güne kadar “memur zihniyeti” ile, politika üretiminde edilgen bulunan Genel Komite çoğunluğu darbeye tam bir şaşkınlığa düşmüşlerdir. Merkez Yönetim’deki kayıpların yerlerinin doldurulamaması aynı zamanda bölge çalışmalarının **denetlenmesini** engelliyor ve embriyon halindeki özerkliğin gelişmesine neden oluyordu. Merkez Yönetim’in son üyesinin de enterne edilmesiyle bu gelişme, hızlanma eğilimi taşıyordu.

Örgüt içi denetim, alt organların üst organlara, bölgelerin merkeze tabi olmasının güvencesi olduğu kadar, politik-ideolojik birliğin de güvencesidir. Yukardan aşağıya örgütlenmiş ve merkezin gücünün olağanüstü boyutta olduğu Leninist bir örgütlenmede, merkezi denetim salt yukardan aşağıya direktiflerin iletilmesi demek değildir. Merkezi denetim, bunların yanında örgüt birimlerinin çalışmalarını yakından izleyerek, bu çalışmalardaki gelişmeleri, sorunları ve deneyimleri ele alır. Deneyimleri genelleştirerek örgüt bütününe yayar, sorunları ele alarak, gizlilik koşullarında gerçekleştirilebilecek en geniş katılımı sağlar ve çelişkileri anında değerlendirebilir. Olası durumlarda karşı önlemler alınmasına çalışır. Özellikle demokratik işleyişin en önemli engeli olan gizliliğin getirdiği alt organlar ve örgütler arası karşılıklı bağlantının olanaksızlığı, merkez organın görevini daha yaşamsal kılar. Bir başka deyişle, örgüt içi denetimin gerek yukardan aşağı, gerekse aşağıdan yukarı sağlanmasında merkez organın büyük bir yeri vardır. (Merkeziyetçi-

liğin ağır basma esprisi.)

Ağustos darbesinin yarattığı psikolojik etkiler, görece olarak uzun bir sürede giderilebilirdi. Bu görece uzun süre, Genel Komite üyelerinin deneyimsizliği, bölgeselcilik tutumu ve ideolojik-politik düzeylerinin düşüklüğü ile birleşerek anti-leninist bir örgüt anlayışının gelişmesine yol açtı.

Darbeden sonraki iki-üç ay içinde, ülkedeki gelişmeleri yönlendirmek bir yana, izlemek bile çok zor oluyordu. Tümüyle örgüt içi sorunlara dönülmesi, II. MC'nin kurulduğu bir ortamda, politik olarak etkisizleşmeyi kabul etmek demektir. Üstelik Aralık ayında, yerel yönetim seçimleri yapılacaktı. Doğru bir mevcut durum tahlili yapılarak, doğru devrimci taktiğin belirlenmesi ve bunun hayata geçirilmesi gerekirken, örgüt içi sorunlarla –üstelik yanlış bir yaklaşımla uğraşılması çok değerli zamanın yitirilmesi oluyordu.

Genel olarak 1977 yaz başında, yapılmış saptamalar geçerliliğini koruyordu. Politik olarak giderek olayların gerisinde kalınması, soldaki pasifist çizginin güçlenmesine yol açıyordu. Özellikle halk kitlelerinin kendiliğinden gelme silahlanması olgusu karşısında, edilgen kalınması önemli bir potansiyel gücün oportünizmin eline geçmesine neden oldu. Kitlelerin kendiliğinden-gelme silahlanması karşısında, bu kendiliğindenciliğin bir ifadesi olan “Direniş Komiteleri” kitleler için bir yol olarak kabullenilmeye başlanıyordu. Oysa ki bu olgu, doğru bir devrim stratejisi ve onun örgütü ile, iktidara yönelik güçlü bir harekete yol açabilirdi. Böyle bir potansiyeli, politikleşmiş askeri savaşa kanalize etmenin yolu, **gerilla savaşını** (kır ve şehir) **başarıyla yürütmek, devamlı ve istikrarlı kılmakla mümkündür**. Stratejide ortaya konulmuş bu yolu izlemek yerine, oportünist ve revizyonistlerin mevcut devrimci potansiyeli pasifize etmeye yönelik yöntemleri “daha etkin” ve “daha etkili” olarak kabul etme eğilimi Genel Komite içinde güçleniyordu.

Genel Komite, ülkedeki gelişmeler karşısında edilgen durumdan hızla kurtulmak için, bir an önce iç sorunların çözülmesine karar verdi. Bu nedenle Ağustos darbesinin ayrıntılı bir değerlendirmesinin yapılmasına girişti. Ancak bir an önce sorunlardan kurtulma isteği, ilk akla gelen çözümlerin, doğru bir tahlili yapılmaksızın kabulüne yol açıyordu. İşte bu durumda sağcı ve tasfiyeci bir anlayışın güçlenmeye başladığı görüldü. Bu anlayış, politikleşmiş askeri savaşın sorunları yerine; solda egemen olan

oportünizm ve revizyonizmin nedenlerinin, neden etkin olduğunu tahlil etmeyi doğru buluyordu. Böylece sorunların (iç ve dış) çözüm odağına oportünist ve revizyonist çalışma tarzı konuluyordu. Sonuçta bu sağcı ve tasfiyeci anlayış, Ağustos darbesinin nedenini iki düzeyde ele alıyordu: **Bireyler, bireysel hatalar ve HDÖ'nün örgüt anlayışındaki hatalar!**

Bireyler düzeyindeki değerlendirmeler, büyük ölçüde kişisel karalamaya yönelik olduğundan ciddiye alınamayacak boyuttaydı. Yapılan sert uyarılar karşısında, tabana yayılmaya çalışılan bu faaliyet sona erdirildi. Ancak ikinci düzeydeki eleştiri ve değerlendirmeler ve de çözümler, Genel Komite'de genel bir kabul görüyordu. Genel Komite toplantılarını, bireysel düzeyde bölgelerine ilişkin somut görevlerin saptanması ve eylem kararlarının alınması olarak gören, ülkedeki gelişmelerin gerisinde kaldığı için bir an önce eyleme geçilmesini isteyen pek çok Genel Komite üyesi, yapılan değerlendirme ve çözümlerin uzun dönemli sonuçlarını irdelemeye fazlaca istekli değildi. Bu da politik kararların üretilmesinin sağ ve tasfiyeci anlayışa sahip bazı bireylere bırakılmasına yol açıyordu.

Sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışa göre, HDÖ'nün devrim teorisi, yani stratejisi ve stratejik rotası doğru olmakla birlikte, örgütlenme anlayışı ve çalışma tarzı yanlışti. Bu yanlışlığın kanıtı örgütün yediği darbelerdi. Bu durumda yeni ve “doğru” bir **örgütlenme planı** yapılmalıydı. Ve böylece ortaya bir örgüt“şeması” çıktı.

Tam bir menşevik örgüt anlayışına denk düşen bu “şema”nın mantığına göre: Ağustos darbesi, HDÖ'nün iki kademeli örgütlenmesinin ürünüydü ! Yani **1- Asgari örgütlenme, 2- Parti** şeklinde bir yapılanma mevcuttu ve asgari örgütlenme darbe yediğinde tüm parti de darbe yemiş oluyordu ! Bu durumdan kurtulmak için **çok kademeli** bir yapılanma oluşturulmalıydı! Böylece ilk kademeler darbe yediğinde diğer kademeler bundan etkilenmeyecekti!

Öyleyse –diyordu bu sağcı ve tasfiyeci unsurlar– geminin son kaptanları olarak, gemiyi güvenle limana yanaştırmak görevini yerine getirmek için “dörtlü” bir yapı oluşturmalıyız. Bu kademeler sırasıyla: **1- legal, 2- yarı-illegal, 3- illegal 4- parti** şeklinde olacaktı. Örgüt, yaratılan etkinin örgütlenme düzeyi olarak, ekonomik-demokratik alanda (“legal kademe”) yeni unsurları bulacaktı. Bu unsurlar, “yarı-illegal” kademede ideolojik-politik eğitime tabi tutulacak ve burada yeterli görülenler “illegal” kademede askeri

eğitimden geçirilerek, politik-askeri kadro olarak “parti” kademesinde faaliyete sokulacaktır. Böyle bir örgüt yapılanması, legal düzeyde, yani ekonomik-demokratik mücadele sürecinde etkin ve ağır basan bir güç olmak zorundaydı. Bunun yolu da, bu mücadeledeki kitleleri etki altında tutan oportünist ve revizyonistlerin etkisini kırmaktan geçiyordu. Öyleyse, oportünist ve revizyonistlerin ekonomik-demokratik mücadelede etkin olmasına yol açan **araçlar** kullanılmalıydı. Bu araçların başında, her yerde kolayca bulunan, açıkta satılan **legal bir yayın organı** gelmekteydi. Görev, böyle bir yayın organı çıkarmaktı. (Genel Komite’nin bilgisi dışında “Cephe” dergisinin çıkartılmasının temel nedeni buydu.) Böylece silahlı eylemlerle etki yaratılacak ve bu etki, ekonomik-demokratik mücadele alanında yer alan kadrolarca ve legal yayın aracılığıyla örgütlenmeye başlanacaktı. Legal yayın organı böylece, gerek örgüt “şema” sınıfının birinci kademesinin oluşumu ve çalışması için, gerekse silahlı eylemlerin (legal planda) **nedenlerinin anlatılması** için gerekli oluyordu.

Örgütlenme anlayışı ve çalışma tarzı, doğrudan devrim teorisinden çıkar. Yani örgütlenme anlayışı ve çalışma tarzı, devrim teorisinin doğal ve mantıki uzantısıdır. Bunlar asla birbirinden ayrılamaz. Devrim teorisinden **bağımsız** bir parti anlayışı, bir süre için bu durumu koruyabilir. Uzun dönemde ya devrim teorisine uyar, ya da **kendine uygun devrim teorisini yaratır**. Sağ-pasifist ve tasfiyeciler anlayışın örgüt “şema”sı, bu diyalektik gelişimin dışında kalması olanaksızdır. Ancak o gün için, devrim teorisinden bağımsız bir örgüt anlayışını savunmak, anti-leninist özü gizlemenin en uygun aracıydı. Ama salt kademe anlayışı bile anti-leninist nitelikteydi.

Bilindiği gibi, Lenin, “**Parti illegal çekirdekten meydana gelir**” diyerek, illegalitenin esas olduğunu net biçimde ortaya koyar. Ancak bu yasal olanaklardan yararlanarak yasal örgüt birimleri oluşturulamaz demek değildir. Tersine, uygun ortamda daha geniş kitleye hitap edebilmek için yasal olanaklardan yararlanır. Bu durum olmasa bile, konjonktürel nitelikte bazı koşullarda yarı-legal örgütlenmeye gidilebilir. Herşeye rağmen, partinin illegal çekirdeği temeldir. Rusya’da, 1905 Devrimi’nin yenilgisinden sonra, Çarlığın Duma seçimlerinin yapılacağı sözü ve yasal örgütlenme için bazı olanaklar tanınması, RSDİP içinde illegal örgütün, yani partinin yasa-

dışılığının kaldırılarak yasal (legal) hale getirilmesini savunan bir akım ortaya çıkarmıştı. “Tasfiyecilik” adı verilen bu akım, RSDİP’nin tümüyle legalleşmesini savunuyordu, yani illegal örgütlenmenin tasfiye edilmesini savunuyordu.

Bolşevik Partisi’nin deneyimi, proletarya partisinin, gizlilik derecesine göre, üç düzeyde örgütlenebileceğini ve mücadele edebileceğini ortaya koymuştur. Bunlar sırasıyla: 1- illegal, 2- yan-legal ve 3- legal düzeylerdir. Leninist parti anlayışında illegalite esastır ve konjonktürel olarak yan-legal ve legal oluşum ve mücadele gündeme gelir. Burada dikkat edilmesi gereken, illegalitenin esas alınması ve gelişimde **yan-legal** düzeyden söz edilmesidir. Yani söz konusu olan illegalite temelinde, bir kısım birimlerin (“yan” sözcüğü) yasallaşmasıdır. Bu kavram ile “yan-illegal” kavramı taban tabana zıttır. Birincisi, (yan-legal) Leninist parti anlayışını (illegaliteden legaliteye), ikincisi, (yan-illegal) menşevik-tasfiyeci parti anlayışını (legaliteden illegalliteye) ifade eder. Örgüt içinde ortaya çıkan sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışın “şema”sı, legaliteden illegaliteye doğru bir rota izler ve bu yüzden ikinci düzeyde legal örgütün yan-illegale geçişi söz konusudur. Ülkemizde legaliteyi temel alan revizyonist örgütlerin (TİP, TSİP vb.) anlayışı da budur. Bu anlayış “faşizmin tırmanışı”na göre, yavaş yavaş “illegalleşme”yi içerir. İşte “şema”nın “yan-illegal” kavramı, tam bir tasfiyeci anlayışın ürünüdür.

İkinci olarak, “şema”, HDÖ’nün örgüt yapılışını ile partinin oluşum sürecini birbirine karıştırıyordu. “*TDAS-I*”de ifade edildiği gibi, Öncü Savaşına başlayabilmek için belli bir “**hazırlık aşaması**” zorunludur ve bu aşamada **asgari** bir örgütlenme, yani Öncü Savaşının ilk evrelerindeki görevleri yerine getirecek bir örgütlenme yaratılır.

Bu saptama, R. Debray’ın “fokocu” anlayışına karşı ortaya konulmuştur. Fokoculuğa göre, ülkedeki milli kriz olgudur. Bu yüzden tek yapılacak iş silaha sarılıp, sırt çantasını yüklenip kırlara gitmektir, gerilla fokosunun oluşturulmasıdır. Bu “sol” sapma, hazırlık aşamasını reddettiği gibi, gerilla savaşı için örgüt (adı ne olursa olsun) kurulmasına karşıdır. Küba Devrimi’nin yanlış yorumunun ürünü olan bu anlayış, “26 Temmuz Hareketi”nin adı dışında, tümüyle politik-askeri bir örgüt (parti) olduğunu hiç anlamamıştır. Ülkemizde, Kızıldere’den sonra pasifist ve teslimiyetçi unsurların,

“madem Öncü Savaşını savunuyorsunuz, niçin dağa çıkmıyorsunuz” yollu demagojilerine verilen bir yanıt olan **asgari örgütlenme**, hiçbir biçimde HDÖ'nün örgüt yapılanışının bir kademesi olmamıştır ve olamazda. Kademeleşme ya da hiyerarşi, her düzeyde ve her türlü örgütlenmede mevcut olan ve amaca göre biçimlenen, içsel bir konudur. Bir örgütün polis vb. güçlerin operasyonlarına karşı yapılanışı, doğrudan gizliliğe bağlı sorunlardır ve en ulaşılmaz noktada örgütün merkez organları bulunur. Lenin, legal ve yarı-legal oluşumların, illegal örgütün darbelerden korunması ve rahat hareket etmesi için gerekli olduğunu da yadsımaz, ama bu illegal örgütün kendi içine sızılmasına ve nüfuz edilmesine karşı bir hiyerarşi oluşturmadığı anlamına gelmez. Ve eğer Ağustos darbesi, değişik birimlerden kadrolara ulaşılmasına yol açıtıysa bunun nedeni, değişik birimler arasındaki ilişkilerde (gizliliğe bağlı) hatalı davranıldığındandır. Diyebiliriz ki polisin, örgütün illegal yapısına yönelik operasyonuna karşı alınan önlemler (ve bu bağlamda kademeleşme –hiyerarşi–) ile örgütün bütün olarak faaliyetini yok etmeye yönelik hareketlere karşı alınacak önlemler birbirine karıştırmaz. Üstelik bunlar ile bir partinin oluşum süreci (tarihsel gelişimi) hiçbir biçimde yan yana konulamaz.

Ortaya çıkan sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayış, öylesine gerçeklikten ve devrimci teoriden uzaktır ki, parti ile, (kendi deyişleriyle) “legal, yarı-illegal, illegal” örgütlenmeyi farklı ve hiyerarşik bir düzey olarak ele alabiliyordu. (Teorik az gelişmişliğin tipik ifadesi.)

Üçüncü olarak, “şema”, şehir merkezli bir anlayışla örgütlenmeye yaklaştığından, kırları ve kırsal örgütlenmeyi dışlar. Oluşturmayı önerdiği şehir örgütlenmesi ise, “*politik görevlerin yerine getirilmesi için çok askeri, askeri görevlerin yerine getirilmesi için çok politik*” bir örgütlenmedir, yani ne kuştur, ne de deve. (60'lı yıllardaki Bolivya KP'sinin durumu buna örnek gösterilebilir.)

Sözün özü, “şema”, menşevik-tasfiyeci özelliği ile anti-leninist ve silahlı propagandayı silahlı eyleme indirgeyen yanı sıra Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni yadsıyan bir anlayışın ürünüydü. Ama 1978'e girildiğinde, bunun teorik olarak yetersiz, deneyim olarak zayıf kişilerin “iyi niyetli” olarak yaptıkları bir Ağustos darbesi tahlili olduğu düşüncesi yaygındı. Genel Komite çoğunluğu, bu “iyi niyetli”, “şema”nın eksik ve hatta yanlış olabileceğini ama bunu hazırlayanların “sağcı ve tasfiyeci” anlayışta olduklarının söylen-

mesinin “yapıcı” bir yaklaşım olmadığını düşündüğünden, bu “yeni” sağ sapmaya karşı, daha oluşum halindeyken kararlı bir tavır alınamadı. Ama yine de, “şema”nın HDÖ’ nün örgütlenme anlayışını yansıtmadığı ve hazırlayanların teorik yönden yetkin olmadıkları için sağ hataya düştükleri kabul edilerek gündemden çıkartıldı. Ancak bir yazının geri çekilmesi, kişilerin hatalı anlayışlarını terkettikleri anlamına gelmiyordu.

“Şema”nın savunucuları, Genel Komite çoğunluğunun uzlaşıcı ve iyi niyetli tavırlarını, bir örgüt içinde bulunmanın getirdiği yükümlülükleri bir yana iterek, uygun bir zemin olarak kullanmak istediler. Fiili merkez yönetimin etkin ve yönlendirici yetkilerini, kendi anlayışlarına uygun bir faaliyeti örgüt bütününe egemen kılmak amacıyla kullanmaya başladılar. İşte bunun bir ürünü olarak, Genel Komite karar olmaksızın (ki hiçbir biçimde gündeme bile alınmamıştır) “*Oligarşiye ve Emperyalizme Karşı Cephe*” dergisi 1978’in Ocak sonunda yayınlandı. İllegal örgüt yapısını bu ilk tasfiye hareketini, bir dizi adımlar izledi.

Örgütün kurucu üyelerinden olan yoldaşların yitirildiği bir günde “*Cephe*” dergisinin yayınlanması ve tüm faaliyetin bununla sınırlanması, yapılmak istenenleri açıkça gösteriyordu. “*Cephe*” dergisinin dağıtımı (ki bu pratikte derneklerde ya da öğrenci yurtlarında “satılması”ndan başka bir şey değildi) pek çok kadronun desifre olmasına yol açarken, stratejik olarak mevzilenmiş ve çokluk kırsal kesimde bulunan pek çok kadro şehirlere çağılmakta ve burarlarda teknik ya da yerel eylemlere sokulmaktaydı. Büyük bir hızla HDÖ’nün kır gerilla savaşına yönelik çalışmaları tasfiye edilmeye başlandı. 1977 Mart ayından beri gerçek anlamda politik-askeri bir harekât düzenlenmemiş olmasının getirdiği ve aylar boyu birikerek yoğunlaşan bölgesel özerkleşme, bir bölgenin diğer bölgeler üzerinde “egemenlik” kurması şeklinde bir görünüm aldı. Birbirinden kopuk ve bir bütün harekâtın parçası olmayan yerel eylemlerde güçler tüketilirken, teknik eylemlerdeki hatalar sonucu legalize edilmiş kadrolar oligarşi tarafından kolayca enterne ediliyordu. Küçük Anadolu kentinin dar ve sınırlı pratiğinin, özel bir teori olarak örgüt geneline aktarılmasıyla, kısa sürede Genel Komite’nin büyük çoğunluğu ve fiili Merkez Yönetim’in tamamı oligarşinin zor güçleri tarafından kolayca enterne edildi.

1978 Mart sonunda ortaya çıkan bu tablo, acil bazı önlemle-

rin alınması ve tasfiyeci anlayışın yarattığı stratejik zafların giderilmesini zorunlu kılıyordu. Bu zorunluluk, enterne edilmiş olsalar bile, fiilen örgüt yönetiminin yetkilerine sahip tasfiyecilerin yetkilerinin resmen sona erdirilmesi demektir. Yaptıkları pratik hatalarla ve ideolojik-politik tasfiyeci anlayışla örgütü tam bir hareketsizlik içine sokmuş ve böylece Ağustos darbesinden daha büyük kayıplara neden olmuş bir Genel Komite ve fiili Merkez Yönetim'in üyelerinin görevden alınması gerekliydi ve kaçınılmazdı. Bu nedenle, yeni ve tasfiyeci anlayıştan arındırılmış bir Genel Komite oluşturulana dek tüm yürütme ve yönetim yetkilerinin tek bir elde toplanması önerildi. Bu öneri, Genel Komite'deki tasfiyeci unsurlar da dahil olmak üzere, oybirliği ile kabul edildi. Ve yürürlüğe girdi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÖNCÜ SAVAŞININ GELİŞİMİ

I. CHP HÜKÜMETİ VE HALKIN KENDİLİĞİNDEN-GELME SİLAHLANMASI

Genel Komite yetkilerinin tek bir merkezde toplanması kararına paralel olarak, hemen bir mevcut durum tahlili yapıldı (*Mevcut Durum-IV*). Bu durum tahlilinde CHP hükümetinin, oligarşinin yönetimi askerileştirme girişiminden önceki son “sivil” alternatifi olduğu ortaya konuldu. Bir başka deyişle, CHP’nin iktidar olması kadar, iktidardan düşmesinin de, tümüyle oligarşinin elinde olduğu tanıtıldı. Oligarşinin CHP’den beklediği, halk kitlelerinin politizasyonunu yavaşlatmak ve var olan politize kitleyi de silahlı devrimci mücadeleye kanalize olmaktan uzaklaştırmaktı. Oligarşi, CHP hükümetinden ekonomik bir “istikrar” sağlamasını değil, “sosyal ve ekonomik bunalımı yavaşlatacak” devlet kademelerindeki “federalleşmeyi” (“parselasyon”) ortadan kaldırarak, merkezi bir görünüm kazandırılmasını istiyordu. Özellikle işbirlikçi-tekelci burjuvazinin önemli bir sorunu olan “döviz sorunu”, dış politik iliş-

kilerdeki gerginlik, “işçi-işveren ilişkilerindeki gerilim”, “enerji açığı” gibi sorunlar CHP hükümetinin, bir MC’ye göre daha kolay “halledilebileceği” sorunlardı.

Ülkenin döviz rezervleri tükenmiş olduğundan, emperyalizme bağımlı sanayi için gerekli döviz kaynakları, tarım ürünleri ihracı, yurt dışında çalışan işçilerin yolladığı para ve devletten devlete krediydi. Gerek kredi alınabilecek ülkeler, gerekse tarım ürünlerinin ihraç edileceği ülkeler aynıydı. Hepsi de AET ülkeleriydi ve bu ülkelerdeki hükümetlerde sosyal-demokrat partiler bulunuyordu. Diğer bir kaynak ülke ise, Sovyetler Birliği’ydi. Bu durumda sosyal-demokrat bir hükümet daha kolay ve hızlı sonuç alabilirdi.

İkinci olarak, “giderek artan gerginlik” içinde bulunan “işçi-işveren” ilişkisinde, işçi sendikalarını **bir süre için** “uyumlu” hale sokmada CHP’nin gücü tartışılmaz bir gerçeklikti. Halil Tunç başkanlığındaki Türk-İş ile Abdullah Baştürk başkanlığındaki DİSK kolayca “tarihsel uzlaşmaya” çekilebilirdi. (“Toplumsal anlaşma”)

Üçüncü olarak, devrimciler ile sosyal-demokratlar arasındaki sınır çizgileri belirgin biçimde ortaya konulmadığı için, halk kitleleri gözünde “sol” olarak kabul edilen bir partinin hükümet olduğu koşullarda, halk kitlelerinin silahlı devrimci bir mücadeleye yönlendirilmeleri oldukça zor olacaktı. Bu bağlamda, CHP hükümeti, bir pasifikasyon ortamı yaratabilirdi.

Dördüncü olarak, CHP hükümeti gerektiğinde devrimci kitleyi bir zor aracı olarak kullanarak, MHP ve MSP’lilerce “parsellenmiş” devlet kurumlarından bu unsurları temizleyebilir. Ve böylece geleneksel bürokratların egemen olması sağlanabilirdi.

Son olarak da, gerek kırsal nüfus, gerekse kent küçük-burjuvazisi “sol” bir hükümet tarafından bazı özverilerde bulunmaya kolayca ikna edilebilirdi. Çünkü bu kesimler CHP’yi bir “umut” olarak kabul ediyordu ve bu “umut” için **bir süre** özveride bulunmaya hazırdılar.

İşte bu nedenlerle oligarşi, CHP hükümetinin kurulması için yeşil ışık yaktı. Ancak bu durum, oligarşi içinde tam bir oybirliğine (*consensus*) dayanmadığı gibi, oligarşi dışındaki sömürücü sınıflar için de kabul edilebilir değildi. Özellikle oligarşi içinde, kimi doğrudan MC hükümetlerinden daha büyük çıkar sağladığı için, kimi de Ecevit’in “ikinci bir Kerensky” olacağı endişesiyle CHP hükümetine karşıydı. Bu kesimler değişik çözüm yolları öneriyorlardı. Tek-

stil ve madeni eşya alanında faaliyet gösteren bazı çevreler “devlet” sorununu öne çıkararak, topyekün bir çözüm öneriyorlardı. (Yönetimin askerleştirilmesi şeklinde en son noktaya kadar.) Ancak bu çok konuşulan eski “sivil darbe” planıydı. MHP, bu kesimlerin maddi desteği ile eylemlerini yoğunlaştırarak uygun bir ortam yaratabilirdi.

Ecevit hükümeti güven oyu alır almaz, tüm sola bir mesaj yayınladı. Sendikalardan derneklere, legal “sol” partilerden, illegal örgütlere kadar tüm sola, **bir süre için** eylemlere ara verme çağrısı yapan hükümet, faşist milis saldırıların da oligarşi tarafından durdurulacağını hesaplıyordu. Oysa oligarşi içindeki çelişkiler böyle bir durum yaratmaya elverişli olmadığı gibi, hiçbir biçimde düşünülmemişti. Herşeyden önce “ikinci Kerensky” olasılığına karşı bir milis güç el altında bulunmalıydı. Ayrıca devlet kurumlarındaki “temizlikten” sonra, buralara “komünist” memurların “sızma”sını engellemek için faşist milislere gereksinme vardı.

Ocak-Mart arasında faşist milis saldırılar, azalma yerine yoğunlaşarak sürdü. Ve bu saldırılar doğrudan kitleye yönelik oluyordu. Böyle bir ortamda Ecevit hükümetinin gerçek niteliğini teşhir etmek ve bu yolla genel “sol” anlayışını düzeltmek, Ecevit hükümeti ile oligarşi arasında yapılmış pazarlığın teşhiri ve faşist milis saldırılar ile oligarşi arasındaki bağı ortaya koymak, taktik hedef olarak ortaya çıkıyordu. (Şüphesiz bu tür bir siyasal gerçekleri açıklama kampanyası kurgusal bir ifade yığına dayanamaz. Özellikle gizli anlaşmaların belgelerine ulaşılması ve buna bağlı olarak kampanyanın yürütülmesi gerekir. Salt bu belgelere ulaşmak bile bir dizi politik-askeri operasyonu gerektirir.)

Aynı tarihte, soldaki durum ise tam bir kargaşa idi. Legal “sol” partiler tam olarak CHP hükümeti ile işbirliğinden yanaydı. Özellikle faşist milislere karşı “daha aktif” tutum alınması ve “geçmişin hesabının sorulması” sloganları ile CHP hükümeti “sol” hükümet olarak meşruiyet kazanıyordu. Demokrasinin sınırlarını genişletme planları, her türden oportünist ve revizyonistin durumuna göre hazırlanıyor ve kendi dergi ve gazetelerinde yayınlanıyordu. Öğrenci hareketi ise, “aktif-pasif” tartışmaları içinde tam anlamıyla yönetimsiz kalıyordu. Özellikle “Devrimci” (!) Yol oportünistlerinin niteliğinin, CHP hükümetinin olduğu bir ortamda yavaş yavaş görülmesi, İstanbul’daki öğrenciler arasında önemli bir tepki

oluşturmuştu. Ancak, özsel olarak, aynı anlayışa sahip olan bazı unsurların DY'ye karşı başlayan tepkinin başını çekmesi, olumlu yanı önemli ölçüde zayıflatıyordu. “Sosyal emperyalizm” teorisini savunan kesimde de önemli bir ayrışma başlamıştı. O güne kadar PDA'ya karşı “muhalefet” durumunda bulunan HK, HY ve HB gerek birbirine karşı, gerekse tek tek kendi içlerindeki ayrılıklarda uzlaşmaz bir noktaya gelmişlerdi. Legal “sol”da da buna benzer bir ayrışma süreci yaşanıyordu. Genel olarak hızla yükselen kitle hareketliliğinin karşısında, solda egemen olan “kuyrukçu” anlayışın getirdiği pasifizme karşı duyulan bilinçsiz tepkiler, soldaki yapılanmaların hızla bölünmesine ve yeniden bölünmesine yol açıyordu.

Ülkedeki mevcut durumda, halkın kendiliğinden-gelme silahlanması tarihsel bir öneme sahipti. Faşist milis saldırıların kitleye yönelmesi, artan oranda silahlanmaya yol açıyordu. Ancak silahlanma, doğrudan “kendini koruma” iç güdüsüyle gerçekleştiğinden, hiçbir biçimde etkin olamıyordu. Silahlara komuta edecek politik-askeri öncünün gerekliliği çok açık biçimde görülüyordu. Bir başka deyişle, halkın kendiliğinden-gelme silahlanması merkezi bir örgütün yönetimi altında **politik iktidarın** ele geçirilmesine yöneltilmesi gerekliydi. Genel görünüm olarak “iç savaş” olguları mevcut olmasına rağmen, gerçek bir iç savaşın hedefi olan **iktidar** sorunu hiçbir biçimde mevcut değildi. Bu faşist milis saldırıların “gayri-meşru”luğu ile halk kitlelerinin silahlanmasının “meşru”luğu şeklinde **düzen sınırları içinde**, oligarşinin askeri hareketsizliğiyle birleşerek garip bir durum yaratıyordu. Soldaki oportünizm ve revizyonizm (ve de sosyal-demokratlar) halkın kendiliğinden gelme silahlanmasını “**kendini savunma**” (“meşru müdafaa”) şeklinde tanımlayarak, devrimci bir kitle hareketini düzenin içine hapsederek, yasallık çerçevesinin dışına çıkmayacak hale getiriyorlardı. “Kendini savunma” zihniyetinin yaygınlaşmasıyla, devrimci halk hareketi büyük ölçüde **yasallık** içinde kalmaya özen gösterirken (“mağdur”, “kurban” taraf olarak), faşist milis hareket yasallığı tüümüyle bir yana itmişti. Böyle bir durum, İspanya İç Savaşı’nda görülen bir olguydu. Ama İspanya’da devrimci halk hareketi “Cumhuriyetçi” olarak yasal yönetime sahipti ve faşistler bu cumhuriyet iktidarını yıkmaya yönelmişti. Böyle bir ortamda “meşruluk” burjuva yasallığı çerçevesinde ortaya çıkabiliyordu. Ama ülkemizde böyle bir durum yoktu ve kendiliğinden-gelme halk hareketini, şu ya da

bu şekilde “devrimci örgütler” yönlendirebiliyordu. Halkın bu hareketine, somut olarak, politik iktidarın fethi hedef gösterilemeyince, harekete katılan bireylerin düzen sınırları içinde çözüm araması ve görünüşte “tarafsız” bulunan devlet güçlerine yönelmeleri kaçınılmazdı.

Hükümette “sol” bir partinin mevcudiyeti, revizyonist legal “partiler” dışında, şu ya da bu biçimde silahlı mücadeleyi benimsemiş (devrimi) amaçlayan örgütlerin de yanlıgılara düşmesine, edilgen kalmasına ve giderek mevcut yasallığa sahip çıkmasına yol açıyordu. CHP ve sosyal-demokrasi konusunda tutarlı ve doğru bir politikaya sahip olmayan ve genel “sol” kavramı içinde CHP’yi görme alışkanlığı içinde olan devrimci unsurlar, birbirleriyle çelişen ve ne yapılmak istendiğı halk tarafından bir türlü anlaşılmaayan tutarsız tavırlar gösteriyordu. Bir yandan CHP hükümetinden MHP’nin kapatılması ve faşistlerin tutuklanması talebi öne çıkarılırken, öte yandan böyle bir talebe uygun kitle hareketi ortaya konamıyordu. Bir yandan, sosyal-demokrasinin, burjuvazinin sol kanadı ya da “sosyal faşist” olduğu ileri sürülürken, öte yandan CHP milletvekillerinin yasal şemsiyesi altında faaliyet gösteriliyordu. CHP’nin var olduğu 22 ay boyunca, **gerçekte** mevcut düzeni yıkmayı ve devrimci-demokratik bir halk iktidarını kurmayı hedeflemesi gereken, ama pratikte mevcut düzenin ve hükümetin “faşist saldırılara karşı” korunmasına yönelen ve fiilen böyle bir görev üstlenen bir sol hareket ile **gerçekte**, mevcut düzeni korumayı ve bir demokratik-devrimci halk iktidarını önlemeyi amaçlayan, ama **pratikte** düzene ve hükümete karşı yasa-dışı görünüm içinde olan bir faşist milis hareket arasında bir mücadele sürdü. Politik iktidar ile hükümet (yürütme) arasındaki farkı görmeyen ve görmek istemeyen revizyonizm tüm halkı ve devrimci unsurları kolayca etkisi altına alabiliyordu. Revizyonizmin bu ideolojik etkisi, hemen hemen tüm “sol” ya da devrimci örgütlenmeleri kapsıyordu. Giderek artan bir legalleşme eğilimi, “iç savaş” saptamalarıyla birlikte var olabiliyordu. (Bu konuda DY oportünistlerinin tutumları oldukça öğreticidir. “Ülkede bir iç savaş mayalanmakta olduğu”ndan, “iç savaşa benzer bir ortam”ın var olduğundan sık sık söz eden DY, aynı dönemde legal günlük gazete çıkartma noktasına kadar varan bir yasallık içindeydi.)

Halkın kendiliğinden-gelme hareketleri ve silahlanması,

doğrudan devrimci bir örgütün önderliğinde örgütlenmesi görevi (Kurtuluş Cephesi ve Kurtuluş Ordusu) hiç ama hiç düşünülüyordu. “Alternatif yaşam” yaratma, “alternatif toplum ilişkileri”, “alternatif yerel yönetimler” kurma gibi görevi birincil plana alarak, gerek silahlı faşist milis saldırılara karşı duruşun ifadesi olan bir **Halk Silahlı Kuvvetleri** (Kurtuluş Ordusu) oluşturma tümüyle unutulmuştu. Vietnam Devrimi’ni tahrif ederek, uzun bir barışçıl ve legal mücadele ile halkı bilinçlendirip, sonra silaha sanılmaktan söz edenler “legal olanaklar tüketilmediği” için beklemeyi yeğliyordu. Öncü Savaşına, HDÖ’nün ortaya koyduğu biçimine karşı çıkan ve onu “taktik bir evre”, “Halk Savaşının stratejik savunma aşamasına” ilişkin bir mücadele olarak tanımlayanlar, kitlelerin kendiliğinden-gelme tepkilerinin açık hale geldiği bir ortamda, bu tepkileri gerilla savaşı doğrultusunda “ordu” şeklinde örgütlemeyi hiç ama hiç düşünmüyorlardı. Madem Öncü Savaşı, Halk Savaşının içinde bir evreydi ve madem Halk Savaşı söz konusuydu, öyleyse bu savaşı yürütecek bir “Halk Ordusu” kurmak yerine başka işlerle neden uğraşıyorlardı?

Kitlelerin kendiliğinden-gelme bir hareket içinde olduğu ve gene kendiliğinden-gelme biçimde silahlандığı bir ortamda devrimci bir örgütün görevi, bu süreci, **bilinçli bir süreç** haline getirmektir. Zaten devrim teorisi, ya da daha yaygın deyimle devrim stratejisi, böyle bilinçli bir sürecin ifadesinden başka birşey değildir. Ve somut sorun, böyle bir sürecin pratik adımlarının neler olduğundan ibarettir. İşte bu noktada, ülke solunda pek önemsenmeyen, ama tüm gelişmeleri belirleyen bir durum ortaya çıkıyordu.

Uluslararası devrimci pratik göstermiştir ki, **kent ayaklanmalarına dayalı olarak bir gerilla savaşı (geniş anlamda Halk Savaşı) başlatılamaz**. Bir başka deyişle, kent ayaklanmalarının yenilgisi üzerine gerilla savaşı inşa edilemez. 1905 Rus Devrimi’nin gösterdiği gibi, ayaklanma döneminde **şehir gerillası**, hareketin **duraklama anlarında**, yeniden kitlenin toparlanması için zaman kazanmak amacıyla kullanılır. (Bkz. Lenin, Gerilla Savaşı, *Marks-Engels, Marksizm, Sol yayınları*) Ama asla **temel savaş biçimi olmaz**. Çin, Vietnam, Küba ve Bolivya devrimci mücadelesinin tanıtladığı gibi, **kır gerilla savaşı** kendine özgü niteliğinden dolayı, kent ayaklanmasının yenilgisi sonucu her yönden zayıflamış ve

dağılmış halk kitlelerinin **başlatabileceği** bir savaş değildir. Che Guevara'nın, Bolivya KP'sinin Genel Sekreteri M. Monje ile yaptığı tartışmalardan biri de bu konu üzerinedir.

Che, kentten kaçarak, kırsal bölgede bir gün içerisinde bir gerilla üssü kurulamayacağını, nedenleriyle ortaya koymuştur. Şehir-kır ilişkisi, gerilla hareketinin hazırlıklarına başlayabilmek için mutlaka bir şehir ayaklanmasının beklenilmesini gerekli kılmaz. Che'ye göre, şehirlerde politik bir krizin patlak vermesi, gerilla operasyonlarının başlangıç faaliyetinin askıya alınmasını bile gerektirmez. Bir ayaklanma, sipariş üzerine planlanamaz ve uygulanamaz. Ama **gerilla hareketi mutlaka önceden planlanmalı ve hazırlanmalıdır. Bir gerilla hareketi, bozgundan çıkmış darmadağın, destekten yoksun bir halk topluluğunu birleştirip toparlayacak kurtarıcı bir güç olamaz.**

Ülkedeki gelişmeler, politik iktidar sorununu bir yana bırakmış kendiliğinden-gelme bir silahlı halk hareketinin mutlak surette yönlendirilmesini (örgütlenmesini) gerektiriyordu. Bu, ya Ekim Devrimi'nin dogmatik bir yorumu ile şehir ayaklanmasının örgütlenmesi şeklinde olacaktı ya da Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nde ortaya konulduğu biçimde Halk Savaşının başlatılmasına dönük bir yönlendirme olacaktı. Ama her iki durumda da, devrimcilerin, politik iktidarı ele geçirmeyi hedeflemeleri ve böyle bir hedef için savaşmaya cesaret etmeleri zorunluydu. Birinci yol, baştan yenilgiyi kabul etmek olduğundan söz konusu olamazdı. Nitekim, ülkemizdeki Sovyetik ayaklanmayı savunan her türden revizyonizm, bunu çok iyi bildikleri için, hiçbir zaman bu yönde çaba göstermemişlerdir. (Pasifist nitelikleri de buradan gelir.) İkinci yol ise, şu ya da bu oranda politikleşmiş askeri savaş deneyimine ve yapılanmasına sahip bir örgütü gerektirir. Bu örgüt ise, HDÖ'den başkası olamazdı, sözün özü, sorun doğru **devrimci önderlik sorunu**ydü.

Ancak HDÖ, aynı dönemde tasfiyecı politika sonucu, Öncü Savaşını sürdürme ve savaşı geliştirme gücünü büyük ölçüde ekonomik-demokratik mücadelede kullanarak edilgenleşmişti. Özellikle halkın kendiliğinden-gelme silahlanmasının kanallı edileceği kır gerilla örgütlenmesi büyük ölçüde gerilemişti. Var olan ise, kır gerilla savaşının lojistik desteğine ilişkin stratejik bazı çalışmalarını. Tasfiyecilikle birlikte gelişen sağ-pasifist anlayış önemli bir ideolojik bir engel oluşturarak çalışmalarını kesintiye uğratiyordu. Bölgele-

rin özerkleşmesi merkezi denetim ve yönetimi engellediği gibi, ideolojik-politik eğitim yapılmasını da engelleyerek örgüt birliğini (homojenliği) zaafa uğratiyordu. Gerek iç sorunlar, gerekse ülkedeki gelişmelerin gerisinde kalınması ve oligarşinin darbeleri, kadroların, özellikle yönetici kadroların önemli bir moral yitimine yol açmıştı. Bu da yapılacak her eylemin (harekât değil) önemli kayıplara neden olacağı endişesine yol açıyordu.

Merkezi denetim ve yönetimden uzak bölge çalışmalarında ise, kadroların, özellikle de yeni katılan kadroların, örgütün ülkedeki gelişmelerin gerisinde kalmasından duydukları endişe artmıştı. Bölge yöneticileri bir ikilemeyle yüz yüzdüler: Bölgesel düzeyde yapılacak eylemler, ya politik olarak yetersiz kalacaktı, ya da askeri olarak başarısızlığa yol açacaktı. Politik olarak güçlü bir eylem yapabilmek için, ya ülke çapında bir harekât düzenlenmesi gerekiyordu, ya da bölgesel olarak askeri açıdan güçlü olmak gerekiyordu. Ama askeri olarak güçlü olmak için de maddi olanaklar geniş olmalıydı. Ayrıca bölgesel **planda**, politik olarak güçlü ve stratejik olarak doğru eylemler yapmak için uygun hedefler sınırlıydı. Ülke bütünü için ortaya konmuş bir stratejinin, **parçada** yani bir bölgede **bütün** olarak pratiğe geçirilmesi ise olanaksızdı. Merkezi olarak planlanıp yönetilen bir harekâtın düzenlenmesi belli bir zaman alacaktı ve bu zaman süreci içinde kadrolara verilebilecek pek birşey yoktu. Ya kadrolara “büyük bir harekât planlanıyor” diyerek gerçek dışı bilgiler verilecekti, ya da gerçeklik olduğu gibi anlatılacaktı. Birincisi, devrimci etik sorunu olduğundan olanaksızdı; ikincisi ise, pratik faaliyetin gelişmesi nedeniyle teorik düzeyin düştüğü bir dönemde yanlısamalara yol açabilirdi. Bu ikilemden kurtulmak isteyen bölge yöneticileri, çokluk bölgesel niteliği ağır basan teknik ya da yerel silahlı eylemlere yöneliyorlardı.

Genel Komite'nin yetkilerinin tek bir merkezde toplanması kararı alındığında, genel görünüm böyleydi. Bu durumda mevcut yapının durumunu tam olarak ortaya koyacak ve taktik hedeflere yönelik bir harekâtın düzenlenmesine karar verildi. Bu karar, “*Cephe*” dergisinin son sayılarının hazırlanması ve 5. sayıyla yayının durdurulması kararı ile birlikte bütünsel bir planı içeriyordu. Mayıs 1978'de gerçekleştirilecek harekât, politik hedefleri yönünden CHP hükümetinin teşhirinine yönelikti. Ve böyle bir teşhir aynı zamanda, onun “sol” görüşüne karşın, silahlı devrimci mücadeleyi engel-

leyici yönünün ortaya konulması ve böyle bir hükümet koşullarında da stratejik rotaya uygun mücadelenin yürütülmesi gerektiğini gösterecekti. Örgütsel yönden ise, böyle bir harekât bölgeler arası bağlantıların kurulmasını ve eşgüdümlü faaliyetin devam etmesini sağlayabilecekti. Bundan öte örgütün mevcut gücünü tam ve gerçek olarak saptama olanağı verecekti. Bölgelerin, geçen zaman içinde neleri yitirip yitirmediği, stratejik rotadan ne derece uzaklaşmış olduğu bu harekâtle daha açık görülecekti. Harekât sonrası toplanacak yeni Genel Komite'ye kimlerin üye olacağı, gene bu harekât içinde ortaya çıkacaktı. (Genel Komite üyeliği için bir bölgenin ya da ilin sorumlusu olmak yeterli değildir. Gerekli nitelik içinde özel bir yere sahip olan, üyenin bölgeselcilikten uzak, **merkezi ve bütünsel bir bakış açısına sahip olmasıdır.**)

CHP hükümetinin başta petrol ürünleri olmak üzere bir dizi KİT ürünlerine zam yaptığı bir sırada harekâtın yapılması gündeme geldi. Güney bölgesi dışında tüm bölgeler harekâta üstlerine düşen görevleri yerine getirmeye hazırdılar. Sağ-pasifist ve tasfiyeci unsurların fiili yönetiminde olan güney bölgesi, ellerinden gelen her yolla harekâtı engelleme yoluna girdiler. Genel Komitede yer alan bu bölgenin resmi temsilcisi, Genel Komite yetkilerinin tek bir merkezde toplanması kararına katılmış olmasına karşın, kendisine kişisel olarak bağlı unsurlar aracılığıyla, gizlice ve el altından alınan kararlara uyulmamasını ve diğer bölgelere lojistik desteğin kesilmesini bildirmişti. (Güney bölgesi, stratejik mevzilenmede lojistik destek görevini üstlenmişti.)

Çoğunluk içinde görünerek ve çoğunluğun kararlarına rağmen, bu kararları tanımayan ve tanımayı kabul etmeyen bir azınlığın üzerinde etkili olacak hiçbir yönetim mevcut değildir. Lenin'in deyişiyle, "*dünyada hiç bir partinin merkez organı, onun yönetimini kabul etmeyen kişileri yönetme yeteneğinde olduğunu gösteremez. Merkez organlarının yönetimini kabul etmemek, partide kalmayı reddetmekle birdir, partiyi parçalamakla birdir.*" Ancak sağ-pasifist ve tasfiyeci unsurlar bunu bilmekteydiler, ama henüz yeterince "güçlü" olmadıklarını düşündüklerinden ikili oynamayı tercih ediyorlardı ve böylece güney bölgesi örgütün merkezi kararlarını kabul ediyor ve onun işleyişi içinde yer alıyor görünerek, tamamıyla sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışa uygun çalışma yapılan (gizli olarak) bir bölge durumuna gelmişti. 1978 Mayıs Harekâtı, büyük

ölçüde yapılan engellemeler karşısında, kısmi biçimde gerçekleştirilebilirdi.

İşte tam bu sırada örgütün kurucularından olan bir kişinin, özeleştiriyi yaparak yanlışlığını kabul ettiği eski sağ-pasifist anlayışını yeniden ortaya koydu. Teorik olarak yetersiz, deneyim olarak zayıf tasfiyeci anlayış ile bu sağ-pasifist anlayış, HDÖ'nün devrim stratejisine (Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi) karşı gerici ve bölücü koalisyon kurdular. Bu garip koalisyonda, bir taraf fiili olarak (ve illegaliteden yararlanarak) elinde tuttuğu bölgenin HDÖ kadrolarını pazarlık masasına koyarken, diğer taraf da teorik bilgisini ve örgütün kurucularından olmanın getirdiği onuru masaya koyuyordu. Yapılan pazarlığın şiddeti hakkında bir şey söylemek mümkün değilse de, pazarlığın “teorisyenlik” ve “yöneticilik” işlevlerinin paylaşımla sona erdiği görülüyordu.

Bu gerici koalisyon, sözcüğün tam anlamıyla uluslararası modern revizyonizmin örgüte egemen olması ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni savunan, bu uğurda savaşan kadroları tasfiye etmek amacını güdüyordu. Teorik olarak ortaya koydukları eleştiri (!) ve tahliller tamamıyla **eklektik** ve tutarsızdı. Bunun nedeni, modern revizyonizmin görüşlerinin birden ve bütün olarak ortaya konulması durumunda, teorik olarak çok zayıf olan kadroların bile bunu kabul etmeyeceği gerçeğiydi. Bu yüzden modern revizyonizmin çizgisi adım adım ortaya konuldu.

II. II. SAĞ-SAPMA VE TASFİYECİLİK

Oportünist ve pasifist koalisyon, ilk günlerde çok mütevazı hedeflerle işe başladı. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin temelini teşkil eden Halk Savaşının teorik ve pratik kaynaklarını tahrif ederek, onu “Çin tipi”, özel bir ülke devriminin yolu şeklinde ele alarak eleştirmeye koyuldular. “Sovyet sosyal-emperyalizmi” teorisini nedeniyle kadrolardaki Çin ve Mao konusundaki hoşnutsuzluğu, demagojik ifadelerle içgüdüsel bir tepkiye dönüştürmeyi hesapladıkları için, böyle bir indirgeme gerekiyordu. Bu **tahrif edilmiş haliyle** Halk Savaşı, Çin’de olduğu gibi “kızıl siyasi iktidarları” kura kura gelişmişti. “Kurtarılmış bölgeler” ise, feodalizmin egemen olduğu ve bu yüzden zayıf merkezi otorite ile mahalli devletçiklerin bulunduğu, ulaşım ve haberleşmenin gelişmediği ülkelerde söz konusu olabilirdi. III. bunalım döneminde merkezi otorite güçlendirilmiş, ulaşım ve haberleşme ağı ülkenin her yanını sarmıştı. Kırsal alanlarda feodalizm tasfiye edilmiş ve tarımda kapitalist üretim ilişkileri egemendi. (Bu konuda verilen en büyük kanıt, ülkedeki traktör sayısıydı.) Bu gelişme kırsal **otarsinin** (kendi kendine yeterlilik) yıkılması ve kırların şehirlere bağımlı olması demekti. Böyle bir dönemde, düşman tarafından kuşatılmış “kurtarılmış bölgeler”in **uzun süre** yaşaması mümkün değildi. Örneğin bu bölgelerde, tarımsal üretimin sürdürülmesi için traktörlere mazot bulunamayacaktı. Kırsal otarşi ortadan kalktığı için kendini besleyecek kadar bile üretim yapamayacak olan “kurtarılmış bölgeler” içten yıkılacaktı. Bu durumda ne yapmalıydı? **O gün için** sağcı koalisyonun çözüm önerisi, Halk Savaşını mümkün olduğu kadar **kısa sürede** sona erdirmektir. Bir başka deyişle, Öncü Savaşında **gizli-den gizliye hazırlanan silahlı güç** (gizli silahlı güçler) birbiri peşi sıra harekete sokularak, **kısa sürede** tüm ülkeyi kurtarmalıydı. Böyle bir süreç de Halk Savaşı olarak tanımlanamazdı. Buna “stratejik darbeler dönemi” adını veriyorlardı. Sağcı koalisyona göre, bu “stratejik darbeler dönemi” Halk Savaşının III. bunalım döneminde aldığı yeni bir **biçimden** başka bir şey değildi. Öyle ya, Halk Sa-

vaşı ilkin kurtarılmış bölgeler yaratarak, **uzun** sürede tüm ülkeyi kurtaran bir savaşı, ama böyle bir **uzun savaş** güçlü merkezi otoriteye karşı sürdürülemezliğine göre **kısa** sürede sonlanmalıydı. (Örneğin 6 ay içinde.) Üstelik bu, revizyonistlerin savundukları (Sovyetik ayaklanma) da değildi. Çünkü Sovyetik ayaklanma **biriki gün içinde** biter, oysa ki “stratejik darbeler dönemi” aylar sürer. Böylece “yıllar süren” Halk Savaşı ile “günler süren” Sovyetik ayaklanma **arasında** bir yol öneriliyordu ve bu “aylar sürecek”!

Bu basit tahrifatlara dayalı eklektik teori, sonuç olarak III. bunalım döneminde “Halk Savaşı çizgisinin uygulanamayacağını ve terk edilmesi gerektiğini” saptamıştı! Bu nedenle HDÖ’nün üçlü sloganından “**Yaşasın Halk Savaşı**” sloganı çıkartılmıyordu!

Tahrif edilmiş ve yeniden kurgulanmış haliyle Halk Savaşının bu reddiyle birlikte, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nden geriye Öncü Savaşı kalmış oluyordu. Şimdi rahatça Öncü Savaşı ele alınabilirdi. Onlara göre, **mademki** Halk Savaşı III. bunalım döneminde geçerli değildi, **öyle ise** Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüşü ve dönüşe ilişkin noktası olan **kır gerilla savaşı da** gerekli değildi. Çünkü kır gerillası halk ordusunun **nüvesidir** ve kırsal alanlar da Halk Savaşının başlatılacağı alanlardır. Böylece kır gerilla savaşına dönük her türden faaliyet (hazırlıklar da) gereksiz oluyordu. (Bu da, pratik yönetimde yer aldıkları sırada yaptıkları hataların, yani kır gerilla savaşına yönelik stratejik mevzilenmenin dağıtılmasının, teorik kılıfı oluyordu.)

Kır gerilla savaşı böylece devre dışı kalınca, temel mücadele biçimi olan silahlı propaganda da kendiliğinden ortadan kalkıyordu. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nden geriye sadece **şehir gerilla savaşı ile tali mücadele biçimleri ve terminoloji ile örgüt adı kalıyordu** artık. Şehir gerilla savaşı, silahlı propaganda bağlamında ele alınamayacağı için, onu klâsik “şok grupları” düzeyine indirgemek ve buna “politik gerilla” diyerek revizyonist özünü gizlemek fazlaca zor değildi. Ülkedeki mevcut durumda T“K”P’lilerin bile silahlandığı bir ortamda “silahlı eylemi reddetmek” zaten mümkün değildi. Artık nihai hedefe varılmıştı: **Tali mücadele biçimlerinin temel, hatta tek mücadele biçimi olarak ele alınması**. Ortada temel mücadele biçimi (silahlı propaganda) kalmadığından, elde kalan tek mücadele biçimi, **klâsik politik mücadele biçimi**ydi. Ve **mantıkî** olarak “temel” mücadele biçimi

olacaktı. Sözün özü, uluslararası modern revizyonizmin çizgisine ulaşılmıştı.

Sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışın başlangıçtaki “masum” ve “mantıklı” görünümü işte böyle, aşama aşama gerçek ve mantıklı sonucuna varmıştır.¹⁴

Bu yeni sağ-sapmanın oportünist tutumu, özellikle devrimci teoriyi **tedrici** olarak tahrif ve inkarı, HDÖ'nün tarihsel olarak büyük bir değere sahip aylarını bu sorunla uğraşmak için harcamasına neden olmuştu. Görüntüdeki “mantıklılık” ve savunucularının geçmişten gelen “güvenirliliği” bazı yoldaşların gerçeği görmelerini geciktirdiği gibi, zamanın boş yere harcanmasına yol açıyordu. Kadroların sınırlı oranda da olsa, tartışmaların derinliğini ve stratejik niteliğini kavrayamamaları da, devrimci teorinin titizlikle korunması ve güçlendirilmesini engelleyici boyutlar kazandırıyordu. Bu sağ-gerici koalisyonun gerçek amacının **topyekün** HDÖ'yü parçalamak ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni yok etmek olduğunu göremeyen kimi kadrolar da, yer yer “trafik polisliği” yapmaya kalkarak, eklektik teorinin gelişmesine ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni tahrif etmesine **bilinçsizce** yardımcı oluyorlardı. “Trafik polisliği” ve “yüce hakemlik” tavırlarının yaygınlaştığı bir ortamda, bu yoldaşlara gerçeği gösteren yine, bağımsızlıklarını ilan eden sağ-sapma oldu.

Örgüt saflarında ortaya çıkan bu “yeni” sağ-sapmaya karşı mücadelede, onların “hedefi” olan Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin titizlikle korunması temelinde olmalıydı. Bu temelde, onların oportünist ve tasfiyeci özellikleri sergilenmeliydi. Bunun yerine, bu sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışın tahrifatlarla dolu “eleştiriler”ini tek tek ele alarak yanıtlamak pek çok yanılığa ve zaman kaybına yol açacaktı. Özellikle pratikte, yavaş yavaş oportünist hilelerle uluslararası modern revizyonizmin çizgisinin örgüte egemen kılınmaya çalışıldığı bir sırada, onların her evredeki tahrifatlarını ve “eleştiriler”ini ele alıp yanıtlamak, oportünizmin tuzağına düşmek olurdu. Herşeyden önce hiçbir ilkeye bağlı olmayan oportünizm

¹⁴ Bugün, bu sonuç, koalisyonun bir tarafının modern revizyonizmin resmi sözcüsüne gönüllü olarak katılmış olması, diğer tarafın da salt bu resmi sözcünün yöneticilerine karşı çıkar durumda olmasıyla yadsınamayacak durumdadır. Bu farklığa (!) rağmen, iki tarafta SBKP'nin bugün “dünya komünist hareketin yönetici ve yönlendirici merkezi” olduğunda hem fikirdirler.

için, bir gün önce söylediğini bir gün sonra reddetmek çok kolaydır. Onların aşamalı (tedrici) yollarını görmeyerek, her evrede söylediklerini nihai teori olarak ele alıp değerlendirmek, öz yerine biçimle uğraşmak olacaktı. Ve böyle bir süreçte bir polemik yazısı, bir dizi ek yazıyı da kaçınılmaz kılacaktı. Bazı yoldaşların salt bölgesel konumlarından dolayı, bu “yeni” sağ-sapmaya karşı bir yanıt yazısının yayınlanması talebi, HDÖ’nün ideolojik mücadeleye bakış açısına ters olduğu kadar, o gün için gereksizdi de. Ama bu talepte ısrar edilmesi, bölgeler arası uyumsuzluğun da artmasına neden oluyordu.

Bu “yeni” sağ-sapmanın eklektik ve geçici teorik yazılarının, her evrede ele alınıp değerlendirilmesi, sadece onların, oportünist tutumlarını ve nihai amaçlarını göstermek için gerekliydi. Ama temel yöntem, bir bütün olarak Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin ortaya konulması (ayrıntılı bir biçimde) olmalıydı. Bu ise, herşeyden önce Halk Savaşının ve Öncü Savaşının kapsamlı bir şekilde ortaya konusu demektir. Ancak bölgesel nedenlerle ve soldaki egemen olan “ideolojik mücadele” anlayışıyla, “yeni” sağ-sapmaya karşı “sessiz” kalındığı düşüncesinin yaygınlaşması, hemen bir karşı yazının yayınlanması düşüncesini pekiştirdi. Salt bir şeyler söylemek için, acele ile kaleme alınmış bir yazının, kendi içinde pek çok hata ve eksikliği barındırması kaçınılmazdı. Üstelik örgütün merkezi işleyişindeki eksiklikler giderilmemişken ve Genel Komite doğru bir yöntemle oluşturulup faaliyete geçmemişken, böyle bir yazının yayınlanması önemli sorunlar doğurmadan gerçekleşemezdi. Tüm bunlara karşın, sözü edildiği biçimde bir yazının yayınlanması sağ-sapmanın etkisizleşmesine değil, yaygınlaşmasına yol açacaktı. Pratikte gelişmelere bakıldığında bu çok açık biçimde görülecektir.

1978 Haziran başında oluşturulan “yeni” sağcı koalisyon, bağımsızlığını ilan ettiği Nisan 1979’a kadar, 10 ay boyunca örgütün temel sorunu olarak varlığını sürdürdü. Oysa ki, örgütün önünde bir yıl boyunca birikmiş ve tasfiyecilikle ağırlaşmış bir dizi sorun bulunuyordu. Bu sorunların saptanması ve çözülmesi konusundaki farklı yaklaşımlar, bir yönetim sorunu ve giderek de “bunalım” yaratmıştı. HDÖ’nün Genel Komitesi’nin kararı olmaksızın bir legal yayın organının (“*Cephe*”) çıkartılması, varılan noktayı açıkça gösteriyordu. Öyle ki, THKC’nin yayın organı olarak (şüphesiz illegal

olacaktı) düşünölen “Cephe”nin bu biçimde legalize edilmesi, stratejik bir farklılaşma olduğunu gösteriyordu. İşte bu durumda, Genel Komite üyelerinin büyük oranda enterne olmuş olması, tüm Genel Komite üyelerinin karar yetkilerinin alınarak, karar yetkisinin tek bir merkezde toplanması kaçınılmazdı. Pratik faaliyette etkin durumda olan Genel Komite üyeleri, sadece bölgesel düzeydeki yetkileriyle hareket edeceklerdi. Bu şekilde üyelerin yetkilerinin alınması ve yeni üyelerin seçimine kadar, görev yapacak bir merkezin oluşturulmasının **oybirliği** ile kabul edilmesi o günkü somut koşullara uygundu. (Bu karara, haziran ayında oluşan koalisyonun taraflarının katılması doğaldır. Çünkü bu sırada birbirinden yalıtık durumdaydılar ve etkisizleştirilmişlerdi.) Ama bu gelişmenin kendi anlayışlarının sonu olacağını gören sağcı unsurlar, her türlü aracı kullanarak, örgütün merkezi işleyişini engellemeye ve yok etmeye çalışmakta gecikmediler. Mayıs Harekâtı’nın planlandığı boyutta gerçekleştirilmesini engelledikleri gibi, kendi bölgelerinde **hizipçi** faaliyetleri yoğunlaştırdılar.

“Yeni” sağ-sapma, teorik düzeyde uyguladığı yeni yöntemi (tedrici geçiş), pratikte, örgüt içindeki ve dışındaki “gayn-memnunlan” toplayarak uygulamaya soktu. Çeşitli nedenlerle örgütten ihraç edilmiş unsurlarla kurulan gizli ilişkiler, diğer bölge çalışmalarına sızmak için bir dayanak olarak kullanılıyordu. İlk anda, bölgelerde henüz ihraçları söz konusu olmamış ama tümüyle güçsüzlüğe düşmüş, zayıf ve dayanıksız unsurlarla bağlantı kurdular. Hemen her bölgede bulunabilecek bu tür unsurlara dayanarak, **yeni seçilecek Genel Komite’de çoğunluğu ele geçirmeyi umuyorlardı**. Plan çok basitti: Temas kurulan unsurlar, şu ya da bu düzeyde görev yapmış ama savaşın gelişimi karşısında, küçük-burjuva zaaflarının tutsağı olarak pasifleşmiş kişilerdi. Ancak geçmişte öğrenci hareketi içinde belli bir popülerlikleri ya da yakın çevrelerinde sevilen unsurlar olduğu için, kolayca bölge sorumlusu ve dolayısıyla Genel Komite üyesi olabiliyorlardı. Örgüt birimlerinde merkezi olarak tanınmış herhangi bir yetkileri olmaması, planın işleyişini engelleyen tek sorundu. Eğer bölge sayısı artırılabilirse, bu unsurlar kolayca görev alabilirdi. Plan olarak basit olmasına karşın, örgütün ayıncı niteliklerini küçümsediğı için başarı şansı hemen hemen yoktu. Yine de bazı yoldaşların sağcı koalisyonun gerçek niteliğini ve amacını görememeleri, bir noktada saf

bir tutumla “trafik polisliği” yapmaya yönelmelerine yol açmıştı. Bu da sağcı koalisyonun amacına uygun bir ortam yaratıyordu.

İşte bu noktada, örgütün, ideolojik, politik, askeri, örgütsel vb. alanlardaki sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışın yol açtığı zaaf ve hatalardan yararlanma yoluna gittiler. İlkın, HDÖ’nün, illegalite ve gizlilik nedeniyle, Genel Komite ve Merkez Yönetim toplantılarında resmi bir tutanağın tutulmamasından yararlanılmak istendi. Örgütün hangi koşullarda nasıl kararlar aldığı unutturularak, sanki örgütün hiçbir tarihi yokmuşçasına bir tavır içine girdiler. Ama yaşayan kurucu ve yöneticilerin varlığı buna olanak tanımıyordu. Bunun üzerine yeni bir yol izlemeye başladılar. Bu da örgütün yayın politikasını ve yöntemini bozmak şeklinde idi. Örgüt yazılarının yayınlanması konusunda saptanmış ilkeleri, bölgesel, yerel ya da legal çalışma alanlarındaki kadroların gereksinme duydukları konular (ki çokluk polemik niteliğindedir) kaleme alarak **aşındırmaya** çalıştılar. Bir kez bir broşür –isterse bölgesel gereksinmeyle olsun– gerekli aşamalardan geçirilmeden yayınlanıp örgüt yazısı, yani **bağlayıcı** hale getirilebilirse, gerisi kolayca gelecekti. Çünkü ilkeler bir kez çığnendimiydi, ya tümüyle geçersiz olur, ya da yerine “yeni” ilkeler koymak gerekir.

Amaca varmak için, uygun bir ortam da mevcuttu. Kadrolar büyük ölçüde “sosyal-emperyalizm” teorilerinin ve DY-DS-DK’nın kapsamlı bir eleştirisine gereksinme duyuyorlardı. 1977 yazında bireysel bir çabanın ve amatörce bir çalışmanın ürünü olan, bir bölgenin dernek düzeyindeki çalışmalarında kullanılan ve Genel Komite tarafından örgütü bağlamayacağı karar altına alınmış “Sosyal-Emperyalizm Tezlerinin Teorik Saçmalığı” adlı bir yazıyı yaygın bir biçimde dağıtmaya başladılar. Ve hemen peşine, “*Cephe*” dergisinde yayınlamayı düşündükleri, ama derginin kapatılmasıyla başaramadıkları bir yazıyı (“DY-DS-DK’nın Eleştirisi”) bastırarak dağıtmaya giriştiler. Özellikle bu ikinci yazı, polemik niteliği ağır basan bir yazı olarak, legalde çalışan kadroların gereksinme duydukları “sert eleştirisi” özelliği taşıyordu. Bu yazının yayınlanması, Genel Komite yetkilerini üstlenmiş merkez tarafından yetersiz ve yanılığlar içerdiği için reddedilmişti. Reddedilmesinin diğer bir nedeni de, bu tür yayınların örgütün anlayışına aykırı olduğuydu. Keyfi olarak çıkartılmaya başlanan –ve yazılardan basımına kadar tam bir ilkelik örneği olan– “*Cephe*” dergisinin, son iki sayısının mer-

kezi olarak çıkartılması, oportünist tutumun zararını belli oranda engellemiştir. Bunun üzerine, bölgelerde temas kurdukları hatalı tutumları nedeniyle örgütten ihraç edilmiş unsurlar aracılığıyla, alt düzeyden bu yazıyı örgüt içinde dağıtmaya başladılar. Pratikte, özellikle DS ve DY'lilerle aynı alanda faaliyet gösteren kadroların bir polemik yazısına gereksinme duymaları, yazının fiilen örgüt yazısı olarak benimsenmesine yol açtı. Böylece gerekli aşamalardan geçirilmeden ve büyük ölçüde bireysel çabanın ürünü olan her türden yazının, yukardan kadrolara kabul ettirilmesi için uygun bir ortam oluşmuştu. Bu tür yazılara ihtiyaç duyan şehirli kadrolar, hiçbir biçimde, örgütün stratejik rotasını göz önüne alıp, stratejik mevzilenmedeki kadroların (ki örgütsel faaliyetin temelidir) bu tür yazıda ne bulacaklarını ve ne işlerine yarayacağını düşünmediler. Bu, sözcüğün dar ve geniş anlamıyla, “**örgüt**”ün ne olduğunun unutulması ve parçayı bütün olarak görme yanlıgısını ifade ediyordu. (Bölgeselcilik anlayışının bir yansıması.) Sonuçta, HDÖ yayın ilkelere fiilen aşındırılmış ve yerine kendiliğindenci bir anlayışın konulmuş olması üzerine, sağcı koalisyon birbiri peşi sıra yazılar yayınlamaya başladı. Altına kolayca HDÖ imzasını atarak yaptıkları bu yayınlar “Öncü Savaşının Politik Sanatı” adlı “baş eserleri”yle doruğa ulaştı. Ve örgüte yönelik son genel saldırı anının geldiğini düşünmelerini sağladı.

Nisan 1979'a gelindiğinde “yeni” sağ-sapma hemen hemen tüm bölgelerde birkaç kişi de olsa adam bulmuştu. Bu kişilerin bir kısmının ihraç edilmiş olsalar da, geçmişte bölgelerde sorumluluk üstlenmiş ve yer yer yöneticilik yapmış olmalarından yararlanarak bazı kadroların örgütten koparılacağı hesaplanıyordu. Ama kısa sürede bu amaca ulaşamayacaklarını gördüler. Bu durumda geriye bir tek şey kalıyordu: Ayrılmak. Çünkü artık ikili oynayarak, bir yandan örgütün merkezi kararlarına uyduklarını beyan edip, öte yandan bölgede kendi anlayışlarına uygun faaliyet göstermeyi uzun süre gizleyemeyeceklerdi. Ama oportünistler için sorun, hiç de devrimcilerin düşündüğü gibi değildir. Onlar hiçbir konuda, hiç bir ilkeye ve kurala bağlı olamazlar. Her konuda yalan, riya temel yöntemdir. “Ayrılmak” yerine kendi dışındakileri, yani örgütü, **HDÖ'yü** “**ihraç etmek**” çok daha çarpıcı ve etkileyici olacaktı. Çok “masum” bir ifadeyle örgütün adının çok uzun olduğunu söyleyerek HDÖ adının kullanılmamasını beyan ederken bir düzmece “Genel

Komite” toplantısı tertip ettiler. Görünüşte her bölgeyi temsilen bir kişinin katılımı sağlanarak, temsil edilenlerin temsil etmeyi kabul etmedikleri “kişiler”in “ihraç”ını kararlaştırdılar. (!) Ama toplantı zaten güney bölgesinin adamlarından oluştuğundan, kendi kendilerini “merkez komite” seçtirip, aynılığı resmileştirmeden öte bir sonuç vermedi. Politik ve ideolojik olarak sağ-pasifist özlerini gizlemek için, yerel düzeyde bir dizi silahlı eylem organize etmekten de uzak durmadılar. Ülkemiz solundaki “yiğit”, “aktif” vb. anlayışın HDÖ’de de olduğunu sandıklarından, yaptıkları eylemle “büyük” etkiler yaratacaklarını düşünüyorlardı. Eylemlerde yitirilen insanlar ve bir dizi polis operasyonlarıyla bu düşler de sona erdi.

BEŞİNCİ BÖLÜM ÖNCÜ SAVAŞININ GELİŞTİRİLMESİ VE PRAGMATİZM

1979 yaz başına gelindiğinde ülkedeki durum ise oldukça karmaşıklaşmıştı. Ekonomik, sosyal ve politik alanda, o güne dek görülmedik bir buhran mevcuttu. Bir başka deyişle, ülkedeki milli kriz hızla derinleşiyor, olgunlaşıyordu. Oligarşi, elindeki son çare olan CHP ile milli krizin derinleşmesini engellemeye çalışırken, “devletin parselleştirilmesi” olarak kendi dillerinde ifade ettikleri yürütme gücünün etkisizleşmesinin önüne geçerek, suni dengenin bozulmasını önlemek istiyordu. 1978-79 yıllarında, CHP hükümeti döneminde meydana gelen olaylar devlet otoritesinin önemli ölçüde zaafa uğradığını ve yer yer etkisizleştiğini gösteriyordu: Normal zamanlarda suni dengenin **bozulması** olarak ifade edilebilecek bu gelişme, kitle hareketlerinin, kendiliğinden-gelme niteliği nedeniyle iktidar boşluğu yaratmamıştı. İlerici ve devrimci halk güçlerinin “meşruiyet” anlayışına yönelebilmesi, bu alanda belirleyici oluyordu. Gerek oportünist ve revizyonistler, gerekse “sol” görünümünü koruyan CHP hükümetinin çabalarıyla halk güçleri “düzenin” ya da “meşru yönetimin” **koruyucusu** durumuna sokulmaya çalışılıyordu. Bu nedenle, devlet otoritesinin etkisizleştiği yerlerde, halk kitleleri, **politik yönetim organları** kurmaya yönelemediği için devrimci bir halk otoritesi oluşturamadılar.

Halk kitlelerinin tarihsel bir deneyime sahip olmamaları ve bilinç düzeylerinin **ekonomik-demokratik bilincin** üstüne çıka-

mamış olmalarından dolayı, mücadele sürecinde **halk iktidar organları** ortaya çıkamamıştır. Ortada gerek halkı ve halk iktidar organlarını koruyacak, gerekse halkın bizzat katılacağı bir **silahlı devrimci gücün** olmayışı kitle hareketinin yavaş yavaş ivme kaybetmesine yol açıyordu. Bu ivme düşüşü “meşruiyet” arayışını daha da artırıyordu. Görüngüleri faşist milislerin kitlesel katliamlara yöneldikleri şehir çatışmalarında ortaya çıkmıştı. 1978 Aralığındaki Maraş olayları sırasında “devlet”i arayanların sol kitle olmasıyla başlıyordu; gelişmeler, devlet güçlerinin faşistlere “dur” demesi şeklinde bu talebin ortaya çıkmasıyla belirginleşiyordu. İlerici ve devrimci bir halk hareketinin, düzen güçlerinin “harekete geçmesi” talebinde bulunmaları, hareketin niteliğini yitirdiği anlamına geleceği kolayca anlaşılır birşeydir. Devrimci ve ilerici bir halk hareketi, her zaman mevcut (kurulu) düzenin koyduğu sınırların (yasallığı) dışına yönelen ve bu sınırları yıkan bir harekettir. CHP hükümeti döneminde, halk hareketi, “sol” bir iktidar olduğu şeklinde yanlışlama içinde olduğu için, düzenin yasallığını (meşruiyetini) savunur duruma itilmişti. 1979 yaz başındaki bu kargaşa, solda tam bir keşmekeş, neyin ne olduğunun bilinmediği ve sorulmadığı bir ortam yaratmıştı. Tüm solda devrim teorisi bir yana bırakıldığı gibi, gerçek bir bilinç sapması ortaya çıkmıştı. Kimin, neyi, niçin yaptığının bilinmediği bir ortamda, tam bir usdışıcılığa ulaşılmaması doğaldır. Çünkü her devrimci mücadelenin yükselmesi, mevcut tüm anlayışları değiştirir, alt-üst eder. Ama ülkemizde doğal olmayan ise, yıkılan anlayışların yerine devrimci yükselişin bir şey getirmemesi olmuştur. Yıllar sonra pek çok teoremin üzerine inşa edileceği bu olgunun ülkemize özgü olmadığı da iyi bilinmelidir. **Devrimci bir öncülükten yoksun bir halk hareketi asla gerçek bir devrim yapamaz.** Devrimin, demokratik halk devriminin öncülüğü, ne pazarlık konusu olabilir, ne de satın alınabilir bir ünvandır. Öncülük bizzat mücadelenin içinde, mücadelenin gelişiminin doğru bir tahliline dayalı doğru çözümlerle gerçekleşir. Kendiliğinden-gelme bir halk hareketi, tarihin defalarca tanıtladığı gibi, kısa sürede bozulur, yozlaşır ve dağılır. İşte bu noktada Marksist-Leninist bir örgüt yarımsal rol oynar. Bu rol, aynı zamanda proletaryanın sınıfsal niteliğinden kaynaklanan devrimci roldür. Halk kitlesine politik hedef göstermek, bu hedefe yönelik örgütlenmeyi sağlamak ve uygun mücadele araçlarını sistemli hale getirmek Halkın Devrimci

Öncüleri'nin tarihsel görevidir. Burada hatalı bir tutum kitle hareketinin dağılma sürecini hızlandırır. Ülkemizde oportünizmin ve revizyonizmin etkisinin güçlülüğü bu noktada belirleyici olmuştur. Politik iktidara yönelmesi gereken ve yönelmiş olan halk hareketi, **somut** ekonomik talepler uğruna mücadeleye yöneltilmeye çalışılmıştır. Bu çabalar, aynı yıllarda yoğunlaşan devrimci sendikal muhalefet; “yerel yönetimlere katılım”, “alternatif iş yeri yönetimi” şeklinde formüle edilmişti. Faşist milis saldırıların etkinleştiği yerlerde halkın ve bazı devrimci unsurların sık sık askeri birliklere ya da polise (Pol-Der imajı nedeniyle) sığınmaları gelinen yeri göstermeye yeterlidir. Devrimci mücadelenin bir iktidar mücadelesi değil, ekonomik talepler uğruna mücadele olarak algılanması böylece ortaya çıkmıştır.

Bu gelişmeler, mücadelenin içinde proletaryanın (ideolojik olduğu kadar, kentlerde fiili olarak) etkisinin zayıfladığını ve bu zayıflığın olumsuz sonuçlarını açıkça gösteriyordu. Proletarya sınıfsal durumundan dolayı, her zaman örgütlü hareket etmek durumundadır. Bu özelliği kendiliğinden-gelme mücadelede bile hemen kendini gösterir. Üretim sürecinin toplumsal niteliği ve birbirine bağlı olması, proletaryanın devrimde öncülüğü için uygun bir temel teşkil eder. 1979 Türkiye'sinde proletarya, fiili bir güç olmasa bile, ideolojik olarak yönlendirebileceği ve yönlendirmesi gereken halk hareketine pek birşey yapamamıştır. Bu da, solda, oportünizmin ve revizyonizmin gücünün, ve devrimci örgüt olarak HDÖ'nün saptamalar yüzünden içine düştüğü zaaflarının sonucudur.

Milli krizin hızla derinleştiği koşullarda, devrimci görevleri saptamak doğrudan **taktik** konusuna girer. Meydana gelen gelişmeler Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nde ortaya konulmuş olup, buna ilişkin stratejik ilkeler açık olarak saptanmıştı. Bu bağlamda devrimci taktiğin saptanması oldukça kolay olacaktı. Ama 1979 yazına girilirken örgüt içinde ortaya çıkmış olan sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayışın yarattığı olumsuzluklar ortadan kaldırılamadığı için devrimci taktiğin saptanması fazlaca etkili olamayacaktı. Bu noktada asıl sorun, stratejide ortaya konulmuş olan ara aşamaların vurgulanması ve bu ara aşamalara ilişkin görevlerin yerine getirilmesiydi. Bu bağlamda iki görevin (taktik görevler ve stratejik görevler) kanıştındığı ve zaman zaman birbirine karşıt konulduğu görüldü. Daha sonraki döneme damgasını vuran bu yanlışın, tam

olarak kavranılması zorunludur.

Bilindiği gibi strateji, bir bütün olarak devrimin temel darbesinin yöneleceği hedefi (**stratejik hedef**), sınıf güçlerinin mevzilenmesini (**sınıfların mevzilenmesi**), bu hedefe ulaşmada izlenecek rotayı (**stratejik rota**) ve kullanılacak araçları (**temel ve tali mücadele biçimleri**) içerir. Bu boyutuyla strateji, taktik mücadelelerin (**çarpışmaların**) stratejik hedefe ulaşmak için nasıl kullanılacağını ifade eder. Bu nedenle strateji, kendi içinde bir dizi **aşamalara** ayrılır. Bu aşamalara, **taktik aşamalar** ya da **ara aşamalar** adı verilir. Stratejiden bağımsız ya da stratejiye bağlanmamış taktik (ara) aşamalardan ve taktiklerden söz edilmez.

“Strateji, **savaş planını** yapar ve öngörülen hedefe göre ona ulaşılmasını sağlayacak **bir dizi eylem** saptar, **ayrı ayrı** seferlerin planlarını hazırlar ve **her birinde** verilecek muharebeleri örgütler. Bütün bu kararları, her zaman gerçekleşmeleri mümkün olmayan bir takım varsayımlara dayanarak almaktan başka çare olmadığına ve **daha ayrıntılı bir takım tedbirleri** önceden almaya imkan bulunmadığına göre, strateji orduya muharebe meydanında eşlik ederek **ayrıntılara ilişkin** gerekli tedbirleri **yerinde** almak ve genel planda durmadan değişiklikler yapmak gerekeceğinden, bunlara da yerinde karar vermek zorundadır. Yani strateji bir an için bile işin yakasını bırakmaz.” (Clausewitz) (abç) ¹⁵

Bu ifadelerle taktik konusu daha da netleşmektedir. Taktikler, stratejik hedefe yönelik mücadelenin belli bir aşamasında stratejide belirlenen ilkelere uygun olarak, meydana gelen gelişmelerin öne çıkardığı ve güçlerin bu aşamada temel olarak yöneltileceği hedefi (taktik hedefler), bu aşamadaki özgül güç durumuna uygun güçler mevzilenmesini (taktik mevzilenme), taktik güçlerin izleyeceği rotayı (taktik harekâtların rotası) ve bu aşamada kullanılacak araçları (temel ve tali mücadele biçimlerini) içerir. Bu boyutuyla taktik, belli bir aşamada, stratejiye bağlı olarak mevcut güçlerin kullanımınıdır. Bir başka deyişle, stratejinin verili bir aşamada ve koşullardaki biçimlenişine **taktik** denir.

Bu bilimsel saptamalar, ülkemizdeki teorik keşmekeş ve

¹⁵ Clausewitz, *Savaş Üzerine*, s. 203

pasifist devrim teorileri nedeniyle tümünden kullanılamaz olmuştur. Belli bir stratejiye bağlılık yerine, koşullara göre çıkarlarına uygun davranışlar yapmak oportünizmin en açık görünümüydü. Örgüt saflarında ortaya çıkan sağ-pasifist grupçuklar da, soldaki bu durumun örgüt içindeki yansımından başka birşey değildi. 1978-79 döneminde, CHP hükümetinin varlığı, taktik planda bazı değişiklikleri öngörüyordu. Ama bu, „stratejiden bağımsız taktikler belirlenmesine yönelme anlamında, yanlışlıkları da beraberinde getiriyordu. CHP'nin niteliğini tahlil ederek, onun “gerçek yüzünü teşhir” amacı, yani böyle bir **taktik hedef**, doğrudan taktik mücadelenin niteliğini de belirlemek zorundadır. Bu ise, stratejiden bağımsız olarak ele alındığında, pek manevra imkanı olmayan sabit bir çizgi belirlenmesine dönüşür –ki çoğu zaman da öyle olmuştur–. Bu da, kaçınılmaz olarak, bizzat taktiğin kendisinin (manevra olanağı) sağlayacak şekilde belirlenmesine yol açar. Oysa bizzat taktik, stratejik bir mücadeledeki manevra olanağı demektir. “**Taktik esneklik**” deyimini, taktiğin içsel esnekliğini değil, bir taktikten ötekine geçebilme yeteneğini ifade eder.

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne göre, bu dönemdeki taktikler Öncü Savaşı aşamasının niteliğine uygun olarak saptanır. En genelde suni dengenin bozulması ve Halk Savaşının başlatılması hedefinin CHP hükümeti koşullarında biçimlenmesi söz konusudur. CHP hükümeti bir engel olarak mevcut olduğu anlamda aşılmak durumundadır. Bu eğer onun, suni dengeyi koruma yönünde çabaları ya da işlevi varsa, bunun sergilenmesi şeklinde olacağı açıktır. Ancak bu sergileme, yeni hedefler oluşturduğu anlamda yeni güç mevzilenmesine yol açacağından taktik bir plan yapılmak zorundadır. Silahlı propaganda, bu dönemde temel olarak CHP'nin konumunu, işlevini, oluşumunu ve gelişmesini işler. Ancak bu, sandıldığı gibi CHP binalarına ya da yöneticilerine yönelik silahlı eylem üzerine oturmak zorunda değildir. CHP'nin, parti olarak doğru bir tahlili, gerçek hedefleri ortaya çıkarır. Söz konusu olarak CHP'nin kurum olarak tasfiyesi değil, onun yöneticilerinin oligarşi ile olan ilişkileri ve uygulamalarıdır. Eğer bu dönemde bir işkence olayı olmuşsa bunun teşhiri, kendini “hümanist” olarak kitleye sunan bir hükümetin teşhiri demektir. Bu ise öncelikle, onlara kendileri için iddia ettikleri niteliklere uygun davranmaları ve öyle davranamayacaklarının ortaya konulmasıyla başlar ve giderek böyle bir

olay karşısında yapılması gereken yapılır. (İşkencecilerin cezalandırılması) Böyle bir hareket, şüphesiz CHP binalarının bombalanması gibi tepki çekici olamaz. Bu başlı başına bir **kampanya**, bir **harekât** konusudur. Pek çok açıdan demokratik halk devriminin hedeflerini, kendi potasında, “düzen içinde ulaşılır hedefler” olarak koyan “umut” karşısında ve faşist milis saldırılar ortamında, stratejiye olan bağlılık özel bir yer tutar. Günlük deyişle, biri soldan, diğeri sağdan, halk kitlelerini politik iktidarın devrimci tarzda fethinden uzaklaştırmak isteyen bu güçlere karşı, politik iktidarın fethi sorununu özenle işlemek, bu dönemde her zamankinden çok daha önemliydi. Bu da stratejik rotaya uygun hareket etmeyi zorunlu kılıyordu. Kısaca 1979 yaz başında stratejik rotaya **bağlı olarak** taktik görevlerin yerine getirilmesi gündemdeydi.

Aynı tarihte, derinleşen milli krizin öne çıkardığı taktik görevler ile bu görevleri yerine getirecek devrimci bir güç arasında dengesizlik söz konusuydu. Dengesizliğin artmasının, zaman içinde devrimci gücün etkisizleşmesine yol açacağı da gözleniyordu. (Gelişen olayların gerisinde kalma esprisi.) Örgüt içindeki sorunlar işte bu dengesizliğin ana kaynağıydı. 1979 yaz başında HDÖ, gerek stratejik rotaya uygun görevlerini, gerekse buna bağlı taktik görevleri yerine getirebilecek güçteydi. Ama bu güç, Genel Komite ve Merkez Yönetim'deki boşluk ve bu boşluğun yarattığı bölgesel özerkleşme eğilimleri nedeniyle hareketsiz durumdaydı. Bu da stratejik rota açısından **ülke çapında** etkisiz duruma girmekle kendini gösteriyordu. Özerkleşmeye yönelmiş bölgelerin stratejik konumu taktik planda etkili olmalarını da engelliyordu. **Bölgelerin gücü stratejik rotaya göre düzenlendiğinden taktik görevleri yerine getiremiyordu, ve taktik görevleri yerine getirebilmek için de, stratejik rotaya göre mevzilenmiş bölgelerin özerkleşmesi söz konusu oluyordu.** Yani genel oluşuma yönelindiğinde, genel görünüm böyleydi. Bu sıradaki temel tartışma konularına şöyle bir göz atmak sorunun boyutunu göstermeye yeterlidir:

- Bölgesel özerkleşmenin sona erdirilmesi ve homojenliğin sağlanması.
- Parasal sorunların çözümünde, bölgesel esas temel alınmalı mıdır?
- “Yeni” sağ-sapmaya karşı bir teorik metnin yayınlanması.
- Sağ-pasifist ve tasfiyeci anlayış nedeniyle tahrif edilmiş

stratejik mevzilenmenin gerçekleştirilmesi.

– Şehir gerillasının geliştirilmesi ve kır gerillasının başlatılması için çalışmaların hızlandırılması.

– Şehir ve kırsal birleşik ve bağlantılı örgütsel yapılanışa kavuşturulması.

– Mevcut politik ortamın öne çıkardığı hedeflere yönelik askeri eylemlerin yapılması.

– Artan oranda politize olan halk kitleleri içinde örgütsel faaliyetin yoğunlaştırılması ve artan oranda kadro temini.

– Ekonomik-demokratik mücadele ve örgütlenmelerle daha yakın ve sıkı ilişki kurulması.

– Yurt dışında örgütsel faaliyette bulunulması vb.

Bu tartışma konuları, şüphesiz burada ifade edildiği biçimde ele alınmıyordu. Kimi zaman bir soru şeklinde ortaya konulurken, kimi zaman bir olumsuzlama olarak ele alınmıyordu. Bazen bir bütün olarak çözümler araştırılırken, bazen parça parça ve birbirinden yalıtık çözümler arayışları ortaya çıkıyordu. Genel olarak sağ-pasifist ve tasfiyeciler anlayış döneminde varlığını sürdüren temel sorunlar ve bunların doğru çözümleri saptanmışken, gerek bölgeselcilik, gerekse yanlış kavrayışlar sorunları alabildiğine karmaşıklaştırıyordu. Özellikle bölgelerin, „Genel Komite’de çokluk bölgesel gereksinimleri ve sorunları öne çıkarmaları, stratejik hareketi (stratejik merkezleşme, homojenleşme) önemli ölçüde zaafa uğrattıyordu. Sorunun tek ve doğru çözümü, bölgelerin özerkleşmesini de ortadan kaldıracak çözümü, stratejik hareket için, bölgesel bakış açılarını merkezi işleyişin sağlamlaşmasını engelledi. Genel Komite toplantıları bölgelerin kendi sorunlarını ve bu sorunlara buldukları –bölgesel– çözümlerin ifade edildiği bir konferans, forum görünümü almaktaydı. Bütün bu gelişmeler, bir bölgenin diğer bölge üzerine egemenlik kurması şeklinde pragmatik bir tutumun ortaya çıkmasına yol açtı. (Bu hatalı anlayış, ilerki yıllarda bu bölge yöneticilerinin “kariyerist”likle suçlanmasına yol açmıştır, ama aynı yöneticilerin bu pragmatik tutumları nedeniyle, nesnel olarak da bu konumdaydılar. Ayrıca kişisel bir “kariyerizm” ürünü olan bu tutum, o güne kadar merkezi işleyişteki eksiklikleri gidermek için kullanıldığı var sayılan yöntemlerin “başarısızlığı” kanısından kaynaklanıyordu. Bu tutum, belli bir bölgenin egemenliğini tanımayan ya da tanımaması olası olan bölgelerin ve illerin yöneticilerinin

etkisizleştirilmesi demektir. Bu nedenle, ya bölgelerde yeni bir yapılanmaya gidiliyordu ya da bölge ve il yöneticileri görevden alınarak “egemen” bölgeye yakın kişiler atanıyordu.)¹⁶

Bu gelişmeler, gerek uygulayanlar, gerekse uygulananlar yönünden belli bir tepkinin dışı vurulmasına yol açmakta gecikmedi. Ama asıl önemli gelişme, şehir gerillasının yöresel olarak daha kolay olduğu bir bölgenin “egemen” konuma geçmesiydi. Ve artık tüm gelişmeler bu bölgenin yapısı tarafından belirleniyordu. Ama bu sorunların çözümlendiği anlamına gelmiyordu. Genel Komite, şu ya da bu biçimde sorunları ele almaya ve doğru çözümler üretmeye çalışırken, pratik dayatmaların ürünü kısa vadeli çözümler gün geçtikçe ağırlığını duyuruyordu. Kısa vadeli çözümlerin kesinkes uzun vadeli planlarla uyumlu olması gereği, yeniden stratejik sorunların ele alınmasını öne çıkarıyordu. O güne kadar bölgeleri sağ-pasifist ve tasfiyeci sapmanın etkisinden uzak tutma çabası –ki bölgesel özerkliğin bir nedeniydi– terk edilip, tüm bölgelerin merkezi olarak stratejik rotaya uygun hareketini sağlamak zorunluydu. Ama **stratejik rotanın** yanlış kavranışı yeni bir boyut getiriyordu. Bu yanlış kavrayış, sağ-sapmaların **ideolojik etkilerinin** ürünü olduğu kadar, “pragmatist” tutumun da ürünüydü. Yine bu, örgütün tüm faaliyetini etkileyebilmesinin nedenlerinin açığa çıkarılması, bizzat hatalı anlayışın sergilenmesinden daha önemlidir.

Bu noktada en önemli etmen, örgütün ideolojik-politik çizgisi ve örgüt anlayışı ile çalışma tarzının kadrolarca yeterince kavranmamış olmasıdır. Bu, özellikle HDÖ'nün ülkedeki tüm siyasal çizgilerden farkını belirleyen tahlil ve saptamalarının kavranamayışı ile belirginleşiyordu. “HDÖ'nün ayıncı özellikleri nelerdir?” sorusuna verilecek **yanıt** olarak ifade edilebilecek tahlil ve saptamaların eksik ya da yanlış kavranışı, örgütün tarihsel gelişiminin bilinmemesiyle birleşiyor, bu da doğrudan kadroların **politik eğitimlerinin** yapılamayışı ile çakışıyordu. Bu eğitim eksikliğinin, homojenliğin zaafa uğramasında belirleyici etken olarak varlığını sürdürdüğü görülüyordu.

İşte bu kadroların politik eğitimlerinin yapılamamasından

¹⁶ Bu bölgenin resmi ya da fiili yöneticileri, 11.1.1981 tarihli İl Komitesi kararıyla örgütten ihraç edilmişlerdir. Karar, 1981 Şubat ayında Genel Komite tarafından onaylanmıştır.

dolayı ortaya çıkan zaafılar, bölgeler arası ilişki ve merkezi işleyiş konularının “pragmatist” bir tutumla ele alınmasına neden olmuştur. Özellikle HDÖ'nün örgüt, örgütlenme ve örgütsel işleyiş üzerine saptamalarının eksik ya da hiç bilinmeyişi politik eğitim çalışmalarının yetersizliğinin ürünüydü. Parti ve Cephe örgütlenmesi, bu örgütlerin niteliği ve işleyişi konularında yeterli bilgiye sahip olmayan kadroların, zaman içinde yönetici konumuna yükseldiklerinde yapabilecekleri pek az şey vardı. Yapmaları gerekenler kendilerince bilinmiyordu; yapacakları ise yaşadıklarından başka birşey olmayacaktı.

Bilindiği gibi Marksist-Leninistlerin örgütlenmesi “parti” şeklinde olur. Bu parti, **proletaryanın bağımsız siyasi savaş örgütüdür**. Amacı, Proletarya diktatörlüğünü kurmak ve komünist toplumun kurulmasını sağlamak, yani sınıfsız topluma geçişin koşullarını yaratmak olan proletarya partisi bir **sınıf partisidir**. Bu boyutu ile tüm sınıfı, yani proletaryanın tümünü kucaklamak zorundadır. Ama bu, partinin sıradan bir lokal, kulüp olması demek değildir. Proletarya partisi, her şeyden önce proletaryanın **kendisi için sınıf** olmasının ifadesidir. Bu bilince ulaşmamış unsurların partiye alınması, proletaryanın devrimci niteliğinin yanlış kavranılmasının ürünüdür. Yani sınıf ile birey arasında bire bir ilişki mevcut değildir. Parti, sözcüğün tam anlamıyla proletaryanın tarihsel rolünün bilincinde olanların örgütlenmesidir. İşte bu, proletarya partisinin her zaman titizlikle korunması gereken **bilinç düzeyini** belirler. Belirlenen bilinç düzeyine sahip olmayan **bireylerin** partiye alınması, onun tarihsel görevini başarmasını engelleyecektir.

Bu bağlamda proletarya partisinin temel görevi açığa çıkar: Proletaryayı bilinçlendirmek, yani proletaryanın bilinç düzeyini, partisi tarafından güvence altına alınmış düzeye **yükseltmek**. Ancak **kapitalizm koşullarında** proletarya partisinin tüm sınıfı kucaklaması, yani onların bilinç ve hareketini partinin bilinç ve eylem düzeyine yükseltebileceği boş bir hayaldir. Proletaryanın, **tümüyle, kapitalizm koşullarında** partinin bilinç düzeyine yükselemeyeceği gerçeği, **tüm sınıfın partinin önderliği altında hareket etmeleri** gereğini ortaya çıkarır. Bu gereklilik, geçici bir evreye denk düşer. Bu nedenle “yöneten-yönetilen” ya da “temsil eden-edilen” şeklinde bir ilişki **özel** olarak mevcut değildir.

Proletarya partisi, bilinçsiz bir sürecin bilinçli bir ifadesi ol-

mak durumundadır. Bu onun bilinçli bir süreçte işlevsiz kalması demektir. Bu aşamaya kadar parti varlığını sürdürür.

Proletarya partisinin bu şekilde tanımlanması yeterli değildir, ayrıca partinin güvence altına aldığı bilinç düzeyinin ve buna uygun (ve bundan doğan) ilişkilerin de sergilenmesi gerekir. Özellikle parti tüzüğünde ifadesini bulan ikinci yön ile programda ifadesini bulan birinci yönün diyalektik ilişkisi kesinlikle göz ardı edilemez. Bu iki yön ve aralarındaki diyalektik ilişki, Marksizm-Leninizmin bütünsel bir kavranışından (yada ifadesinden) başka bir şey değildir. Genellikle Marksist-Leninistlerde bu kavrayışın ya da bilincin **var olduğu** kabul edilir. Bunun gerçekliği durumunda sorun yoktur, ama olmadığı koşullarda önemli sorunlar ve sapmalar ortaya çıkar. Ve o zaman dünyada hiç bir güç ve araç, sorunu çözümleremez.

“Parti içi demokrasi” ya da “proletarya demokrasisi” sözcükleriyle ifade edilen ilişkiler, doğrudan partinin nihai amacından doğar ve gelişir. Örneğin, zihni emek ile maddi emek (kafa ile kol emeği) arasındaki çelişkinin ortadan kaldırılmasını hedefleyen parti faaliyeti de, bu çelişkinin aşılmasını hedef alır. Bu aşılma, parti terminolojisiyle söylersek, “liderler-kadrolar” ya da “teorisyenler-militanlar” ayrımının ortadan kalkması olarak pratikte gerçekleşir. Ülke somutundan verilebilecek diğer bir örnek de, örgüt düzeyinde politik ve askeri yanın ayrılmazlığıdır. (Politik ve askeri liderliğin birliği ilkesi.) Bu bağlamda diyebiliriz ki, proletarya partisi içinde sözcüğün gerçek anlamında “yönetenler-yönetilenler” ayrımı söz konusu değildir. Bunun gerçekliği ise **Parti Kongresi**’dir. İkinci olarak, “*burjuva hukukunun dar ufuklarının aşılması*”’ni hedefleyen ve bunun bilincinde bulunan bir partide ve parti üyelerinin ilişkilerinde **burjuva hukuk kurallarını** bulmaya çalışmak boş bir çabadır. Genel olarak hukukun, özel olarak da burjuva hukukunun aşılmasına yönelik bir hareketin ilişkilerinde görülebilecek hukuk çok farklı olacaktır. Ve genel olarak proletarya diktatörlüğünün hukukuyla çakışır. Bunda da karşılıklı ve belirlenmiş çerçevede (tüzük gibi) bir **güvene dayalı hukuk** söz konusudur. Bu güvenin bizzat, Marksizm-Leninizmi benimsemiş olmak, ama şu ya da bu biçimde değil, partiyi niteleyen özellikleri taşıyan doğru Marksist-Leninist teoriyi kavramak temelinde oluştuğunu söyleyebiliriz. İşte proletarya partisinin **irade birliği** böyle oluşur. (İdeolojik-politik

birlik.) Bu birlik, partinin maddi örgütsel birliğini, disiplin birliğini sağlar.

Ancak bilinçli bir hareket olarak partinin, tüm süreçleri denetlediği ya da denetleyeceği ileri sürülemez. Proletarya partisi iradi bir hareket olarak **nesnel hareketin** çerçevesi içinde hareket eder. Bu ise partinin dışsal etkiler altında olduğu demektir. Bu dışsal etkilerin başında, bizzat ortadan kaldırmayı amaçladığı **kapitalizm** gelir. Kapitalizm koşullarında, her türlü burjuva demokratik hak ve özgürlüklerin kısmen kullanıldığı ülkelerde bile, uzun vadeli bir mücadele, bu hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı bir evreden geçmek **zorundadır**. Bu zorunluluk, serbest rekabetçi dönemde militarizm ve bürokrasinin gelişmediği İngiltere ve Amerika için söz konusu olmasa bile, emperyalist dönemde **tüm** ülkeler için geçerlidir. **“Yeni bir topluma gebe olan her eski toplumun ebesi şiddettir”**, şiddetin olduğu bir yerde burjuva anlamda da olsa demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasından söz edilemez. Ve tarih tanıtlamıştır ki, bu hak ve özgürlükleri ortadan kaldıran ve şiddete başvuranlar, her zaman, mevcut toplumun egemen sınıflarıdır. Bu evrede demokrasiden söz etmek, sözcüğün tam anlamıyla boyun eğmektir, teslimiyetçiliktir. İşte Nazi Almanyası, işte Mc Charty Amerikası, De Gaulle Fransası, Mc Donald İngilteresi. Bunlar tarihsel süreçte ortaya çıkan **istisnalar** olarak yorumlanamaz. Tam tersine tarihsel sürecin **doğal evriminin** ürünleridir.

Üçüncü olarak, devrimci mücadele, her zaman, karşısında egemen sınıfların baskı aygıtı olan devleti bulur. Devlet ise **merkezi** bir güç (zor) aygıtıdır. Egemen sınıfın merkezi gücü karşısındaki gücün de **merkezi** olması gerektiğini en basit mantık bile anlayabilir. Ayrıca üretimin artan oranda toplumsallaşması ve sermayenin merkezileşmesi koşullarında sosyalizmin kaçınılmazlığı gündemdedir. Bizatihi bu sermayenin tek bir elde yoğunlaşmasından başka bir şey değildir. Hisse senetli şirketler, devletin ekonomiye artan müdahalesi ve tekelci devlet kapitalizmi, *“kapitalist üretim tarzının bizzat kapitalist üretim tarzı içerisinde ortadan kalkmasıdır ve dolayısıyla prima fac yeni üretim biçimine geçişin yalnızca bir evresini temsil eden kendi kendini çözümlen bir çelişkidir.”* (Marks)

Sosyalizm, devletin ortadan kalktığı evreye dönüşüm olarak, ilkin merkezileşmiş sermayeyi *“özel ellerden alarak tüm top-*

luma geri verir". Bu ulusal değil, uluslararası planda **bir dünya devleti olarak** gündeme gelir. Ve o zaman devlet söner. Ama bu siyasal yönetimin sona ermesi, toplumda hiçbir yönetimin olmayacağı demek değildir. Engels'in deyişiyle söylersek, "**kişilerin hükümeti** (*government*), yerini **şeylerin idaresi** (*administration*) ve **üretim işlerinin yönetimine** (*direction*) bırakır". Böylesine bir amaç (nihai) yönelik hareketin, hangi biçimde olursa olsun, merkezi olmaması gerektiğini iddia etmek, tarihsel evrimi tersine çevirmekten başka bir şey değildir.

Genel olarak ifade ettiğimiz bu nitelikleriyle proletarya partisi, zaman içinde ve kapitalizm aşıldığı anlamda tüm sınıfla özdeşleşir ve tüm sınıfı kucaklar. Böyle bir partide burjuva hukuku ve burjuva demokrasisini aramak, istemek proletaryanın tarihsel misyonunu yadsımdan başka bir şey değildir.

Ancak, toplumda tek sınıf proletarya olmadığı gibi, tek örgütlenme biçimi de parti değildir. Farklı amaçlar her zaman farklı araçlar (örgütlenme) gerektirir. Çarpık bir kapitalizmin var olduğu, demokratik devrimini tamamlamamış bir ülkede **doğrudan** sosyalist devrim olamaz. Demokratik halk devrimi bu ülkelerde proletaryanın öncülüğünde yapılmak zorundadır. Stratejide anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim olarak saptanan bu devrimin kitle örgütlenmesi **Cephe** olacaktır.

THKP'ye göre, Kurtuluş Cephesi, Halk Savaşının devrimde zorunlu bir durak olduğunun bilincinde, tüm halkın politik ve askeri örgütüdür. Başka bir deyişle demokratik halk devriminin örgütüdür. Ancak Kurtuluş Cephesi, revizyonist "cephe" anlayışına taban tabana zıttır. "**Tepeden birlik**" olarak proletarya partisi ile diğer halk kesimlerinin politik örgütlenmelerinin oluşturduğu bir koalisyon ya da güç birliği olamaz. THKC, THKP'nin önderliği altında **tabandan** oluşan politik-askeri bir halk örgütüdür. Partisiz Cephe ve Cephesiz Parti anlayışına karşı olan bu tespit THKP'nin ayıncı bir özelliğidir. THKC revizyonist ve fokocu örgüt anlayışının reddedilmesini ifade eder. Ancak THKC ile THKP asla birbirine karıştırılmaz. Her iki örgütlenmenin nihai olarak amaçlarındaki farklılık yapılanmasından üyelerinin niteliğine kadar bir dizi farklılığı gündeme getirir. Bu iki örgütlenme arasındaki sınır çizgileri teorik olarak çizilmiş olmakla birlikte, **pratikte** belirginleşmemiş olması mücadelenin eksikliklerinin bir ifadesidir. Şüphesiz Öncü

Savaşı ve özellikle de bu savaşın başlangıç evresinde ülkemizin özgül koşulları, Parti ve Cephe kadrolarının ayrışmasını **fiilen** olanaksız kılmıştır. Ayrıca ilerici ve yurtsever unsurların **hızla** Marksizm-Leninizmi benimsemeleri, sınır çizgilerinin çekilmesini (pratikte) daha da güçleştirmiştir. Zaman içinde halk kitlelerinin mücadeleye geniş ölçekte girmesi sınır çizgilerinin çekilmesi için gerekli nesnel koşulları yaratmış olmasına rağmen, geçmişin getirdiği alışkanlıklar kadrolarda belli bir duyarsızlık yaratarak, gerekli özenin gösterilmesini engellemiştir. Özellikle partinin güvence altında tutması gereken belli bilinç düzeyine fazla önem verilmemesi, THKC içinde örgütlenmesi gereken unsurların THKP içine alınmasına ya da hiç örgütlenmemesine yol açmıştır. “Arka-cephe ilişkisi” ya da “sempatizan” kategorileri yaratılarak THKC fiilen dıvı bırakılmıştır. Ama politik-ideolojik çizgisinde özel olarak belirtildiği için THKC yapay biçimde var edilmeye kalkılmıştır. Bu tutumun en somut örneği, Marksist-Leninist kadronun “Cephe içinde çalışma” adı altında Cephe kadrosu olarak kabul edilmesidir. Diğer bir örnek de, ekonomik-demokratik mücadelenin THKC'nin temel alanı olarak algılanmasıdır. Sözüñ özü, Parti alanındaki hatalar tümüyle Cephe alanına da taşınmıştı.

“THKC'nin amacı, emperyalist sömürü ve işgale son vererek ülkenin bağımsızlığını sağlamak, oligarşik yönetimi yıkarak halkın devrimci demokratik iktidarıñı kurmak ve toprak devrimini gerçekleştirmektir.”

Böyle bir örgütün politik iktidar alternatifi olduğunu belirtmek gereksizdir. İşte bu örgüt (THKC) halk iktidar organlarının yaratılması demektir. Ve bu organlarla vücut bulur. Ama bu bir süreçte gerçekleşir. Öncü Savaşı aşamasında THKC'nin çekirdek örgütlenmesi ya da kadro yapılışını öndedir. Gelişme, silahlı güç ile kitle örgütlenmesi, kitle örgütlenmesi ile silahlı gücün birlikte gelişmesi olarak ortaya çıkar. Bu, Halk Savaşı evresinde THKC'ye bağlı bir halk ordusunun kurulması ile örgütsel düzeyde netleşir.

Ülkemizde milli krizin derinleşmesine paralel olarak gelişen kitle hareketleri, toplumun her kesiminden gelen pek çok unsurun “devrimci” olarak faaliyet göstermesine yol açmıştı. Bu unsurlar Marksizm-Leninizmin etkisi altında, ama düzenli ve sistemli bir Marksist-Leninist eğitim ve bilgiye (formasyona) sahip olmaksızın “Marksist-Leninist” olarak kabul ediliyorlardı. Bir başka deyişle, po-

litize olmuş hemen herkes kendini “devrimci” olarak ilan etmekle, “Marksist-Leninist” olarak kabul ediliyordu. Ülkede düzene karşı hemen hemen tüm hareketlere ve örgütlenmelere Marksizm-Leninizm damgasını vurmasının bir ürünü olan bu yanlış, giderek soyut bir “halk” (sınıfsal farklılıkları taşımayan ya da taşıdığı unutulmuş) kavramına ve proletaryanın ideolojisinin bir “halk ideolojisi-ne” dönüştürülmesine ya da öyle sunulmasına yol açıyordu. Anti-empyrialist ve anti-oligarşik bir hareketin kendini “proleter hareketi” ilan etmesi ve üstelik bunu proletarya partisinin öncülüğünden uzak yapması, ortaya garip bir manzara çıkarıyordu.

Bu manzara, bir yandan halk kitlelerine doğru bir devrim programının anlatılmasını engellerken, öte yandan da ortaya konulan programların (yanlış da olsalar) ciddiye alınmamasına yol açmıştı. Kaba anti-komünist propagandaların ileri sürdüğü savlar büyük ölçüde kendine “devrimci” diyen herkes tarafından kabul ediliyordu. Sol örgütlenmeler ise, bir yandan demokratik halk devriminden (yada aynı muhtevayı ifade eden başka tanımlamalar) söz ederken, öte yandan kendine bağlı unsurlardaki çarpık program hedeflerine hiç ses çıkartmıyorlardı. Böylece başta köylüler ve şehir küçük-burjuvazisi olmak üzere, tüm halkta bir “proletarya devrimi” anlayışı (ama anti-komünist propagandanın tanımladığı biçimde) ve beklentisi ortaya çıkmıştı. Zaman içinde, ilkin şehir küçük-burjuvazisi ve köylülük, giderek de şehir proletaryası ile tarrım işçileri, bu anti-komünizmden türemiş “devrim”e ve “amaçlar”ına karşı çıkmaya başladılar. Özel mülkiyetin her biçimde ortadan kaldırılmak ve bireysel yaşamın tümüyle yok edilmek istendiğini düşünen küçük-burjuvazi, bireysel planda ilk mülk edinme olayıyla birlikte devrimci mücadeleyi terk etmeye başlamıştı.

Teoride demokratik halk devrimi için mücadeleden söz edilirken, pratikte çarpık bir “sosyalist devrim” mücadelesi gündemdedeydi. 1961 anayasasının getirdiği nispi özgürlük ortamı, fiilen 12 Mart döneminde sona ermiş olsa da, kağıt üzerinde varlığını sürdürüyordu. Böylece, 1970-71 yılında, 1961 Anayasasının getirdiği “hakları” kullandırtmayan bir hükümete karşı mücadele eden devrimciler, 1977 sonrasında 61 Anayasasının ötesine geçmeyi hedefleyen devrimcilere dönüşmüşlerdi. (Sosyalist, komünist vb. sözcüklerle tanımlanabilir bir devrimcilik, “61 Anayasasını savunma” gibi deyimler bir bütün olarak “düzenin devrilmesi” deyimle-

rine yerini bırakmıştı.) Halk kitlelerinin bilincinde ortaya çıkan bu de-ğişimler, bir yanılısamalar bütünü olarak çarpıktı. Bu çarpıklık, kısa dönemde kitlesel sonuçlar doğurmamakla birlikte, bireysel "planda önemli sonuçlar vermekten geri kalmıyordu. Kendine "devrimci" diyen bireyler, bundan komünist olmayı anladıklarından ya da çevrede öyle kavranıldığından, ya "komünist" gibi davranmak zorunda kalıyordu ya da öyle görünmeye çalışıyordu. Artık "devrimci" mücadelenin zorluğundan korkan, kaçan, "devrimciliği bırakan" bireylerden söz edilir olmuştu. Devrimci mücadeleyi ekonomin-demokratik mücadele olarak alan çevrelerde "devrimciliği bırakan" bireylerin "küçük-burjuva zaaf ya da pisliliği"nden söz edilmesi günlük konuşmalara bile girmişti. Bu tanımlamalar ve yorumlar, kitle hareketinin kendiliğinden-gelme özelliğini ve bunun yarattığı keşmekeşi, bilinç kaymalarını yeterince gösteriyordu. Kendileri de bir küçük-burjuva olan ve teoride devrimin niteliğini demokratik olarak tanımlayan unsurların, pratikte kendilerini "proleter devrimci" sanmaları ve "sosyalist devrim mücadelesi" yaptıklarını **düşünmeleri** geniş kitleleri de etkilemekte gecikmedi.

Genellikle öğrenci olan gençlik kitlesi dışındaki halk kitleleri mücadelenin **pasif** unsurları olarak **geriye çekilmeye** 1978 Ocak ayında CHP hükümetinin kurulmasıyla başladılar. Bu tarihte CHP hükümetinin, ne yapacağı daha açık ve kendi taleplerine uygun olarak kitlelere görüldüğünden halk tarafından kolayca benimsendi. "Klasik sol oylar" olarak ifade edilen ve nüfusun % 30-35'ni bulan halk kitlesi "sol" hükümetle birlikte devleti de benimsemeye başladı. "Meşru müdafaa" teorilerinin bu dönemde ortaya çıkması hiç de rastlantı değildir. Halk kitlelerinin; faşist milislerin yasadışılığı karşısında, yasal "sol" hükümet yanında tavır alışı, doğrudan devletin savunulması anlayışına denk düşüyordu. İşte halk kitlelerinin bu yanılısalarını, devrimcilerin kitlelerden kopmasının ve tecridinin ön koşulu ve başlangıcıydı. Örgütlenme düzeyinde **Parti ile Cephe** arasındaki farkın ortadan kalkmasına denk düşen bu gelişmenin HDÖ'yü de etkilememesi beklenemezdi ve öyle de oldu. Ama etkisi, soldaki genel sürecin rotasından farklı bir rota izleyerek olmuştur.

Halk kitlelerindeki ve soldaki yanılı ve yanılısaların etkisi, THKP/HDÖ ve THKC/HDÖ Tüzükleri'nin yerine geçecek tek bir "THKP-C/HDÖ Tüzüğü" kavrayışı ile somutlaşıyordu. Solda genel

“devrimci” kategorisinin oluşmuş olması, ve böylece –kendi terminolojimizle söylersek, Parti ve Cephe farkını önemsememe tutumu– örgüt içinde kadroların **teorik düzeye göre** ayrıştırılması anlayışının yaygınlaşmasına yol açıyordu. Teori olarak Marksizm-Leninizm alındığı düşünülürse, bu düzeyin, Marksist-Leninist teorik bilgiye sahip olma düzeyi olarak algılandığı hemen anlaşılabilir. Böylece bu düzeyi yüksek olanlar parti üyesi, düşük olanlar ise, ne olduğu belirsiz bir Cephe kadrosu olarak kabul ediliyordu. Öte yandan Parti ve Cephe yapılanması ayrılmadığından, bu “farklı” kadrolar aynı yapı ve çalışma içinde yer alıyorlardı.

Sorunun kendisi kadar çözümünü de basitti ve yıllar öncesinde ortaya konmuştu. THKP Tüzüğü’nde üyelik koşulları belirtilirken sayılan “*asgari Marksist-Leninist formasyon*”a sahip olmak “koşul”u teorik düzeye göre ayrıştırmanın anlamsızlığını ifade ediyordu. Yine “*sınıfsal köken olarak proletaryanın dışından gelenler için profesyonel devrimcilik şarttır*” koşulu, sorunun çözümünü daha da netleştiriyordu. Ayrıca THKP ve THKC’nin amaçları ortaya konulurken ifade edilen ve THKP’ nin “asgari programına” denk düşen anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim ve “*halkın devrimci demokratik yönetimi*” tanımlamaları Parti ve Cephe kadrolarının farkını açıkça sergiliyordu.

Bu açık ifadelerle rağmen, ayrıntılı bir biçimde “Demokratik Halk Devrimi Programı”nın yayınlanmamış olması, kadroların ideolojik-politik eğitimlerinin yapılamayışıyla birleşince, önemli bir eksiklik olarak karşımıza çıkıyordu. “Demokratik Halk Devrimi Programı”nın yayınlanmamış olması, pratikte halk kitlelerinin çarpık bilincinin düzeltilmesinde etkisiz kalmaya yol açtığı gibi gerilla eylemlerinin hedefleri konusunda dar bir perspektifin ortaya çıkmasına yol açmıştı. Genel oligarşi tanımı ile ortaya çıkan bu darlık, demokratik devrimin önemli bir kısmını oluşturan toprak devrimini hedef dışında tutan bir perspektifti. Devrim programında ifadesini bulan kitlelerin somut “ekonomik-politik-demokratik istemleri” doğrultusunda gerilla eylemlerinin yapılması önerilirken, bunun kitle kuyrukçuluğundan ve kendiliğinden-gelmecilikten nasıl ayrılacağı düşünüleliyordu. Suni denge ile kitlelerin bilinçlendirilmesi, örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi arasındaki ilişkinin yanlış kavranışı ile durum daha da karışık hale gelmekteydi.

HDÖ, yayınladığı teorik metinlerde, özellikle temel müca-

de-le biçimi olan silahlı propagandaya ilişkin metinlerde, kitlelerin bilinçlendirilmesi, örgütlenmesi, harekete geçirilmesi ile suni denge ilişkisini açık biçimde ortaya koymuştu. Bilindiği gibi silahlı propagandanın bir işlevi **sunî dengeyi bozmak**, yani oligarşinin gücünün mutlak olmadığını, ona karşı savaşılabileceğini göstermek olarak **kitlelerin düzene karşı tepkilerini açığa çıkarmak** iken, diğer işlevi kitlelerin açığa çıkan tepkilerinin (açık) **kanalize** edilmesi, yani onlara politik hedef göstermek, siyasi gerçekleri açıklamak, onları **bilinçlendirmek** ve **örgütlemektir**. Bu noktada politik hedef gösterme, bilinçlendirme faaliyetlerinin bulunulan evredeki devrim programı ile bağlantılı olduğu açıktır. Oligarşinin siyasal tecridi ya da mutlak siyasal üstünlük kavramları hep alternatif gücün siyasal devrim programıyla ilintilidir.

Demokratik halk devriminin hedefinin, stratejik hedef düzeyinde bir genel konusu, hiçbir biçimde programı dışlamaz, tersine onu gerektirir. Ancak bu noktada önemli olan, belli bir programın formüle edilmesi değil, bu programın kadrolarca kavranılması, **tutarlı ve kararlı biçimde tüm sürecinde savunulmasıdır**. THKP/HDÖ olarak Demokratik Halk Devrimi Programı'nı (asgari program) her durumda savunmak ve THKC/HDÖ olarak bu programı, sonuna kadar uygulamak tarihsel görevdir. Demokratik Halk Devrimi Programı'nın Parti tarafından savunulması, herşeyden önce karşıt olarak güçlü bir anti-komünist propagandanın varlığını hesaba katmak zorundadır. Bu karşıt propaganda komünistlerin böyle bir programı "iktidara gelinceye kadar" savundukları ve sonra terk ettikleri şeklindedir. Bu da halk kitlelerinin devrime karşı, yani kendi beklentilerine denk düşecek nitelikte bir devrim olacağı konusunda, kuşku duymalarına yol açmaktadır. İşte bu anti-komünist propagandanın etkisiyle ortaya çıkan kuşkular 1978-80 yıllarında önemli sonuçlar doğurmuştu. Bir Marksist-Leninistin herşeyden önce tutarlı ve kararlı bir demokratik devrim savunucusu olması gerektiği kavranılmadığı ve bu kitlelere gösterilmediği sürece, bu devrimde proletaryanın ideolojik öncülüğünü sağlamak olanaksızdır. HDÖ, ülkemizde demokratik halk devrimi olmaksızın sosyalist devrimin gerçekleşmeyeceğini ve bunun tarihsel bir gerçekliğe denk düşüğünü kabul eden bir Marksist-Leninist örgüttür. Demokratik halk devriminin, salt politik iktidarı işçiler, köylüler ve şehir küçük-burjuvazisine ele geçirilmesi olmadığı, aynı zamanda ekonomik, top-

lumsal, politik, kültürel alanlarda bir değişim olduğu unutulamaz, unutturulamaz. İşte THKC'nin amaç ve mücadelesi budur.

Örgütlenme ve örgütsel ilişki alanında görülen hatalı kavrayışlar, yetersizlikler pragmatist tavırla birleşerek, stratejik düzeyde kendini göstermekte gecikmedi, özellikle Halk Savaşı ile Öncü Savaşının **bağlantı ve farklılıkları** alanında belirginleşmişti. Yıllar boyu, şu ya da bu biçimde ortaya çıkmış sağ-sapmaların geriye bıraktığı tortudan kaynaklanan yanılığlar ve yanlısamalar, özelde Öncü Savaşı ile Halk Savaşının **tek bir süreç** olduğunun önemsenmemesi olarak ortaya çıkıyordu. Sözün özü, ağaca bakarken orman unutulmuştu. “Siyasal zor”, “siyasal tecrit”, “siyasal üstünlük”, “psikolojik yıpratma”, “maddi yıpratma”, “kır gerilla savaşı”, “hareketli gerilla birliği”, “gizli silahlı güçler” gibi konularda (olumlu ya da olumsuz) ortaya çıkan bu önemsememe ya da unutmama, stratejinin (Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi) bütünselliğinin zedelenmesine yol açıyordu. Bu da, karşıt olarak, eklektik bir anlayışın gelişmesi demektir. (Pragmatizme uygun bir anlayış.) Bu durumda, pragmatist tutum ve eklektik anlayışın bütünsel bir değerlendirmesini yapmak da mümkün değildi. Böylece, örgütün, Öncü Savaşı ve Halk Savaşı bütünselliğine (bağlantı ve farklılıkları) bakışını yeniden ortaya koyarak, pragmatizmin nerelerde ve nasıl ortaya çıktığını göstermekten başka yol kalmamaktadır.

Bilindiği gibi Öncü Savaşı, doğrudan Halk Savaşına bağlıdır. Emperyalist hegemonya altında bulunan ülkelerde uzun (uzatılmış) bir kurtuluş savaşı verilmek zorundadır. I. ve II. bunalım dönemlerinde, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalizmin açık işgali ve feodal sömürü, halk kitlelerinin tepkilerinin kendiliğinden-gelme (spontane) patlama ve isyanlara dönüşmesine yol açıyordu. Yani emperyalizm (ve dolayısıyla yerli işbirlikçileri-komprador-burjuvazi ve feodaller) **siyasal olarak tecrit olmuş durumdaydı**. Bu, emperyalizmin siyasal gücünün halk kitlelerince tanınmaması, kabul edilmemesi demektir. Ancak bu, hemen karşı bir gücün (siyasal alternatif) oluştuğu ve kitlelerce benimsendiği demek değildir. Tecrit koşullarında bulunan emperyalizme karşı, siyasal bir alternatifin ortaya çıkması ve bu gücün **siyasal üstünlüğü** ele geçirmesi bir süreç gerektirir. Bu süreç, önemli ölçüde, kitlelerin kendiliğinden-gelme isyan ve ayaklanmalarının örgütlenmesi olarak tanımlanabilir. Siyasal üstünlüğün sağlanması, devrimcilerin,

halk kitlelerine siyasal çözümler önerdiğinde, bunun kitlelerce benimsenmesi ve mücadeleye girişilmesi demektir. Aynı şekilde emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin siyasal çözüm önerilerinin halk kitlelerince reddedilmesi söz konusudur.

Siyasal olarak tecrit olmuş ve dolayısıyla siyasal üstünlüğü **kesin olarak** (mutlak) yitirmiş olan emperyalizm ve yerli işbirlikçileri, sömürülerini sürdürebilmek için artan oranda zora, şiddete başvurur. Siyasal üstünlüğü ele geçirmiş olan gücün yok edilmesine ve bu yolla siyasal üstünlüğü yeniden ele geçirmeye yönelik (gerçekleşmesi olanaksız bir amaç) emperyalist zoru “**siyasal zor**” olarak tanımlayabiliriz. Bu siyasal zor kavramının politik literatürdeki yeri budur ve son tahlilde bir siyasal iktidarın kullandığı ya da siyasal iktidarı ele geçirmek için kullanılan zordur. Her zor gibi, Engels’in deyişiyle, “**ordu ve donanma demektir**”. Böylece emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin siyasal zora başvurulmasının, kendi silahlı güçlerini (ordu, polis, özel silahlı güçler) kullanmaları demek olduğu açığa çıkar, “siyasal zora tavır alınması”, doğrudan, emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin siyasal zor araçlarına (silahlı güçler) ve uygulamalarına karşı tavır almaktır, uygulamalarına karşı durmaktır ve bu güçlerin amaçlarına ulaşmasına (önce taktik planda) engel olmaktır.

Bir maddi güç, bir başka maddi güç tarafından alt edilebilir. Emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin zoruna karşı ve onu alt edecek devrimci zor, “*basit bir istek işi değildir. Kullanılması için çok gerçek ön koşullar, özellikle en yetkin olanların o kadar yetkin olmayanları alt ettiği aletler*” ister. (Engels) Maddi ve teknik olarak üstün, yani yetkin zor araçlarına sahip olan bir gücün daha zayıf bir güç tarafından yenilmesinin tek koşulu, düşmanın bu üstünlüğünü –belli bir zaman içinde– ortadan kaldırmaktır. İşte savaşlarda ilk darbenin gücü ve önemi buradan kaynaklanır. (Günümüzde ülkeler arası savaşta, ilk harekâtın hasmın hava gücünü yok etmeye yönelme nedeni de budur.) Maddi ve teknik olarak güçlü emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı yürütülen savaş da bu kuralların dışında gelişemez. Halk güçlerinin, maddi ve teknik olarak güçlü düşmanı yenebilmesi için, temel dayanağı düşmanın siyasal tecridi ve siyasal üstünlüğü yitirmiş olmasıdır. Bu dayanak noktası, savaşı düşmandan daha uzun süre sürdürebilmek ve bu zaman aracılığıyla düşmanın maddi ve teknik üstünlüğünü alt et-

mek için gereklidir. İşte bu nedenle, **Halk Savaşı, uzatılmış bir savaştır**, yani bilinçli olarak savaşın süresi uzun tutulmaktadır. **Uzatılmış savaş ise, bir yıpratma savaşıdır.**

Yıpratma savaşı, hasım gücün maddi güçlerinin ve iradesinin (moral) giderek tüketilmesidir. Ancak böyle bir savaş, taraflardan **yalnız birisi için** geçerlidir. Yani bir tarafın çıkarı savaşın uzatılmasındaysa, karşı tarafın çıkarı savaşın kısa sürede sona erdirilmesindedir.¹⁷ Halk güçleri, yıpratma savaşıyla, maddi ve teknik olarak üstün düşmanın, savaşı hızla sona erdirmeye çabalarını engeller ve giderek onun bu üstünlüğünü ortadan kaldırır. İşte Halk Savaşının ara evreleri olarak, **stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik karşı taarruz evreleri** bu şekilde ortaya çıkar.

Stratejik savunma, elde olanı koruma aşamasıdır. Düşmanın savaşı kısa sürede bitirmek amacıyla yaptığı stratejik taarruzları (imha seferleri) savunmanın nedenidir. Ancak bu savunma, ne **taktik ya da mevzi bir savunmadır, ne de pasif bir direniş hareketidir.** Halk Savaşının süreç olarak bir saldırı süreci olması, bu evrede savunmanın **stratejik** düzeyde olması ve düşmanın hareketlerinin (taktik planda) amaçlarına ulaşmasını engelleyecek ölçüde, güçlerinin imhasını, tahribini ve moralini bozmayı hedefleyen **taktik saldırıları** kapsamaması demektir. Bu evrede halk güçleri için, bu amaçlara en uygun savaş biçimi **gerilla savaşıdır.**

Gerilla savaşı kavram olarak nitelik belirleyici değildir. Mahir yoldaşın deyişiyle söylersek, “*mahalli mütegalibe de, düzenli birlikleri yenilmiş ordu da düşmanına karşı gerilla savaşı yürütebilir*”. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ne göre, Öncü Savaşında da gerilla savaşı yürütülür. Ancak Halk Savaşındaki, özellikle de stratejik savunma evresindeki gerilla savaşı **halk ordusu tarafından yürütülür.** Bu ordu üç tür birlikten oluşur: **Düzenli birlikler, bölgesel birlikler ve yerel birlikler (milis).** Stratejik savunma evresinde, bu birlikler, görece olarak (diğer evrelere göre) nicelik olarak az ve maddi olarak zayıftır. Gerilla savaşı amaç olarak, düşmanın yıpratılmasına yönelirken bunu **gerilla üs bölgeleri** temelinde gerçekleştirir. Böylece yakın amaç var olan **gerilla üs bölgelerini kurtarılmış bölgelere dönüştürmektir.** Mao’nun bu dönemdeki savaş yöntemini açıklamada kullandığı “el” örneği oldukça açıktır.

¹⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz. Clausewitz, *Savaş Üzerine*

Bu yöntem kısaca, görece olarak zayıf ve merkezden ayrı düşmüş düşman birliklerinin bulunduğu yerde **toplanan** silahlı güçler, “bir yumruk olarak” düşmanı imha eder ve sonra **dağılarak** “açılmış bir el gibi” geri çekilir. Dağılan güçler, düşmanı her yerde sürekli **taciz** ederek yorar, yıpratır. Onlara karşı, düşmanın karşı hareketi her yöne yönelmek zorunda olduğundan “görünmez bir boksöre yumruk atmaktan” başka bir şey değildir. Ve bu da onun yorulmasına, yıpranmasına yol açar. İşte Halk Savaşının ilk evresinde düşmanın **maddi ve psikolojik yıpratılması** böyle gerçekleşir.

Stratejik denge evresinde ise, halk silahlı kuvvetleri ile düşman arasında bir güçler dengesi mevcuttur. Bu evreden, stratejik taarruz evresine geçilebilmesi için en uygun savaş biçimi **hareketli** (manevra) savaştır. Bu savaş biçimi bu evrenin temel savaş biçimidir. Bu savaşta, birlikler, daha büyük sayıdadır ve büyük ölçüde gerilla savaşı yöntemlerine **benzer** bir yöntem kullanır. Gerilla savaşından farkı, birliklerin sayısı, donatım vb. farklılıklardan doğar ve **düzenli ordu** yapılanmasına uygun bir yöntemdir. Güçlerin belli bir mekanda toplanması bu savaş biçiminin özünü oluşturur. Askeri terminolojiyle söylersek, bu evrede silahlı güçlerin birlik düzeyinden tugay ya da tümen düzeyine yükselmesi, kolordu ve ordu yapılanmasının gerçekleşmesi söz konusudur ve hareketli (manevra) savaş bu güçlerle yürütülür. Hareketli savaş **imha eylemini** yerine getirir ve bu yönüyle de diğer savaş biçimlerinden ayrılır.

Stratejik karşı taarruz evresinde ise, temel savaş yöntemi **mevzi savaştır**. Mevzi savaş, bir **yıpratma savaşıdır**, ancak bu yıpratma **muharebeye** ilişkindir, muharebe alanında kesin sonuçun alınmasına yöneliktir. (1954 Dien Bien Fu Savaşı gibi) Artık belli mevzilerin ele geçirilmesi söz konusudur. Bu evrede bölgesel birlikler, hareketli savaş ve yerel birlikler de, gerilla savaşını sürdürür.¹⁸

Halk Savaşının rotasının bu konuşunda, gerilla savaşının stratejik denge ve karşı taarruz evrelerinde ortadan kalkmadığını özel olarak vurgulamak gerekir. Ancak bu evrelerdeki gerilla savaşı temel savaş biçimine tabidir, (tali) ikincil yöntem olarak kullanılır.

İkinci olarak altı çizilmesi gereken nokta, **Halk Savaşının**

¹⁸ Ayrıntılı bilgi için bkz. Mao Zedung: *Askeri Yazılar*, Giap: *Halk Savaşının Askeri Sanatı ve Vietnam'da Ulusal Kurtuluş Savaşı*, *TDAS-I ve Eylem Kılavuzu-III*

verileceği alandır. Bu boyutta bir savaşın kentlerde verilemeyeceği ve kentlerde bir halk ordusu oluşturulamayacağı açıktır. Temel savaş alanı kaçınılmaz olarak **kırlardır** (dağlar, ovalar). Halk ordusu bu alanlarda oluşturulur, savaşır. Bu nedenle de devrimin temel gücü köylülüktür, “*şehir proletaryası elbette devrimin temel kuvvetleri içindedir. Ancak devrimde onun belirleyiciliği devrimin yükselme aşamasındadır ve son sözü o söyleyecektir*”.¹⁹

Üçüncü nokta, Halk Savaşındaki **gerilla savaşının** (temel ya da tali) **düzenli birliklerin, yani halk ordusunun savaş biçimi olarak kullanıldığıdır.** Askeri literatürde, bu gerilla savaşını yürüten silahlı güç, birlik (*troop*) olarak ifade edilir. Ve ordu hiyerarşisinde **bölük** düzeyinde bir birimdir. Bu terim, özellikle Küba Devrimi sonrasında ortaya çıkan Öncü Savaşı bağlamındaki gerilla savaşını yürüten silahlı güçlerin tanımlanması yönünden önemlidir. Che'nin gerilla odağının oluşturulması ve bunun bir isyan merkezi olarak öne çıkması konusundaki saptamalarında kullandığı “gerilla birliği” (*guerilla detachment*) ordu birimi değildir. Buradaki birlik (*detachment*) terimi, sözcük olarak müfreze, takım anlamındadır ve tümüyle özel bir oluşumdur.²⁰ Özel olan, altı çizilmesi gereken husus, bir bütün olarak **Halk Savaşının Halk Ordusu ile verileceği gerçeğidir.** Bu gerçek, Halk Savaşındaki gerilla savaşının niteliğini belirler.

Giap, Halk Savaşının verilebilmesi için gerekli koşulları sayarken, “*maddi ve teknik olarak üstün düşmana karşı mutlak siyasi üstünlüğün*” sağlanmasını ve Halk Savaşına uygun bir silahlı güç ve bu gücün uygun örgütlenmesinin olması gerektiğini belirtir. Giap, bu silahlı gücü halk ordusu olarak tanımlarken onun uygun örgütlenmesini de üç düzeyde ele alır: a) Düzenli birlikler; b) Bölgesel birlikler; c) Milis ve gerilla (yerel) birlikler. Giap'da bu üçlü yapı stratejik niteliktedir ve bu yüzden, **gerilla**, yerel ve düşmanın **art bölgesinde** faaliyet gösteren silahlı güç olarak konular. Bilindiği gibi bu tür gerilla, tüm ordularda mevcuttur ve gerilla savaşı 18. yy'daki Amerikan Bağımsızlık Savaşı'ndan bu yana tüm savaşlarda

¹⁹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*. Ayrıca bkz. Mahir Çayan, *Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*.

²⁰ Teorik metinlerin türkçe çevirilerinde fazla özen gösterilmediğinden ve ayrıca askeri terimlere fazla değer verilmediğinden, her zaman “troop” ile “detachment” aynı sözcükle, “birlik”le karşılanmıştır.

kullanılmış bir yöntemdir. Ancak stratejik savunma evresinde gerilla üs bölgeleri bağlamında gerilla, o bölgede temel silahlı örgütlenmedir. Ve gerilla savaşı temel savaş biçimidir. Bu noktada yanılıya düşmemek için Halk Savaşının **gelişim çizgisini** bir bütün olarak ele alıp irdelemek gerekir. Çin Halk Savaşında görüldüğü gibi, savaş düz bir çizgi izlemez. Belli bir dönem stratejik denge durumu (ve hatta karşı taarruz) mevcutken, çeşitli nedenlerle tekrar stratejik savunma durumuna geçilebilir. Bu, gerilla savaşından hareketli savaşa geçip, sonra tekrar geri dönerek gerilla savaşını yürütmek; ya da gerilla üs bölgeleri kurtarılmış bölgelere dönüşükten sonra, bu bölgelerin elde tutulamaması nedeniyle yitilmesi ve başlangıç noktasına dönülmesi demektir. Tıpkı savaşın sınıfsal ve ulusal planda yürütülmesinin düz bir çizgi oluşturamayacağı gibi. Çin deneyiminin gösterdiği gibi savaş, sınıfsal planda başlayıp, ulusal planın öne geçmesiyle sürebilir, ama belli bir süre sonra yeniden sınıfsal plan öne geçebilir. (Vietnam’da bu süreç önce ulusal, sonra sınıfsal ve yeniden ulusal şeklinde gelişmiştir.) İşte bu devrimler, savaş biçimlerinin mekanik bir sıra oluşturmadığını, aralarındaki ilişkinin diyalektik olduğunu tanıtlamaktadır. Bu diyalektik ilişki, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nde, değişik düzeylerde özel olarak vurgulanmıştır.

III. bunalım döneminde ortaya çıkan yeni olgular geri-bıraktırlmış ülkelerde Halk Savaşının eskisi **gibi** başlatılıp, yürütülemeyeceğini göstermiştir. Bu yeni olguların başında, **sunî denge** gelir.

Geri-bıraktırlmış ülkelerde sunî dengenin kurulması, doğrudan Halk Savaşının başlatılma biçimini değiştirmiştir. Sunî dengenin sınıfsal ve ulusal planda ortaya çıkışı, **halkın kendiliğinden-gelme isyan ve patlamalarının** ortaya çıkmasını engellemektedir. III. bunalım döneminde, geri-bıraktırlmış ülkelerde, halk kitlelerinin emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı, **kendiliğinden silahlı eyleme geçmelerinin** önünde önemli engeller vardır.

İlkin kapitalizmin yukardan aşağı, dış dinamikle geliştirilmesinin ürünü olan **nispi refah** ile halk kitlelerinin tepkileri pasifize edilmiştir, açık hale gelmesi önlenmiştir. Ancak uzun dönemde, sürekli ekonomik bunalım bu yolun kalıcı olmasını engeller ve **siyasal zor** gündeme gelir. Bir başka değişle, halkın tepkilerinin açığa çıkmasının önündeki temel engel oligarşinin siyasal zorudur. Bu siyasal zor her devlette görülen ve normal zamanlarda da var

olan “devletin yasal zoru” değildir. Her devletin özünde bulunan “meşru” zor olarak siyasal zor, III. bunalım döneminde, geri-bıraktırlmış ülkelerdeki siyasal zorun yalnızca belli bir bölümüdür. Ülkemizde TCK'nın 141-142 ve 146. maddeleri yoluyla uygulanan siyasal zor bu tür siyasal zordur. Ancak ülkede sürekli milli krizin (tam anlamıyla olgun olmasa da) mevcudiyeti, devlet gücünün belli bir yasal çerçevede uzun süre kalmasına olanak tanımaz. Oligarşi gerekli gördüğü her durumda yasadışılığa baş vurur. Bu noktada yönetimin askerileştirilmesi şart değildir. Örneğin, gizli faşizm koşullarında, yasal bir kitle gösterisi, polis gücü tarafından dağıtılabilmekte ve göstericiler üzerine doğrudan ateş edilebilmektedir. Ülkemizde 8 nisan 1976'da Ankara'da polislin öğrenciler üzerine ateş açmasıyla iki öğrenciyi öldürmesi, ya da Tarsus'da bir trafik kazasını protesto eden halkın üzerine jandarmanın ateş açarak 8 kişiyi öldürmesi tipik örneklerdir. Yönetimin askerileştirildiği koşullarda ise, “yasal” hiçbir şey kalmaz ve siyasal zor her biçimde ve her yerde açıkça icra edilir (sömürge tipi faşizm esprisi). Geri-bıraktırlmış ülkelerde bu siyasal zorun bu içeriği, özsel olarak oligarşinin suni dengeyi kurmak, korumak ve sürdürmek amacıyla birleşiktir. İşte bu içerikte bir siyasal zor ile halkın düzene karşı hoşnutsuzluk ve tepkileri **açık hale** (kendiliğinden-gelme, patlama ve isyanlar olarak) **gelememektedir**. Halk Savaşının verilebilmesi için öncelikle bu **sunî denge bozulmalıdır**.

Sunî dengenin bozulması herşeyden önce halk ordusunun kurulmasına olanak sağlar. Halk kitlelerinin tepkilerini açığa vurma için düzeni değiştirmek amacıyla halk ordusu saflarına katılması böyle mümkün olabilir.

III. bunalım döneminin diğer bir özelliği de, geri-bıraktırlmış ülkelerde **ulaşım ve haberleşmenin** ülkenin her yanına yayılması ve **güçlü merkezi otoritenin** ortaya çıkmasıdır. Bu olgular, I. ve II. bunalım döneminde olduğu gibi, **zayıf mahalli otoriteleri** yıkararak bu bölgelerde kurtarılmış bölgelerin (Kızıl Siyasi İktidarlar) kurulmasının III. bunalım döneminde olamayacağını gösterir. Daha tam bir deyişle, bu dönemde, kurtarılmış bölgeler I. ve II. bunalım dönemindeki biçimiyle oluşturulamaz. **Kurtarılmış bölgelerin oluşturulabilmeleri için, gücü kırılması gereken mahalli otoriteler değil, merkezi otoritedir**.

Sözün özü, III. bunalım döneminde emperyalist hegemonya

altındaki geri-bıraktınlmış ülkelerde Halk Savaşı geçmiş dönemlerdekine **benzer bir biçimde başlatılamaz**. Artık Halk Savaşının başlatılması için gerekli koşullar yaratılmalıdır. İşte bunun mücadele sürecine **Öncü Savaşı** adı verilir.

Suni dengenin bozulması, mevcut düzene karşı halkın – **genellikle bilinçsiz**– tepkilerinin açığa çıkması demektir. Böylece tepkiler, kendiliğinden-gelme patlama ve isyanlar şeklinde görünür olur. I. ve II. bunalım döneminde bu gelişmeler, proleter devrimcilerin bu hareketleri örgütlemesiyle (kendiliğinden-gelme ya da bilinçsiz bir sürece son vermek) Halk Savaşının (bilinçli bir süreç) başlatılmasını sağlar. Ama **bilinçli** bir süreçte, yani Öncü Savaşıyla halk kitlelerinin tepkilerinin açığa çıkartılması, hareketin örgütsüzlük yanının ağır basmasına yol açar. Nikaragua Devrimi'nin **bir kez daha tanıtladığı** bu gerçek, en açık biçimde Öncü Savaşı üstünde yükselen bir Halk Savaşının başlangıcının, geçmiş dönemlere göre **farklılığında** görülür. Burada siyasal tecrit ve siyasal üstünlüğün ele geçirilmesinde Öncü Savaşının gündemde olması önemlidir.

Oligarşi **nesnel olarak** siyasal tecrit koşulları içindedir. Halk kitlelerinin tepkilerinin (açık olmayan) mevcudiyeti bunu ifade eder. Ancak Kurtuluş Cephesi bu tecrit koşullarını kendi lehine dönüştürmek zorundadır. (Siyasal üstünlüğün sağlanması.) Halk kitlelerinin tepkilerinin **pasifize edilmesi** ortadan kalktığı oranda bu gerçekleşebilir. Tüm revizyonist ve pasifistlerin şiddetle karşı çıktığı nokta da budur. Onlar halk kitlelerinin pasif olmadığını ve olamayacağını kanıtlamaya çalışırlar. Ve bunu halkın oligarşiye karşı tepkilerini göstererek yaparlar. Evet, halk kitleleri oligarşiye karşı tepki duymaktadırlar ve bir anlamda oligarşi siyasal olarak tecrit durumundadır. Ama asıl olgu, bu tepkilerin durumuna ilişkindir. Bu tepkiler oligarşinin siyasal zoru ile sindirilmiş, pasifize edilmiştir. Silahlı isyanlar şeklinde, yani düzeni devrimci anlamda değiştirmeye yönelik biçimde dışı vurulamamaktadır. Bu Kurtuluş Cephesi'nin oligarşiye karşı siyasal bir güç olmadığı, siyasal üstünlüğü sağlayamadığı demektir. İşte bu olumsuzluk, politikleşmiş askeri savaşla, Öncü Savaşıyla ortadan kaldırılır. Ancak Öncü Savaşı dışsal bir güç, ya da etmen olarak değil, halk hareketinin içinde ve onu örgütleyerek gelişen bir savaş sürecidir. Bu bağlamda kitlelerin tepkilerinin açığa çıkartılması, pasifistlerin iddia ettiği gibi, halka rağmen halkın “güdümesi” değildir.

Kurtuluş Cephesi'nin siyasal bir güç olması onun askeri bir güç olmasına ve askeri bir güç olması da, siyasal güç olmasına bağlıdır. Bu iki yan birbirinden ayrı olarak ele alınamaz. Tersi bir anlayış, savaşın **politikleşmiş** askeri savaş niteliğinin yadsınmasından başka birşey değildir. Bir başka deyişle, Halk Savaşını yürütebilmek için gerekli silahlı güç olmadan, **siyasal üstünlük** bir işe yaramayacaktır. Ve **siyasal üstünlük**, halk kitlelerinin Kurtuluş Cephesi'nin siyasal öneri ve çözümlerini benimsemeleri ve oligarşinin aynı konulardaki siyasal öneri ve çözümlerini reddetmeleri durumudur. Bu ise, siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile halk kitlelerinin **bilinçlendirilmesi** demektir. İşte silahlı propagandanın iki fonksiyonu böylece açığa çıkar: a) kitlelerin tepkilerini **açığa çıkarmak** ve b) açığa çıkan bu tepkileri Halk Savaşı yönünde **kanalize etmek**.

Görüldüğü gibi siyasal üstünlüğün sağlanması, (geçici olarak değil mutlak olarak) doğrudan suni dengenin bozulması ve halk ordusunun oluşturulması görevlerinin **içindedir**. Bunu, bu görevlerden bağımsız ya da görece bağımsız olarak ele almak tümüyle yanlıştır. Silahlı propaganda, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasını kapsayan **politik** bir mücadele biçimidir, ama bu mücadelede temel araç gerilla savaşıdır ve bu da, herkesin bildiği gibi, askeri savaştır.

Öncü Savaşında temel savaş biçimi (askeri) gerilla savaşıdır. Bu gerilla savaşı da, **şehir ve kır** gerilla savaşı olarak iki alanda **birlikte** yürütülür. Ancak halk ordusunun kurulabileceği ve Halk Savaşının yürütülebileceği alanlar kırlar olduğundan, **Öncü Savaşında kır gerilla savaşı belirleyici ve sonuç alıcı niteliktedir**. Öncü Savaşındaki kır gerilla savaşı da (şehir gerillası gibi) yıpratma savaşına uygun olarak yürütülür. Kır gerillasının geliştirilmesine kadar, yani yeni gerilla cepheleri açılana kadar, savaşın **psikolojik yıpratma yönü ağır basar**. **Kır gerillası aynı zamanda, Kurtuluş Cephesi'nin bir güç olduğunun somut ifadesidir. Ve halk kitlelerine tepkilerini açığa vurmaları için gerekli "kürsüyü"** (Lenin) **sağlar**. Gerilla cephelerinin oluşması ve yayılmasına paralel olarak Öncü Savaşı, Halk Savaşına dönüşür. Burada, Öncü Savaşının **ne zaman biteceğini** önceden saptamak olanaksız olduğu gibi, **nerede bittiğini** ve Halk Savaşının **ne zaman ve nerede başladığını** tespit etmek de **filen** olanaksızdır. Bu da, iki evrenin **tek**

bir sürece ilişkin olmasının sonucudur.

“Küçük savaşçı çekirdeklerin başlattıkları mücadeleye (Öncü Savaşı) giderek sürekli bir şekilde yeni yeni güçler katılır, kitle hareketleri boy göstermeye başlar, eski düzen yavaş yavaş yıpranır, çöker; işte tam bu sıradadır ki, işçi sınıfı ve şehirli yığınlar savaşın kaderini tayin ederler.”²¹ (Che)

Daha önceleri ortaya konulmuş bu saptamalara karşın, örgüt içinde bazı unsurların sağ-sapmaların etkisinde kalarak ve “pragmatist” bir tutumla yanlış tezler ileri sürdükleri görüldü. Bu yanlış tezler, genel olarak gerilla savaşının, özel olarak da kır gerillasının hiç anlaşılmamasıyla birleşerek **eklektik** bir bütünlük halini almaya yöneldi. Bu durumda Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin, bütünsel olarak, **bir kez daha** ortaya konulması ve anlatılması kaçınılmaz oluyordu. O güne kadar genel biçimde ortaya konulmuş bazı konuların **ayrıntılı biçimde** ifade edilmesi bu bütünsel ifadeyle mümkün olabilirdi. Psikolojik yıpratma, maddi yıpratma (dolayısıyla imha savaşı) ve askeri güç-politik güç konularında söylenenleri bir kez daha söylemek, işte böyle kaçınılmaz oldu.

Her zaman belirtildiği gibi, gerilla savaşı kavram olarak nitelik belirleyici değildir. Mahalli mütegalibe de, düzenli birlikleri dağılmış ordu da, halk ordusu da düşmana karşı gerilla savaşı yürütebilir. Her durumda gerilla savaşı temel olarak kırsaldır ve bir savaş yöntemidir. Bir savaş yöntemi olarak, esnek, değişken ve çok yönlüdür. Yerine getirdiği **imha ve yıpratma** işlevleri nedeniyle her zaman ve her yerde kullanılabilir. (Temel ya da tali olarak.) Hiçbir biçimde bu iki işlevi, genel bir kategori olarak, değişmez bir özellik olarak ard arda sıralanamaz. Savaşın amacına, güçler dengesine, muharebenin durumuna ve de gerilla savaşının birincil ya da ikincil kullanımına bağlı olarak, bu iki işlevi (imha ve yıpratma) gündeme gelir. Kısaca gerilla savaşı, ne önsel olarak imha savaşıdır, ne de yıpratma savaşıdır. Duruma göre bunlardan biri öne çıkar (temel olur) ve diğeri ikincildir (talidir).

İkinci olarak, savaşta **imha ve yıpratma** birbirine karıştırılmaz. **İmha savaşı** ya da kısaca **düşmanın silahlı güçlerinin imhası** tüm savaş harekâtlarının kilit noktasıdır, temel taşıdır. Savaşta

²¹ Akt: Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*

bütün düzenlemeler, bütün bileşimler, hesaplar bu **nihai** amaca yöneliktir. Onun nihailiği, mekanik anlamda bir sıranın sonu değil, ne zaman ve nerede olursa olsun savaşın gerçek niteliği olmasıdır. Düşmanın silahlı güçlerinin imhası, onun son askerine kadar yok edilmesi demek değildir. İmha, düşmanın savaş yeteneğinin (muharebe gücü olarak) yok edilmesidir. Bu da doğal olarak sadece **insan unsurunun** imhası değildir. İnsan gücü dışında düşmanın **tüm maddi araçları ve olanakları** imha savaşının kapsamı içindedir. Bu bağlamda yapılan bir **sabotaj**, hedefe ve kullanımına göre bir **imha eylemi** haline gelebilir. (Amiyane bilgiyle ve alışkanlıkla sabotaj eylemlerini, ne olduğu belirsiz bir “bombalama” olarak düşünmenin anlamsızlığı kolayca anlaşılabilir.) Aynı biçimde her imha eylemi, imha edilmemiş düşmanın insan gücü üstünde **psikolojik** bir etki, bir yıpratma yaratır. **Yıpratma savaşı ise, uzun bir hareket aracılığıyla düşmanın maddi güçlerinin (insan ve maddi savaş araçları) ve iradesinin yıpratılmasıdır.**

Görüldüğü gibi, bu iki savaşta da, düşmanın maddi güçleri özel bir yere sahiptir (tıpkı iradesi gibi). Bu güçlerin imhası ile yıpratılmasının bir ve aynı olamayacağı kolayca anlaşılır. İşte bu farkı belirtmek için “**maddi yıpratma**” kavramı kullanılır. Ancak yıpratma savaşının, maddi yıpratma-psikolojik yıpratma olarak ayrıştırılması **özel değildir**. Bu bağlamda yapılan bir imha eylemi, bir yıpratma savaşının hareketi olarak karşımıza çıkacaktır. Görüldüğü gibi, savaş biçimlerinin çeşitliliği kadar, **savaş eylemlerinin** mekanik bir dizilişi söz konusu değildir. Burada asıl olanın biçimler ve araçlar değil, **amaçlar** olduğudur. Bu yüzden şu ya da bu eylemden değil, eylemin muhtevasından söz ederiz. Bizim örgütümüz genel bir kategori ya da savaş biçimi olarak gerilla savaşını ele almaz, onu belli bir muhtevaya göre ele alır ve yürütür. İşte bu muhteva, **hareketimizin devrimci ve politik amacıdır.**

Kır gerillası, daha tam deyişle hareketli gerilla birliğinin savaşı, ne **salt** maddi yıpratma, ne de **salt** imha amacına yönelmez. Tersine bir yaklaşım araç ile amacı karıştırmaktır. Kır gerilla savaşı, **araç olarak**, değişik amaçlar için kullanılabilir. Burada önemli olan **amacın belirlenmesi ve aracın buna uygun kullanımınıdır**. Öncü Savaşı evresinde **kır gerilla savaşının amacını belirleyen, bizatihi Öncü Savaşının amacıdır**. İşte bu amaca ulaşmaya uygun araçlardan biri olarak gerilla savaşı söz konusu olur.

Çok yönlü ve değişik işlevi olan gerilla savaşı (kır), görüldüğü gibi salt maddi yıpratmanın aracı değildir. Bu nedenle onu maddi yıpratmanın aracı olarak mütalâa edip, sonra da maddi yıpratmayı salt Halk Savaşı evresine ilişkin koyarak kır gerilla savaşını Halk Savaşı evresine ertelemek önemli bir yanılığdır. Öncü Savaşı evresinde amaç nasıl saptanırsa saptansın, kır gerilla savaşının olmayacağını söylemek Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin temellerinin yadsınmasıdır. Çok açıktır ki, bu stratejinin ortaya konulduğu “*Kesintisiz Devrim II-III*”de Mahir yoldaş, kır gerillasının psikolojik yıpratma için kullanılacağını ve kuvvet gösterisi anlamına geleceğini hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kadar net ifade etmektedir.²²

Yıllar boyu yazılmış-çizilmiş olmasına rağmen, bazı kaygı ya da kuşku ortadan kaldırmak için “Öncü Savaşında maddi yıpratma söz konusu değildir” ya da bunun diğer bir ifadesi olan “maddi yıpratma Halk Savaşında söz konusudur” savına değinelim:

Herşeyden önce bu savın **mekanik** bir anlayışın ifadesi olduğunu söylemeliyiz. Eğer önsel olarak Öncü Savaşında psikolojik yıpratmanın söz konusu olduğunu varsayarsak, bunun Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nde ortaya konmuş olan “**psikolojik yıpratmanın ağır basması**” ifadesinin reddi olduğunu da söylemek gerekir. Çünkü psikolojik yıpratmanın “ağır basması” ifadesi, bu diyalektik ifade, içeriğinde maddi yıpratma ve hatta imha savaşının varlığını, ama tali olarak varlığını kabul eder. Eğer savı “Öncü Savaşında psikolojik yıpratma, Halk Savaşında maddi yıpratma **temeldir**” şeklinde olursa, bunun birinciye göre daha doğru olacağı açıktır. Ama bu kez Öncü Savaşında maddi yıpratmanın ve Halk Savaşında psikolojik yıpratmanın tali (ikincil) yeri kabul edilmiş olunur. Böylece her durumda kır gerilla savaşı –sav öyle olduğu için söylüyoruz– gerekli bir araç olarak ortaya çıkar.

Görüldüğü gibi Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne eklenmeye kalkılan ya da ondan çıkarsamayla ileri sürülen bu tür savlarla, kır gerillasının (tali olarak da olsa) Öncü Savaşı evresi dışına itilemeyeceği görülür. Sürecin bütünselliği unutulmuş olarak ortaya konan savların, kendi içinde bu tutarsızlığı taşıması doğaldır. (Eklektik teorinin kaçınılmaz sonu, varış noktasının çıkış noktasının zıddı

²² Bkz. Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III* (Dört aşamalı formülasyon.)

olmasıdır.)

Diğer bir yanılgı da, Öncü Savaşında “**siyasi alternatif**”, Halk Savaşında “**askeri alternatif**” olma görevinin olduğunu savlamaktır. Bilindiği gibi Halk Savaşı süreç olarak nihai zaferle sonlanır ve bu yüzden bu savaş askeri alternatif “olma” savaşı değil, askeri alternatifin **karşısını yenmesi savaşıdır**. Bu öylesine yalın bir gerçektir ki, tersi düşüncenin oluşumunu anlamsız kılar. Soyut içinde soyut formüller oluşturma çabası, böylesine gerçek dışı (ve komik) savların oluşmasına yol açabilmektedir. İster siyasi, ister askeri olsun, eğer “alternatif” olma görevinin bir yere konması gerekiyorsa, burası kaçınılmaz olarak Öncü Savaşı olacaktır. Savaşın **politikleşmiş askeri savaş** olduğu unutulmazsa, Öncü Savaşında gelişen alternatifin **politik ve askeri bir alternatif** olacağı hemen anlaşılır. Savaşın politik ya da askeri yönlerinin (yada amaçlarının) öne geçmesi durumu bu bağlamda ele alınabilir. Ve Halk Savaşının stratejik taarruz evresinde, savaşın **askeri amaçları**, yani düşmanın askeri yenilgisini sağlama yönü öne geçene kadar politik yön öndedir. Ama bu, her savaş için geçerli olan “savaşın, politikanın başka araçlarla sürdürülmesi” gerçeğinden başka birşey değildir.

İşte 1979 yaz sonlarında ortaya çıkan eklektik ve pragmatik anlayışın durumu böyledir. Bu anlayış, pratikte kır gerillasını, fokocu tarzda ele alarak, belirsiz bir geleceğe bırakmak, savaşı şehirler ve özellikle de metropollerle sınırlı hale getirmek (şehir fokoculuğu) ve nihayet kırsal alanlardaki kitleleri ve mücadeleyi unutmama şeklinde ortaya çıkmıştır. Bunların sonucunda, pratik hiçbir değeri olmayan ve uygulanması bu yüzden olanaksız olan, garip, garip olduğu kadar “eksantrik” bir kır gerillası formüle edilmeye kalkılmıştır. İşte bu garipliğin bir ifadesi olarak şu sözleri okumakta yarar vardır:

“Şehir gerillası görevini, oligarşinin ekonomik, politik, askeri temsilcilerinin, işkence kurumunun temsilcilerinin cezalandırılması; oligarşik devlet cihazına yönelik bombalamalar, oligarşinin temsilcilerinin **tutuklanması biçimleriyle** yerine getirebilir. **Kır gerillası da, bu hedeflere bu biçimler temelinde yönelebilir. Bu biçimlerin uygulanmasında şehir ve kırsalın temel olması önemli değildir. Gücümüz oranında, nerede mevzilenmişsek ve nerede somut hedefler gündeme gelirse, bunları ora-**

da yerine getiririz.” (abc)

İşte tam bir eklektizm ve pragmatizm örneği. Nereden bakılırsa bakılsın, görünüşteki “mantıklılık” ve “pratikliğin”, özde soyut-tan soyuta gidilmesinin, yani soyut durumların soyut tahlilinin ürünü olduğu görülecektir.

Görünümde ne kadar “mantiki” olursa olsun, özdeki soyut akıl yürütmeler **amaçlar ve araçların** birbiri içine geçerek, kaşışık (karmaşık değil) bir “bütünlük” oluşturduğu görülüyor. Amaçlar (politik) ile araçlar (askeri) ve araçların kullanım tarzı (biçimler) soyut kavramlar olarak bile karıştırılmıştır. Özellikle araç ile amaçın kullanımındaki kaşışıklık önemlidir. Gerilla savaşı, (şehir ve kır gerilla savaşı olarak) belirtilen amaçlara ulaşmada bir araçtır, ama onun faaliyeti ya da **eylem biçimleri** öncelikle **güçler dengesine** (stratejik), **eylem alanının niteliğine** ve **eylemin amacına** göre değişiklikler gösterir. Bir başka deyişle, savaş, savaş biçimleri ve savaş harekâtlan (eylemler) diyalektik bir ilişkiyle birbirine bağlıdır, ama biri diğerrinin yerine geçemez. Savaş harekâtlanının çeşitliliği olarak eylem biçimlerinin çeşitliliği, genel olarak üç ana başlık altında toplanabilir:

a) **Taciz eylemleri**: Düşman güçlerini yıpratmaya yönelik olan bu biçimler, **kursunlama, bombalama** şeklinde somutlaştırılabilir.

b) **Tahrip eylemleri**: Düşmanın maddi savaş araçlarına, ekonomik güçlerine, ulaşım ve haberleşmenin engellenmesine vb. yönelik eylemler olarak **sabotaj** genel biçimi olarak tanımlanabilir.

c) **İmha eylemleri**: Düşmanın insan gücüne yönelik eylemler olarak **suikast** (öldürme), **pusu, baskın, işgal** eylemleridir.

Bu eylem biçimlerinin kır ya da şehirde gerçekleştirilip gerçekleştirilememesi sorunu, doğrudan savaş biçimine (araç) ilişkin bir sorundur. Bu eylemlerin şehirlerde gerçekleştirilmesinde, şehir gerilla savaşı kavrayışı söz konusuysen, yani bu savaş biçiminin yürütülmesi gündemdeyken; kırlarda, kır gerilla savaşı kavrayışı söz konusudur. Bu da doğrudan şehir ve kır gerillasının örgütlenmesi sorununun önceliği demektir. Kırsal alanda yapılacak bir taciz eyleminin planlanması, örgütlenmesi ve yürütülmesi şehirlerdekinden farklı olacaktır ve olmak zorundadır. Kır gerillası, hangi biçimde ve hangi hedefe yönelik kullanılırsa kullanılsın, herşeyden

önce kır gerilla savaşını yürüten bir güçtür. Bu olmadan, bazı kaygılar ortaya koymak, boş bir yinelemeden öteye geçmez.

Eklektizmin ifadesi olan bu savlar “gücümüz oranında” derken, bunun toplam bir gücün değişik bölümlere ayrımlaşmasını içeren (temel-tali) bir kavram olduğunu unutarak, sanki **güçler dengesinden** söz ediyormuşçasına kullanıldığını görüyoruz. Bu **kendiliğindencilik** “nerede mevzilenmişsek”, “nerede somut hedef gündeme gelirse” deyimleriyle tamamen netleşir.

Bilindiği gibi, **mevzilenme** kavramı iradi bir faaliyeti ifade eder. “Nerede mevzileneneğiz?” sorusunun yanıtı bizatihi devrim stratejisinden çıkartılır. Kır ve şehirde, kır ve şehir gerillasını yürütmek için vb. mevzilenmek ile Sovyetik ayaklanma için mevzilenmenin aynı olmadığı açıktır. Biz “nerede mevzilenmişsek orada eylem yaparız” değil, bir plan dahilinde nerede ve hangi hedefe yönelik “eylem” yapacaksa ona göre mevzileniriz. Böylece mevzilenmemiz ile amaç ve eylemler bir uyum içinde bulunur, bundan öte bir mevzilenme olamaz. Eklektizm ve pragmatizm, sorunu sanki ilahi bir güç tarafından bir mevzilenme yaratılmış da, oralarda –hasbelkader– eylem yaparız şeklinde koymakla iradi faaliyeti, kendiliğindenci bir gelişme olarak ifade edebilmektedir.

Ele aldığımız savlar, pragmatist bir anlayışı ifade ettiğinden, stratejik saptamaların önemsiz bir kategori olarak ele alınmasına yol açar. Özellikle kır gerillasının “bu hedeflere bu biçimler temelinde yönelir” denilirken, bu belirginleşir. Bu sözler, şehir gerillasının kırsal alana olduğu gibi taşınması demektir. Ve öзде THKP-C/HDÖ’nün askeri rotasının (tırmanma politikası) yanlış kavranışıdır. Daha önce saptamaların parçada ele almadığı bir noktadır bu. Bilindiği gibi HDÖ, bazı nesnel ve öznel nedenlerle savaşa şehir gerillasıyla başlamıştır. Bundan sonraki evre (II. aşama) **şehir gerillasının geliştirilmesi ve kır gerillasının başlatılmasıdır**. Örgüt, birinci aşamadan ikinci aşamaya nasıl geçileceğini **ayrıntılı** biçimde planlamıştır.

Buna göre, şehir gerillası, **ilk andan** itibaren metropol gerillasından farklı olacaktır. Bu farkı belirtmek için “**şehir gerilla savaşı taktikleriyle ülke çapında eylem yapmak**” formüle edilmiştir. Bu ilk evrede şehir ya da kır ayrımı yapılmaz, savaş biçimimiz **şehir gerilla savaşıdır**. Kırlarda bu biçimin yöntemleriyle –ki buna tekniği de denilebilir– eylem yapmak **kır gerillasının** varlığına denk

düşmez. Var olan silahlı güç, şehir gerillası biçiminde örgütlenmiştir.

İkinci evre, **kır gerilla savaşı taktikleriyle** (yöntemleri ya da tekniği) **şehir gerillasıdır**. Bu evrede, birinci evrenin silahlı gücü varlığını sürdürür, ama bir bölümü ayrı biçimde örgütlenmiş ve mevzilenmiştir. Bu evrenin eylemleri metropol gerillasına benzer, ama bu benzerlik **biçimde sınırlı, özde farklıdır**. Silahlı gücün daha etkin ve üst düzeyde eylemler için kullanımı gündemdedir. Artık şehirlerde tahrip ve imha eylemleri yürütülebilir. (Tabii stratejik düzeyde yıpratma savaşı olarak.)

Üçüncü evre, kır gerillasının başlatılmasına gerçek bir geçiş evresi olarak gündeme gelir. Temel mantık, **şehir gerillası taktikleriyle kır gerillasıdır**. Bu evrede, ilk iki evrenin uygulamaları sürmektedir. Ve bu bağlamda şehir gerillasının geliştirilmesi söz konusu olur, ama kır gerillası (hareketli gerilla birliği olarak) oluşmamıştır. Bu evrede, savaşçılar kırsal alanı tanımaya ve gerekli alt-yapıyı tahkime yönelirler. Yapılan eylemler kır gerilla savaşının tekniğine hazırlık niteliğindedir, ama hareketli bir birlik oluşmadığı için düşmanın karşı hareketine karşı önlem olarak şehir gerillası teknikleri kullanılır.

Dördüncü evre, tam anlamıyla **kır gerillasının yaratılması ve faaliyete geçmesidir**.

Görüldüğü gibi HDÖ'nün **ayrıntılaştırılmış** askeri tırmanma politikası stratejik bir mücadelenin planlanmasına bağlıdır. Ve buna göre **stratejik mevzilendirmeye** yönelir. Yine politikleşmiş askeri savaş stratejisi, belirsiz bir “nerede somut hedef varsa” şeklinde kendiliğindenciliğin ortadan kaldırılması demektir. Hedeflenen, stratejik düzeyde, anti-oligarşik ve anti-emperyalist devrimdir. Böyle bir stratejik hedefi, “somut hedefler” olarak algılayamamak bir yanılgıdan öte devrim perspektifini yitirmek demektir. Somut durumların somut tahlili hiç de teoriyi ya da stratejiyi dıştılamaz. Bizatihi teori ya da devrim stratejisi somut durumların somut tahlilidir ve ortaya koyduğu hedefler **somuttur**. Ülkemizin her yerinde ve her kesiminde devrimci mücadele, silahlı propagandayı temel mücadele biçimi olarak ele alıp yürütülebilir. Somut hedefleri göremeyenler, bu eksikliklerini, ne örgüte, ne de ülkenin yapısına yükleyebilir. Bu, olsa olsa devrim stratejisinin bireylerce yeterince kavranmamış olması olarak adlandırılabilir. Öncü Savaşının amacı olarak ortaya koyduğumuz suni dengeyi bozmak ve halk ordu-

sunu yaratmak ülke somutunda hiçbir yeri (bölge, il, ilçe, köy vb.) dışta bırakmayacak kadar geçerli hedefler oluşturduğunu bilmemek başlanabilir, ama bilip de unutmak aynı biçimde değerlendirilemez. “Nerede somut hedef” yok? Ülke nüfusunun %60’a yakınının bulunduğu kırlarda mı? Kırlarda olmayan, oligarşik devlet aygıtı mı? Yoksa buralarda suni denge mevcut değil mi? Yada kırsal nüfus halktan sayılmıyor mu? Kırlarda sınıfsal bir çelişki mi yok? Yahut köylü kitleleriyle emperyalizm arasında bir zıtlık bulunmuyor mu? “Somut hedef” sözleri tümüyle anlamsız ve mücadeleyi geliştirmek yerine, mevcut haliyle dondurmaya hizmet eden bir ifade olmaktan öte geçmediği ortadadır.

Devrim stratejisi, stratejik plan, stratejik rota, stratejik mevzilenme, stratejik hedef vb. hep devrim yapmaya ilişkindir ve bilinçsiz bir sürecin bilinçli bir ifadesidir. Somut tarihsel koşulların tahliliyle, tek doğru devrim stratejisi olarak **Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi**’ni kabul etmiş bir örgütün muğlaklığa, düzensizliğe, kargaşaya karşı hoşgörülü olamayacağı ve bizatihi devrim stratejisiyle buna karşı çıktığını tüm kadrolar çok iyi bildiği için sözü daha fazla uzatmayacağız.

Görüldüğü gibi, 1979 yazında ortaya çıkan eklektizm ve pragmatizmin, giderek strateji ve stratejik rotanın tartışmasına dönüşmesi kaçınılmazdı. 1978-79 arasında ortaya çıkan sağ ve tasfiyeci anlayışın geride bıraktığı sorunların bir ürünüydü bu. Merkezi işleyiş zaafa uğramış ve dolayısıyla bölgesel özerklik artmıştı. Bu koşullarda pragmatiklik, ilk anda çözücü gibi görünüyorduysa da, örgütsel plandaki yansımaları giderek stratejik sorunlar doğurmasıyla, sorunları ağırlaştırmaktan öteye geçemedi. Pratikte yapılanlar ise, örgütte maddi olanak sağlama eylemlerinin organize edilmesiyle sınırlıdır. Yapılması gerekenler yapılmazken, örgütün eylem gücünün teknik eylemlere kanalize edilmesi, stratejik rotadan tümüyle sapma olarak kendini gösteriyordu.

Bu tarihlerde ülkedeki gelişmeler ise, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kadar netleşmişti. En geri kitlelerin bile gördüğü tek gerçek, yakın tarihte bir değişimin olması gerektiği ve olacağıydı. “İç savaş görünümü” vb. sözlerini sık sık yineleyen sol hareketler ise, iktidar sorununu iyice unutmıştı.

ALTINCI BÖLÜM GİZLİ FAŞİZMDEN AÇIK İCRAYA

1980 yılına girilirken oligarşi, yönetimi askerileştirmek için gerekli hazırlıkları hızla sürdürüyordu. Ancak bu tek boyutlu ve istemsel bir gelişme olmaktan öteydi. Oligarşinin yapısı, tekelci (iş-birlikçi) burjuvazinin artan ağırlığı ve tarihsel evrimi “*Oligarşi*” yazısında, oligarşi içindeki çelişkiler, yönetimin askerileştirilmesinin koşulları “*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz-I*”de ayrıntılı biçimde ortaya konulmuştu. Gelişen olaylar, örgütün saptamalarının ne kadar doğru olduğunu bir kez daha tanıtlıyordu.

Hızla derinleşen milli kriz ve bozulan devlet otoritesi, oligarşi içinde ve dışında değişik anlayışların ortaya konmasına ve çelişkilerin dışa vurumuna yol açıyordu. 1976-77 yılında yoğun olarak savunulmuş ve MHP’li faşist milislere dayanan bir çıkış yolu, genellikle (tekelleşmemiş) sanayi burjuvazisi tarafından savunuluyordu. Özellikle madeni eşya ve tekstil alanında faaliyet gösteren bu kesim, Anadolu’daki hafif ve orta-sanayicileri de yanlarına çekerek, oligarşi içinde yer almayı ve güçlenmeyi amaçlıyordu. Bu amaç, MHP’li faşist milislerin çok yönlü kullanımını içeriyordu.

Oligarşinin amaçları ve yöntemleri ise karmaşık ve çok yönlüydü. Yıldan yıla gücünü artıran tekelci burjuvazi, özellikle de sanayi

burjuvazisi, oligarşiyi tek başına (tabi emperyalizmle birlikte) oluşturma yönündeki girişimlerinden vazgeçmiş değildi. Ancak 12 Mart döneminde I. Erim hükümetiyle yaptıkları girişimin başarısızlığı ve bu nedenle verdikleri tavizler, daha farklı ve dikkatli bir yol izlemelerini gerektiriyordu. Buda üç ana bölümde, hükümet değişiklikleriyle değişmeyecek, tek bir politikanın devlete egemen kılınması yönünde olmak zorundaydı.

Birinci olarak, gelişen ve gelişmesi olası halkın devrimci mücadelesini engelleyecek genel ve kalıcı pasifikasyon ve depolitizasyon uygulaması devletin temel politikası olmalıydı.

İkinci olarak, tekelci burjuvaziyi ve sanayiye temel alan bir ekonomi-politika devlet politikası haline getirilmeliydi.

Ve üçüncü olarak da, bu politikaları uygulayacak ve değiştirilemeyecek bir devlet yapısı kurulmalıydı, yani geleneksel bürokratlar yerine teknokrat niteliği ağır basan devlet görevlileri sistemi oluşturulmalıydı.

Bu üç bölümün ilki, oligarşi içinde ve dışında, tüm sömürücülerin birlikte hareketi için temel oluşturmaktaydı. Anti-komünizm olarak genelleştirilebilecek bu temel, tekelci burjuvazi için gereğinden çok “geniş” olduğundan, anti-terörizm bağlamında olmalıydı. Çünkü sosyal-demokratları bile “komünist” olmakla suçlayan ve gören kesimler, uzun dönemde amaçlanan düzenlemeleri (suni denge) engelleyecek nitelikteydi. Özellikle 1974 sonrasında yoğunlaşan faşist-milis saldırıların solda silahlı mücadelenin etkinleşmesine yol açtığı ve silahlı devrimci örgütlerin prestijini artırdığını düşünen oligarşi için, “terörizm” konusu önemliydi. Bu yolla MHP’yi kullanarak tavizler isteyen kesimler de etkisizleştirilebilirdi. Böylece “anti-terörizm” temelinde birleşmesi, ayrıca ordunun bütünsel olarak harekete geçirilmesini sağlayacağı için de, yönetimin askerileştirilmesinin ön koşuluymdu.

İkinci olarak, bütünsel ve devlete egemen kılınacak bir ekonomi-politikanın benimsenmesi uzun vadede olduğu kadar, kısa vadede de tekelci burjuvazinin çıkarıyordu. Sorun, böyle bir ekonomi-politikayı diğer sömürücü kesimlere kabul ettirmekteydi. Kesin biçimde sanayiye temel alacak bir ekonomi-politika, tekelleşmemiş sanayi ve ticaret burjuvazisince hemen kabul edilebilir olmayacaktı. Bu noktada, Demirel’in azınlık hükümeti, belli bir uzlaşmanın hükümetiydi ve bunun ürünü olarak da 24 Ocak Karar-

ları yayınlanmıştı. Ama 24 Ocak Kararları, genel politika olarak, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin isteklerini ifade ediyorsa da, uygulama olarak oldukça sınırlıydı. Daha kesin ve kalıcı kararlar alınması gerekiyordu.

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin politikası, bir yandan **sömürüyü disipline ederken**, diğer yandan sömürü koşullarını da düzenlemeye dayanıyordu.

Bu ikinci yön, başta işçi ücretleri olmak üzere tüm çalışanların gelirlerinde genel bir duraklama ve giderek de gerileme sağlamayı ifade ediyordu. İşçilerin ve sendikaların belli bir süre “ekonomik sıkıntılara” katlanmaya ikna edilmeleri yönünde CHP hükümetinin yaptığı girişimlerin işe yaramadığı bir ülkede Demirel hükümetinin bunu başarması zaten olanaksızdı. Hele ki gerekli yasal düzenlemelerin meclisten çıkartılma şansı hiç yoktu. Ayrıca 61 Anayasası’nda yer alan bazı hükümler engeller oluşturuyordu.

Sömürünün disipline edilmesinde ise, en önemli sorun devletin koyduğu yasaklarla oluşmuş olan sanayileşmeydi. İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin taleplerinin **gizlenmiş** bir ifadesi olan ve ekonomistlerin **“ithal ikameci sanayileşme”** adıyla genelleştirdikleri mevcut politika değişmeliydi. Ama söz konusu olan yeni-sömürgeciliğin ürünü olan ve çarpık kapitalizmi ifade eden **“ithal ikamecilik”** uygulamasının değişmesi değildi. Bu yönde ekonomistlerin yaptığı genellemeler, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin amacını gizlemeye hizmet ediyordu.

Bilindiği gibi yeni-sömürgecilik, III. bunalım döneminde, nakit sermaye yerine, sermayenin diğer unsurlarının (patent, know-how vb.) ihracına dayanır. Böylece emperyalizmin doğrudan yatırımları azalırken, işbirlikçi burjuvaziyle yaptığı yatırımları artar. Bu yatırımlar, yüksek gümrük duvarlarıyla korunur ve iç pazar tümüyle açılır. **“İthal ikameci”** olarak ifade edilebilecek bu politika, emperyalizmden bağımsız gelişmeyi ifade eden gerçek ithal ikamesinden farklıdır. İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin varlığını ifade eden **“ithal ikamecilik”** ekonomistlerin olağanüstü çabasıyla çarpıtılmış ve bağımsız ekonomik gelişmeyi ifade ediyormuşçasına savunularak, anti-tekelci ve **“liberal”** bir uygulamanın engeli olarak gösteriliyordu. Böylece **“ithal ikameciliğe”** (ekonomistlerin genelleştirdikleri biçimiyle) karşı bir anlayış oluşturuyordu.

Bu anlayışa göre, artık devlet korumacılığı kaldırılmalıydı.

Bu yolla aşırı kârlar sağlayan ve dolayısıyla, tekelci olan sanayi kuruluşlarından devlet desteği çekilecek ve bunların ürettiği mal ve hizmetlerin ithali serbest bırakılacaktı. “Liberalizasyon” böylece anti-tekelci uygulama olarak, tekelleşmemiş sanayi burjuvazisi başta olmak üzere, oligarşi dışında yer alan ticaret burjuvazisi tarafından da benimsendi. Özellikle yüksek gümrük uygulamasının ve devlet desteğinin işbirlikçi-tekelci burjuvaziyi koruduğuna inanıldığından, bu uygulamanın onları güçsüzleştireceği sanılıyordu. (Bazı “sol” ekonomistler de aynı kanıyla “yeni” ekonomi-politikayı hararetle destekliyorlardı.)

Gerçekte devletin ekonomiyeye müdahalesi, o güne kadar oligarşi dışındaki sınıf ve tabakaların çıkarı yönünde kullanılmıştı. Ve liberalizasyon en çok işbirlikçi-tekelci burjuvaziyi güçlendirecekti. Örneğin, bir otomotiv sanayinde ithal serbestliği, ana kısımları ithal edilerek ülke içinde (patentle) üretim yapan şirketleri olumsuz yönde etkilemesi olanaksızdı. Her biri emperyalist ülke şirketi olan Fiat, Ford, Mercedes, Renault vb. ile yapılmış anlaşmalar olmasa bile, kendi yerli şirketlerini yok etmek için bir üçüncü şahsa ithal için mal satmayacaktır. Ama aynı yerli şirket, üretimi durdurarak otomobili ana şirketler ithal edecek olursa, yerli üretimin yan ürünü olan hafif ve orta sanayinin yok olması işten bile değildir. Zaten tekelci burjuvazi bunu kullanmak amacındadır, ama yok etmek için değil, disipline etmek için ithalatın liberalizasyonu tek- kelci burjuvaziye bunun için yasal olanak sağlayacaktı.

Biraz yakından bakıldığında, yeni-sömürgeciliğin tipik bir ifadesi olan otomotiv sanayi, emperyalist şirketlerin yerli işbirlikçileriyle gerçekleştirdikleri ve üretimin çokuluslaşması anlamına gelen, gerçek bir **montaj sanayidir**. Gerçek bir ithal ikameciliğiyle uzaktan yakından ilişkisi yoktur. Amaç, “yerli üretim” diye sağlanan yüksek gümrük vergilerinin koruması altında, iç pazara başka ülkelerin sızmasını önlemektir. Gerçekte tıkanan ve bunalım içinde olan ithal ikamecilik, bu olmasına rağmen; çarpıtılarak 1930-40 yıllarında uygulanmış küçük-burjuva radikalizminin ürünü ithal ikameciliğin suçlanmasını gündeme getirmiştir.

İlk planda ucuz emek-gücü kullanımına dayanan montaj sanayi, temel girdilerin yurt-dışından ithali ve yerli montaj olarak, ithalatı **artıran**, yani ithal ikameciliğin amaçlandığının tersi bir durum yaratan bir sanayiydi. Zaman içinde, ülke içi ucuz hammadde

ve ara mallar, devlet kuruluşları aracılığıyla sağlanarak, yurt-içi girdi kullanımını artırılmaktaydı. Ama artan üretim, yüzde olarak az da olsa ana aksamın yurt dışından ithalatını artırıyordu. Yerli üretimin artışı, ana fabrikaya bağlı ve onun için üretim yapan çok sayıda hafif ve orta sanayi kurulmasına yol açmıştı. Mahir yoldaş bu durumu şöyle ifade ediyordu:

“Bugün geri-bıraktırılmış ülkelerde, yabancı nakit sermaye oranının yerli nakit sermayeye oranla çok az olduğu fakat mutlak dışa bağımlı birçok sanayi kuruluşu mevcuttur. (Örneğin oto sanayi) Birkaç yüzde yüz dışa bağımlı temel sanayi tesisi kurulmakta ve bunlara bağlı olmaya mahkum hafif ve orta sanayi belli ölçülerde geliştirilmektedir. (Bu sanayi kuruluşlarının temelinde ise, yabancı sermayenin nakit sermaye dışında kalan elemanları yatmaktadır.)”²³

İşte, işbirlikçi teknelci sanayi burjuvazisinin elinde bulunan bazı temel sanayi kuruluşlarına bağımlı ve onun için üretim yapan hafif ve orta sanayi burjuvazisi, giderek bu bağımlılığın diğer yönünü kullanmaya başlamıştı. Sömürüden daha fazla kâr talep etmeye başlayan bu kesim, siyasal partiler yoluyla –bir kısmı MHP aracılığıyla– baskınları daha da artırabiliyorlardı. Liberalizasyon uygulaması bunların disiplini edilmesini sağlayacaktı. Hafif ve orta sanayi burjuvazisi ise, ithalatın serbestleştirilmesi yanında diğer ekonomik uygulamalarla, yeni yabancı sermayenin geleceğini ve böylece kendi ürünlerine talebin artacağını var sayıyorlardı. Bu nedenle de bir süre sonra “liberal ekonomi” yanlısı oldular. Oysa teknelci sanayi burjuvazisi, ithal serbestliği yoluyla, orta ve hafif sanayi burjuvazisinin ürünlerini yurt dışından alma olanağı kazandığı için, istediği fiyatı kolayca kabul ettirebilecek konuma geliyordu. Yine de teknelci burjuvazi içindeki çelişkilerin yaratacağı boşluğa güvenmeyi tercih eden orta ve hafif sanayi burjuvazisi, yanıldığını anladığında iş işten geçmişti.

Şüphesiz oligarşi içinde çelişkiler mevcuttu ve bu bağlamda teknelci-ticaret burjuvazisi ile teknelci-sanayi burjuvazisinin kendi içindeki çelişkileri, çıkar çelişkisi olarak her zaman mevcuttu. Özellikle tarımsal ürünlere dayalı sanayi burjuvazisi (Sabancı, Güney Sa-

²³ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*

nayı) ile imalat sanayi burjuvazisi (Koç) arasındaki çelişki, AET emperyalizmi ile ABD emperyalizmi arasındaki çelişkinin yeniden üretimi olarak görülüyordu. Ancak emperyalistler arası çelişki-bütünleşme diyalektiğinde bütünleşmenin ağır basması, geri-bıraktırılmış ülkelerde de benzer bir gelişme yaratmadan edemezdi. Liberalizasyon uygulamasının ABD açısından, kendi şirketlerinin denetimindeki bir iç pazara diğer emperyalist ülkelerin girmesine ya da güçlenmesine yol açacağı anlamda olumsuz görünen yanı, dünya çapındaki ekonomik buhranla birlikte ele alındığından hiç de öyle olmadığı görülebiliyordu. Bu yöndeki çelişiklere bağlanan umutlar, bir bütün olarak işbirlikçi-tekelci burjuvazinin birlikte hareket etme zorunluluğunu göremediği için umutsuz bir gelecek demekti.

İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin istediği ekonomi-politika, yeni-sömürgeciliğin getirdiği sorunları çözmeye yönelik olduğu kadar, **oligarşi içinde de** egemenliğini sarsılmaz hale getirmeyi amaçlıyordu. 1980'lere kadar siyasal partiler yoluyla devlet teşviklerinden ve ihalelerinden yararlanarak palazlanmış ve belli bir sermaye birikimine sahip kesimler vardı. Bunların bir kısmının tasfiye edilerek etkisizleştirilmesi zorunluymuştu. Aksi halde eldeki sermaye ile birlikte eski tekelci burjuvazinin pazarna el atabilirlerdi. Genel bir "liberal ekonomi" sloganı ile devletin "tarafsız" konuma itilmesi bunların etkisizleşmesini sağlayabilirdi. Ama böyle bir "saf" tutum karşı tepkiyi doğurmadan alınamazdı. Bu nedenle ve döviz gereksinmesi yüzünden, bu yeni sermaye, devlet desteğinde yurt-dışı yatırımlarına yöneltilerek, ülke içi yatırımlardan uzaklaştırıldı. Özellikle petrol üreten ülkelere yönelen bu sermaye, ilk andaki büyük kârların cazibesıyla, uzun vadeli sonuçları düşünmeden, bu "rüşvet"i kabul etti. Buna karşılık mevcut siyasal partilerle olan ilişkilerini bir süre için kesmeyi ve yeni ekonomi-politikayı desteklemeyi kabul etti. (*Tercüman* gazetesinin Demirel'e olan desteğini çekmesi, bunun tipik bir görünümüydü. Sadece N. İlicak "vefa" duygularıyla bir süre bu tutuma karşı çıkmış ve sonunda o da genel çizgiye uymuştur.) Zaten yükselen devrimci mücadele nedeniyle, her şeylerini kaybetmekle yüz yüze olan bu kesimler "terörizm"e karşı yönetimin askerileştirilmesinden yanaydılar. Öte yandan devrim korkusu, bu kesimin paralarını yurt dışına çıkarmalarına yol açmıştı. Böylece yurt dışındaki paralar -ki "Türk Parasını Koruma Mevzu-

atı” nedeniyle yasadışı sayılıyordu– kullanılabilinecek ve ülkeye sokulacaktı. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi için bu taze döviz demektir.

Ortaya konan ekonomi-politika, dış ticaret serbestliği ile ticaret burjuvazisine yeni kârlar sağlamaya adaydı. 12 Mart’ın ilk günlerinde tekelci sanayi burjuvazisi tarafından tümüyle oligarşi dışına atılmış ticaret burjuvazisi, (tekelci ve Anadolu tüccarı olarak) bir süre sonra varlıklarını kabul ettirmişlerdir. Ama yine de eski güçleri kalmamıştı. Özellikle tekelci-sanayi burjuvazisininin 1971’den sonra kendi dağıtım örgütlerini Anadolu’nun her yerinde kurmasıyla, ticaret burjuvazisi bölünmüştü. Tarımsal ürün dış satımını yapan büyük ticaret burjuvazisi, seçim politikaları nedeniyle sürekli artan taban fiyatlarından rahatsızdı. Devletin ekonomiye müdahalesinin engellenmesi kendi çıkarıydı. Ama tekelci-sanayi burjuvazisininin onlardan beklentisi çok farklıydı.

Herşeyden önce çarpık sanayileşmenin getirdiği artan oranlı sanayi ithalatı artan döviz gereksinmesi demektir. Kendi ürünlerini emperyalist ülkelere ve anlaşmalarla belirlenmiş geri-bıraktırılmış ülke dışına satması olanaksız olan tekelci-sanayi burjuvazisi için gerekli döviz, dünya ekonomik buhranı nedeniyle dış borçlanma olarak sağlanamayacak durumdaydı. Ayrıca yurt dışındaki işçilerin yollayacağı dövizleri daha fazla artırmak olanaksızdı. Çünkü bunun yolu yurt dışına daha fazla işçi yollamaktan geçer. Oysa ekonomik buhran nedeniyle yurt dışındaki işçilerin pek çoğu işsiz kalma tehlikesiyle yüz yüzeydi. Bu durumda ülke içinde satılabilecek ne varsa yurt dışına pazarlanmalıydı. Bu ise, bir ticaret ve pazarlama işiydi. Bunu da kısa dönemde ticaret burjuvazisi becerebilirdi. Ayrıca diğer bir döviz kaynağı da turizmdi. Bu iki yol da, Lira’nın sabit kur uygulamasından çıkartılıp “gerçek” kura göre ayarlanmasını gerektiriyordu. Şüphesiz bu durum ek teşvik primleriyle, dövizin TL olarak yüksek fiyatla alınması olacaktı. Bunun da tekelci-sanayi burjuvazisine ek bir maliyet getireceği açıktı. Ama bunun fiyatlara yansıtılmasıyla artan enflasyon, halk kitlelerinden ve diğer üretken olmayan kesimden bir değer transferi getireceğinden, fazlaca önemi yoktu. Dünya ekonomik buhranının azalmasına paralel açılacak olan yeni kredi olanaklarıyla, döviz normal fiyatla alma olanağı da çıkacağından, uzun dönemde ticaret burjuvazisini de etkisiz kılmaya olanak sağlayacaktı.

Yine gönüllü tasarrufları artırarak sanayiye ek sermaye sağ-

lamak gerekiyordu. Bu ise, mevduat faizlerinin serbest bırakılması demekti. Bu yolla, yani yüksek faiz uygulamasıyla, başta toprak ağaları olmak üzere, tüm mülk sahibi orta sınıfın elindeki nakit para sermayeleşecek ve giderek mülklerin paraya dönüştürülmesi sağlanacaktı. Ama bu uygulama, bir yandan kredi faizlerinin yükselmesine ve dolayısıyla maliyet enflasyonuna yol açması, öte yandan bazı ellerde sermaye birikimine yol açarak rakip bir güç yaratabilirdi. Bu durumda “liberal ekonomi”nin temelini konmuş olan devletin ekonomiden uzak tutulması yönü kullanıldı. Özellikle kısa vadeli mevduatın, ana para ödemelerinin yaratacağı sorunları da göz önüne alınarak, devlet “tarafsızlaştırıldı”, yani bu alandaki devlet garantileri kaldırıldı. Buna “serbestlik” adı altında kimsenin itirazı olamazdı. Ve sonuçta tekelci-sanayi burjuvazisi tüm hünerini ortaya koyduğu “bankerlik” olayı ve “bankerzedeler” ortaya çıktı. Böylece toprak ağalarının ekonomik gücü zayıflatılmış ve orta ve küçük-burjuvazi belli oranda mülksüzleştirilmiş oluyordu.

Görüldüğü gibi işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ekonomi-politikası tümüyle kendi lehineydi. Ama herkesin kısa vadede bundan yararlanarak, büyük kazançlar sağlayacağı da açıktı. Uzun dönemde ise, bilinçli bir enflasyon politikasıyla, bu kazançların tümüyle eriyeceği de açıktı. İş isten geçtikten sonra da, yapılacak itirazlar bir işe yaramayacaktı.

İşbirlikçi-tekelci burjuvazi için üçüncü nokta, ilk iki politikanın **kesintisiz olarak** sürdürüleceği bir devlet yapısı kurmaktır. Alınan ekonomik kararların “yapısal” olduğunu savlayan ekonomistler, doğal olarak devletin de “yapısal” değişikliğe uğrayacağını düşünüyordular. (“Kurumsal faşizm” ya da “faşizmin kurumsallaşması” teorileri son tahlilde bu mantığa dayanır.) Ama işbirlikçi tekelci burjuvazinin istediği devlet yapısı değişikliği, politik yönden daha çok ekonomik ve sosyal alana ilişkindi. Yine de tüm çevrelerde dikkatler anayasaya çevrildi. Beklenen yasal değişikliğin kendini en açık biçimde anayasada ortaya koyacağı sanılıyordu. Şüphesiz oligarşi, 61 Anayasasının yarattığı nispi dengeleri, 12 Mart’ta bozmuştu, ama gene de bazı hükümleriyle önemli engeller yaratabiliyordu. Ama onların asıl istediği, ortaya konan politikaları uygulayacak ve hükümet değişikliğiyle kolayca değişmeyecek bir devlet görevlileri sistemi kurmaktır. Bu, ilkin küçük-burjuva devletçiliğine bağlılığını sürdüren geleneksel bürokrasinin değişmesini gerektiriyordu. Bunun

kolayca ve kısa vadede gerçekleşmesi olanaksızdı. Bu yüzden, adına “teknokrat” denilen, gerçekte işbirlikçi-tekelci burjuvazinin şirketlerinde çalışmış ve yönetiminde yer almış, dolayısıyla onun çıkarlarının nerede olduğunu çok iyi bilen özel şirket yöneticilerinin devlet yönetiminde egemen olmalarını sağlamak gerekiyordu. Politikaların “tavizsiz” uygulanması için gerekli olan bu değişim, bürokraside önemli bir iç tepki yaratmadan edemezdi. Böyle bir operasyonun, bu yüzden, üst düzey yöneticilerin siyasal partilerce atandığı bir dönemde gerçekleşmesi olanaksızdı. Ancak yönetimin askerileştirilmesiyle böyle bir uygulamaya gidilse bile, uzun dönemde bu “teknokratlar”ın görevlerinde kalmaları nasıl sağlanacaktı? İşte bu da anayasa değişiklikleriyle görece olarak yetkileri artırılmış Cumhurbaşkanlığı kurumuyla sağlanacaktı.

Üst düzey yöneticilerinin atanmasında “güçlü” bir Cumhurbaşkanlığı kurumu bir “güvence” olarak görülüyordu. Bunun devlet sistemini değiştirecek, yani “yapısal” değişim anlamına gelecek pek çok yönü vardı. (Aradan geçen yıllar bunu açıkça tanıtladı. 82 Anayasası devrimci mücadeleyi engellemek için konulmuş, ağır yaptırımları içeren yasak maddeleri dışında, devlet düzeninde yeni pek az şey getirmiştir. Yasama gücüne karşı yürütmenin güçlendirilmesi yeniliğin asıl yönüdür. Zaten “teknokratlar” yönetimi, yasa-madan çok yürütmeye, müsteşarlıklar ve bunlara bağlı fonlar yoluyla bağlantılıdır. Büyük fonlar bir kez oluşturuldu muydu, düzen içi yönetim değişiklikleri bunları ortadan kaldıramayacaktır.)

1980 yılında oligarşi ve diğer sömürücü sınıflar, düzeni korumak ve bunalımı aşmak için değişik çözümleri **tekleştirmeye** yöneldiklerinde, ülke solundaki durum ise tam tersi bir manzara oluturuyordu. Bir başka deyişle, devrimci mücadele birleşik bir karşı devrim cephesinin oluşmasına yol açarken kendisi çok parçalı ve dağınık durumdaydı. Özellikle **iktidar sorunu** pek çok sol örgütlenmenin gündeminden fiilen kalkmış durumdaydı. Yenmeye cesaretleri olmayan revizyonizm ve oportünizmin, bilinçli olarak ikinci plana ittiği iktidar sorununu öne çıkarmak durumunda olan HDÖ ise, pragmatizm sonucu, kadrolarını yeniden teknik eylemlerde yoğunlaştırmıştı.

Mevcut kitle potansiyelinin iktidarın fethine kanalize edilebilmesi, onların daha büyük birimler halinde örgütlenmesini gerektiriyordu. Bu örgütlenme, kurtarılmış bölgeler yaratılmasına

dayanması gereken Sovyetler tipinde değil, doğrudan silahlı güç olarak savaşa sokulması biçiminde olmalıydı. Ancak böyle bir halk silahlı gücünün temelini teşkil edecek olan ve kırsal alanda faaliyet gösteren gerilla gücü oluşturulamamıştı. Tam anlamıyla kederine razı bir konumda açık faşizmi bekleyen halk kitleleri yine de doğru bir önderlik altında savaşmaya hazırdı. Bir başka deyişle, halk kitleleri topyekün pasifizm içine itilmiş değildi. Olmayan sadece doğru bir önderlikti.

Devlet otoritesinin büyük ölçüde sarsılmış olduğu koşullarda, halkı iktidarı ele geçirmeye yöneltmek, ya da Halk Savaşını başlatmak gündemdeyken, buna uygun öznel koşullar mevcut olmadığı için, devrimin olması olanaksızdı. Olgunlaşmış milli kriz koşullarında, devrim durumu bir devrime yol açamayacaktı. Soldaki revizyonizm ve oportünizm halkın savaş gücünü, oligarşinin yok etmeye hazırlandığı **yasallık** çerçevesinde tutma gayretlerini yoğunlaştırmaları en önemli gelişmeydi. Bu koşullarda HDÖ'nün yapması gerekenler tarihsel öneme sahipti.

Her ne biçimde olursa olsun, bozulmuş ya da zaafa uğramış olan örgütün stratejik mevzilenmesi derhal düzeltilmeliydi. Büyük kentlerde yoğunlaştırılmış olan eylem gücü, en kısa sürede stratejik mücadeleye en uygun kırsal alana kaydırılması, atılacak ilk adımdı. Yıllar boyu özenle planlanmış ve yürütülmeye çalışılmış kırsal örgütlenme yetersiz durumda olduğu için, kırsal kaydırılan silahlı güç kısa sürede etkili olamayacaktı. Hatta bir süre çevreyi tanımak, alt-yapıyı düzeltmek ve yeni olanaklar yaratmak amacıyla hareketsiz kalması söz konusu olacaktı. Şüphesiz yıllar önce tamamlanmış olması gereken hazırlıklar, tasfiyeci anlayışla bozulduğu için; 1980 yılında çalışmalar çok büyük özveriler ve zorluklarla yürütülmek zorundaydı ve HDÖ'nün kadroları buna hazırdı.

Diğer taraftan kentlerdeki örgütlenme, örgütün saptamalarına uygun bir şehir gerillası ile legal çalışma birbirinden kesin olarak ayrılmış hale getirilmeliydi. Açık faşizm koşullarında, gerek kır gerillasına bağlı olarak, gerekse kentlerin talepleri doğrultusunda eylem yapabilecek bir şehir gerilla yapısının kurulması zorunluydu.

Bu yapı, gerektiğinde askeri darbeye karşı halkın silahlı karşı duruşunu organize edebilecek ve bu hareketin gelişimine bağlı olarak kitleyi kırsal alana aktarabilecek nitelikte olmalıydı. O güne

kadar, Şu ya da bu sol oluŐuŐu içinde bulunan ve bu yzden alabil- diğine sekter ve grupu zihniyete sahip kılınmıŐ samimi unsurlar- ın, ynetimin askerileŐtiĐi koşullarda içine dŐecekleri durum çok açık biliniyordu. Bağlı oldukları oluşumlar, ne kadar iddialı olurlar- sa olsunlar, doğru devrimci çizgiye sahip olmadıkları için, o gne gelindiğinde gncszluge dŐecekler ve kadroları dağılacaktı. Silah- lı propagandayı yzrten HDÖ, önce bu dağınlığı gidererek solu toplama durumundaydı. Ekonomik-demokratik mvcadele alanı ola- rak ifade edilen yerlerde bulunan sol unsurlarla temas her zaman mevcuttu. Yapılacak, bu unsurlara somut, ama uzun vadeli bir yol gostererek ve bunu kabul edenleri savaşa sokmaktan ibaretti. Bu unsurların getireceği potansiyel olanaklar kır ve Şehir gerillasının geliştirilmesi için kullanılabilircekti.

Ülkede doğru bir kır gerilla savaşı anlayışına ve programına sahip tek orgut olan HDÖ, bunun tarihsel sorumluluğunu taşıyordu. Bu noktada pratiğe ışık tutmayan ve çoğu hatalı olan tartışmaların hiçbir anlamı kalmamaktaydı. İster askeri darbeye karşı silahlı kent karşı-koyuŐu orgutlensin, isterse buna gerek duyulmadan savaş- maya kararlı unsurlar gerilla savaşı içine sokulsun, her durumda bunu baŐarabilmek için çok yönlü mvcadeleyi kapsayan bir dev- rim stratejisi gereklidir. İŞte HDÖ buna sahipti. Gz göre göre kitle- lerin pasifize edilmesine izin verilemezdi. Ama bir kez daha reviz- yonizmin ve pasifizmin kitleler zzerindeki etkisi orgutn ve devri- min önünde engel oluşturuyordu. Yine de bu engel aŐılabiliyordu, fakat pragmatist anlayışın getirdiği sorunlar bu çabayı göstermeyi engelledi.

Nisan darbesi boyutlarıyla fazlaca önemli değildi, ama ya- rattığı psikolojik sorunlarıyla orgut hareketsizliğe itti. Pragmatist tutum kısa vadede elle tutulur gzle görülür sonuçlara önem ver- diği için geleceğe dönük düzenlemelere gidilmesinin nedenini an- layamıyordu. orgutn stratejik rotası bir yana itilerek, belirsiz bir kent orgutlenmesi ortaya çıkartılmıŐtı. Oligarşinin bütünsel ve planlı bir karşı hareketi adım adım yaklaŐırken, orgut tam bir plansızlık içinde “nerede somut hedef gündeme gelirse, orada eylem yapa- rız” zihniyetinin etkisi altındaydı. Bazı bölgelerin tüm tutarlı çabalara- rına rağmen, Genel Komite çoğunluğuna egemen olmuş pragma- tizm etkisini koruyordu. 12 Eylül’e gelinirken orgutn politik-askeri gücü, orgut ynetiminin bile göremediği kadar **büyük ve nitelik-**

liydi. Bu güç, büyük kentler başta olmak üzere, hemen hemen şehir gerilla savaşına uygun tüm kentlerde faaliyet gösterebilecek ve birden çok cephede kır gerillasını örgütleyebilecek bir güçtü, üstelik bu güç potansiyel olarak değil, fiilen bu durumdaydı. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin doğruluğuna ve özel olarak da silahlı propagandanın örgütleyiciliğine güvensizlik duyan bazı Genel Komite üyelerinin, kır-şehir diyalektiği adına ve "birleşik devrimci savaş" diyerek kır-şehir gerilla savaşını anlamsızlaştırmaları, var olan gücün hareketini engelliyordu.

İşte bu ortam içinde oligarşinin 12 Eylül darbesi oldu.

YEDİNCİ BÖLÜM OLİGARŞİNİN 12 EYLÜL DARBESİ VE PASİFİKASYON

Yönetimin askerileştirilmesi için gerekli hazırlıklar uzun bir süredir sürdürülmekteydi. Ve en uygun zamanı saptayarak harekete geçilmesi sözkonusuydu. Ve 12 Eylül günü, oligarşinin ordusunun üst düzey subayları arasındaki birliğe bağlı olarak, askeri harekât başlatıldı. Çok yönlü **bir savaş harekâtı** olarak planlanan askeri darbe, kısa ve uzun vadeli olanın yürürlüğe sokulması olarak görünüşte “terörizmin her çeşidine karşı” tutumla işe başladı. 12 Eylül günü ülkede tam bir sessizlik, bekle-gör tavnı egemendi. Solda darbenin niteliği konusunda, hemen hemen hiçbir şüphe mevcut değildi. Yıllardır beklenen “sonuca” ulaşılabaktı. Ama buna karşı ne yapılacağı konusunda tam bir şaşkınlık vardı.

Sol tam anlamıyla ne yapacağını bilmez durumdaydı. Yıllardır pek çok samimi unsur “gün gelince” neler yapacaklarını uzun uzun anlatan ve bu yolla silahlı devrimci mücadeleyi “maceraçılık”, “goşizm”, “sol-sapma” olarak karalayan revizyonistlerin ve oportünistlerin traji-komik durumları açıkça görülüyordu. Gerçek bir devrimci sosyalist bilince sahip olmayan unsurlar, varlığını silahlı devrimci mücadeleye karşı olmakla sağlayan grupların üyesi olarak beklemekten öte yapacakları birşey yoktu. Politikleşmiş Askeri

Savaş Stratejisi'ni şu ya da bu biçimde benimsemiş örgütler için ise durum çok farklıydı.

DK olarak geliştirilebilecek devrimci gruplar içinde *Ey-lem Birliği* hemen hemen tüm kadrolarını 12 Eylül'e kadar yitirmiş durumdaydı. MLSPB ise, 1980 şubatındaki ağır darbe sonucu eylem gücünü önemli ölçüde yitirmiş ve alt-yapısı bozulmuştu. Geri kalan DK grubu ise, sınırlı bir alanda bulunmanın ve politika üreten kadrolarını yitirmenin dezavantajıyla etkili olacak durumda değildi. Eğer bu olumsuzlukları mevcut olmasaydı, belli kentlerde sınırlı olsa da yapılan eylemler –protesto niteliği ağır basacaktı– uzun dönemde metropol gerillası biçiminde de olsa, etkili olma olanaklarına sahip olabilirdi. Bu ise, oligarşik yönetim için önemli bir sorun olarak, güçlerini kentlerde tutmaya zorlayabileceği için, kırsal alandaki devrimci ve samimi unsurlara rahat hareket etme olanağı sağlayabilirdi. (Yine de, eylemsiz olarak kadroların ele geçirilmeleri amacıyla oligarşik yönetim, büyük kentlerde önemli bir askeri gücü buldurmak zorunda kaldı.)

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni lafta savunan, ama pratikte tümüyle pragmatist bir “yol” izleyen DY ise, kadrosal olarak önemli bir potansiyele sahip legal örgütlenmesiyle tam bir dağımlıklık gösteriyordu. O güne kadar yapılmış tüm eleştirileri, niceliğin ve legal olanakların verdiği vurdum duymazlıkla hiçe sayan oportünist ve kariyerist yöneticileri “gün gelince” gerilla savaşına başlamayı bekleyen samimi unsurları kendi kaderleriyle baş başa bıraktı. Bunu da 12 Mart gizlenme “deneyimlerini” geliştirerek yaptılar. O güne kadar açık ya da kapalı biçimde (imalar yoluyla) savunuyor göründükleri Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne uygun bir hareket için ellerinde hiçbir şey yoktu. Gerillanın bir gecede örgütlenemeyeceğini gördüklerinde, yapacakları –gizlenmekten başka– birşey kalmamıştı. Tümüyle legal bir hareketin, üstelik politik mücadeleden çok ekonomik-demokratik mücadele içinde olan bir hareketin, değil militanlarını korumak yöneticilerini bile koruması olanaksızdır. Yunanistan örneği çok açıktı. Bu örnek, barışçıl mücadele biçimlerini temel alarak yapılmış bir örgütlenmenin asla silahlı mücadeleye geçemeyeceğini olanca niteliğiyle ve ülkenin yanı başında kanıtlamıştı. Öte yandan aynı revizyonist anlayışa sahip Latin-Amerika KP'lerinin yıllar boyu başlarına gelen de bundan farklı değildi.

Hiçbir plan ve programı olmayan ve alt-yapı olarak hiçbir gerçek hazırlığın ve de anlayışın bulunmadığı bir hareketin gerilla savaşını yürütmesi beklenemezdi. Böyle bir hareketin militanları ise, gerilla savaşının en yetkin örneklerinin verildiği ülkelerin, özellikle Vietnam'ın barınma ve gizlenme yöntemlerini taklit etmekten öte birşey yapamayacaklardı.

Her fırsatta silahlı devrimci örgütlerin, özellikle de Halkın Devrimci Öncüleri'nin, oligarşinin darbelerine maruz kaldığında içten içe sevinen ve bunlara bakarak "illegal mücadeleyi ve gizli çalışmayı" karalayan DY'nin oportünist yöneticileri, tümüyle tek bir operasyonla ele geçtiklerinde, alt kadroların tam bir paniğe kapılmaları kaçınılmazdı. Onları toparlayacak bir güç olarak Halkın Devrimci Öncüleri, yılların getirdiği güvensizlikle bu duruma kayıtsız kaldı. O güne kadar, nesnel temeli olmayan bir böbürlenme içinde olan DY'li unsurlara, salt örgütsel olarak değil, kuramsal olarak da kayıtsız kalınması iç zorunluluktan çok, yöneticilerinin oportünist tutumundan ve uzun yıllar illegal çalışmanın zorunluluğunun bir gün geldiğinde kendileri için gerekli olacağını hiç düşünmeden, oligarşinin gözünün önünde çalışmış olmalarından kaynaklanıyordu. Aşırı ölçüde deşifre unsurların gerilla savaşının gerektirdiği gizlilik koşullarında çalışması, kısa dönemde olanaksızdır da.

Kendilerini daha "aktif" ve "dürüst" olarak lanse eden ve bu yüzden Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni gerçekten benimsemiş görünen diğer bir legal hareket olarak DS ise, DY'den gelen tüm oportünist yanları ve sağcı anlayışlarıyla uzun soluklu mücadeleyi yürütemezdi. Belli bir metropolde, legaliteyle illegalitenin garip bir bileşimi içinde bulunan geniş bir kitle örgütlenmesine sahip olan DS, her türlü kayba karşılık, küçük de olsa bir şeyler yapma zorunluluğu içindeydiler. Ama doğru bir devrimci çizgiye bağlı olmayan ve temelinde bilinç değil kişisel gurur yatan bir çabalar dizisinin etkin olması olanaksızdı. DY ile aynı "kaderi" paylaşmak zorunda olan DS, inatçı kadrolarıyla etkisiz bir karşı duruş içine girmeye hazırlandığı sırada, yöneticiler olarak DY yöneticilerinin "kaderini" hemen paylaştılar.

Bunun dışındaki revizyonist oluşumlar için ise, söylenecek pek birşey yoktu. Onların niteliği ve yapacakları, altmış yıllık geçmişleriyle sabitti. "Sovyet sosyal emperyalizmi" teorileriyle, yıllar boyu DY, DS ve diğer revizyonist oluşumların boşa bıraktığı eko-

nomik-demokratik mücadele alanında çalışan örgütlerin ise, askeri yönetim koşullarında, klâsik bir “gizlilik” içine girmekten ve fırsat buldukça faşizm üzerine bildiriler basıp dağıtmaktan öte yapacakları birşey olmadığı açıktı.

Soldaki manzara karşısında, her yönde gelişkin bir çizgiye sahip ve çok yönlü mücadeleye hazır bir güç olarak Halkın Devrimci Öncüleri'nin omuzlarında büyük bir tarihsel sorumluluk vardı. Uzun bir illegal çalışma ve gerilla savaşı deneyimine sahip örgüt, gerçek bir devrimci öncü olarak her düzeyde mücadeleyi örgütleyebilirdi. Az ama nitelikli kadrolarıyla, bir yandan stratejik rotaya uygun olarak çalışmalarını sürdürürken, öte yandan kentlerde silahlı halk direnişini örgütlemek durumundaydı. Kentlerde, özellikle devrimcilerin yoğunlaştığı mahalle ve semtlerde silahlı bir karşı-duruş, askeri yönden, yenilgiye uğrayacağı açıktı. Özellikle oligarşinin ordusunun ağır silahlarına karşı (zırhlı araçlar, tanklar) bir silahlı kent savaşı büyük kayıplara yol açacağı için, tüm sol unsurlar tarafından hemen yadsınılmıştı. 12 Eylül günü ortaya çıkan sessizlik, büyük ölçüde bu anlayışın egemenliğinin bir ifadesidir. Tam bir panik halinde kitleyi ve alt kadroları yalnız bırakıp gizlenmeye ve kendini korumayı öne çıkarmış yöneticilerin önerecekleri birşey yoktu. Eğer kitleler, 12 Eylül günü ve sonrasında, özellikle büyük kentlerde sessiz bir bekleyiş içine girdilerse, bunda kendilerine kılavuzluk edecek ve kendileriyle birlikte savaşacak devrimcileri görememiş ve bulamamış olmalarındandır.

Evet, Halkın Devrimci Öncüleri, doğru bir kent silahlı kitle hareketi ortaya koyabilir ve en az kayıpla uzun soluklu bir silahlı mücadeleye bu kitleyi kanalize edebilirdi. Kentlerdeki silahlı kitle hareketi, karşı-devrim cephesinde önemli çatlaklar açacağı gibi, daha geniş kapsamlı bir kır gerilla savaşını örgütlemek için zaman kazandırabilirdi. Kendiliğinden-gelme bir kent savaşı meydana gelmediği için dağıtılmış ve yenik düşmüş bir kitlenin, kırsal alanlara götürülmesinin dezavantajı olmayacaktı. İkinci olarak, genellikle hafif silahlara sahip sol unsurlar ve kitlenin, bu yolla, etkin bir askeri savaş için uygun silah ve teçhizat sağlaması söz konusuydu. Ama kitlelerin yoğun biçimde harekete sokulabileceği kentler, kır gerilla savaşının yürütüleceği alanlara çok uzaktı. Ve Halkın Devrimci Öncüleri'nin yetersizliklerine rağmen var olan kır gerilla hazırlığı, yanlış bir kararla durdurulmuştu. Halkın Devrimci Öncü-

leri-Genel Komitesi'ndeki pragmatik eğilimin, yanlış ve anlamsız bir Öncü Savaşı perspektifiyle (pragmatizmin ürünü) aldığı kararlar ve pratik-yönetimsel hatalar, tarihsel bir anda örgütün etkisiz kalmasına yol açtı. Yine de bir dizi öznel hatalar yanında, ülke solunda egemen olan ilişkiler de etkisiz kalmanın bir nedeniydi.

O güne kadar varoluşunu, ideolojik, politik düzeydeki farklara değil de, kendi dışındaki örgüt ve oluşumların eleştirisine, karalamasına ve de küçümsemesine dayanmış sol gruplar içinde, diğer sol unsurlara karşı soyut bir düşmanlık, sekterlik mevcuttu. Somuta ilişkin, yapıcı öneri ve eleştirileri dinlemek bir yana, yapılmasına bile katlanamayan unsurların egemen olduğu solda, 12 Eylül günü ve sonrasında doğru bir çizginin ortaya konulması pek fazla etkili olmayacak gibi görünüyordu. “En büyük biz” anlayışıyla yetişmiş samimi unsurların “küçük” (!) gördükleri insanların öncülüğünü kabul etmelerini düşünmek ve bu bağlamda pratik kararlar almak pek mümkün değildi. Hele ki her yönden deşifre olmuş ve dernekçiliğin getirdiği zaafı taşıyan unsurların kentlerde ya da kırlarda illegal bir mücadeleye, üstelik belli bir merkezi disiplin altına sokulmaları, büyük kayıpları göze almadan olanaksızdı.

Öznel hatalarla birlikte bu nesnel koşullar Halkın Devrimci Öncüleri'nin tümüyle bir içsel çalışma içinde kalmasına yol açmıştı. Giderek yoğun baskı koşullarının yarattığı yanılsama ile oluşan, “kadroları koruma” mantığı, stratejik rotaya uygun tüm faaliyetin durmasına yol açarak, örgütü tam bir hareketsizlik içine itti. Böylece örgüt, gücünü kullanmaktan çıkmış ve gücünü zamanın yıpratıcı etkisine bırakmış durumdaydı. Örgüt, şehir ve özellikle kır gerillasını pasifikasyon ve baskının **ülke çapında** olmasına uygun olarak yürütecek alt yapıyı, saklanma ve barınma amacıyla kullanır olmuştu. Metropol gerillacılığı ya da Marighella'nın formüle ettiği boyutuyla şehir fokoculuğuna dayanan ve son tahlilde “sansasyonel” nitelikte eylemler (uçak kaçırma, elçilik basma, suikast yapmak vb.) ise örgütün tüm ideolojik-politik çizgisini yadsımadan olanaksızdı. Bu tür eylemlerin, dağılmış ve öncülükten yoksun sol unsurların toplanması için, az da olsa, etki yaratması mümkün değildi. Yanlışlığı açık bir eylemde kadroların tüketilmesi, olsa olsa devrimci bilinç yerine, kişisel kahramanlık peşinde olan unsurların bu yanlışlarını körüklemeye hizmet edebilirdi. Bu nedenle, Halkın Devrimci Öncüleri, her türlü “sansasyonel” eylemden uzak kalma-

ya karar verirken, doğru bir çizgideydi.

12 Eylül darbesiyle birlikte başlayan dönemde oligarşik yönetimin devrimci hareketi durdurmak ve kitle pasifikasyonunu sağlamak amacıyla geliştirdikleri strateji uzun dönemli ve çok yönlüydü. 1980 başlarından beri sıkı yönetim aracılığıyla uygulamaya sokulmuş ve 12 Eylül sonrasında tüm yasal engellerden uzak olarak sürdürülen bu stratejiyi oligarşinin Genel Kurmay'ı kendi diliyle şöyle ifade ediyordu:

“Bu strateji anarşistleri, halktan **fiziki ve psikolojik** olarak tecrit ederken, halktan personel, malzeme ve istihbarat desteği almalarını önleyebilmelidir. **Psikolojik harekât**, bu stratejinin büyük bölümünü teşkil etmeli ve ayaklanmayı yok etmesi kadar mani de olabilmelidir. Anarşistlerin **teşkilatlarını ve yönetici kadrosunu** bertaraf etmek veya tesirsiz hale getirmek bu stratejinin **temel ilkesi olmalıdır**. Her ayaklanma hareketinin nüvesini teşkil eden ve ekseriyetle küçük bir grubun oluşturduğu merkezi yönetici kadrosu (liderler) çok iyi gizlenmesine rağmen, meydana çıkartılmalı, yok edilmeli ya da başka şekillerde tesirsiz hale getirilmelidir. Vurucu tedhiş unsurlarının (kuvvetlerinin) **yok edilmesi** stratejinin formüle edilmesinde dikkate alınacak diğer bir unsurdur. Bu unsurlar üzerinde baskı, öncelikle polis ve diğer güvenlik kuvvetlerince sürdürülür. Ve **zayıf vermelerine, ikmal maddelerinin tahribine, morallerinin bozulmasına çalışılır**. Bu arada strateji, anarşistlere eylemlerini gönüllü olarak durdurmaları hususunda ikazda bulunan müspet programları da ihtiva etmelidir.”²⁴

Her yönüyle tam bir imha anlayışına sahip bu strateji uygulanırken yoğun bir tutuklama kampanyasını gündeme getirdi. Örgütlerin kitle bağlarını, lojistik desteğini ve yeni kadro teminini önlemeye yönelik bu yaygın tutuklamada genellikle alt yapı ilişkileri ve sempatanlar hedef alınmıştı. Kendi deyimleriyle, fiziki tecrit gündemdedi. Basın yayın organlarıyla yapılan açıklamalar psikolojik bir ortam yaratıyordu. Özellikle halk kitlelerini etkilemek ve

²⁴ Orgeneral Nejdet Uruş'un 4 Aralık 1979 tarihinde Sıkıyönetim Komutanları toplantısına sunduğu rapordan

devrimcilerden uzak tutmak amacıyla yapılan yakalanmaların teşhiri ve zorla alınan “pişmanlık beyanlarının” açıklanması, psikolojik tecrit için önemli bir etkendi. Ve ilk etkisi, şu ya da bu biçimde devrimcilerle temas halinde olan, devrimcilere sempati besleyen ve küçük de olsa yardım yapan kesim üzerinde oldu.

İlk günlerde ortaya çıkan sessizlik ve soldaki tepkisizlik ortamında, askeri yönetim ülke çapında bir baskı uygulamaya koyuldu. Karayolları üzerinde, kent giriş-çıkışlarında ve stratejik noktalarda yoğunlaştırılan güçle, ülke çapında bir hareket zorluğu yaratıyorlardı. Bu durum, çeşitli düzeylerde bağların gecikmeli ve sağlıksız sürmesine yol açarken, bazı durumlarda tümüyle kesilmesine bile neden olabiliyordu. Son tahlilde, devrimcilerin deneyimsizliğinin ve legalitenin getirdiği gevşekliğin sonucu etkili olan bu yöntem, özellikle deşifre olmuş unsurların ülkeyi terk etme yolunu seçmelerine yol açtı. Bu tutum, bir süre sonra, yapılan yayınlar etkisiyle öylesine yaygınlaştı ki, gerçekten savaşmaya kararlı ama nasıl savaşılacağını bilmeyen unsurların, yurt dışına çıkış yollarını aramalarına bile neden oldu. Askeri yönetimin “yurda dön” çağrılarını kamuoyuna yaptıkları yayın, sonuçta “herkes kendi başının çaresine baksın” anlayışının yerleşmesine yol açtı. Her türden bireyciliğin öne çıkması demek olan bu durum, bireyciliğin yadsınması olan örgütlü mücadelenin de sürdürülmesini engelliyordu.

Soldaki revizyonist ve oportünist örgütlenmenin kısa sürede dağıtılması ve büyük sayılar olarak yakalanmaları samimi unsurlardan çok kitleler üzerinde etkili oldu. O güne kadar demek faaliyetlerinde sık sık gördükleri, duydukları kişilerin ve grupların kısa sürede dağıtılması, kitlelerin devrimcilere olan sempati ve güvenini derinden sarstı. Devrimciliğin onlar tarafından temsil edildiğini düşünen kitlelerin, –ki 1978-79 yılında sol olarak CHP’yi düşünmelerinin yarattığı duruma benzer– bir güvensizliğe ve umutsuzluğa düşmeleri doğaldı. Devrim gibi anlamı çok büyük ve uğruna binlerce insanın öldüğü ve ölmeye hazır olduğu bir amacın örgütlerini böylesine kof ve dirençsiz hiç görmemişlerdi. Bu ortamda tersi bir durumun ortaya çıkması şaşırtıcı olurdu.

O güne kadar cesaretlerinden, aktifliklerinden, dürüstlüklerinden hiç şüphe etmedikleri yöneticilerinin, hiçbir şey yapmadan kısa sürede ele geçmesi kadrolar için büyük bir düş kırıklığı yaratıyordu. Bu öylesine bir umutsuzluk ve güvensizlik yaratıyordu ki,

hiç kimse doğru devrimci çizginin ne olduğunu ve buna uygun olarak mücadele etmek gerektiğini düşünemez haldeydi. Öte yandan “o gün gelince” silahlı mücadeleye nasıl başlanılacağı üzerine yıllar boyu büyük laflar söyleyenler, artık yanıldıklarını bile anlatacak durumda değillerdi. Yine de tek yolun silahlı mücadele ve gerilla savaşı olduğunu düşünen samimi unsurlar, özümsemeyi başaramadıkları kitabi bilgilerle, dağlarda saklanmaya ve sığınaklar inşa etmeye girişmişlerdi. Ama gerilla savaşı hakkında amiyane bilgilerden öte bir şey bilmeyen ve ülke somutunda nasıl yürüyeceği konusunda düşünsel hazırlığı bile olmayan unsurların, Vietnam’ı anlatan kitaplardan, Bulgaristan partizanlarının masallarından öğrendikleriyle bir yere varamayacakları da açıktı. Zaman içinde, gerilla savaşını, dağlarda dolaşma ve muhtar öldürme olarak geliştiren bu samimi unsurlar, yerel koşullara bağlı olarak belli yerler dışında tümüyle tasfiye olmaktan kurtulamadılar.

Bu koşullar altında, Halkın Devrimci Öncüleri, iki bölgede birbirinden bağımsız olarak darbe yemesi ve bunun sonucu üç Genel Komite üyesinin öldürülmesiyle tam bir hareketsizlik noktasına gelmişti. Bu da gelişmeleri yönlendirme olanağının tümüyle tüketilmesi demekti.

12 Eylül’den bir kaç yıl sonra, soldaki görünüm şöyleydi: Bir yandan revizyonizmin ve pasifizmin oluşturduğu yurt-dışı merkezli hareketler bulunurken, öte yandan ülke içinde savaşılmaya kararlı, ama bunun nasıl olacağını bilmeyen dağılmış unsurlar, hareketsiz devrimci örgütler ve yüzüne yakın tutuklu bulunuyordu.

Revizyonistler ve oportünistler, yurt-dışındaki güçleriyle Avrupa’ da etkinliklerini artırırken, ülke içinde garip bir manzara ortaya çıkıyordu. Bir yanda sanat-edebiyat dergileri etrafında toplanmış legal unsurlar, “barış, sevgi ve çiçek” motifleriyle oligarşinin pasifikasyonuna, yani silahlı mücadeleyi engellemelerine yönelik uygulamalarına yardım edilirken, öte yandan “alternatif vardır” savlarıyla ekonomik eleştiriler –ve Nazizmin bilmem kaçınıcı yıldönümüne, dayak, insan haklarının ihlaline karşı politik eleştiriler– yoluyla devrimci potansiyel “diri” tutulmaya çalışılıyordu. Bu faaliyetler de, bireylerin **silahlı mücadeleden kopmalarına neden olacak gerici bir felsefenin üretilmesiyle sonuçlandı.**

Yurt-dışında, uzun ve kanlı devrimci işçi mücadeleleriyle elde edilmiş demokratik hak ve özgürlüklerin bulunduğu Avrupa’da,

revizyonistler ve oportünistler, ne olduğu belirsiz ve kalıcılığı şüpheli birlikler, bloklar, cepheler kurmakla ve yıkmakla uğraşıyorlardı. Kurulan ve yıkılan “Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi” ya da “Sol Birlik” için yapılan tartışmalar ve “devrimci”, “en devrimci” sıfatlarla çıkartılan dergiler etrafındaki polemikler ve suçlamalar ile yıllar geçiriliyordu. Ülke içindeki unsurlar ise, kime ve niçin olduğu belirsiz yurtdışı direktifleriyle yönlendirilmeye çalışılıyordu. Oysa ülke içinde insanlar, kendi fiziki varlığını korumanın ve geçimini temin etmenin telaşı içinde, birbirine bol şiirli ve güvercinli kartlar yollayıp umutlarını korumaya çalışıyorlardı. Hergün yeni bir itirafçı ile yakalanmayı ve işkence görmeyi bekleyen unsurların, yurtdışından gelen revizyonist boş sözlere kulak asmaları olanaksızdı.

İşte bu ortam içinde, yeni Anayasa Referandumu yapılmış ve genel seçimlerde ANAP çoğunluğu kazanmıştı. Ama her yönüyle yok edildiği savlanan sol kitle, ne olduğu belirsiz, ama sol görünümü bir partiye %32 oy vererek başta revizyonistler ve oligarşi olmak üzere herkesi şaşırtarak var olduğunu göstermişti. Bundan güç alan bazı çevreler yenilginin faturasını silahlı devrimci mücadeleye ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ne yıkararak, “yeni” teoriler yapmaya başladılar. Artık hemen hergün “sivil toplum” sözleri ediliyor, “bireyin yüceliği” ve “çoğulculuğun” faziletleri anlatılıyor. Bir dönemlerin “cazip şöhretleri” yeniden piyasada boy gösterirken, legalizm alabildiğine yaygınlaşıyordu. Ülkede gerçek bir devrimci süreç başlatmış ve halk kitlesini derinden sarsmış devrimci örgütler ve onların kadroları yok farzedilerek, meydanı boş bulmanın sevinciyle ortaya yeniden çıkan her çeşit revizyonizm ve oportünizm, ilk anda çok şey olacağını sandıkları gençliğe yöneldiler. On yıllar boyu gençliğin neden silahlı devrimci mücadeleye kanalize olduğunu hiç düşünmemiş bu çevreler, hazır ortalıkta kimse yokken “malı” götürme telaşı ile birbiri peşi sıra dergiler yayınlamaya ve dernekler kurmaya başladılar. Bir süre sonra, özellikle öğrenci kitlesinden bir tepki alamayınca, herkesin “apolitik” olduğundan ve bunun dünya çapında mevcut olduğundan söz etmeye başladılar. 68 Avrupa’sının öğrenci liderlerinin “yeni kuşak” üzerine değerlendirmeleri ve yapılmış anketleri yayınlarak, öğrenci hareketinin genel depolitizasyonunu gösterip başansızlıklarını ve öğrencilerin pasifizme verdiği yanıtı gizlemeye kalktılar. Ve bu kez gözlerini, oligarşinin sözcülerinin tavsiyesine uyarak legal parti

kurmaya diktiler.

Yıllardır yaptıkları ve yapmak istedikleri tek şey olan legalizm ve legal parti gündeme getirilirken, buna oligarşinin icazet verdiğini her yolla gizliyorlardı. Daha düne kadar, bir gazeteye bile demec vermekten korkan ve legal bir partinin kurulmasına izin verilmeyeceğini düşünen “cazip şöhretler” ve yılların pasifistleri, artık dernekleşimden umudu kesmiş bir durumda otururken, “güler yüzlü sosyalist”in aldığı icazete dayanmayı yeğliyorlardı. “Birleşik” ve de “sosyalist” parti kurmaya girişenler, bir süre sonra kariyerlerini anımsadılar. İlk toplantılarda geçmiş herkeşçe bilinen PDA’cılarla biraraya gelmekte bir mahzur görmeyenler, bir süre sonra PDA’nın “muhbirciliğini” ve “devletçi”liğini yeniden keşfettiler. Ve bu keşifle birlikte, yeniden eski düşüncelerini anımsayanlar, birbiri peşi sıra haftalık ya da aylık dergiler yayınlamaya başladılar.

Daha düne kadar burjuva demokratlarıyla “demokrasi mücadelesinde” ittifak yapmayı keşfedip, Demirel’i “demokrat”(!) ilan edenler, yeniden politik mücadeleyi ve demokratik devrimde proletaryanın öncülüğünü bulmanın sevinciyle, yeni müttefikler bulma yoluna girdiler. Düne kadar, “maceracı” ve “goşist” olmakla suçlanan ve “orta yolcu” bir çizgi olarak ideolojik düzeyde hesaba katmadıkları THKP-C’yi yeniden “keşfetmenin sevinci” içinde olan modern revizyonistler de, yasallığın ürünlerinden pay almak için legal bir başka parti çalışmasına “yeşil ışık” yakıyorlardı.

Her çeşidinden revizyonizmin, pasifizmin ve oportünizmin amacı tekleşmiş bulunuyordu; 12 Eylül’le birlikte dağılmış ve örgütlerine güvenmeyen unsurları kendi etrafında toplamak –bunlar değişik nitelikte olsalar da, genel bir THKP-C adı altında anılabilecek unsurlar olarak, savaştıkları ve kararlılıkları herkeşçe biliniyordu– işte bu unsurları topladıkları taktirde, yıllar boyu sarsılmayacak bir kariyere ve güce ulaşacaklarını hesap ediyorlar. Ama bugün, oligarşi kadar, onların da unutmak, yok olduklarını düşünmek ve buna inanmak istedikleri silahlı devrimci örgütlerinin varlığının huzursuzluğunu iyice duymaya başladılar. Geleceğin, sandıkları kadar kolay olmayacağını anladıkları bugün, THKP-C’lilere övgüler düzüyorlar yeniden. Ve tarih, doğru devrim teorisinin kılavuzluğunda, politikleşmiş askeri savaşı sürdürenlerin, bilinçsiz bir sürecin bilinçli bir ifadesi olarak yadsınamaz bir gerçeklik olduğunu bir kez daha dosta düşmana tanıtıyor.²⁵

İşte THKP-C'nin kuruluşundan bu yana geçen 17 yılın ve THKP-C/Halkın Devrimci Öncüleri olarak yürütülen mücadelenin 15 yılının tarihsel gelişimi böyledir. Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihi, revizyonizmin ve oportünizmin her çeşidine karşı sürdürülmüş politikleşmiş askeri savaşın tarihidir. Politik bir örgüt olarak iktidar mücadelesi yapan örgüt, iktidarın fethi yolunda atılmış her ileri adımda, içten ve dıştan, küçükü büyüklü pek çok engelle yüzyüze kalmıştır. Örgüt ne zaman savaşını genişletmek ve bir üst düzeye çıkartmak istediye, yani belli bir gelişme gösterdiye, o zaman örgüt saflarında sağ-pasifist eğilimler ortaya çıkmıştır. Bu, mücadelenin gelişiminin getirdiği yeni görevleri yürütemeyecek ve gelişiminin getirdiği niteliğe sahip olmayan unsurlardan anınma olarak belirginleşiyordu. Çeşitli durumlarda, özellikle Öncü Savaşının hazırlık evresinde, örgüt saflarına girmeyi başarmış ve devrimci mücadelenin hep girdikleri gibi kalacağını düşünen unsurlar, savaşın her ivme kazanışında, mevcut konumlarını korumak için ellerinden gelen her yola başvurmuşlardır. Sağ-sapmanın tüm değişik biçimleri, her seferinde temel mücadele biçimi olarak silahlı propagandaya saldırmakta ve onun örgütleyici olmadığını tanıtlamaya çalışmakta birleşmişlerdir. Çünkü silahlı propaganda, zorlu mücadeleler bütünü olarak bu küçük-burjuva unsurların hazırlık evresinde yarattıkları imajları yıkan ve devrimciliğin hiç de kolay olmadığını tanıtlayan bir mücadele biçimidir. Ona saldırmakla, onu değerdan düşürmekle ya da unutturmakla ya da çarpıtmakla, kendi kişisel güvenliklerini ve şöhretlerini (!) koruyacaklarını sanıyorlardı. Başaramadıkları zaman da, devrimciliği terk etmekte ve uluslararası revizyonizmin ve pasifizmin saflarına gönüllü yazılmakta hiç tereddüt etmemişlerdir.

Burada THKP-C/Halkın Devrimci Öncüleri'nin 15 yıllık mücadelesini ele alırken, bu dönemde, ülkedeki gelişmeleri, bu gelişimde örgütün ne yaptığını, ne yapamadığını ve bunların nedenlerini ortaya koymakla yetindik. Şüphesiz kadrolar, yaşadıkları bu süreci, çok daha ayrıntılı ve somut biçimde algılayabileceklerdir. Ama genelde yılların getirdiği alışkanlıkla, 15 yıllık mücadeleden çıkartılması gereken derslerin bir nihai sıralanışını bekleyebilirler. Örgüt olarak,

²⁵ 12 Eylül sonrası değişimler ve gelişmelerin ayrıntılı bir tahlili için bkz. *Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve Devrimci Taktiklerimiz*.

bu tür sıralamanın mekanik ve şematik olacağını, bunun da dogmatizme yol açacağını düşündüğümüz için, yazının sonuna, bir özet niteliğinde de olsa böyle bir sıralama koymadık. THKP-C/Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihsel gelişiminin gösterdiği en büyük ve en önemli gerçek, onun ideolojik-politik çizgisinin doğruluğu ve savaş içinde giderek zenginleşip derinleştiğidir.

Marksist-Leninist ideolojiye ve onun örgüt bilincine sahip kadroların yıllar boyu, bir yandan oligarşiye karşı mücadelelerini, öte yandan Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne yönelik tüm saldırılara ve sapmalara karşı yürüttükleri kararlı mücadeleleri, büyük özverilerle ve kayıplarla mümkün olmuştur. Bu 15 yılda, içlerinde örgütün kurucuları ve ilk Genel Komite üyelerinin de bulunduğu 7 Genel Komite üyesinin ve onlarca kadronun, oligarşiye karşı savaşta yitirmeleri, mücadelenin boyutlarını ve niteliğini tanıtlamaya yeterlidir.

Bu zorlu 15 yıllık savaş döneminde, şu ya da bu nedenle ya da yanılmalara hatalar yapmış, yer yer örgütün stratejik rotasına aykırı davranışta bulunmuş ve kimi zaman güçsüzlüğe düşerek mücadeleyi terk etmiş insanların devrimci çizgide ve devrimci olarak var oldukları sürece yaptıklarını da yadsınmak olanaksızdır. Çoğu zaman, uzun dönemde devrimci mücadeleye yapacakları katkıları, kısa dönemde ve birden istendiğinden, bir süre sonra bu insanlar güçsüzlüğe düşmüşler ve mücadeleyi terk etmişlerdir. Bunlardan, doğru bir mevzilendirme ve görevlendirmeye uzun dönemli olarak yararlanamadıysak, bunun nedeni tarihsel sürecin getirdiği görevlerin çokluğu ve deneyim azlığıdır. Bu insanları savaş içinde, savaşarak ölen yoldaşlarımıza bakarak kınamak, suçlamak ve hatta yargılamak pekala mümkündür. Ve yine bu insanları, ihanetle, korkaklıkla suçlamak da mümkündür. Ama hepsi de bir yanılı olacaktır. Her gerçek devrimci mücadelede bu tür elemeler, ayıklamalar olmuştur, olacaktır da. Onlara insanlığın karşı karşıya olduğu ulusal ve uluslararası tehlikeler karşısında, emperyalist-kapitalizme ve oligarşiye karşı mücadelede, bireyin tarihsel sorumluluğunu hatırlatmakla yetineceğiz. İnsanlığın gerçek kurtuluşuna yönelik mücadelede, bireysel sorumluluklarını kavrayana dek, onları sabırla ikna etmek bizim görevimizdir.

Ama en gerekli olduğu anda devrimci görevlerini yerine getirmeyerek mücadeleyi terkederek, kişisel geleceklerinin kaygısıy-

la örgütsel çalışmayı engelleyenler, örgütü gizli tertiplerle revizyonizme teslim etmek isteyenler ve yoldaşlarının yaşamını kendi yaşamları için yok edenler için aynı sözleri söyleyemiyoruz. Bu tür yaratıklara gerekli sözler, emperyalizme ve oligarşiye karşı yürütülen mücadelede patlayan her bombayla, sıkılan her kurşunla, yitirilen her yoldaşın anısıyla ve kazanılan zaferlerle yeterince söylenmiştir. Artık onlar tarihin yargısıyla ve kişisel vicdanlarıyla başbaşa dırlar.

Bu gün THKP-C/Halkın Devrimci Öncüleri'nin kadroları, bireyciliğin el üstünde tutulduğu, bireyselliğin getirdiği günlük sorunlarla yaşamının “özgürlük” olarak yüceltildiği, proletaryanın ve tüm insanlığın geleceğine kayıtsız kalmanın “tabuları yıkma” olarak meşrulaştırıldığı bir dönemde ve zorlu mücadele koşullarında 15 yıllık savaş deneyimi, onuru ve yitirilen yoldaşların anısıyla, savaşı kurtuluşa kadar sürdürmeye kararlıdırlar. Onlar, tarihsel sorumluluğun bilincinde ve insan olmanın onuruna sahip gerçek birer Halkın Devrimci Öncüsü'dürler.

**YAŞASIN ÖNCÜ SAVAŞI
YAŞASIN HALK SAVAŞI
KURTULUŞA KADAR SAVAŞ**

**TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ-CEPHESİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
1987**

EKLER

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ 1 NO'LU BİLDİRİ

İHTİLÂLİN YOLU THKP'nin Devrim Stratejisi

AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN BOYUNDURUĞU ALTINDAKİ TÜRKİYE

Türkiye yeraltı kaynaklarından dış ticaretine, ekonomisinden politikasına, kültüründen sanatına kadar Amerikan emperyalizminin denetimi altında bir ülkedir.

Amerikan emperyalizminin sömürge veya yarı-sömürge bir ülke için anlamı ülke zenginliklerinin talan edilmesi, halkın açlığı, sefaleti ve ulusal onurun hayasızca Amerikan postalları altında çiğnenmesidir.

Ülkemizdeki oligarşinin AP yönetiminin emekçi halka karşı yürüttüğü baskı politikasının sonucu ekonomik, sosyal ve politik kriz iyice derinleşti, paramız devalüe edildi, emekçi halkın sefaleti korkunç derecede arttı, yaşama şartları zorlaştı. Halkımızın memnuniyetsizliği ve kıpırdanmaları karşısında düzeni kendi resmi kanunlarıyla koruyamaz duruma gelen oligarşinin Demirel kadrosu, oligarşinin askeri kanadınının 12 Mart darbesiyle düşürüldü. Yerli ve yabancı tekellerin çıkarlarını daha iyi koruyacağı düşünülen Erim kabinesi iş başına getirildi.

Düzen politikacılarının "hükümet buhranı" olarak adlandır-

dıkları şey, temsili demokrasinin düzen partilerinin, Amerikan emperyalizminin ve yerli hakim sınıfların sömürülerini kolaylaştırmakta gösterdikleri yetersizlikten başka bir şey değildir. Düzen partilerinin düzeni korumakta gösterdikleri yetersizliğin oluşturduğu boşluğu oligarşinin askeri kanadı doldurdu. Bugünkü hükümetin arkasında oligarşinin bu kanadı yer almaktadır.

Bu durum da geçicidir. Emperyalist sömürünün dönen çarkları emekçi halkın sefaletini, yaşama şartlarının zorluğunu daha da artıracaktır. Oligarşi halkın memnuniyetsizliğinin sebebini bu sefer de Erim kabinesinin yetersizliğine bağlayarak, onu düşürüp yerine yeni bir kadroyu yönetime getirecektir.

Çark dönmesine devam edecek; cuntalar birbirini takip edecektir. Kimileri “Atatürkçü, laik” kimileri “reformcu” diye lanse edilecek, yurtsever aydınlar her defasında yeni bir umutla yeni gelenlere bel bağlayacak, sonra yanıldıklarını anlayacaklar, tekrar bir “ilerici” atılım olmasını bekleyeceklerdir.

Emperyalizmin işgali altındaki ülkelerde bu çark hep böyle döner. Ülkemizde de parçalanana kadar bu çark hep böyle dönecektir.

HALKIMIZIN KURTULUŞU

Milli kurtuluşçu ve demokratik nitelikteki en küçük kıpırdanmaların bile ezilmeye çalışıldığı, milli kurtuluşçuların ana caddelerde halkın gözü önünde kahpece şehit edildiği, işkencehanelerde en hunharca işkencelere maruz kaldığı bu ortamda, kanun devletinden, demokrasiden bahsetmek gülünçtür. Ülkemizde hukuktan, kanun devletinden, anayasadan, vatandaşlık haklarından, hatta insanlık haklarından söz etmek, art niyet aranmazsa safdillikten başka bir şey değildir.

Emperyalizmin tahakkümüne, karşı-devrimin şiddetine karşı, silaha sarılmaktan başka çare yoktur. Partimiz, kurtuluşun yolunu halkın silahlı savaşında görmektedir. Kurtuluş savaşımızın bugünkü biçimi gerilla savaşıdır.

Bütün yurtseverlerin ortak çabası sonucu, uzun yorucu ve kanlı bir halk savaşı ile düşmanın alt edilebileceğini düşünen Partimiz halk savaşının bu aşamasında şehir gerilla savaşını temel almaktadır. Bugünkü objektif ve subjektif şartlar gerilla savaşının şehirlerde yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. İçinde bulunduğumuz

dönem halk kurtuluş savaşının birinci aşamasıdır.

Büyük şehirlerde yürütülen gerilla savaşı;

1- Halk kitlelerine hainlerin yönetiminin ne kadar kof ve çürük olduğunu gösterecektir.

2- Her an patlamaya hazır bir volkan gibi kıvılcım bekleyen halk kitlelerine vurduğu yerden ses çıkartabilecek, zalimleri cezalandıracak, kendi devrimci diktatoryasını kurabilecek nitelikleri taşıyan bir teşkilatın var olduğunu gösterecektir.

3- Partimizi, çeşitli tecrübelerden geçirek halkın savaşı örgütü olma yolunda sağlamlaştıracaktır.

Savaş örgütü, savaş meydanlarından çıkar.

Kısacası, içinde bulunduğumuz bu aşama başta işçi sınıfımız olmak üzere bütün halk kitlelerinde var olan memnuniyetsizlik ve başkaldırma duygularını güçlendirme, onları silahlı mücadeleye ajite etme ve Partimizin teşkilat yapısını sağlamlaştırma aşamasıdır.

Savaşın ikinci aşaması, gerilla savaşının yurt çapında yayılması, şehir gerillası yanında kır gerillasının başlatılması aşamasıdır.

Üçüncü ve dördüncü aşamalar gerilla kuvvetlerinin düzenli orduya dönüşme aşamalarıdır.

Bu evrelerin süreleri hakkında şimdiden birşey söylemek imkansızdır. Bütün bunları şimdiden kestiremeyiz. Şu andaki görevimiz, bu yolda sistemli ve yılmadan savaşmaktır.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere bütün halk sınıflarının kurtuluş yolu, gerilla savaşından geçmektedir.

Oportünist ve revizyonistler tarafından karmakarışık hale getirilen bu stratejik çizgi üzerinde biraz durmak gerekiyor. Proletaryanın sınıf savaşı ideolojik, ekonomik ve politik olmak üzere üç cephede birden cereyan eder. Burjuva ideolojisine ve sapırmalarına karşı, proleteryanın devrimci savaşı ideolojik bir savaştır. İşçi ve emekçi sınıflarının hayat ve çalışma şartlarını düzeltme şeklindeki günlük mücadelesi ekonomik mücadeledir. Direkt gerici sınıfların yönetimini hedef alan mücadeleler ise politik savaştır.

Politik mücadele, devrimci yayınla yapılan politik propogandadan, politik nitelikteki kitle gösterilerinden, politik grevlere ve de gerilla savaşına kadar çeşitli biçimlerde cereyan eder.

Gerilla savaşı, politik mücadelenin en üst ve en etkili biçimi-

midir.

İhtilâlcı parti, bu üç cephede, her cephenin imkanlarını en iyi şekilde harekete geçirerek savaşıyor. Partimiz emperyalizme, yerli hakim sınıflara ve onların soldaki uzantılarına karşı, üç cephede birden savaşı yürütmeye çalışmaktadır.

Dünya devrimci pratiği, soldaki bütün sapıtmaların sınıf mücadelesinin üç cephesinin bir veya iki kesimini ihmal etmek veya önemsemekten doğduğunu göstermektedir.

Partimiz, sınıf mücadelesini dergi çıkartmak ve yasal hareketleri organize etmek şeklinde gören bütün sağ, pasifist eğilimlere ve gruplara karşı olduğu gibi, sınıf savaşını sadece gerilla savaşı şeklinden ibaret gören “sol” fokocu eğilimlere ve gruplara da karşıdır. Her iki sapma da emekçi halkın kurtuluşunu geciktiren, engelleyen akımlardır.

Ülkemizdeki pasifistler evrim aşamasında olduğumuzu bu yüzden içinde bulunduğumuz evrede silahlı savaşın objektif şartlarının mevcut olmadığını iddia etmektedirler. Bu iddialar temelden sakat ve yanlıştır. Bu şekildeki tahlillerin tek amacı teslimiyetçiliğe ideolojik kılıf giydirmektir. Emperyalizmin işgali altındaki ülkelerde evrim ve devrim aşamaları bu şekilde bıçak gibi birbirinden ayrılmazlar, bu aşamalar birbirinin içine girmişlerdir. Ayrıca, emperyalizmin işgali, karşı tarafın bizzat zora, şiddete silaha başvurması demektir. Bu ise silahlı savaşın objektif şartlarının mevcudiyeti demektir.

Şu anda iktidar mücadelesi yapan partimiz iktidarı alabilecek güçte ve aşamada değildir. Ancak, düzenli ordular savaşı aşamasında bütün yurt çapında yönetimi ele geçirmeden söz etmek mümkündür. Ve biz, bugün bu aşamayı yaşadığımızı asla iddia etmiyoruz. Biz sadece, halkımızın ihtilâlcı savaşının bu aşamaya gelebilmesi için gerilla savaşının şart olduğunu iddia ediyor ve bu amaçla dövüşüyoruz.

İçinde bulunduğumuz dönem, halk kurtuluş savaşının şehir gerillası biçiminde yürütüldüğü dönemdir. Partimiz, politik savaşın bu mücadele biçimini belli kurallara bağlamıştır. Şehir gerilla savaşında hedef, emperyalist güçler, tekelci burjuvazi ve onların köpekleridir. Bu hedeflere vuran bütün hareketleri destekleyen Partimiz, Bu hedeflere yönelmeyen adi gangsterlik niteliğindeki eylemleri şiddetle kınar.

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi bizzat savaşıyan partizanlardan oluşmaktadır. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi, politik ve askeri liderliğin birliğı ilkesini esas almaktadır. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi'nin önderliğinde yürütölen uzun ve çeşitli ara evrelerden geçöen gerilla savaşı, halkın gerçek ordusunu doğuracaktır.

Türkiye ihtilâlinin yolu, Partimizin yoludur. Partimizin yolu halkımızın kurtuluş yoludur.

KURTULUŞA KADAR SAVAŞ!

**TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ**

Mayıs 1971

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ

1 NO'LU BÜLTEN

İşçiler,
Köylüler,
Askerler, Yurtsever Aydınlar, Halkımız;

Amerikan emperyalistleri ve onun köpekleri uzun yıllardır ülkemizi talan edip yağmaladılar; neyimiz var neyimiz yoksa alıp götürdüler. Emekçi halkımızın ve bütün çalışanların alınterini ve emeğini çaldılar. Bütün zenginliklerimize, petrolümüze, kromumuza, bakımımıza, ... bütün doğal kaynaklarımıza el koydular. Geride bize açlık, tahammül edilmez bir sefalet, binlercemizi kırıp geçiren bulaşıcı hastalıklar, halkımıza karanlıkta yaşamaya mahkum eden bir cehalet bıraktılar.

Bugün ülkemizde işgalci düşmanın ziyafet sofralarından kalan artıklarla beslenen bir avuç hain, bir avuç köpek bu alabildiğine iğrenç düzeni sürdürmek, Amerikan emperyalizmine gerektiği gibi uşaklık etmek için kurdukları zulüm çarkını insafsızca çeviriyorlar. Soygun ve talanlarına karşı duran her yurtsever meydanlarda kurşunlanıyor. İşçilerin ve köylülerin, ekmek ve toprak isteyenlerin sesi kan ve zulümle susturulmak isteniyor. Yarattığımız ve ürettiğimiz zorla elimizden alınıyor.

Amerikancı faşist köpekler, bu iğrenç sömürü düzenini daha iyi yürütebilmek amacıyla asayişî sağlama paravanası altında, şimdi

de sıkıyönetim ilan ettiler. Halkımızın en temel hak ve hürriyetlerini lükstür diye rafa kaldırdılar.

Bugün ülkemizde, hukuktan, kanun devletinden, anayasadan, insanlık ve vatandaşlık haklarından bahsetmek iğrenç bir demagojiden başka bir şey değildir.

Kendi topraklarımızın üzerinde köle bir halk haline getirildik.

Bu durum hep böyle sürüp gidecek midir?

HAYIR!

BİN KERE HAYIR!

Bu durum böyle süregidemez; artık isyan etmek, silaha sınılmak, işgalci düşmanı alaşağı etmek için harekete geçmek zamanı gelmiştir.

Onların bugün büyük görünen güçleri ve imkanları bizlere vız gelir. Onlar bir avuç, biz ise milyonlar. Kaybedeceğimiz hiç bir şey yoktur ama kazanacağımız koca bir dünya vardır.

Biz, Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi olarak diyoruz ki:

1- Amerikan emperyalizminin hakimiyeti ve yerli uşağı sömürücü sınıfların iktidarını yıkmak, bağımsızlığı kazanmak için tek yol silahlı kurtuluş savaşdır.

Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, bu yolda mücadeleye kararlı bütün yurtseverleri kucaklayan halkın savaşçı öncülerinin örgütüdür. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, mücadelesinde Türkiye işçi sınıfının savaş örgütü olan Türkiye Halk Kurtuluş Partisinin önderliğini kabul eder ve mücadelesini onun emir ve kumandası altında yürütür.

2- Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, Amerikan emperyalizmini ve köpeklerini ülkeden kovana kadar mücadele etmeye ve her şart altında en son savaşçısı ölünceye kadar savaşını sürdürmeye karardır.

3- Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin düşmanları, Amerikan emperyalistleri, finans kapitalistler, toprak ağaları, aracı ve tefeciler, Amerikancı asker-sivil bürokratlar ve bütün halk düşmanlarıdır.

4- Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'nin temel görevi Amerikan emperyalistleri ve yerli müttefiklerinin oluşturduğu düşman cephesini çökertmek ve yıkmak, halkın sırtından elde edilen bütün mülkleri kamulaştırarak Cephe'nin savaş gücünü yükseltmek, gerekli malzemeyi ele geçirmek, baskı ve zor kuvvetlerini parçalamaktır.

Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, kendi saldırı noktaları dışında kalan hedeflere yönelen ve halkın saflarına da zarar veren hiçbir maceraperestin ve gangsterin sorumluluğunu üzerine almaz. Çocuk kaçırmak, kadınlara ilişmek, emperyalistlerle doğrudan doğruya ilişkisi olmayan kimselere, esnafa, parababası bir avuç hain dışındaki orta derecedeki zenginlere, yani orta burjuvaziye saldırarak, zarar vermek devrimci eylem olamaz. Bunlar adi gangsterlik olaylarıdır. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, bu gibi olayları şiddetle kınar. Amerika'lı emperyalistlere, finans kapitalizmin temsilcilerine, zalimlere ve halk düşmanlarına yönelen her harekete ise saygı duyar ve bunları sonuna kadar destekler. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, savaşçıların bütün eylemlerini kendi bültenleri ile halka açıklar. Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, halk düşmanlarını, işkencecileri, zalimleri, soyguncuları yargılar, cezalandırır. Onlardan döktükleri kanın ve yaptıkları zulmün hesabını sorar.

5- Bu amaçla Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, halkımızın ekonomik ve demokratik mücadelesini yönlendirme gayretleri yanında son aylarda şu askeri hareketleri yapmıştır:

1. Ziraat Bankası Küçükkesat Şubesinin günlük hasılatı halkımızın devrimci savaşında kullanılmak amacı ile kamulaştırılmıştır.

2. Kanlı Pazar'da şehit düşen devrimcilerin anılanna düzenlenen 16-17 Şubat devrimci terör harekâtında:

a) Amerikan askeri malzeme deposu Tuslog'un Zincirlikuyu merkezi,

b) Tuslog'un Şişli şubesi,

c) Amerikan-Türk Dış Ticaret Bankasının Elmadag şubesi,

d) ABD Başkonsolosluğu,

e) İngiltere Başkonsolosluğu,

f) Emperyalist Amerikan teşekkülü IBM'nin Gümüşsuyu'ndaki merkezi bombalanmıştır.

3. Salıpazarı'ndaki Amerikan askeri botu bombalanmış ve tahrip edilmiştir.

4. Türk Ticaret Bankası'nın Erenköy şubesinin günlük hasılatı, halkımızın devrimci savaşında kullanılmak amacı ile kamulaştırılmıştır. Ve bu eylemde kullanılan

Amerikalı Astsubay A. Donald'ın arabası yakılarak imha edilmiştir.

5. Coca-Cola, Pe-Re-Ja, Elvan, Mercedes-Benz, Otomarsan fabrikası, Akbank ve daha pek çok şirket ve teşekkülün hissedar sahipleri olan Kadir Has, Mete Has, Adanalı büyük toprak ağası Talip Aksoy'un günlük hasılatları halkımızın devrimci kavgasında kullanılmak amacıyla kamulaştırılmıştır.

6. 1 Mayıs Harekâtı düzenlenmiştir.

Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, bağımsızlık savaşında bütün gerçek yurtseverleri kendi saflarına çağırır. THKC bütün ihtilalcilerin, yurtseverlerin, Türkiye halkının kurtuluş cephesidir.

KURTULUŞA KADAR SAVAŞ!

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ

Mayıs 1971

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
I NO'LU BİLDİRİSİ

Jandarmalığını ABD'nin yaptığı emperyalizmin pençesindeki ülkelerden biri olan Türkiye, ekonomisinden politikasına, kültüründen sanatına kadar tam bir emperyalist hegemonya altındadır.

Ülkemizde maddi zenginlik adına ne varsa emperyalist tekellerin çıkarları uğruna çarçur edilmekte, en temel insan hakları bile çiğnenmektedir. Emperyalist tekellerle çıkar birliği içinde olan bir avuç yerli sömürücü ve bekçi köpeği, yani OLİGARŞİ, halkımız üzerindeki faşist terörün, işsizlik ve sefaletin nedeni olan emperyalizmin ülkemizdeki temsilcisidir.

12 Mart 1971'i takip eden yıllarda silahlı devrim cephesini oluşturan halkın silahlı öncülerinin idam ve katliamlarla geçici olarak susturulmasıyla, oligarşi sömürsünü 1975'lere kadar nispeten rahat bir ortamda sürdürdü.

THKP-C ve THKO savaşçılarının Kızıldere'de katledilmesiyle başlayan geçici suskunluk döneminde 1973 seçimleri yapıldı ve önce CHP-MSP, sonra MC koalisyonlarıyla günümüze kadar gelindi.

1971-72 silahlı devrimci hareketinin toplumu derinden sarsması ve eğitmesi sonucu yükselen devrimci potansiyel Kıbrıs çı-

kartması, tarımda yüksek taban fiyatı vb. gibi uygulamalarla etkisizleştirilmek istendi. Sonra kurulan MC döneminde ise ekonomik yapı iyice kokuştı. Enflasyon korkunç düzeylere vardı. Kitlelerin gittikçe yükselen devrimci potansiyelini bir ölçüde de olsa pasifize edebilmek için yüksek enflasyonun fiyatlara yansımaları mümkün olduğunca önlenmeye çalışıldı. Tüm işçi dövizleri harcandı, alınabilecek tüm borçlar alındı ve ekonominin işleyişi büyük tedbirlere gerek kalmadan 1977'ye kadar az çok normal yollardan gerçekleşti.

Oligarşi bu durumu seçimlere kadar sürdürmek ve enflasyonun faturasını seçim sonrasında nispeten daha durgun şartlarında halka ödetmeyi planlıyordu. Ancak bunu başaramayacağı artık açığa çıkmıştır. Ekonomi tam anlamıyla batmıştır. Bir yandan seçim yılı olması nedeniyle maaş ve taban fiyatlara yapılması zorunlu zamlar; diğer yandan ise, gelirlerinin nereden temin edileceği meçhul bir hayali bütçe. MC iktidarının ekonomiyi düzene sokmayaacağı açıkça belli olmuştur.

1976'da gelişen kitle hareketleri sonucu milli kriz kendiliğinden bir ölçüde derinleşti. Bu durum oligarşinin kitle pasifikasyonuna yönelik baskılarını daha da artırıp sistemleştirmesine yol açtı. Kitlelerden tecrit olmak istemeyen oligarşi pasifikasyonu gerçekleştirmede resmi baskı güçlerinden daha çok sivil güçlerini, yani MHP'yi öne sürdü. MHP komandoları terörle kendiliğinden gelişen kitle hareketlerini ezmeye çalıştılar.

Bu durumda en aktif mücadeleyi verenler 1971-72'deki THKP-C savaşçıların çizgisini sürdürenler oldu. Sivas ve Malatya devrimci terör hareketleri sonucu oligarşinin iğrenç yüzü tekrar açığa çıktı. Malatya olayları bir kısım öncü savaşçıların düşmesine karşılık THKP-C'nin çizgisini sürdürmeye kararlı unsurların varlığını, öncü savaşçıların tükenmediğini gösterdi.

Malatya olayından sonra geçen bir yıl içinde ülkemizde sınıf mücadelesi yükseldi. Oligarşinin kitlelerin kendiliğinden gelişen hareketleri karşısında artık yetersiz kalmaya başlayan MHP komandolarının yerine resmi baskı gücünü koyacağı ve batan ekonomiyi biraz olsun kurtarmak ve enflasyonun yükünü kitlelere yüklemek için yeni tedbirler alacağı açıktır. Yıpranan MC değiştirilecek, yerine seçim hükümeti adı altında sözde tarafsız bir yönetim gelecek ve anarşiyi önleme bahanesiyle kitlelerin zaten çok kısıtlı olan demokratik hakları kaldırılacak ve oligarşi bütün gücüyle devrim-

cilere saldıracaktır. Veya MC iktidarı altında sıkıyönetimle aynı amaçlara ulaşılmaya çalışılacaktır. Ülkemiz 12 Mart öncesi günleri yaşamaktadır ve 12 Mart sonrasının yaşanılması uzak değildir.

Demokratik nitelikteki en küçük kıpırdanmaların bile ezilmeye çalışıldığı, devrimcilerin sokaklarda kurşunlandığı, en temel insan haklarının bile hiçe sayıldığı ülkemizde tek kurtuluş yolu silahlı mücadeledir. Ülkemizde siyasi özgürlükleri elde etme mücadelesi ancak silahla verilebilir. Demokratik mücadele anti-emperyalist, anti-oligarşik mücadeleden ayrılmaz. Tersini savunmak, ülkemizde ve dünyada yaşanan bunca deneyden sonra ne safdilliktir, ne de iyiniyet. Böyle bir tutum olsa olsa tüm emekçi halkın hedefini şaşırtmaktır, yani oligarşiye hizmettir.

Halkımızın kurtuluş mücadelesi, ancak uzun süreli Halk Savaşıyla zafere ulaşabilir. Halk Savaşının ilk aşaması Öncü Savaşıdır. Öncü Savaşının amacı, geniş halk kitlelerini silahlı mücadeleye kazanmak, yani halk Savaşını başlatmaktır. Halk Savaşı, bizden maddi olarak güçlü düşmana karşı mutlak siyasi üstünlüğün sağlandığı şartlarda verilir. **O halde Öncü Savaşının amacı oligarşinin siyasi tecrididir.**

Siyasal tecrit; oligarşiye karşı savaşılabilceğini göstermek, kitlelere politik hedef göstermek, somut olaylar etrafında temel olarak silahlı propaganda ile siyasi gerçekleri açıklayarak ve tali mücadele biçimlerinin de yardımıyla kitleleri bilinçlendirmek ve örgütlemek demektir.

Öncü Savaşı, küçükten büyüğe, basitten karmaşığa doğru gelişen bir savaştır. Başlangıç döneminde, kırdada ve şehirde, esas olarak şehir gerillası taktikleriyle sürdürülecek olan bu savaş:

1- Oligarşinin gerçek yüzünü açığa çıkartacak ve ona karşı savaşılabilceğini gösterecek;

2- Halkın savaşçı örgütünün yok olmadığını, savaşın Kızılde-re ve Malatya çarpışmalarından günümüze kadar devam ettiğini ve edeceğini gösterecek;

3- Halkın savaşçı örgütünü çeşitli deneylerden geçirerek çelikleştirerek ve güçlü bir teşkilat yapısına ulaşmasını sağlayacaktır.

HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ'nin yürüteceği savaş, TÜRKİ-YE HALK KURTULUŞ PARTİSİ'ni savaş içinde şekillendirme ve sağlam bir örgüt yapısına ulaştırma mücadelesidir.

Savaşın ikinci aşaması, gerilla savaşının yurt çapında yayıl-

dığı, öncülere kitle katılımlarının başladığı ve kırdada daha etkili yürütülen kır ve şehir gerilla aşamasıdır.

Üçüncü ve dördüncü aşamalar, gerilla kuvvetlerinin düzenli orduya dönüşme aşamasıdır.

Bu evrelerin süreleri hakkında şimdiden birşey söylemek imkânsızdır. Bütün bunları şimdiden kestiremeyiz. Şu andaki görevimiz, bu yolda sistemli ve yılmadan savaşmaktır.

Ülkemiz devrimci pratiğinde, devrim stratejisi konusunda 1971' de varolan sapmalara yenileri eklenmiştir. Demokrasi mücadelesini iktidar mücadelesinden ayıran, işçi sınıfı ve tüm emekçi halkın mücadelesini sendikal mücadele ile sınırlayan, parlamento birkaç milletvekili sokulunca çok şeyin değişeceği umudunu yaratmaya çalışan ve legal partilerde kümelenmiş sapmaların durumu herkesçe malumdur.

Bunun yanında, devrimi iki süper güç (ABD ve Rusya) arasında çıkacak bir savaşa bağlayan, Sovyetler Birliği'ni emperyalist bir ülke olarak değerlendiren ve asıl tehlikeyi Sovyetler'den gelecek saldırıda göstererek, ülkemizdeki emperyalist sömürüyü saklayıp hedef şaşırtanlar da vardır. Bunların içinde şanlı bir geçmişe sahip THKP'nin adını kullanmak sahtekârlığını gösterenler bile çıkmıştır.

Yeni oportünist ve revizyonistler arasında evrim döneminde bulunduğumuzu, ekonomik-demokratik mücadele içinde hazırlanarak Halk Savaşını başlatabilecek sağlam ve geniş bir parti teşkilat yapısına ulaşılacağını savunular da vardır. Bu görüşler temelinden sakat ve yanlıştır. Emperyalizmin açık veya gizli işgali altındaki ülkelerde, bizzat bu nedenle silahlı savaşın objektif şartları mevcuttur. Evrim ve devrim aşamaları iç içe geçmiştir. Bu ise, evrim ve devrim aşamalarına ait tüm mücadele biçimlerinin diyalektik bir bütünlük içinde kullanılması demektir. Klâsik savaş metoduyla değil, politikleşmiş askeri savaş metoduyla yürütülen bu savaşta, silahlı propaganda temel mücadele biçimidir; diğer tüm ekonomik-demokratik ve politik mücadele biçimleri ona tabidir, ona göre şekillenir.

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni savunduğunu iddia eden bir revizyonist görüş ise; Öncü Savaşının bir partinin önderliğinde verilebileceğini ve partinin de ekonomik-demokratik ve ideolojik mücadeleden doğacağını savunmaktadır.

Öncü Savaş merkezi bir örgüt tarafından verilir. Örgüt, savaş,

küçükten büyüğe, basitten karmaşığa doğru başarıyla geliştirdikçe, ülke çapında yayılır ve teşkilat yapısı sağlamlaşır. Başlangıçta, önemli olan, örgütün parti adını taşıması değil, merkezi bir yapıya sahip olması ve savaşı başarıyla yürütmesidir.

Öncü Savaşını yürütecek örgütün temelleri nispeten daha geniş şartlar altında atılır, örgütün geri kalan kısmı mücadele içinde şekillenir. Savaş örgütü, savaş meydanlarından doğar.

Savaş örgütünün ekonomik-demokratik mücadeleden doğacağını savunmak pasifizme ideolojik kılıf giydirmekten başka birşey değildir.

Kamuoyunda “Acilciler” olarak bilinen HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ, içinde bulunduğumuz dönemde şehir gerillası taktikle-riyle yürütülecek kır ve şehir gerilla savaşını belirli kurallara bağla-mıştır. Şehir ve kır gerilla savaşında hedef: emperyalist güçler, tekelci burjuvazi, büyük tefeci-tüccar ve onların köpekleridir. Bu hedeflere vuran bütün eylemleri destekleyen örgütümüz, bu hedeflere yönelmeyen adi gangsterlik niteliğindeki eylemleri şiddetle kınar.

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ'nin temel örgütsel ilke-si olan politik ve askeri liderliğin birliği, HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜ-LERİ'nin en büyük örgütsel kılavuzudur.

Savaş kaldığı yerden devam edecektir.

YAŞASIN ÖNCÜ SAVAŞI
YAŞASIN HALK SAVAŞI
KURTULUŞA KADAR SAVAŞ

HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ
20 ŞUBAT 1977

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ CEPHESİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
I NO'LU BİLDİRİSİ

İŞÇİLER, KÖYLÜLER,
YURTSEVER AYDINLAR,
HALKIMIZ,

Dünyanın ezilen ve sömürülen mazlum halklarının emperyalizme karşı açtıkları kurtuluş mücadelesi peş peşe zafere ulaştıkça, emperyalist ahtapot henüz kolları arasında tuttuğu ülkeleri gittikçe daha korkunç ve daha hayasızca sömürmektedir.

Ülkemiz de, bu emperyalist ahtapotun kolları arasından kurtulma mücadelesi veren emperyalist sömürü altındaki ülkelerden birisidir.

Emperyalist tekellerle çıkar ortaklığı içinde bulunan bir avuç vatan satıcısı ve halk düşmanı yerli sömürücüler ve onların bekçi köpekleri, yani oligarşi, halkımız üzerindeki faşist terörün, işsizliğin, açlığın, sefaletin tek sorumlusudur. Emperyalizmin ülkemizdeki temsilcisi oligarşi, en temel insan haklarını ayaklar altına almaktadır.

Türkiye, artık ülkesini ve halkını seven herkesin sokak ortasında kurşunlandığı, işkence tezgahlarında sakat bırakıldığı veya

öldürüldüğü bir ülke olmuştur. Bir avuç kan emicinin akıl almaz vurgunları, rüşvetleri ve sömürüleri ile halkımızla alay edencesine meşru göstermeye çalışılırken, halkını ve ülkesini sevenler yok edilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizdeki Amerikancı faşistlerin terörü en çok halkın silahlı öncülerine yönelmiştir. Halkımızın, kurtuluşu için silaha sarılmasından son derece korkan işbirlikçiler, halkın silahlı öncülerini işkence, idam ve helikopter bombardımanlarıyla yok etmeye çalışmaktadırlar. Diğer yandan da, kitleyi öndersiz bırakmayı gerçekleştirmek istemektedirler. Böylece halkımıza gözdağı vererek, “eğer harekete geçerseniz aynı şeyi size de uygulanz” tehdidiyle sindirmek istemektedir, kurtuluş umutlarını yok etmek istemektedirler.

Umutun düşmanı olan bu rezil, bu pespaye soygun çetesi yok etme ve sindirme yöntemleriyle, kendilerine yaratmak istedikleri tehlikesiz ve azgın sömürü ortamında, halkın temsilcisi gibi görünmekten de geri durmamaktadırlar.

Emperyalizm ve onun temsilcileri ülkemizi gittikçe daha hayasızca talan ettiklerinden ekonomimiz tam bir batağa sokulmuştur. Gırtlığa kadar borç içine battı. Kişi başına düşen milli gelir, kişi başına düşen borç miktarından daha da aşağıya düştü. Enflasyon korkunç düzeye yükseldi. Zamlar birbirini kovaladı. Bu durumda düzen partilerinin yıpranmasını engellemek isteyen emperyalizm ve onun yerli müttefikleri döviz ve altın stoklarını silip süpürdüler. Amaçları bu durumu seçimlere kadar sürdürmektir. Fakat bıçak kemiğe dayanmıştı. Bu yüzden emperyalizm ve ortakları telaş içindedirler. Borçları halkımızın sırtından çıkarmak ve ayakta durmak için de 12 Mart’larda olduğu gibi, terör, işkence, idam ve katliamlar düzenlemektedir.

Bu iğrenç manzaranın mimarları, halkın nefretinden kurtulmak için, şimdi de kurt rozetli ayak takımını piyasaya sürdüler. Bu kan dökücü kurt sürüleri halkın mücadelesini engellemekte yetersiz kaldıklarında, kendileri ordusuyla, polisiyle, jandarmasıyla sahneye çıkmaktadırlar. Bir yandan bu oyunu tezgahlarken, diğer yandan da MHP’li faşist çetelere karşı imiş gibi sahte tavrı takındılar.

Ama artık çok geç. Bu oyun yeni oynanmıyor.

Bu oyun 12 Mart 1971’den beri değişik biçimlerde sergilenen bayat bir oyundur.

Ülkemiz artık kendi toprakları üzerinde köle muamelesi gör-

meye karşı çıkan herkes için büyük bir cezaavidir. Böyle bir ülkede demokrasiden bahsedilemez.

HALKIMIZ,

İnsan onurunu ayaklar altına alan bu düzen böyle devam edemez. Bu düzeni alaşağı etmenin zamanı gelmiştir. Bunun tek yolu silaha sarılmaktır.

Tüm halkımızın savaş örgütü olan THKP-C (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) çizgisini sürdüren HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ emperyalistlerle çıkar ortaklığı içindeki bu vatan satıcısı, halk düşmanı bir avuç yerli sömürücü ve onun bekçi köpeklerini alaşağı edene kadar mücadelesini sürdürmeye karardır. Aynı zamanda HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ'nin savaşı THKP'nin emir ve komutası altında mücadele edecek olan THKC'ni oluşturma ve güçlendirme mücadelesidir de.

THKP-C'yi savaş içinde oluşturma mücadelesi veren HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ'nin düşmanı, emperyalizm ve onunla işbirliği halinde olan tekelci kapitalistler, toprak ağaları, aracı ve tefeciler, emperyalizmin bekçi köpekliğini yapan asker ve sivil bürokratlar ve bütün halk düşmanlarıdır.

HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ, kendi hedefleri dışında kalan hedeflere yönelen hiçbir hareketin sorumluluğunu üzerine almaz. Bu hedeflere yönelen her harekete saygı duyar ve destekler. HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ bütün eylemlerini kendi bültenleriyle halka açıklar. Halk düşmanlarını ve muhbirleri cezalandırır. Onlardan, döktükleri kanın ve yaptıkları zulmün hesabını sorar.

Kamuoyunda "Acilciler" olarak bilinen HALKIN DEVRİMÇİ ÖNCÜLERİ, halkımızın ekonomik ve demokratik mücadelesini yönlendirme gayretleri ve bununla ilgili çeşitli eylemler dışında, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda son bir yılda şu eylemleri yapmıştır:

*** Ankara'da faşist işgal altındaki Niğde Yurdu'nun bombalanması,

*** Ankara'da faşist işgal altındaki Sivas Yurdu'nun kurşunlanması,

*** Ankara'da faşist işgal altındaki Kayseri Yurdu'nun kurşunlanması,

*** Ankara'da faşist Atatürk Lisesi Müdürü'nün evi-

nin bombalanması,
*** Ankara/Abidinpaşa'da faşistlerin üslendiği bir kah-
venin bombalanması,
*** İstanbul'da faşist işgal altındaki Vatan Mühendis-
lik Yüksek Okulunun bombalanması,
*** İstanbul'da faşist işgal altındaki Erzurum Yur-
du'nun kurşunlanması,
*** Balıkesir MHP İl Merkezi'nin bombalanması,
*** Kars MHP İl Merkezi'nin bombalanması,
*** Hatay Ülkü Ocaklarının bombalanması,
*** Hatay'da faşist Milli Eğitim Müdürü'nün evinin
bombalanması.

Malatya'da bir polis ve bir bekçiyi öldürdükten sonra çar-
pışarak ölen üç yoldaşımızın anısına düzenlenen 26 OCAK HARE-
KATI'nda:

A- Emperyalizm ve yerli işbirlikçilerine yönelik olarak:
*** İzmir Sanayi ve Ticaret Odası Şubesi,
*** Adanalı kapitalist Sabancı Holding'in İstanbul Le-
vent Şubesi,
*** Sabancı Holding'in Ankara Şubesi,
*** Lockheed rüşvet olayının baş tezgahçısı Nezh
Dural'ın Altay Kollektif Şirketi,
*** İzmir'de Amerikalı ajan Çavuş Gulliams Darreil'in
35 HF 084 plakalı arabası,
*** Kars Emniyet Araştırma Şubesi,
*** İzmir Pasaport Vergi Dairesi,
*** Diyarbakır Merkez Bankası,
*** Türkiye İş Bankası İzmir/Karşıyaka Şubesi,
*** Türkiye İş Bankası İzmir/Güzelyalı Şubesi,
*** Türkiye İş Bankası İzmir/Pasaport Şubesi,
*** Akbank İzmir/Güzelyalı Şubesi
bombalanmıştır.

B- MHP'li Faşist kişi ve kurumlara karşı:
*** Ankara/Öveçler Ülkü Ocakları,
*** ODTÜ Mütevelli Heyeti Başkanı faşist Ahmet

Sonel'in işyeri,
*** İzmir/Bornova Büyük Ülkü Derneği,
*** İzmir/Bornova MHP Şubesi,
*** Bandırma MHP İlçe Merkezi
*** Samsun MHP İl Merkezi,
*** Kars'ta faşistlerin üslendiği Cumhuriyet Otel,
*** İskenderun Ülkü Ocakları,
*** Hatay Eğitim Enstitüsü Müdürü faşist Turgut Neşeli'nin evi,
*** Kadiri MHP İlçe Merkezi
bombalanmıştır.

THKP-C savaşçılarından ULAŞ BARDAKÇI'nın anısına düzenlenen 19 ŞUBAT HAREKATI'nda:
*** Ankara/Topraklık Büyük Ülkü Derneği Kitaplığı içinde bulunanlarla birlikte imha edilmiştir.

HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ bütün devrimcilerin, yurtseverlerin, Türkiye halkının kurtuluş cephesi olan Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi'ni oluşturma ve güçlendirme mücadelesinde, bütün devrimci ve yurtseverleri saflarına çağırır.

Devrimciler ve yurtseverler tüketilemez. Çünkü onların kaynağı halktır. Bu yüzden kurtuluş savaşçıları tükenmemiştir.

YAŞASIN HALKIMIZIN SİLAHLI KURTULUŞ SAVAŞI!
YAŞASIN ÖNCÜ SAVAŞI!
YAŞASIN HALK SAVAŞI!
KURTULUŞA KADAR SAVAŞ!

HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ
ŞUBAT 1977

THKP-C/HDÖ VE TARİHSEL GELİŞİM

Yeni bir mücadele dönemine girdiğimiz, temel mücadele biçimi olan silahlı propagandayı hayata geçirmeye başladığımız bugünlerde; örgütümüzün tarihsel gelişimini bilmek özel bir önem kazanmıştır. Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihsel gelişimi; örgütün hangi şartlar altında ortaya çıktığını, hangi aşamalardan geçtiğini, silahlı propagandaya hazırlık döneminde nelerin hangi ölçüde yapıldığını incelemeyi gerektirir. Böyle bir inceleme özellikle gelecekteki pratiğimize ışık tutması yönünden önemlidir.

Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihsel gelişimi başlıca üç döneme ayrılır:

BİRİNCİ DÖNEM [1972-74]

30 Mart 1972'de silahlı devrimci mücadele Kızıldere'de ağır bir darbe yedi. THKP-C'nin en iyi kadroları öldüler veya yakalandılar. Dışarıda, Partinin verdiği çeşitli görevleri yerine getirmiş, teorik düzeyi düşük, örgütlenme tecrübesi yetersiz, yakalanmaktan kurtulmuş birkaç unsur kalmıştı. 1972 yaz başlarında öğrenci hareketi içinde ilk örgütlenme çalışmaları başladı. 1971-72'deki silahlı devrimci mücadele öğrenci kitlesinde büyük bir sempati yaratmıştı.

Bu sıralarda “*Kesintisiz Devrim II-III*” ilk kez bulundu ve okundu.

1972 sonbaharında okulların yeniden açılmasıyla özellikle yeni gelen öğrencileri faşistlere ve oldukça güçlenen oportünistlere kaptırmama mücadelesine girildi (o dönemde özellikle TKP ve Doktorcular güç kazanmıştı). 1972’den sonra güçlenen revizyonizm, oligarşinin ağır baskı uygulaması, THKP-C’nin tamamen dağılması; bu ortamda devrimci teorinin savunulması bile başlı başına büyük bir eylemdi.

1972 kışında silahlı devrimci mücadeleye sempati duyan 50’ye yakın unsur biraraya toplanabilmişti. Ardından THKP-C’nin merkez ve genel yürütme kurullarında görev almış çeşitli kişilerin mahkemelerde herkesin önünde sergilenen açık ihanetleri ve geçmiş mücadeleyi adiliğe varış derecesinde suçlamaları geldi. Bu durum dışındaki sempaticiler üzerinde şok etkisi yarattı. Silahlı devrimci harekete duyulan sempati yerini güvensizliğe bıraktı, 50’ye yakın sempaticilerden geriye bir avuç unsur kaldı.

1973 yılına bu durumda girildi. Silahlı devrimci hareketi savunanlar oldukça zorlu bir dönem yaşadılar. Oligarşinin sürekli sıkıyönetim altında uyguladığı ağır baskı, her çeşit oportünizmin olağanüstü derecede güçlenmesi ve içinde yaşanan şartların oportünizmle açık mücadele için elverişsiz olması; bütün bunlara ek olarak da THKP-C yöneticilerinin harekete ihaneti. Önümüzde iki yol vardı: Her türlü örgütlenme çabasını ilerdeki daha elverişli şartlara bırakıp içerdekilerin de tavsiye ettiği gibi okuma ve araştırmaya gömülmek, veya ne kadar zorlu olursa olsun örgütlenme çalışmasını sürdürmek. İkinci yol tercih edildi ve bir dönem için eldeki unsurların seviyesinin yükseltilmesi çalışmasına ağırlık verildi. 1973 bu çalışma ile geçti.

Aynı yıl içinde geçmişte THKP-C saflarında mücadele etmiş içerden çıkan bazı kişilerle konuşuldu. Tümünün genel ifadesi; silahlı devrimci hareketin ideolojisinin yanlışlığı ve Rus Devrimi’nin çalışma tarzı ve örgüt anlayışı üzerine uzun övgülerdi. Her çeşit oportünizm silahlı devrimci harekete saldırmada Rus Devrimi’ni kendine dayanak yapıyordu. Buna karşılık Rus Devrimi’ni inceleyen ve tarihteki yerine oturtan, tüm oportünist iddialara cevap veren bir yazı hazırlanmasına karar verildi.

1973 seçimlerinden sonra ağır baskı dönemi yerini nispeten

daha rahat bir ortama bıraktı. Geçen 1,5 yıl boyunca sağlam unsurlar örgütlemeye çalışılmakla birlikte hiç kimse bu örgütlenmenin ileride Türkiye Devrimini gerçekleştirmeyi üstleneceğini düşünmüyordu. 1971'de THKP-C içinde nispeten daha önemli görevlerde bulunan bazı arkadaşlar Af'la birlikte çıkacaklar ve böylece 1974'de herşeye yeniden değil, az da olsa var olan bir yapının üzerinde devam edilecekti.

1972-74 döneminde bağımsız siyasi bir örgüt değil, bazı kişilerin içerden çıkmasını bekleyen küçük bir grup idik.

1974 ilkbaharında "*Rus Devriminden Çıkan Dersler*" yayınlandı. Az sayıda basılmasına rağmen ulaştığı her yerde Rus Devrimi'nin ardına sığınan oportünistleri oldukça zor durumlara düşürdü.

1974 yazında Mahir Çayan yoldaşın toplu yazıları yayınlandı. Bu özellikle "*Kesintisiz Devrim II-III*"ün okunması yönünden önemliydi. O günlerde oportünistlerce çıkartılan söylentilere göre, Mahir'in böyle bir yazısı yoktu; bu birkaç kişinin kendi kafasından yazdığı bir yazı idi. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi, en açık şekilde "*Kesintisiz Devrim II-III*"de açıklandığına göre, oportünistlerin hangi amaca yöneldiklerini anlamak zor değildi; amaç, silahlı devrimci hareketin ideolojisini unutturmaktı.

1974 sonlarında içerden çıkan 'eskiler' ile ilk kez konuşuldu. Başlangıçtaki genel tavır, geçmiş hakkında birkaç parlak söz dışında; silahlı devrimci hareketin ideolojisi hakkında somut hiçbirşey söylememek ve 1972'den sonra dışarıda kalıp her türlü baskı altında az da olsa birşeyler yapan tek grup olan bizleri kafakola almaya çalışmaktı.

İlk önce şimdiki KSD yöneticileriyle konuşuldu. O günlerde bile sağa saptıkları belli olan bu kişilerle herhangi bir beraberlik olamazdı. Daha sonra "Devrimci" Gençlik'in bugünkü yöneticilerinden bazılarıyla görüşüldü. Bu kişiler temel mücadele biçimi olan silahlı propagandayı pratiğe geçirmek için örgütlenme önerimiz konusunda hiçbirşey söylemediler. Mahir'in yazılarını tekrar okuyacaklarını, tekrar düşüneceklerini ve geçmiş hareketin eleştirisinin mutlaka yapılması gerektiğini belirttiler.

Devrimciler yenilgilerinden ders alırlar, yenilerek yenmesini öğrenirler. Ancak silahlı devrimci hareketin geçmişi neye göre eleştirilecekti; ideolojisi mi yanlıştı yoksa bu ideolojinin tüm gerekler-

ini yerine getirmediği için mi yenilmişti? 1971’de harekete geçmek mi yanlıştı yoksa daha kararlı ve daha örgütlü harekete geçilemediği için mi yenilgi gelmişti?

Silahlı devrimci hareketin 1971 pratiğinin mutlaka eleştirilmesi gerekir; ancak “Devrimci” Gençlik yöneticileri bu eleştiriye hangi yönden yaklaştıkları konusunda somut hiçbirşey getirmedi. Bu kadar soyut ve havada konuşan bu kişiler ayrıca durumumuz hakkında ayrıntılı bilgi istemeyi de ihmal etmediler. Herkesin “Cepheci” geçindiği, ancak kimin neyi savunduğunun belli olmadığı bir ortamda eskinin cazip şöhretlerine sadece bu özelliklerinden dolayı örgütlenmeyi teslim etmek devrime ihanetten başka şey olmazdı. O dönemde henüz oldukça zayıf bir örgütlenme ile gerek dıştan ve şöhretlerin cazibesine kapılan bazı arkadaşların da içten yaptıkları tüm baskılara dayanıldı. THKP-C’nin ideolojisini savunduğunu ve nasıl hareket edeceğini açıkça belirtmeyen hiç kimseye örgütlenme hakkında hiçbir bilgi verilmedi. Bugünkü KSD ve özellikle “Devrimci” Gençlik yöneticileri bu tutumumuzu kendi kariyerlerine hakaret olarak gördüler. İşte örgütümüz hakkındaki dedikodu ve spekülasyon kampanyası bu dönemde ve açıklanan nedenlerle başlar.

Sonradan, 1974 sonlarındaki tavrımızın ne kadar doğru olduğu açığa çıktı. 1974’de ilk kez ortaya çıkan tüm oportünist fraksiyonlar (“Devrimci” Gençlik, KSD, muhalefet) THKP-C’nin yarattığı sempatiyi kendi oportünist amaçları doğrultusunda kullanabilmek amacıyla başlangıçta “Cephe” ideolojisini savunuyor gözüktüler. Devrimci pratik iki yıldan az sürede tüm örgütlerin gerçek niteliğini açığa çıkardı.

İKİNCİ DÖNEM [1975] MEVCUT YAPININ BAĞIMSIZ SİYASİ BİR ÖRGÜTE DÖNÜŞMESİ

1975’den itibaren “Devrimci” Gençlik de dahil olmak üzere tüm oportünistlerin gerçek yüzü açığa çıktı. Türkiye devrimini gerçekleştirmenin biz ve bizim gibi düşünenlerin üzerine düştüğü açıkça anlaşıldı.

1975’de ilk olarak KSD ve “Devrimci” Gençlik içindeki bazı şöhretlerin cazibesine kapılarak örgütün onlara teslim edilmesini

isteyen; bu oportünistlere karşı açık ve kararlı bir mücadeleye girmeye karşı çıkan bazı unsurlar örgütten uzaklaştırıldılar. Bu arkadaşlar 1972-74 döneminde her türlü baskı altında THKP-C'nin ideolojisini savunmuş ve bu doğrultuda örgütlenmek için çalışmışlardı. Ancak Türkiye Devrimini omuzlamak ve eskinin bazı şöhretleriyle de sert bir mücadeleye girmek onların kaldıramayacağı bir yük idi.

Oportünizm çok güçlü idi. Biz ise oldukça zayıftık. Bu arkadaşlar, zayıf da olsak devrimci strateji doğrultusunda uzun ve kararlı bir mücadeleye girmeyi göze alamadılar.

1972-74 döneminde silahlı mücadeleye inanan, mücadelenin zorluklarının bilincinde olan, ancak teorik seviyesi ve tecrübesi düşük samimi unsurların yanısıra; “Cepheci” geçinen, ağız iyi laf yapan ve daha iyisi bulunamadığından değer kazanan çeşitli niteliksiz unsurlar da örgüte katılmıştı. 1975’de yeni üç tür oportünizmin (“Devrimci” Gençlik, KSD, Muhalefet) gerçek yüzünün belirlenmesiyle esasen korkak ve pasifist olan bu unsurlar hızla ayrılmaya başladı. Yeni oportünist fraksiyonlara kayan bu unsurlar, hızla örgütten tasfiye edildiler. Böylece 1975’de örgütümüz homojen ve uyumlu bir yapıya kavuştu. Örgütten uzaklaştırılanlar sayıca oldukça fazla olmalarına rağmen, “devrimci bir örgüt saflarını anıdırarak güçlenir” ilkesi sonuna kadar uygulandı. Bu dönemde ve daha sonra pasifist, savaşmaya niyeti olmayan bu unsurlar kararlılık ve cesaretle örgütten tasfiye edilmeselerdi; bugün sayıca daha fazla ancak gevşek ve ciddiyetten uzak bir örgüt olurduk.

1975 ilkbaharında “Devrimci” Gençlik oportünizmiyle açık olarak mücadeleye başlandı. Bazı yoldaşlar öğrenci hareketine girmekte geç kalındığını, meydanın uzun süre oportünistlere bırakıldığını bunun ise bir hata olduğunu savunurlar. Bu eleştiri örgütün geliştigi şartları dikkate almadığı için yanlıştır.

1974 sonlarına kadar hiçbir yoldaş gelecekte Türkiye Devrimini omuzlamanın biz ve bizim gibi düşünen (ve sayıları fazla olmayan) devrimcilerin üzerine düşeceğini düşünmüyordu. Dolayısıyla 1975’e kadar bağımsız siyasi bir örgüt bile değildik. İsmi bulunmayan, diğerlerinden farklı olarak neyi savunduğu bilinmeyen bir örgütün öğrenci hareketinde hiçbir şansı yoktur.

Ayrıca o dönemde çok sınırlı olan gücümüzü öğrenci hareketinde değil; uzun dönemde faydalı olacak temel kitle bağlanının

kurulmasında kullanmak daha doğru idi.

Öğrenci hareketine girmekte geç kalışımızın üçüncü nedeni ise; o günlerde neyi savunduğu belli olmayan “Devrimci” Gençlik yöneticilerinin sonunda THKP-C'nin ideolojisini benimseyeceklerini düşünmemizdi. “Devrimci” Gençlik'in tepesindeki eskiden kalma birkaç kariyeristin sonunda silahlı devrimci harekete ihanet edeceklerini düşünmedik.

1975 ilkbaharında homojen ve uyumlu bir yapıya sahip, büyük şehirlerin dışına bir ölçüde yayılmış, tüm oportünist fraksiyonlarla arasına kesin çizgiler çizmiş, bağımsız siyasi bir örgüt idik. Bu sırada Ankara'da öğrenci hareketinde durum şu idi;

AYÖD'ü yöneten “eskiler” önceleri THKP-C'nin ideolojisini ve pratiğini açıkça eleştirmeyi ve mahkum etmeyi düşünüyorlardı. Ancak öğrenci kitlesinde THKP-C'ye karşı olan büyük sempatiyi görünce gerçek niyetlerini açıklamayı ileriye erteleyip “Cephe”nin adını kullanarak parsa toplamak yolunu seçtiler.

Öğrenci hareketinde legal bir isme ve legal bir derneğe sahip olmadığımızdan başlangıçta tek tek iyi unsurların örgütlenmesine ağırlık verildi. AYÖD “*Kesintisiz Devrim II-III*” yasakçılığı uyguluyor ve bu yazıyı kimseye okutmuyordu. “*Kesintisiz Devrim II-III*” çoğaltılıp dağıtıldı. Bu dönemde AYÖD'ün bize karşı mücadelede taktiği dedikodu ve spekülasyondur. AYÖD'ün tepesindeki kariyerist-oportünistlerin yaptığı çeşitli saldırılara gereken şiddette cevap verilemedi. Bunun en temel nedeni, örgütümüzün, Türkiye Devrimini omuzlamanın bizlerin üzerine düştüğü gerçeğine ve bunun ağır sorumluluğuna alışmasının biraz zaman almasıdır.

1975 yazında “Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I” yayınlandı. Bugüne kadar örgütümüzün en temel ideolojik yazısı olan “Acil” de, emperyalizmin bunalım dönemleri, emperyalist sistemdeki son gelişmeler, vb. konuları ile Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni nasıl kavradığımız etraflıca açıklandı.

“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” kısa sürede tüm devrimci mücadele içinde okunan ve üzerinde en çok tartışılan yazı haline geldi. Öncü Savaşını savunmak, bu savaşı başlatmak ve giderek büyüterek sürdürmek amacıyla örgütlenmeyi savunmak; o dönemde sadece bu bile, büyük bir etki yaratmak için yeterliydi. Öncü Savaşı, başta “Devrimci” Gençlik olmak üzere, tüm oportünistler için yanlış, hiçbir başarı şansı olmayan, somutta hazırlana-

mayacak ancak hayallerde yaşatılabilecek birşey idi. Ve bizler bu dönemde devrimci ideolojiyi savunarak ve hemen tamamen buna dayanarak 1971’de silahlı devrimci mücadelenin yarattığı etkiyi örgütledik, yayıldık ve güçlendik.

Bu dönemde pratik içinde başka bir devrimci örgütle karşılaştık. Bu arkadaşlar “Acil”i tamamen kabul ettiklerini belirttiler. Karşılıklı uzun konuşmalarla her konuda anlaşıldı ve bütünleşmeye karar verildi. Siyasal bütünleşme ve ittifaklar konusunda örgütümüzün tecrübesiz olması ve bir an önce daha da güçlenip gereken hazırlıkları tamamlayıp savaşa başlamak arzusu; sonradan da anlaşıldığı gibi, bütünleşme kararında acele edilmesinin başlıca nedenleriydi. Ancak en önemli neden, samimi, kararlı ancak çoğunlukla yeni yoldaşlardan kurulu örgütümüzün kendine güveninin yetersizliği idi.

Bütünleşen iki ayrı yapının uyumsuzluğu kısa sürede ortaya çıktı. Aramızdaki ayrılıklar oportünizme karşı tavır, çalışma tarzı ve örgüt anlayışı konularında odaklanıyordu.

Oportünizme karşı tavır konusunda bizler, özellikle “Devrimci” Gençlik oportünizmine karşı teoride ve pratikte en sert mücadeleden yana idik. Teorik yazılarla oportünizminin sergilenmesi, pratikte kitle önünde teşhir edilmeleri, yüzlerindeki “Cepheci” maskesinin indirilmesi, THKP-C’nin adını kullanarak parsa toplamaya çalıştıklarının açığa çıkartılmasından yana idik. Bu arkadaşlar ise, “Devrimci” Gençlik’e karşı açık ve kararlı bir mücadeleye girilmesine daima karşı çıktılar. “Devrimci” Gençlik yöneticilerinin “*Kesintisiz Devrim II-III*” ile çelişkili teorik görüşlerinin kitle toplantılarında mahkum edilmesini ‘siyasi hata’ olarak isimlendirdiler. Bu arkadaşların her türlü oportünizme ve özellikle “Devrimci” Gençlik’e karşı yürüttüğümüz mücadeleyi frenlemeye çalışmaları oportünizme güç kazandırmıştır.

Çalışma tarzı ve örgüt anlayışı konularındaki ayrılıklara gelince: Devrimci bir örgüt yaşayan hayatın nabzını elinde tutar. Soyut olarak devrimci teoriyi savunmak hiçbir anlam taşımaz. Ülkedeki ve dünyadaki gelişmeleri yakından izlemek, sınıflar mücadelesinin yönelimlerini dikkatle gözlemek, somut durumların somut tahlilini yaparak devrimci strateji doğrultusunda gereken hedeflere yönelmek ve gereken eylemleri yapmak gerekir. Ancak, bu arkadaşların böyle bir sorunları yoktu. Sınıflar mücadelesini ve bu mücadelenin

ortaya çıkardığı hedefleri ve sorunları ya hiç dikkate almıyorlar ve ya sadece gözlemcilik yaparak sınıf mücadelesini seyrediyorlardı.

Öncü Savaşından bir grup askeri eğitim görmüş militanın yapacağı (genellikle sınıf mücadelesinden kopuk) eylemler anlaşılıyordu. Silahlı propagandanın kitlelere politik hedef gösteren, somut olaylar etrafında siyasi gerçekleri açıklayarak kitleleri bilinçlendiren ve örgütleyen fonksiyonları tamamen unutulmuştu. Bu arkadaşlar (teoride ne söylenirse söylensin) pratikte silahlı propagandayı politik değil askeri, kitlevi değil, ferdi bir mücadele olarak ele alıyorlardı. Bu çalışma tarzına uyan örgüt ise bürokrat, sınıf mücadelesinin dışında, geniş ölçüde hareketsiz bir yapıdan başka şey olamazdı.

Örgüt anlayışı ve çalışma tarzı konularındaki ayrılıklarımızı birkaç başlık altında toplayabiliriz:

a) Önderler:

“Politik partiler, kural olarak, en sorumlu mevkilere seçilen ve önder olarak bilinen en yetkili ve deneyden geçmiş kişilerin oluşturduğu aşağı yukarı daimi politik gruplarca yönetilir.”(Lenin)

Önderler, devrimci bir örgütün beynidir. Marksist-Leninist bir ör-güt ne kadar çok sağlam, tutarlı, tecrübeli ve uzak görüşlü önderlere sahip olursa o ölçüde başarılı olur. Kurmay heyeti sağlam ve yeterli olmayan her örgüt sonunda bataklığa saplanır. Önderler Marksist-Leninist kadroların genel özellikleri dışında ek olarak şu iki niteliği de taşımalarıdır:

Birincisi, somut durumların somut tahlilini çok iyi yapabilmek, sınıflar mücadelesinin gelişiminin öne çıkardığı görevleri, yönelinmesi gereken hedefleri zamanında tespit etmek ve örgütü bu doğrultuda yönlendirmek. Önderler, sınıf mücadelesinin her alanı hakkında ayrıntılı bilgi ve tecrübeye sahip olamazlar. Onlar da her insan gibi ancak belli alanlarda uzmanlaşabilirler. Ancak geneli (ülke ve dünyadaki sınıflar mücadelesinin durumu ve buna uygun olarak ne yapılması gerektiği, atılacak taktik adımların stratejik çizgiyle uygunluğunun nasıl sağlanacağı) herkesten iyi bilirler. Örgütün çeşitli parçalarını birbiriyle uyum halinde ortak hedefe yönlendirirler.

İkincisi, yönetebilme özelliğidir.

“Gizli bir örgütü yönetmenin bütün sanatı, **mümkün**

olan her şeyden yararlanmakta, 'herkese yapacak bir iş vermekte' ve aynı zamanda bütün hareketin **önderliğini**, sırf bir takım yetkilere dayanarak değil, otoriteye, canlılığa, daha fazla tecrübeye, daha çok yönlülüğe ve daha fazla yeteneğe sahip olarak elde tutmakta yatar."²⁶

Yönetebilme özelliği aynı zamanda **aynı temelden yola çıkan** ancak farklı yapılara ve çeşitli konularda farklı düşüncelere sahip unsurları uyumlu bir bütün halinde tutabilmek demektir.

Bizler, beraber olduğumuz süre içinde bu özelliklerin he-men hiçbirini bu arkadaşlarda göremedik. Yöneticilik; daha çok tecrübeye, daha fazla çok yönlülüğe, daha çok yeteneğe göre değil de, birtakım 'yetkilere' dayanılarak elde tutuluyordu.

b) Kadrolar:

"(...) doğru siyasal çizgi ortaya konduktan sonra örgütsel çalışma bizzat siyasal çizginin kaderi, başarısı ya da başarısızlığı dahil herşeyi belirler."²⁷

Doğru politik çizgi tespit edildikten sonra herşeyi kadrolar belirler.

Bu arkadaşların kadro yetiştirme yöntemleri şöyle idi:

Kadroların ülkemizdeki sınıf mücadelesinin gelişiminden, hangi hedeflere yönelmek gerektiğinden, silahlı propagandanın hayata geçirilmesi sürecinde hangi sorunların ortaya çıkabileceğinden; kısaca dünyadan haberleri yoktu.

Kadrolar sorumluluk üstlendikleri sürece gelişirler.

"Kadrolar mücadelenin somut sorunlarını bağımsızca çözmek zorunda olacakları konulara yerleştirildikleri ve kendi kararlarından tamamen sorumlu olacaklarını bildikleri zaman en iyi biçimde gelişir ve olgunlaşırlar." (Dimitrov)

Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihi bu ilkenin en somut ve yoğun biçimde uygulanmasını yansıtır. Önemli sorumluluklar yeni ve doğal olarak tecrübesi az yoldaşlara cesaretle dağıtıldı. Onlara üstlendikleri sorumluluğun ağırlığı açıkça anlatıldı. Şüphesiz bu yoldaşlar üstlendikleri görevleri yerine getirirken çeşitli hatalar yap-

²⁶ Lenin, *Örgütlenme Üzerine*, s. 45

²⁷ Stalin, *Örgüt Üzerine*, s. 9

tilar. Bu hataların yapılabileceği baştan bilindiği ve bunları göğüslemeye karar verildiği için bu yoldaşların gelişimi konusunda hiçbir ümitsizliğe kapılmadı. Yoldaşlar, somut durumların somut tahlilini yapma yeteneklerini, örgütleme ve mücadele anlayışlarını sınıf mücadelesi pratiği içinde kısa sürede geliştirdiler. İşte Halkın Devrimci Öncüleri'ni en zor şartlar altında bile ayakta tutan, örgüte güçlü bir dinamizm veren kadrolar böyle yetişti.

Kadrolara hiçbir inisiyatifin tanınmadığı (inisiyatiflerini kullananların ise, en küçük bir hata yaptıklarında ağır şekilde suçlandırıldığı), herşeyin merkezden gönderilen emirlerle düzenlendiği bürokrat bir örgüt ile örgütümüzün baştan itibaren büyük bir uyumsuzluğa düşmesi doğaldır. Şüphesiz bizler mücadele içinde çeşitli hatalar yaptık; **ancak çok şey de yaptık**. Bu arkadaşlar ise daima az hata yapmakla övünürler; hemen hiçbirşey yapmayanların hiç hata yapmaması tabii ki doğaldır.

Aslında bu sakat kadro yetiştirme politikası doğrudan önderlerin durumundan kaynaklanmaktadır. Önderliği birtakım yetkilere dayanarak elde tutanlar bu durumlarını kaybetmemek için kadroların gelişimini önlemek zorundadırlar.

c) Örgüt yapısı:

“Marksist-Leninist bir örgütün temeli hücredir. Örneğin, öğrenci hareketinde 30 kişi var ise, bunlar yukardan aşağıya kademeler halinde hücreler içinde örgütlenirler. Hepsi genel yönetici hücreye bağlıdır; böylece piramit şeklinde bir yapı kurulur.” Arkadaşların örgüt yapısı anlayışı özetle budur.

Marksist-Leninist bir örgütte gizlilik esastır; ancak sınıf mücadelesinin her alanında uygulanacak böyle kademeli hücreler biçiminde bir örgüt yapısı da tek kelime ile saçmadır. Böyle bir yapı devrimci bir örgüte değil ancak mason localarına uyar.

Sınıf mücadelesinin çeşitli biçimleri vardır. Her mücadele alanı ona uygun değişik yapıda örgütleri gerektirir. Devrimci bir örgütün ekonomik-demokratik mücadele içinde kendine bağlı olarak oluşturduğu yapı başkadır; gerilla savaşını sürdürmek için oluşturduğu yapı başkadır. Yapıların farklılığı mücadele biçiminin farklılığından doğar. Devrimci bir örgüt her mücadele alanının yapısına uygun örgütler kurar ve onları uyum halinde ortak bir hedefe yönlendirir. Bu basit gerçeği bilmemek aslında sınıf mücadelesinden

habersiz olmak ile özdeştir.

d) Politik ve askeri liderliğin birliği:

Önder kadro eyleme katılmaz, sadece askeri eylemler için gereken planlamayı yapar. Bu arkadaşların politik ve askeri liderliğin birliği ilkesi üzerindeki görüşleri kısaca budur. Önder kadronun eylemlere katılmaması, onun korunması yönünden ele alınmaktadır.

Politik ve askeri liderliğin birliği ilkesini bu şekilde ele almak Öncü Savaşından hiçbirşey anlamamak demektir. Öncü Savaşının amacı, geniş halk kitlelerini silahlı mücadeleye kazanmak, yani Halk Savaşını başlatmaktır. Halk Savaşı maddi olarak güçlü düşmana karşı mutlak siyasi üstünlüğün sağlandığı şartlarda verilir. **O halde Öncü Savaşının amacı oligarşinin siyasal tecrididir.**

Siyasal tecrit; oligarşiye karşı savaşılabileceğini göstermek, kitlelere politik hedef göstermek, somut olaylar etrafında temel olarak silahlı propaganda ile siyasi gerçekleri açıklayarak ve tali mücadele biçimlerinin de yardımıyla kitleleri bilinçlendirmek ve örgütlemek demektir.

Öncü Savaşında düşmanın maddi değil, psikolojik olarak yıpratılması esastır (zaten küçük bir güç olan öncü, düşmana önemli maddi darbeler indiremez). **Öncü Savaşı, oligarşinin tüm gücüne rağmen devrimcilerin onun otoritesinin çatlakları arasında ona karşı siyasi bir alternatif olarak doğabileceğini gösterir.** Kitleleri bilinçlendirir, örgütler ve devrim saflarına çeker.

Öncü Savaşında çok kısıtlı olan gücün (öncünün) en etkin biçimde kullanılması çok önemlidir. Ülkedeki sınıflar mücadelesinin gelişimine uygun, kitlelere politik hedef gösteren eylemlerin saptanması, bunların en çok etki yaratacak biçimde gerçekleştirilmesi, eylemlerin üzerine oturtulmuş propaganda ve örgütleme çalışmasının düzenlenmesi, silahlı propaganda ve tali mücadele biçimlerinin uyumlu bir bütün halinde yürütülmesi ve mevcut gücün bu mücadele alanları arasında gereken şekilde dağıtılması. Silahlı propagandanın hayata uygulanması sürecinde ortaya çıkacak tüm sorunların yaratıcı biçimde çözümlenebilmesi için, önderler askeri eylemler de dahil olmak üzere tüm pratik faaliyet içinde yer almak zorundadırlar. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi kapalı odalarda planlar yapılarak hayata uygulanamaz.

Önderlerin askeri eylemlere katılması örgütün önderlerini koruyamayacağı anlamına gelmez. Devrimci bir örgüt askeri eylem için olsun, diğer politik faaliyetler için olsun kadrolarını ve önderlerini korumak için gerekli tedbirleri alır. Ancak kaçınılmaz olarak bazı kayıplar verildiğinde de örgüt bunu cesaretle göğüsler.

Bizler, önderlerin en büyüğünden en küçüğüne kadar, her çeşit askeri eyleme her zaman girmesi gerektiğini de savunmuyoruz. Hangi nitelikteki kadronun hangi tür eylemlere katılacağı ancak somutta çözümlenebilir. Bizim karşı çıktığımız, önder kadro eyleme katılmaz şeklindeki yanlış ve sakat anlayıştır.

e) Cephe örgütlenmesi:

Cephe, emperyalizm ve oligarşiyle çelişkisi olan, silahlı mücadeleye inanan ve bir örgüt ilişkisi içinde olmayı kabul eden unsurların örgütlenmesidir.

Bu arkadaşlara göre ise, cephe sempatizan örgütüdür ve partinin vurucu gücüdür. Bu görüş, temelden sakat ve yanlıştır. Öncü Savaşı aşamasında cephe hiçbir zaman partinin vurucu gücü değildir. Öncü Savaşı, partili unsurların yönetiminde parti ve cephe üyelerince birlikte yürütülür. Tersini savunmak, partiyi bürokratik, savaştan kopuk bir örgüt olarak görmektir (esasen bu arkadaşların cephe anlayışlarıyla, önderler ve hatta kadrolar eyleme girmez; askeri eylemleri sempatizanlar yapar görüşleri arasında tam bir uyum vardır).

Özetlediğimiz tüm bu çelişkilerin sonucu olarak, 1976 başlarında iki örgütün kesin olarak birlikte olamayacağı açığa çıktı. Sınıf mücadelesinden uzak, herşeyi birkaç militanın yapacağı askeri eylemlerle çözeceğini sanan böyle bir örgüt, ancak fokoculuğun bir karikatürü olabilir.

Sınıf mücadelesi son derecede karmaşık ve çok yönlüdür. Bu mücadele içinde ne kadar yanlış olursa olsun çeşitli görüşleri savunan örgütler de yer alırlar. Bu örgütler, özellikle kendini tüm sola kabul ettirmiş devrimci bir örgütün bulunmadığı ortamda ortaya çıkarlar ve eğer askeri yönleri de varsa, bazı eylemleri gerçekleştirerek belli bir hareketlilik de gösterebilirler; adlarını bir ölçüde duyurabilirler. **Ancak bu örgütler devrim yapamazlar.** Onlar sınıf mücadelesinin belirli bir alanında ve belirli bir zaman aralığı içinde orta-

ya çıkar ve kaybolurlar. Onun için ideolojisi ve yapısı bozuk çeşitli oportünist örgütlerin bazı dönemlerde parlamaları, karmaşık sınıf mücadelesi pratiği içinde son derece doğaldır. Bize, her dönemde sınıf mücadelesi içinde başarıyla yer alacak bir örgüt gerekir.

Bu arkadaşlar (sözde) Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni savunuyorlardı; ancak bu stratejiyi pratiğe uygulama yöntemleri (çalışma tarzı ve örgüt anlayışı) tam anlamıyla ütöpik idi ve sınıf mücadelesinin gerekleriyle de hiçbir ilgisi yoktu. Bizler, bu son derece yanlış çalışma tarzı ve örgüt anlayışından yola çıkarak bu arkadaşların aslında devrimci bir ideolojiyi savunmadığını; lafta ne söylenirse söylensin pratikte devrim yapmaya niyetleri olmadığı sonucuna vardık.

Devrimci bir örgüt için önemli olan, ülkedeki sınıflar mücadelesini yönlendirebilmektir. Kendine hiçbir temele dayanmayan isimler yakıştıran (örneğin THKP-C'nin adını kullanmak gibi), özde hemen hiçbir şey yapılmadığı halde büyük işler yapılıyor izlenimini uyandırmaya çalışan, temel amacı örgüt içinde dönen dolapları gizlemeye yarayan son derece garip bir illegalite uygulayan bir örgüt bazı kadrolarını elinde tutabilir hatta biraz genişleyebilir de. Ancak asla gelişen sınıflar mücadelesi içinde yönlendirici olamaz, etkinlik kuramaz; bunu yapamadıktan sonra da örgütün var olması herhangi bir anlam taşımaz.

Devrimci bir örgüt gelişen sınıflar mücadelesinin yönelimlerini dikkatle gözler, somut durumların somut tahlilini yaparak gereken taktik adımları (devrimci stratejiyle uyum içinde) gerçekleştirir; somut olaylar etrafında siyasi gerçekleri açıklayarak kitlelere politik hedef gösterir, onların mücadelesini yönlendirmeye ve örgütlemeye çalışır.

1975'de MC iktidara geldikten sonra halkımız üzerindeki baskı ve terör daha da artmıştı. 1971'den farklı olarak, oligarşi resmi güçlerden daha çok sivil gücünü (MHP) kullanıyordu. Şehirlerde öğrenci ve işçi hareketine, kasaba ve köylerde işçi sınıfına, köylülüğün çeşitli kesimlerine ve genel olarak tüm ilericilere karşı yoğun saldırılar düzenleniyordu. MHP'ye vurmak, kitlelere hedef göstermek, onun baskı ve terörüne karşı kitlelerin nefretini ve direnmesini örgütlemek ve MHP'nin aslında oligarşinin sivil vurucu gücü olduğunu açıklayarak, resmi gücünü nispeten daha az kullanarak baskı ve terörün sorumlusu olduğunu kamufle eden oligarşinin

gerçek yüzünü açığa çıkartmak, önde gelen görevdi.

MHP'ye belirtilen amaçlar doğrultusunda vurmak ve yaratılan etkiyi örgütlemek. İşte sınıflar mücadelesinin gelişiminin ortaya çıkardığı hedeflere Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi doğrultusunda yönelmek, gerekli eylemleri yapmak bu şekilde gerçekleşecekti.

Sivas'da faşist kurum ve kişileri hedefleyerek yapılan bombalamalardan sonra Malatya'da yoldaşlarımız, kendilerini çeviren güvenlik kuvvetleriyle çatıştılar. Oligarşinin baskı gücünden iki kişiyi öldürdüler. Oligarşi, bölgede gücünü olağanüstü derecede yoğunlaştırarak bütün gücüyle saldırdı. Beylerderesi'nde sonuna kadar çatışan üç yoldaşımız katledildi.

Malatya olayı ülkede şok etkisi yarattı. Kızıldere'den sonra oligarşinin gerçek yüzü ilk kez bu olayda bütün çıplaklığıyla açığa çıktı; Kızıldere'den sonra ilk kez oligarşi gücünü bu ölçüde yoğunlaştırdı.

Malatya olayı, halk kitleleri üzerinde Halkın Devrimci Öncüleri lehine küçümsenmeyecek bir prestij yarattı. Önümüzdeki görev hareketi sürdürmektir. Ancak birlikte olduğumuz bu arkadaşlar başlangıçta, MHP'ye vurulması konusunda bizimle görüş birliği içinde oldukları halde, olaydan hemen sonra bizleri suçlamaya başladılar.

Devrimci bir örgüt belirli hedefler doğrultusunda yola çıkarırken gereken hazırlıkları yapmakla birlikte, başarıyı olduğu kadar, başarısızlığı da göze alır. Ve devrimci tavır, hareket başarıyla bitince sahip çıkıp başarısızlıkta ise suçlamalara girişmek değildir. Şüphesiz Malatya olayı ile sonuçlanan süreçte çeşitli hatalar yaptık. En önemli hatamız, yapacağımız eylemlerin siyasi sonuçlarını ve yaratacağı etkiyi tam anlamıyla hesaplayamamak oldu. Oligarşinin eylemlerimiz üzerine baskısını bu derecede yoğunlaştıracağını hesaplayamadık. Bunda tecrübesizliğin de payı büyüktür.

Bizler her eylemimizde, gerek tecrübesizlik ve gerekse de diğer nedenler sonucu verilen tüm kayıpların sorumluluğunu üstleniriz. Hatalarımızdan gereken dersleri çıkarır ve daha hızla ileriye atılırız. Devrimci mücadele hatalardan yenilgilerden geçerek ilerler. Ancak bu arkadaşlar gibi pek az hata yapmak ve bununla övünmek devrimci değil, idealist küçük-burjuva işidir. **Herşeyden önce yenmeye cesaret edememektir.**

Ayrıca bu arkadaşların Malatya olayına ve orada ölen yoldaşlarımıza (örnekleri günümüze kadar uzanan) çeşitli şekillerde sahip çıkmaları sahtekârlıktan başka birşey değildir. Mevcut durum tahlilini ve bu ortamda ne yapılması gerektiğini bizler formüle ettik. (İlker yoldaşın “*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*” yazısına bakınız), görüşlerimize katıldıklarını belirten bu arkadaşların, buna rağmen yaptıkları çeşitli engellemelere rağmen harekete geçtik, eylemleri gerçekleştiren ve Malatya’da çarpışarak ölenler de bizim yoldaşlarımızdı. Bu arkadaşların tüm bu süreçteki tek fonksiyonları görüşlerimize katıldıklarını belirtmekten ibarettir. Buna rağmen ölen yoldaşlarımızın isimleri etrafında çeşitli spekülasyonlara girişmek, aslında, tabandaki bazı samimi unsurları büyük işler yapıldı havası yaratarak elde tutmak çabasını yansıtır. Bu kadar ucuz yöntemlerle ayakta tutulmaya çalışılan bir örgütün sonunda ne-reye varacağı da bellidir.

Malatya olayından önce billurlaşan ayrılık, bu arkadaşların dışı karşı olaya sahip çıkıp, içte ise suçlamalara girmeleri, zaten pek az olan mücadele azimlerini tamamen yitirmeleri sonucu tam anlamıyla saflaşmaya dönüşmeye başladı.

Malatya’da en üst düzeyde yönetici olan iki yoldaşımızı kaybetmiştik. Polisin tüm baskısı üzerimizdeydi. Bu arada “Devrimci” Gençlik yöneticileri spekülasyonlarını yoğunlaştırarak “yakalansalar da kurtulsak” mantığı içinde bazı yoldaşlarımızı ihbar ediyorlardı. İşte bu ortamda artık bu arkadaşlarla birlikte olamayacağımızı kesinlikle gündeme getirdik. Ayrınlıkta tüm inisiyatif elimize geçirdik ve meseleyi istediğimiz gibi sonuçlandırdık. Böylesi zor şartlar altında bu nasıl başarılı? Devrimci bir örgüt yapısı hakkında hiçbir fikre sahip olmayan bazı küçük-burjuva demokrat nitelikteki kişiler, bunu, şansa veya bireylerin politik ustalığına bağlarlar. Gerçek ise bunun tersidir:

Devrimci bir örgütü yaşatan ve esas gücünü sağlayan onun kadrolarıdır. Askeri eğitim, malzeme, maddi olanak, vb. bir örgütün yaşaması ve gelişmesi için kesinlikle gerekli olmakla birlikte, politik niteliği yüksek kadrolar herşeyin üzerinde öneme sahiptir (yüksek politik nitelikten sadece ideolojik seviyeyi değil, bu ideolojiyi başarıyla pratiğe uygulamayı da anlamak gerekir).

Bizler Malatya’da büyük bir darbe yememize ve hemen ardından da örgüt içindeki politik ayrınlığın üstüne giderek çözümlen-

memize rağmen zayıflamadık, güçlendik; bir-iki yere sıkışmadık yayıldık. **Bugüne kadar ülkemizde silahlı mücadeleyi savunan hiç bir örgüt bunu başaramamıştır.**

Bu durum örgütlenme ilkelerimizin, ideolojimizin en çetin şartlar altında sınanmasıdır. Bu başarı herşeyden önce devrimci ideolojiyi pratiğe uygulayan **sağlam bir örgütsel yapının** sonucudur. Politik bilinci yüksek, pratik ve tecrübesi iyi; herşeyi yapabilecek nitelikte kadroların sonucudur. Az sayıda bile olsa böyle bir kadronun önemini şöyle anlatabiliriz: Mahir yoldaş 1971 yazında Maltepe cezaevinde yazdığı bir yazıda şöyle der: “*Şehir gerillasını yaratma aşaması bitmiştir. Şehir gerillasını geliştirme aşamasına geldik. Bu süreç içinde 6-7 tane kadro yetiştirdik.*”

Bu 6-7 kişi herhangi kişiler değil, herhangi bir bölgede gerilla savaşını örgütleyebilecek kişilerdir (yani iyi kullanıldığında 6-7 bölge demektir).

ÜÇÜNCÜ DÖNEM MALATYA OLAYI SONRASI

Malatya olayından sonra tüm oportünistler ve özellikle “Devrimci” Gençlik, bizlere çeşitli saldırılar yönelttiler. Halkın Devrimci Öncüleri'nin Malatya darbesine rağmen yıkılmaması, tersine saflarını anıdırarak güçlenmesi; küçük çapta da olsa eylemlerini sürdürmesi THKP-C'nin adını kullanarak parsa toplayan “Devrimci” Gençlik yöneticilerini telaşlandırdı. “Devrimci” Gençlik'in tepesine çöreklenmiş eskilerden bazıları, kariyerlerini her türlü namussuzluğu yaparak sürdürmeye çalıştılar. Ölen yoldaşlarımıza bile dil uzattılar.

Ülke çapında güçlenmemizden iyice korkan “Devrimci” Gençlik oportünistleri, yoğun dedikodu ve spekülasyon kampanyasının yanı sıra, ideolojik saldırıya da geçerek “Acil”in eleştirisini yayınladılar. Tam bir şaşkınlık ve ahmaklığın ürünü olan bu yazı, Halkın Devrimci Öncüleri'ni en büyük düşman ilan eden “Devrimci” Gençlik oportünistlerince ülkenin her tarafına dağıtıldı. Kısa sürede “*Eleştiriler Üzerine*” yazısıyla gereken cevabı aldılar ve dağıttıkları yazıyı ortadan kaybetmekten başka yol bulamadılar.

1976 yaz başlarında örgüt tamamen toplanmıştı. Bu dönemde hangi hedeflere yönelinmesi gerektiği sorunu gündeme geldi.

O güne kadar az çok barışçı mücadele yöntemleri kullanılarak çalışılmıştı. 1971’de silahlı devrimci hareketin yarattığı etki örgütlenmeye çalışılmıştı. Bu etki artık tamamen tükenmiş ve yeniden etki yaratma sorunu gündeme gelmişti. İlk çıkışımız (hedeflenen amaçlara ulaşılamaması yönünden) yeterince başarılı olamamıştı. Ancak Malatya’da katledilen üç yoldaşımıza, yoğun polis baskısına ve tüm oportünistlerin saldırılarına rağmen; örgütsel olarak birlikte olamayacağımız unsurlardan (inisiyatifi de elde tutarak) ayrılmış, örgütü toplamış, Malatya olayından iki ay kadar sonra küçük çapta da olsa eylemlere tekrar başlamıştık. Örgüt sadece toplanmakla kalmamış aynı zamanda yayılmıştı da. Bütün bunlar en zor şartlar altında bile dayanacak örgütsel bir yapının kurulduğunu, kadroların yetiştiğini gösteriyordu. Asgari bir subjektif birikim sağlanmıştı. Sınıflar mücadelesinin gelişimine göre mevcut yapı nereye yönelmeliydi?

MC iktidarı iş başına geldikten sonra işçi dövizlerini harca-
yarak ve dışarıdan borç alarak, özellikle devletin ürettiği mallara
zam yapmamaya çalışmış ve enflasyon oranını bir ölçüde düşür-
müştü. Ancak işçi dövizlerinin tükenmeye başlaması sonucu bu
politikanın uzun süremeyeceği, enflasyonun faturasının katmerli
olarak halkın sırtına yükleneceği açıktı. Diğer yandan oligarşi, sivil
vurucu güç olarak MHP’yi kullanarak ülkenin dört bir yanında dev-
rimcilere saldırıyordu. Şartlar, 26 Ocak öncesinde yaptığımız du-
rum tahlilinden fazla farklı değildi; hatta bir çıkış için daha elverişli
bir ortam bile doğuyordu. Malatya darbesinden çıkardığımız ders-
ler sonucu daha örgütlü ve planlı biçimde harekete geçmek gere-
kiyordu. Önümüzdeki adım, MHP’ye ve doğrudan oligarşiye vurmak
amacıyla bir eylem programı hazırlamak ve bu doğrultuda gere-
ken hazırlıkları tamamlamaktı.

Bu dönemde örgütümüz içinde, yönelinmesi gereken hedef-
ler ve çalışma tarzının düzenlenmesi konularında ilk görüş ayrılık-
ları²⁸ belirdi. Bu ayrılık, belirginleşerek 1976 sonlarına doğru kesin
şeklini aldı. Nereye yönelinmesi gerektiği konusunda başlıca iki
görüş vardı:

Birincisi, Öncü Savaşına küçükten büyüğe, basitten kar-

²⁸ Bu konu 1971’in yarattığı etkiyi örgütlemek için de artık yeniden etki yaratmak
gerekir biçiminde anlaşılmalıdır.

maşığa doğru gelişen biçimde başlamak. Kitleleri bilinçlendirmek ve örgütlemek için, bundan böyle temel mücadele yöntemi olarak silahlı propagandayı kullanmak. Gelişen savaş içinde örgütsel yapıyı sağlamlaştırmak ve halkın savaşçı örgütünü yaratmak. Yeni bir mücadele dönemine girmek için objektif şartlar uygundur, gerekli örgütlü güç de mevcuttur.

İkinci görüşe göre ise, örgütümüz temel mücadele biçimini hayata geçirmek için gerekli güce ulaşmış olmaktan uzaktır. Ekonomik-demokratik mücadeleye daha yoğun ve etkin biçimde girilerek gereken hazırlıklar tamamlanmalıdır.

Anlaşmazlık noktası, aslında, gereken hazırlığın tamam olup olmadığı noktasında yatmaz. Hangi hazırlıkların yapılması gerektiği konusunda anlaşmak doğrudan ne için hazırlandığı konusunda uzlaşmaya bağlıdır. Değişik savaş anlayışı olanlar, doğal olarak, bu değişik savaşlara değişik yöntemlerle hazırlanacaklardır. Sonuç olarak, örgütümüz içindeki anlaşmazlığın temel nedeni **Öncü Savaşı anlayışından** kaynaklanmaktadır.

Örgütümüzün büyük çoğunluğu temel mücadele biçiminin hayata uygulanmasını savunan görüş etrafında birleşmiş ve bununla ilgili olarak da gereken eylemleri gerçekleştirmiştir. (Bkz. Bu konuda yayınlanan bildirimler) Ve ikinci görüşü savunan arkadaşlarla olan tüm örgütsel bağlar kesilmiştir.

Burada bu arkadaşların teorik görüşlerinin eleştirisine girecek değiliz. Öncü Savaşı konusundaki görüşlerimizi yakında çıkacak "Öncü Savaşı" yazısında açıklayacağız.²⁹ Bu yazıda bu arkadaşların sadece devrimci örgüt üzerindeki görüşlerine eğileceğiz ve bazı iddialarını cevaplandıracağız.

Devrimci bir örgüt içinde çeşitli konularda değişik görüşler olabilir ve hatta olması da yararlıdır. Çeşitli konularda değişik görüşleri savunanların bir arada bulunabilmesi ve uyum halinde ortak hedeflere yönelebilmesi için iki şart gereklidir:

Birincisi, **değişik görüşlerin aynı temelden** (devrim anlayışı, örgüt anlayışı, çalışma tarzı) **kaynaklanması gerekir.**

İkincisi, **azınlığın çoğunluğa uymasıdır.** Herhangi bir konu karara bağlanacağında çeşitli görüşler savunulabilir ve bazı yoldaşlar çoğunluğun desteklediği görüşün doğruluğu konusunda ikna ol-

²⁹ Bu yazı, 1978 ortalarında II. sağ-sapmanın ortaya çıkmasıyla yayınlanamadı.

mayabilirler. Burada azınlık çoğunluğun aldığı karara uymalı ve üzerine düşen görevi yerine getirmelidir. Bunu yaptıktan sonra azınlık kararları ilgili eleştirilerini yapabilir, görüşlerini örgüt içinde yapabilir. Hangi görüşün haklı olduğu pratikte anlaşıldıktan sonra eleştiri-özeleştiri mekanizması işletilerek yapılan hatalar incelenir ve düzeltilir.

Özellikle temel konularda çoğunluğun kararına uymayacağı ilan eden azınlık, örgütle tüm bağlarının kesilmesini peşinen kabul etmiş demektir.

Temel mücadele biçimi olan silahlı propagandayı pratikte uygulamak, gelişen savaş içinde örgütsel yapıyı sağlamlaştırmak, örgütün yayılması ve güçlenmesini bundan böyle esas olarak yeniden yaratılan etkinin örgütlenmesiyle gerçekleştirmek; bu temel konularda arkadaşlar Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ile ters düşen görüşler savunmuşlardır. Ve çoğunluğun aldığı karara da uymayacaklarını ilan etmişlerdir. Bu durumda bu arkadaşlarla aynı örgütsel yapı içinde bulunamayacağımız açıktır. Buna rağmen bazı arkadaşlar Halkın Devrimci Öncüleri'nden (veya kamuoyunda tanınan adıyla "Acil"den) ayrılmadıklarını söylemektedirler. Şu kadını belirtelim ki, devrimci örgüt kişinin istediği zaman katılıp, ayrıldığı bir kulüp değildir; belirli kurallara sahiptir. Bunların en temel olanlarından birisi de azınlığın çoğunluğa uymasındır. Bu basit gerçeği bazı arkadaşlara hatırlatmak (yaşanan bunca deneyden sonra) acıdır, ama ne yazık ki gereklidir.

Örgüt anlayışı konusunda üzerinde durulması gereken ikinci konu da, bazı iddialara ilişkindir. Bazı arkadaşlar Halkın Devrimci Öncüleri'ne özellikle maddi konularda çeşitli katkılarda bulduklarını söylemekte ve örgütten uzaklaştırıldıktan sonra da bunları geri istemektedirler. Ahmaklıktan başka şey olmayan bu görüş üzerinde fazlaca durmayacağız. Şu kadını belirtelim ki, devrimci bir örgüt herkesin bir pay koyarak katıldığı ayrılırken de payını geri aldığı bir anonim şirket de değildir.

Örgütümüz içinde çıkan görüş ayrılıkları konusunda çok şey söylendi. Aynılık zaman zaman kişisel meselelere indirgendi, ayrılan arkadaşların korkak insanlar olmadığı, savaştan kaçmayacakları, vb. türünden görüşler öne sürüldü. Öncelikle şunu belirtelim ki, ideolojik plandaki ayrılıkları kişisel meselelere indirgemek ideolojik acizliğin ifadesidir ve küçük-burjuva bir karakteri yansıtır. Kişiler

şu veya bu askeri eylemde cesaret göstermiş olabilirler, önemli olan bu değildir. Çeşitli oportünist örgütlerin kadroları ve hatta adi soyguncular bile herhangi bir eylemde gereken şekilde davranabilirler.

Sınıflar mücadelesinde gerçek cesaret, bu mücadelenin gelişiminin öne çıkardığı hedeflere devrimci strateji doğrultusunda yönelmektir. Teoriyi mevcut durumu haklı göstermek için değil pratiğe ışık tutacak şekilde kullanmak ve teorik tahlillerin sonuçlarını kararlılıkla pratiğe uygulamaktır. Başarının olduğu kadar başarısızlığın ve bu yolda verilecek tüm kayıpların sorumluluğunu cesaretle üstlenmektir. İşte bu nedenle sınıflar mücadelesindeki her büyük değişim yeni insanları ortaya çıkardığı gibi eskinin bazı şöhretlerini de tasfiye eder (aynı şey nispeten barışçı şartlarda gelişmiş örgütler savaşa girdikleri zaman da olur).

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin ilkelerini ve sınıflar mücadelesinin gelişimini kavrayamayanlar veya kavradıkları halde sorumluluk taşımaktan çekindiklerinden bir kenara çekilenler veya temelsiz muhalefet yürütenler gelişen mücadelenin içinde yok olurlar. Sınıflar mücadelesi sürekli gelişen önderler ve kadrolar ister. Mao'nun şu sözleri bu konuda aydınlatıcıdır:

“(…) Bir savaşta, alt aşamalarda savaşı yönetebilen bir komutan, savaşın yüksek aşamalarında da birliklerine komuta edebiliyorsa, bu da, o komutandaki daha büyük ilerlemeyi ve gelişmeyi gösterir. Belirli büyüklükteki bir birliğe, ancak belirli bir bölgede komuta etmeye devam eden bir komutan, hiç ilerlememiş, hiç gelişmemiş demektir. Bir tek maharetle ya da dar bir görüşle yetinen kimseler, ilerleyemezler, onlar, devrimin belirli bir zamanında ve yerinde, bir rol oynayabilirler ise de, bu, önemli bir rol olmaz. Bizim önemli roller oynayabilecek komutanlara ihtiyacımız var.”³⁰

Bazı arkadaşlar ülkemizdeki sınıflar mücadelesinin belirli bir zamanında (mücadele nispeten barışçıl yöntemlerle sürdürüldüğünde), belirli fonksiyonları yerine getirmişler ve yeni bir mücadele dönemine (ister cesaretsizliklerinden, isterse dar bir görüşle yetinip ilerleyemediklerinden) uyamamışlar ve ülkemiz sınıf mü-

³⁰ Mao Zedung, *Askeri Yazılar*, s. 102

cadelesindeki fonksiyonlarını tamamlamışlardır. Sınıf mücadelesinin pratiği bu tespiti kısa sürede açıkça gözler önüne serecektir.

Yeni bir mücadele dönemine girerken örgütümüz içinde ortaya çıkan aylık özetle şu sonuca ulaşmıştır: **Savaşın sorumluluğunu kaldıramayacak olanlar (siyasal olarak cesaretsiz) gitmişlerdir.** Ayrıca mücadelenin nispeten barışçıl şartlar altında sürdüğü dönemde örgüte giren, ağzı iyi laf yapan, herkesi ve herşeyi eleştiren ancak kendisi de birşey yapmayan (kelimenin gerçek anlamıyla cesaretsiz) bazı unsurlar da birincilerin peşine takılarak gitmişlerdir. Örgütümüzün safları arınmış, ilerki bir dönemde ortaya çıksa idi, büyük zararlar verecek olan bu aylık, mücadelenin henüz başlangıcında iken sonuca bağlanmıştır. (bu konuda THKP-C'nin pratiği çok aydınlatıcıdır. Merkez Yürütme Komitesi'ndeki iki kişinin, savaşın ileri aşamalarında açığa çıkan ihaneti THKP-C'ye büyük zararlar vermiştir.

SONUÇ

Halkın Devrimci Öncüleri'nin (veya kamuoyunda tanınan adıyla "Acil"ın) tarihsel gelişimini kısaca inceledik. Örgütümüz kısa ancak övünülecek bir tarihe sahiptir. Sıkıyönetim altında faşist baskının en azgın döneminde bir avuç insanın tüm zorluklara göğüs gereker yürüttüğü mücadele ile oluşmuş; 1975'den sonra bağımsız siyasi bir örgüte dönüşerek başlangıçtaki zayıflığına rağmen her zaman silahlı devrimci hareketin ideolojisini kararlılıkla savunmuştur. 1976'da objektif ortam elverişli olduğu halde tüm solun uyukladığı bir ortamda sınıf mücadelesinin gereklerine uygun biçimde harekete geçmiş; Malatya'da ağır bir darbe yemesine ve amaçlanan hedeflerin tümüne ulaşamamasına rağmen yıkılmamış tersine güçlenmiştir. Örgütümüz sağlam yapısı ve kadroları sayesinde Malatya darbesine ve ardından gelen politik ayrılığa rağmen eylemlerine ancak iki ay gibi kısa bir süre ara vermiştir. **Bu, Türkiye sonunda silahlı mücadeleyi savunan hiçbir örgütün başaramadığı bir şeydir.**

Ve 1976 sonlarında objektif şartlar silahlı mücadelenin başlatılması için son derece uygun olduğu halde, herkesin muhtemel bir CHP iktidarını beklediği bir rehavet ortamında savaşma kararı alınabilmiştir.

Halkın Devrimci Öncüleri saflarını her dönemde cesaretle arındırarak güçlenmiştir. Bu konuda başlıca üç aşama vardır.

Birincisi, bağımsız siyasi bir örgüte dönüşme ve Türkiye Devrimini omuzlama sürecinde çeşitli kararsız ve çeşitli oportünist fraksiyonlara kayan unsurlardan arınmasıdır.

İkincisi, Malatya olayı sonrasında örgütün pasifist, devrim yapmaya niyeti olmayan unsurlardan arınmasıdır.

Üçüncüsü, çoğunluğun aldığı savaşıma kararına karşı çıkan bir azınlığın örgütten uzaklaştırılmasıdır.

Görüldüğü gibi saflarımızın arınması herhangi dönemlerde değil; büyük olayların ve mücadelenin bir nitelik sıçraması yaptığı dönemlerin hemen öncesinde veya sonrasında gerçekleşmiştir.

Geçmiş pratiğimizden çıkan ve gelecekteki mücadelemizin daha sağlam ve sağlıklı yürümesi için mutlaka iyi kavranılması gereken dersler şunlardır:

1- Kadrolar:

Devrimci bir örgütü yaşatan, ona gücünün esas kaynağını veren kadroların niteliğidir. Halkın Devrimci Öncüleri'nin tarihi bunun en açık örneğidir. Günümüzde gittikçe gelişen ve yayılan mücadeleyi yönetmek için her seviyede yüzlerce kadroya ihtiyacımız vardır. Geri-bıraktınlmış ülkelerde silahlı mücadele öyle bir güçtür ki, bir kez başarıyla yürütülmeye başlandıktan sonra etkisi inanılmaz bir hızla yayılır. Yeni, tecrübesiz ancak savaşmaya azimli pek çok unsur devrimci saflara katılır. Bizlerin onları yetiştirmesi, yönlendirmesi ve aralarından her düzeyde savaşı yönetebilecek kadrolar çıkartmamız gerekir.

Silahlı mücadeleyi küçükten büyüğe doğru başlatan ve geliştiren ilk kadrolar zorunlu olarak nispeten başıçıl şartlar altında yetişirler. Nitelik olarak gelişen ve yayılan savaşı yönetecek yeterli sayıda kadro ise, bizzat savaşın içinde yetişmek zorundadır.

Kadrolar konusunda önümüzdeki görev bir yandan mevcut olanların niteliklerini yükseltmeye çalışırken diğer yandan da yeni, ancak hızlı gelişmeye açık yoldaşlara fırsat tanımak, onlara destek olmak ve çeşitli sorumlulukları cesaretle onlara vermektir.

2- Merkezîyetçiliğin güçlendirilmesi:

Devrimci bir örgüt, içinde çeşitli grupların türediği, herkesin

bir köşede kendi başına bir şeyler yaptığı bir yapıya sahip olamaz. Böyle bir yapı örgütsel anarşiden başka şey getirmez. Önemli olan herkesin birşeyler yapması değildir; belirli bir plan dahilinde, belirli hedeflere yönelerek uyum halinde herkesin birşeyler yapmasıdır. Bu ise herşeyden önce güçlü bir merkezi yapıyı gerektirir. Halkın Devrimci Öncüleri'nin güçlü örgüt yapısının bir nedeni kadrolarının yüksek niteliği ise, ikinci neden de güçlü bir merkezizetçiliğin bulunmasıdır.

Merkezi yapının gücü tüm örgüte hakim olması ile belirlenir. Bu ise azınlığın çoğunluğa, daha alt kademelerde olanların daha üst kademelere ve tüm örgütün Genel Komite'nin kararlarına uyması demektir. (Şunu da belirtelim ki, güçlü merkezi yapı, kadroların inisiyatifsiz bırakılması demek değildir. Önemli olan inisiyatifin başı boş şekilde değil, örgütün hareket planı ve hedefleri doğrultusunda kullanılmasıdır.)

Önümüzdeki zorlu mücadele şartlarında başarıya ulaşabilmek için örgütümüzün merkezi yapısı daha da güçlendirilmelidir. “Serbest militanlığa”, bağımsız davranışlarla örgütçülük oynamaya asla izin verilmemeli ve bu davranışlarda ısrar edenler örgütten uzaklaştırılmalıdır.

Güçlü bir merkezi yapının önemini anlamak için şu örnek aydınlatıcıdır: Bizler 1976 içinde iki politik ayrılık geçirdik; eğer bu ayrılıkların üzerine gitmeseydik, bugün ayrı olduklarımızla beraber olsaydık (ayrılan bazı arkadaşların iddiasına göre) bugün çok daha güçlü olurduk. Bu iddia temelinden sakat ve yanlıştır. Devrimci bir örgütün en temel görevinin kitlelerin mücadelesini yönetmek olduğunu ve bunun için de herşeyden önce çok sağlam bir yapıya sahip olması gerektiğini anlamayan küçük-burjuva karakterde bir görüştür. Evet, eğer bizler ayrılıkların üzerine gitmeseydik sayıca daha çok olurduk, daha çok maddi olanağımız, silahımız vb. olurdu. Ancak bugünkünden daha zayıf olacağımız da bir gerçektir. Her kafadan bir ses çıktığı, herkesin kendi düşüncesine göre hareket ettiği, birkaç yönetici merkezin türediği bir örgütsel yapı er geç dağılmaya mahkumdur. Bu tür yapılar özellikle ortamın rahat, mücadelenin keskin olmadığı dönemlerde ortaya çıkar ve varlık şartını bu ortamda bulurlar. Üyeleri çoktur ve bu nedenle çok sayıda insan ve düşük nitelikle yapılabilecek herşeyi (miting, yürüyüş, afişleme, bildiri dağıtmak vb.); hatta arada bazı silahlı eylemleri de

gerçekleştirebilirler. Sınıf mücadelesinin iyice keskinleştiği, silahlı savaşa başlamak için her türlü şartın fazlasıyla var olduğu (ve dolayısıyla baskının da arttığı) ortamda ise, bu örgütler derin bir tereddüt ve şaşkınlığa düşerler (bugünkü “Devrimci” Gençlik’in durumu). İşte bu ortamda, sayıca fazla olmayan, ancak üstün nitelikli kadrolara sahip, merkezi yapısı güçlü örgütler seslerini duyururlar ve sayıca fazla olmalarına rağmen gittikçe hareketsizliğe gömülen diğerlerini tedrici olarak silerler.

Bizler iki politik ayrılığın ardından bir ay içinde (verilen kayıplara rağmen), bir yılda yaptığımızdan daha fazla sayıda eylemi gerçekleştirdik. 26 Ocak’da tek silahlı eylem koyan, 19 Şubat’ta ise diğerlerine göre en büyük eylemi yapan Halkın Devrimci Öncüleri’dir.

İşte tarihsel gelişimimizden çıkartılması gereken en önemli dersler kısaca bunlardır.

THKP-C/HDÖ
İSTANBUL İL KOMİTESİ'NİN
KARARI*

Ülkemizin mevcut durumuna bakıldığında, gördüğümüz tablo, Marksist-Leninistler tarafından iyi tahlil edilip, hedefler doğru tespit edilip ve ezilen halkların kurtuluş mücadelesine de gerçekten önderlik yapma kararlılığına sahipsek, mevcut durumun lehimize olduğunu söylemek mümkündür.

Hareket olarak, askeri politik formasyondan geçmiş (asgari de olsa) azımsanmayacak bir enerjiye sahip olduğumuz gerçeği

* THKP-C/HDÖ-Genel Komitesi'nin Açıklaması:

"THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi'nin 11.1.1981 tarihli kararını tarihsel bir belge olarak yayınlıyoruz. Bu belgede yer alan ihraç edilen kişi adları, THKP-C/HDÖ-Genel Komitesi'nin karar ile sadece baş harfleriyle yazılmıştır.

THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi'nin bu kararı, daha sonra Genel Komite tarafından Şubat 1981'de ele alınmıştır. O tarihte cezaevinde bulunan ve kararda adları geçen kişilerle, gerek organik ilişkisi bulunan, gerekse onların bu tutumlarına çeşitli nedenlerle de olsa katılan ve sürdüren unsurların da ihraç kararında bilinen adları ile yazılarak yayınlanmasına karar verilmiştir. Ayrıca metne, "pratikte sağ-ekonomist düşüncüyü hareketimize hakim kılmaya çalışan küçük-burjuva entellektüelleri" cümlesinin eklenmesi uygun görülmüştür. Böylece yukarıda adları yazılı iki kişi ile birlikte, C., S., T. ve O. adlı kişilerin de örgütten ihraç edildikleri duyurulmuştur. 1986 ve 1988 yıllarında bu ihraç kararları Genel Komite'nin bir gündemine alınmış; ancak yeniden değerlendirme yapabilmek için gerekli koşulların var olmadığı ve adı geçen kişilerin tek tek herhangi bir olumluluk göstermediği tespit edilerek, gündemden çıkartılmıştır." (1990)

görülebilecektir. Var olan kadroların Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni hayata geçirebilmesi için lojistik destek sağlayabilecek ve nicel olarak büyük bir potansiyel teşkil edecek kararlı unsurlara sahiptir. Politik savaşın devamı için gerekli olan teknik olanaklar mevcut duruma tavır alabilmemiz için yeterli sayılabilir.

Hakim sınıfların ezilen sınıflar üzerinde uyguladığı siyasi zor, tekelci burjuvazinin içine düştüğü iktisadi-siyasi çıkmaz sonucu, 12 Eylül'den sonra, siyasal zorunu askeri zor biçiminde maddeleş-tirmek zorunda kalmıştır. Silahlı propagandayı hayata geçirip, ürün-lerinin toparlanabilmesi için, gördüğümüz gibi, objektif durum le-himizedir.

Kısaca özetlersek, ülkemiz hakim sınıflarının hırçınlaşması, saldırgan yüzünü iyice göstermesi objektif şartların (iktisadi ve si-yasi kriz içinde oluşunun maddi temelini oluşturur) silahlı propa-ganda için tam olgunlaştığını gösterir. Lehimize olan objektif duru-mu teorik olarak değerlendirilip, teorik değerlendirmeleri pratiğe geçiremiyorsak (olanaklar olduğu halde) pasifizmin batağına düştü-ğümüzü somut olarak görmüş oluruz. Günümüzde hareketimizin tepesine çöreklenmiş pasifistlerin vardığı sonuç budur.

Hareketimizin tarihsel gelişimine bir göz attığımızda, hare-ketin temelinden günümüze kadar, ihtilâlcı, politik ve askeri kad-roların sürekli olduğunu görmemiz mümkün olacaktır. Günümüz şartlarını değerlendirebilen, bunun karşısında komünist sorumlu-luğu duyan yoldaşlarımızın bu gidişe dur demeyi (pasifizme), ezi-len sınıflar üzerinde uygulanan iktisadi ve siyasi zor karşısında dev-rimci sorumluluk duyduklarından, görev bilmişlerdir. Örgütsel gücü-müzü halkımızın çıkarları için kullanmada engel teşkil eden, pasi-fist, hizipçi ve var olan ihtilâlcı kadroları yok etmek isteyen, hareketin tepesine çöreklenmiş, tekkeci, kariyer şaşkınlı M..., S... adlı kişilerin anlayışlarını savunan içerdeki pasifist, sağ ekonomist çizgi izle-meye karar verenlerle hiçbir örgütsel ilişki kalmamış; yetkileri, sorumlulukları süresiz olarak ellerinden alınarak ihraçlarına karar verilmiştir.

Bu kararın alınışına bilinçli olarak gelmediklerinden (toplantı ve randevu verilmesine rağmen) karar giyaplarında alınmıştır.

Örgütümüzün 77 Ağustos'undan günümüze kadar olan bölü-mü incelendiğinde, bu pasifistlerin hep mücadeleden kaçtıkları, kişisel çıkarlarını örgütsel çıkarlardan daha ön plana aldıkları, so-

rumluluktan uzak, devrimci olmayan, demagoji ve Marksistlere yakışmayan fırsatçı zekâsı ile ve diğer pasifistlerin de yardımıyla hareketin tepesine kadar gelebilmeyi başardıkları görülecektir.

Harekete girdiğinden bugüne kadar işlediği suç ve hatalar somut olarak görülmüştür.

1) 77-Ağustos darbesinden sonra oluşturulan yapılanmada, bilinçli olarak yer almayarak mücadeleden kaçmak;

2) Kariyerine, kişisel çıkarlarına, pasifist amaçlarına ulaşmak için Felek yoldaşın ihracında önemli rol almak;

3) HDÖ-Acil ayrımından sonra Merkez Komite'ye girip, birbuçuk yıl mevzilenme yapıyoruz paravanası ile kadroları oyalamak;

4) Feodal bir ilişkinin önünde toplantı yaparak, bir kadronun yakalanmasına, onun çözülmesi ile, askeri ve politik olarak birer bölge sayılan yoldaşların düşmesine sebebiyet vermek;

5) Hareketin motoru olan, ekonomik-demokratik alanı ve Cephe platformunu mücadele biçimi saymayarak görev almamak;

6) Daha sonra Cephe'yi üstlenmiş gözükerek, bu mekanizmanın işletilmesi yerine hizip çalışmalarına devam etmek;

a) Kadro bağlarını kesmek,

b) Kadro gelişimini engellemek,

c) İstihbarat ağlarını çalıştırmamak,

d) Temel mücadelenin sürmesi için Cephe'nin yerine getirmesi gereken teknik eksiklikleri temin etmemek,

e) Dolayısıyla en basit eylemden en karmaşığınaya kadar tümünü önder kadroların omuzlarına yıkmak ve Ziya Erdönmez yoldaşın düşmesine neden olmak;

7) Hareketin tepesine kadar gelen bir haini, namussuzluklarını görmesine rağmen, gereken komünist tavır koymamak ve önder kadroların yok edilmesine fırsat vermek;

8) İçeride ve dışarıda, kadroları politik olmak-askeri olmak gibi kamplara ayırarak, kadrolar arasında güven-

sizlik yaratarak, hizip çalışmalarına devam etmek;

9) Mevcut duruma ve şehit yoldaşların anısına tavır alınması yerine, hayali istihbarat raporları ile aylarca kadroları uyutmak;

10) Kariyerini korumak, pasifist anlayışını hayata geçirebilmek için, hizip çalışmalarını daha rahat devam ettirebilmek için, kafa yapısı aynı olan bir haine hareketin herşeyini teslim etmek (K...);

11) Kadroların eleştiri ve özeleştiri haklarını ellerinden almak, hesap vermeye çağrıldığı toplantıya ve randevulara gelmemek vb.

THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi, bu suçları somut olarak görülmüş M... ve S...'nin (aynı suçları ortak işledikleri tespit edildiğinden) her ikisinin de örgütten ihracına karar vermiştir.

THKP-C/HDÖ
İSTANBUL İL KOMİTESİ
11.1.1981